

virtual-project.eu

CELE
ZECE MII
DE ISI

ALE LUI

JANUARY

ALIX E. HARROW

CELE ZECE MII DE UȘI ALE LUI JANUARY

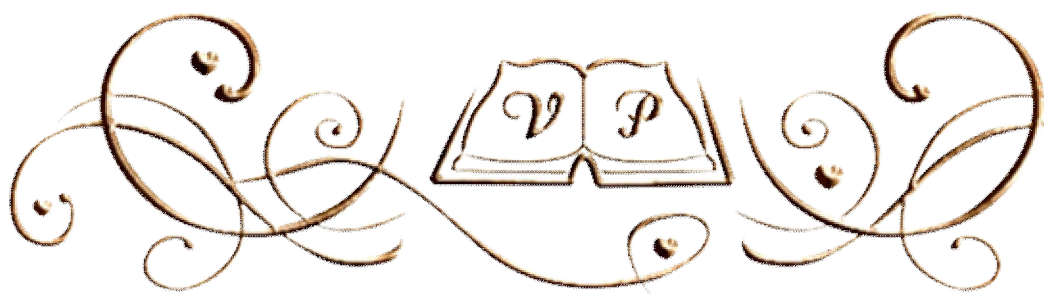
Original: *The Ten Thousand
Doors of January* (2019)

Traducere din limba engleză și note:
OANA CRISTEA

virtual-project.eu

PALADIN

— 2021 —

„De acord, Alix E. Harrow creează lumi uimitoare și visează aventuri palpitante, dar examinează și de ce visăm atât de des să găsim o ușă către un loc nou. Înainte să citesc romanul, am crezut că știu ce este o ușă. Am crezut că știu ce este o poveste. Acum nu mă voi uita niciodată la ele cu aceiași ochi.”

[barnesandnoble.com](https://www.barnesandnoble.com)

„Cu totul deosebită aparte față de orice alt roman fantasy pe care l-am citit de ani buni.”

Locus

„Proza cântă și personajele sar de-a dreptul din pagină. Este un roman de sine stătător și nu te lasă să tânjești după o continuare, ci să fii satisfăcut că nu are nevoie de una. Este o poveste completă, care se termină perfect.”

tor.com

„O carte care vă va face fericiți atunci când o veți închide încetișor. În ea veți găsi mirare și întrebări și o dragoste neîncetată pentru cuvinte care cuprinde până și forma pe care o literă o desenează pe o pagină.”

npr.org

„*Cele zece mii de uși ale lui January* este atât fantastică, cât și inteligentă, cu un ritm care prinde în mreje și o intrigă unică ce aduce în discuție subiecte serioase. Cu siguranță cititorii vor fi nerăbdători să citească următoarea carte a lui Alix E. Harrow.”

Booklist

„O scrisoare de dragoste către imaginație, către cuvântul scris, și puterea multor tipuri de iubire.”

Kirkus

Pentru Nick, tovarășul și busola mea

1. Ușa albastră

Când aveam șapte ani, am găsit o ușă. Bănuiesc că ar trebui să scriu cuvântul acesta cu majusculă, ca să înțelegi că nu vorbesc despre intrarea de la grădină sau vreo ușă obișnuită, care dă fără greș într-o bucătărie cu dale albe sau într-un șifonier.

Când aveam șapte ani, am găsit o Ușă. Așa – uite cum se înalță acum cuvântul cu mândrie pe pagină: curbura aceluia *U* ca o arcadă neagră, care duce la nimicul alb. Când vezi acest cuvânt, îmi închipui că un ușor fior de familiaritate îți zbârlește părul de pe ceafă. Nu știi absolut nimic despre mine; nu mă poți vedea cum stau la biroul din lemn gălbui, cu briza dulce-sărată întorcând aceste pagini ca o cititoare care își caută semnul de carte. Nu poți vedea cicatricile care se răsucesc și se înnoadă pretutindeni pe pielea mea. Nici măcar nu-mi știi numele (este January Scaller; și uite că acum știi un lucru mărunț despre mine, așa că mi-am distrus singură demonstrația).

Dar știi ce înseamnă atunci când vezi cuvântul *Ușă*. Poate chiar ai văzut una cu ochii tăi, stând pe jumătate deschisă și putredă într-o biserică veche sau bine unsă și strălucind într-un zid de cărămidă. Poate, dacă ești una dintre acele persoane pline de fantezie, care se trezesc că le poartă pașii spre locuri neașteptate, ai intrat chiar pe una și te-ai găsit într-un loc într-adevăr neașteptat.

Sau poate că nici măcar n-ai zărit o Ușă în viața ta. Nu mai sunt atâtea câte erau pe vremuri.

Însă tot știi despre Uși, nu? Fiindcă sunt zece mii de povești despre zece mii de Uși, și le știm la fel de bine ca pe propriile noastre nume. Duc în Ținutul Zânelor, în Walhalla, Atlantida și Lemuria, Rai și Iad, în toate direcțiile în care o busolă nu te-ar putea duce niciodată, către *altundeva*. Tatăl meu – care este un adevărat învățat, și nu o tânără cu un stilou și câteva vorbe de înșirat – o spune mult mai bine:

„Dacă privim poveștile ca pe niște situri arheologice și îndepărtăm colbul de pe straturi cu grijă meticuloasă, descoperim că, la un anumit nivel, întotdeauna există un portal. Un punct care desparte *aici* de *acolo*, pe noi de ei, mundanul de magic. Poveștile se petrec în momentele în care ușile se deschid, în care întâmplările circulă între lumi.”

El n-a folosit niciodată majuscule pentru uși. Dar poate că învățații nu scriu cuvintele cu litere mari doar din cauza formelor pe care le lasă pe pagină.

Era în vara anului 1901, deși pe-atunci dispunerea a patru cifre pe o pagină nu însemna mare lucru pentru mine. Acum îl consider un an îngâmfat, plin de sine, strălucind de promisiunile aurite ale unui nou secol. Se descotorosise de toată agitația și ceremonia secolului al XIX-lea – toate războaiele și revoluțiile și incertitudinile, toate acele zbateri ale imperiilor în creștere – și acum, oriîncotro te uital, nu vedeai decât pace și prosperitate. Domnul J. P. Morgan devenise de curând cel mai bogat om din istoria lumii; regina Victoria se stinsese în sfârșit din viață și-și lăsase vastul imperiu fiului ei cu înfățișare regească; Boxerii¹ aceia nesupuși fuseseră îngenunchiați în China, iar Cuba se adăpostise cuminte sub aripa civilizată a Americii. Rațiunea și raționalismul dominau și nu mai era loc pentru magie sau mister.

Nu era loc, după cum s-a dovedit, pentru fete care se aventurau la marginea lumii cunoscute și spuneau adevărul despre lucrurile nebunești, imposibile, pe care le găsiseră acolo.

---

¹ Aluzie la Răscoala boxerilor, mișcare antiimperialistă, xenofobă și anticreștină violentă care a avut loc în China la sfârșitul dinastiei Qing, între anii 1898 și 1901.

Am găsit-o la marginea vestică, neregulată, a statului Kentucky, chiar acolo unde acesta își vâra degetul mare de la picior în Mississippi. Nu este genul de loc în care te-ai aștepta să găsești ceva misterios sau măcar cât de cât interesant: este plat și acoperit de tufișuri prăpădite, populat de oameni plați, prăpădiți. Soarele pârjolește de două ori mai tare și strălucește de trei ori mai puternic decât în restul țării, chiar și la sfârșitul lui august, și totul este umed și lipicios, ca spuma de săpun care-ți rămâne pe piele când ești ultima persoană care folosește cada.

Însă Ușile, ca suspiecții de crimă din thrillerere de duzină, se găsesc adesea acolo unde te aștepți mai puțin.

Mă aflu în Kentucky numai pentru că domnul Locke mă luase cu el într-una dintre călătoriile sale de afaceri. Mi-a spus că era „o adevărată răsplată” și „o șansă să văd cum se fac treburile”, dar de fapt o făcuse pentru că bona mea era la un pas de isterie și luna trecută amenințase de cel puțin patru ori că pleacă. Pe vremea aceea, eram un copil dificil.

Sau poate că domnul Locke încerca să mă înveselească. Cu o săptămână înainte, sosise o carte poștală de la tatăl meu. Era ilustrată cu o fată cu pielea cafenie, cu o pălărie aurie ascuțită și cu o expresie nemulțumită, iar alături erau imprimate cuvintele *COSTUM BIRMAN AUTENTIC*. Pe spate erau așternute trei rânduri, cu un scris ordonat și cerneală maronie: *Mi-am prelungit șederea, mă întorc în octombrie. Mă gândesc la tine. J. S.* Domnul Locke mi-o citise peste umăr și mă bătuse pe braț într-un mod stângaci, care se voia încurajator.

O săptămână mai târziu, eram înghesuită în cușeta ca un sicriu lambrizat și căptușit cu catifea a unui vagon de dormit Pullman, citind *Băieții Rover în junglă*², în timp ce domnul Locke citea rubrica de afaceri din *Times* și Stirling privea în gol cu expresia tipică unui valet.

Ar trebui să-l prezint pe domnul Locke așa cum se cuvine; nu i-ar plăcea să intre în poveste într-un asemenea mod neoficial, pieziș. Dă-mi voie să-ți fac cunoștință cu William Cornelius Locke, aproape-miliardar prin propriile forțe, directorul companiei W. C. Locke & Co., proprietar a nu mai puțin de trei reședințe impunătoare pe Coasta de Est a Statelor Unite, susținător al virtuților Ordinii și Bunei-cuviințe (cuvinte pe care cu siguranță ar prefera să le vadă scrise cu majusculă – vezi acel *B*, ca o doamnă semeață?) și președintele Societății Arheologice din New England, un fel de club pentru bărbații bogați și puternici care erau totodată colecționari amatori. Zic „amatori” numai pentru că era o modă ca bărbații avuți să se refere la pasiunile lor cu o nepăsare însoțită de un mic bobârnac dat în aer, ca și cum recunoașterea altei ocupații decât profesiile prin care făceau bani le-ar fi putut păta reputația.

La drept vorbind, uneori bănuiam că toată agonisirea de bani a lui Locke avea drept scop întocmai susținerea hobby-ului său de colecționar. Casa lui din Vermont – cea în care locuiam de fapt, spre deosebire de cele două clădiri imaculate, al căror rol principal era să impresioneze lumea cu importanța sa – era un vast muzeu Smithsonian³

---

² A treia carte din populara serie pentru copii „The Rover Boys” („Băieții Rover”), alcătuită din treizeci de titluri publicate între 1899 și 1926 de autorul american Edward Stratemeyer.

³ Muzeul de artă americană Smithsonian, din Washington, D.C., găzduiește una dintre cele mai mari colecții de artă alcătuită din obiecte create în Statele Unite din perioada colonială și până în prezent.

particular, atât de plină cu exponate, încât părea construită din artefacte în loc de mortar și pietre. Acestea nu erau foarte organizate: figurine de calcar înfățișând femei late în șolduri se însoțeau cu paravane indoneziene sculptate ca niște dantelării, vârfuri de săgeți din obsidian împărțeau vitrina cu brațul împăiat al unui războinic Edo⁴ (detestam brațul acela, dar nu mă puteam abține să-l privesc, întrebându-mă cum arătase viu și musculos, cum s-ar fi simțit oare deținătorul lui la gândul că o fetiță din America se holbează la membrul său uscat ca hârtia, fără să-i cunoască măcar numele).

Tata era unul dintre agenții de teren ai domnului Locke, angajat pe când nu eram decât un ghemotoc de mărimea unei vinete, înfășurat într-o haină veche de călătorie.

— Știi, mama ta tocmai murise, o întâmplare foarte tristă, îi plăcea domnului Locke să-mi recite, și iată-l pe tatăl tău – un individ cu o culoare stranie și cu o înfățișare de sperietoare, plin, o, Doamne, de *tatuaje* pe brațe – la naiba-n praznic, ducând cu el un bebeluș. Mi-am spus: Cornelius, iată un om care are nevoie de ajutor creștinesc!

Tata fusese angajat înainte ca soarele să fi apus. Acum colindă întreaga lume, adunând obiecte „de o valoare unică, deosebită” și trimitându-le prin poștă domnului Locke, care le expune în vitrine de sticlă cu plăcuțe de alamă și strigă la mine când le ating sau mă joc cu ele sau când îi fur monedele aztece ca să recreez scene din *Comoara din insulă*. Iar eu stau în cămăruța mea cenușie din reședința Locke și le necăjesc pe bonele pe care el le angajează ca să mă civilizeze, în timp ce aștept ca Tata să se întoarcă acasă.

---

⁴ Războinic japonez din perioada Edo (1603-1868), guvernată de shogunatul Tokugawa, caracterizată prin ordine socială strictă și politici externe izolaționiste.

La vârsta de șapte ani, petrecusem mult mai mult timp cu domnul Locke decât cu tatăl meu biologic și, în măsura în care este posibil să iubești pe cineva care se simte atât de în largul lui în costume cu vestă, îl iubeam.

După obiceiul său, domnul Locke închiriasse pentru noi camere în cel mai bun stabiliment disponibil; în Kentucky, asta însemna un hotel lăbărțat, din lemn de pin, pe malul fluviului Mississippi, în mod clar construit de cineva care dorise să deschidă un hotel măreț, dar nu văzuse niciunul în viața reală. Avea tapet în dungi ca de acadele și candelabre electrice, însă podelele de lemn degajau un miros neplăcut de pește.

Domnul Locke îi făcu semn administratorului, fluturând din mână ca și cum ar fi alungat o muscă, îi spuse „Stai cu ochii pe față, ca un băiat de treabă ce ești” și intră în salon cu Stirling, care îl urma îndeaproape, ca un câine cu înfățișare umană. Locke îl salută pe un bărbat cu papion, care aștepta pe una dintre canapelele înflorate.

— Domnule guvernator Dockery, ce plăcere! Ți-am citit ultima misivă cu cea mai mare atenție, te asigur – cum merge cu colecția de cranii?

Ah! Deci de-asta veniserăm: domnul Locke se întâlnea cu unul dintre amicii săi din Societatea Arheologică, pentru o seară de băutură, fumat trabucuri și umflat în pene. Societatea se întrunea anual, vara, la reședința Locke – o petrecere în toată regula, urmată de o ședință pedantă, numai pentru membri, la care nici mie, nici tatei nu ni se permitea să participăm –, însă unii dintre adevărații entuziaști nu puteau aștepta un an întreg și încercau să se întâlnească pe unde puteau.

Administratorul îmi zâmbi în felul acela forțat, plin de panică al adulților care nu au copii, iar eu i-am întors zâmbetul, arătându-mi dinții.

— les în oraș, i-am spus plină de încredere.

Zâmbetul lui a devenit și mai încordat, fiind însoțit de o expresie nesigură. Oamenii sunt întotdeauna nesiguri în privința mea: am pielea de o nuanță roșcat-arămie, de parcă ar fi acoperită cu rumeguș de cedru, dar ochii îmi sunt rotunzi și deschiși la culoare, iar hainele mele sunt scumpe. Să fiu oare o favorită răsfățată sau o mică servitoare? Bietul administrator nu știa dacă să-mi servească ceaiul sau să mă azvârle în bucătărie cu menajerele. Eram ceea ce domnul Locke numea „o chestie undeva la mijloc”.

Am răsturnat o vază înaltă cu flori, am exclamat un „*vai de mine*” nesincer și m-am îndepărtat pe furiș, în timp ce administratorul înjura și ștergea apa cu pulpana hainei. Am evadat pe ușă (vezi cum cuvântul acesta se strecoară până și în cele mai mundane povestiri? Uneori mi se pare că pândesc uși din pliurile fiecărei propoziții, cu punctele drept clanțe sferice și verbele drept balamale).

Străzile nu erau decât niște dungi coapte de soare, care se încrucișau înainte de a se sfârși în fluviul noroios, totuși oamenii din Ninley, Kentucky, păreau dispuși să se plimbe pe ele ca și când ar fi fost niște străzi urbane în toată puterea cuvântului. Se holbau la mine și murmurau în timp ce treceam pe lângă ei.

Un docher fără treabă mă arătă cu degetul și clătină din cap către tovarășul lui.

— Asta-i o fetiță Chickasaw⁵, pun răvășag cu tine.

Celălalt scutură din cap, citând din vasta sa experiență cu fetele indiene, și speculă:

— Poate o indiană din vest. Sau o corcitură.

Mi-am văzut de drum. Oamenii își dădeau mereu cu părerea așa, punându-mă într-o categorie sau alta, dar

---

⁵ Populație indigenă amerindiană din statele de sud-est ale SUA: Mississippi, Alabama, și Tennessee.

domnul Locke mă asigura că toți se înșelau în egală măsură.

— Un specimen întru totul unic, mă numea el.

O dată, după un comentariu din partea uneia dintre menajere, îl întrebasesem dacă sunt de culoare, iar el pufnise.

— Poate de o culoare ciudată, dar nu *de culoare*.

Nu știam ce anume făcea ca o persoană să fie sau nu de culoare, dar felul în care o spusese mă făcuse să mă bucur că nu sunt.

Speculațiile se înteteau când tata era cu mine. Tenul lui este mai întunecat decât al meu, de un negru-roșcat lucios, iar ochii îi sunt atât de negri, încât până și albul lor are vinișoare maronii. Dacă mai iei în considerare și tatuajele – spirale de cerneală care se răsucesc în sus pe ambele încheieturi ale mâinilor – și costumul ponosit, ochelarii și accentul neclar, ei bine, îți dai seama că oamenii se uitau lung după noi.

Cu toate astea, tot îmi doream să fie cu mine.

Eram atât de preocupată în timp ce mergeam fără să privesc în urmă la toate acele fețe albe, încât m-am izbit de cineva.

— Scuzați-mă, doamnă, n-am...

O femeie în vârstă, gârbovită și zbârcită ca o nucă palidă, mă privi urât. Era o privire de bunică cu experiență, oferită în mod special copiilor care se mișcau prea repede și se loveau de ea.

— Scuzați-mă, am zis din nou.

Nu răspunse, dar ceva se schimbă în ochii ei, ca o prăpastie care se căsca. Rămase cu gura căscată, iar ochii apoși se deschiseră spre mine ca niște jaluzele trase.

— Cine – cine naiba ești? șuieră ea spre mine.

Oamenilor nu le plac lucrurile „unde va la mijloc”, presupun.

Ar fi trebuit să alerg înapoi la hotelul care mirosea a pește și să mă ghemuiesc în umbra sigură a bogatului domn Locke, unde niciunul dintre oamenii ăștia afurisiți nu putea ajunge la mine; ar fi fost cel mai cuviincios lucru pe care-l puteam face. Dar, așa cum se plângea atât de des domnul Locke, uneori eram destul de necuviincioasă, încăpățânată și temerară (un cuvânt despre care presupuneam că nu este de laudă, din cauza celorlalte care-l însoțeau).

Așa că am fugit.

Am alergat până când picioarele mele subțiri ca niște bețe au început să tremure și pieptul mi se înălța și cobora repede sub cusăturile de calitate ale rochiei. Am alergat până când strada s-a transformat într-o uliță șerpuită și clădirile din urma mea au fost înghițite de glicină și caprifoi. Alergam și încercam să nu mă gândesc la ochii bătrânei ațintiți asupra chipului meu sau la necazurile pe care le voi avea pentru că dispărașem așa.

Picioarele mi s-au oprit singure doar atunci când au simțit că pământul de sub tălpi se preschimbă în iarbă. M-am trezit pe un câmp singuratic, năpădit de buruieni, sub un cer atât de albastru că-mi amintea de plăcile de ceramică pe care tata le adusese din Persia: un albastru maiestuos, ce părea să înghită lumea întreagă, în care te puteai pierde ca într-un abis. Ierburi înalte și ruginii se învolburau sub acoperământul său, iar câțiva cedri risipiți ici-colo se înălțau în spirală către el.

Ceva din scena aceasta – mirosul puternic de cedru uscat de soare, iarba care se unduia pe fundalul cerului ca niște dungii portocalii pe o tigroaică albastră – mă făcu să-mi doresc să mă cuibăresc printre tulpinile uscate, ca un pui de căprioară care-și așteaptă mama. Am continuat să înaintez cu greu, la voia întâmplării, lăsându-mi mâinile să treacă prin vârfurile înspicate ale cerealelor sălbatice.

Aproape că nici n-am observat Ușa. Toate Ușile sunt așa, pe jumătate umbrite și piezișe, până când cineva le privește în felul potrivit.

Aceasta nu era decât un cadru vechi de lemn, arătând ca începutul unui castel din cărți de joc. Pete de rugină colorau lemnul acolo unde balamalele și cuiele dispăruseră ca prin farmec, și doar câteva scânduri mai rămâneau din ușa însăși. De ele încă se agățau fragmente de vopsea scorojită, de același albastru regal precum cerul.

Pe vremea aceea nu știam de Uși și nu te-aș fi crezut nici dacă mi-ai fi dat o colecție de trei volume adnotate cu rapoarte ale martorilor oculari. Dar când am văzut acea ușă albastră ca vai de ea înălțându-se atât de însingurată pe câmp, mi-am dorit să ducă altundeva. Într-un alt loc decât Ninley, statul Kentucky, un loc nou și nemaivăzut și atât de vast, încât nu i-aș da niciodată de capăt.

Mi-am lipit palma de vopseaua albastră și am împins. Balamalele au gemut, întocmai ca ușile caselor bântuite din toate revistele de doi bani și poveștile cu aventuri pe care le citeam. Inima îmi bătea iute în piept și un colțișor naiv al sufletului meu își ținea răsuflarea, așteptând să se întâmple ceva magic.

Nu era nimic de cealaltă parte a Ușii, desigur: doar nuanțele de cobalt și scorțișoară din lumea mea, cer și câmp. Și – Dumnezeu știe de ce – la vederea lor, mi s-a strâns inima. M-am așezat pe pământ în rochia mea frumoasă de in și am plâns pentru pierderea aceea. La ce mă așteptasem? La una dintre trecerile acelea magice din cărțile mele preferate, pe care copiii le descoperă mereu întâmplător?

Dacă Samuel ar fi fost acolo, măcar ne-am fi putut prefăce, în joacă. Samuel Zappia era singurul meu prieten nefictiv: un băiat cu ochii negri și cu o dependență serioasă de poveștile trase de păr din ziarele de duzină, cu expresia

pierdută a unui marinar care scrutează orizontul. Vizita reședința Locke de două ori pe săptămână, într-o căruță roșie pe flancul căreia era pictată cu litere aurii ornamentate inscripția *ZAPPIA FAMILY GROCERIES, INC.*, și izbutea de obicei să-mi strecoare ultimul număr din *The Argosy All-Story Weekly*⁶ sau *The Halfpenny Marvel*⁷ odată cu livrarea de făină și ceapă. În weekenduri, evada din prăvălia familiei ca să mi se alăture pe malul lacului pentru niște jocuri elaborate inventate de noi, cu fantome și dragoni. Mama lui îi zicea *Sognatore*, cuvânt italian pe care Samuel mi-l tradusese prin „băiat-bun-de-nimic-care-îi-frânge-inima-mamei-lui-visând-cu-ochii-deschiși”.

Dar Samuel nu era cu mine pe câmp în acea zi. Așa că am scos micul meu jurnal de buzunar și am scris o poveste.

La vârsta de șapte ani, jurnalul acela era pentru mine cel mai de preț lucru care-mi aparținuse vreodată, deși nu este sigur din punct de vedere juridic dacă-mi aparținea de drept. Nu-l cumpărasem și nu mi-l dăduse nimeni, ci îl găsisem. Mă jucam în Sala Faraonilor chiar înainte să împlinesc șapte ani, deschizând și închizând toate urnele și probând giuvaierele, când am deschis din întâmplare un cufăr albastru frumos (*Cutie cu capac boltit, decorată cu fildeș, abanos, faianță albastră, Egipt; inițial făcând parte dintr-o pereche asortată*). Iar pe fundul cufărului se afla jurnalul: piele de culoarea untului ars, pagini de bumbac crem, neatinse și ademenitoare ca zăpada proaspătă.

---

⁶ *Argosy* (denumită ulterior *The Argosy* și apoi *Argosy All-Story Weekly*), prima revistă americană de literatură de consum, apărută în perioada 1882-1978.

⁷ Prima revistă de povestiri a magnatului britanic Alfred Harmsworth, publicată între 1893 și 1922.

Se părea că domnul Locke îl lăsase acolo ca să-l găsesc eu, un cadou secret pe care era prea morocănos ca să mi-l ofere direct, așa că l-am luat fără să ezit. Scriam în el ori de câte ori mă simțeam singură sau pierdută sau când tata era departe, domnul Locke ocupat, iar bona se purta urât. Scriam mult.

În cea mai mare parte, scriam povestiri asemenea celor pe care le citeam în exemplarele lui Samuel din *The Argosy*, despre băieți curajoși și blonzi, cu nume precum Jack, Dick sau Buddy. Petreceam o grămadă de timp inventând titluri care-ți înghețau sângele în vene și copiindu-le cu un scris plin de înflorituri (*Misterul cheii care descuia tot, Societatea pumnalelor aurite, Micuța orfană zburătoare*), dar nu pierdeam vremea bătându-mi prea mult capul cu intriga. În după-amiaza aceea, șezând pe acel câmp singuratic, lângă Ușa care nu ducea nicăieri, mi-am dorit să scriu o altfel de poveste. O poveste adevărată, în care mă puteam strecura cu totul dacă credeam suficient în ea.

A fost odată o fată curajoasă și temerară (oare așa se scrie?), care a găsit o Ușă. Era o Ușă magică, de aceea este scrisă cu U mare. Fata deschise Ușa.

Timp de o singură secundă – o clipă dilatată, care a început în curbura sinuoasă a literei F de mână și s-a încheiat când creionul meu a făcut ultima piruetă în jurul punctului de la sfârșitul propoziției – am crezut-o. Nu în acel fel pe jumătate prefăcut în care copiii cred în Moș Crăciun sau în zâne, ci până în măduva oaselor, așa cum credem în existența gravitației sau a ploii.

Ceva s-a schimbat în lume. Știu că e o descriere de tot rahatul, iertată-mi fie exprimarea urâtă pentru o doamnă, dar nu știu cum altfel să o zic. A fost ca un cutremur care n-a clătinat un singur fir de iarbă, ca o eclipsă care n-a aruncat nici măcar o umbră, ca o schimbare amplă, dar invizibilă. O adiere neașteptată a întors paginile jurnalului.

Mirosea a sare și a piatră încălzită de soare, plus alte câteva arome îndepărtate, care n-aveau ce să caute pe un câmp ca vai de el de pe țărmul fluviului Mississippi.

Mi-am băgat jurnalul la locul lui în buzunarul rochiei și m-am ridicat în picioare, care-mi tremurau de epuizare ca niște mesteceni în bătaia vântului. Nu le-am dat însă atenție, pentru că Ușa părea să murmure într-o limbă blândă, sporovăind cu însuflețire prin putregaiul de lemn și vopseaua scorojită. Am întins din nou mâna spre ea, am șovăit, apoi...

Am deschis Ușa și am pășit prin ea.

Nu eram absolut nicăieri. Ecoul acestui tărâm intermediar îmi apăsa timpanele, ca și cum aș fi înotat pe fundul unui lac adânc. Mâna cu care deschiseseam ușa dispăru în gol; cizmulița mea descria un arc de cerc care nu se mai termina.

Acum, eu numesc acel loc intermediar „prag” (Pragul, bara de la *P* despărțind ca o secure două spații goale). Pragurile sunt locuri primejdioase, aflate nici aici, nici acolo, iar atunci când pășești peste unul este ca și când ai păși peste marginea unei faleze, crezând cu naivitate că undeva pe la jumătatea distanței până jos îți vor crește aripi. Nu poți ezita, nu poți avea îndoieli. Nu te poți teme de spațiul intermediar.

Talpa mea atinse pământul de cealaltă parte a ușii. În locul mirosului de cedru și de soare, am simțit un gust metalic în gură. Am deschis ochii.

Era o lume alcătuită din apă sărată și din piatră. Stăteam pe un mal abrupt și înalt, înconjurat din toate părțile de o mare argintie, nesfârșită. Jos, la o distanță amețitoare sub mine, cuprins ca într-o îmbrățișare de țărmul curbat al insulei, aidoma unei pietricele într-o palmă, se afla un oraș.

Cel puțin am presupus că era un oraș. Nu avea niciunul dintre semnele distinctive ale unui oraș: nu-l străbăteau

tramvaie cu zumzăitul și huruitul lor și nu atârna deasupra lui nicio perdea de fum de cărbuni. În schimb, se vedeau clădiri de piatră văruite în alb, dispuse în spirale artistice, punctate cu ferestre deschise ca niște ochi negri. Câteva turnuri își înălțau capetele deasupra mulțimii, iar catargele unor ambarcațiuni mici alcătuiau o adevărată pădurice de-a lungul coastei.

Plângeam din nou. Fără nimic teatral sau dramatic, plângeam doar de parcă îmi doream cu disperare ceva ce nu puteam avea. Așa cum plângea uneori tata, când credea că e singur.

— January! *January!*

Numele meu răsună de parc-ar fi venit dintr-un gramofon ieftin, aflat la câțiva kilometri depărtare, dar am recunoscut vocea domnului Locke, care se auzea cu ecou în urma mea, prin ușă. Nu știam cum mă găsisese, dar știam că dădusem de necaz.

Nici nu pot să-ți spun cât de tare îmi doream să nu mă întorc. Cum mirosea marea a promisiuni nerostite, cum străzile spiralate din orașul de la picioarele mele păreau să alcătuiască un fel de scriere. Dacă nu m-ar fi strigat domnul Locke – mulțumită căruia puteam călători în vagoane de tren elegante și care-mi aducea rochii frumoase de în, care mă bătea încurajator pe braț când tata mă dezamăgea și care lăsa pentru mine jurnale de buzunar anume ca să le gădesc –, poate că aș fi rămas acolo.

Dar m-am întors spre Ușă. Arăta diferit de partea asta, ca un arc pe jumătate surpat din bazalt erodat, căruia îi lipsea până și demnitatea unor scânduri de lemn care să servească drept ușă. În schimb, în deschizătură flutura o perdea cenușie. Am tras-o într-o parte.

Chiar înainte să pășesc înapoi prin arcadă, o scânteiere de argint sclipi la picioarele mele: o monedă rotundă zăcea pe jumătate îngropată în pământ, ștanțată cu câteva cuvinte

într-o limbă străină și cu profilul unei femei încoronate. Am simțit-o caldă în palmă. Am strecurat-o în buzunarul rochiei.

De data asta, pragul trecu pe deasupra mea ca umbra rapidă a unei aripi de pasăre. Mirosul de iarbă uscată și de soare reveni.

— Janua... ah, iată-te!

Domnul Locke stătea în cămașă și vestă, pufăind ușor, cu mustața zbârlită precum coada unei pisici pe care tocmai o deranjase ceva.

— Unde-ai fost? Te-am tot strigat pe aici până am răgușit, a trebuit să întrerup întâlnirea cu Alexander – ce-i asta?

Se holba la Ușa cu fragmente de vopsea albastră, cu gura căscată.

— Nimic, domnule.

Privirea i se desprinsese de Ușă și i se aținti asupra mea, tăioasă ca un țurture de gheață.

— January, spune-mi ce-ai făcut.

Ar fi trebuit să mint. Ne-ar fi scutit de multe suferințe. Dar trebuie să înțelegi: când domnul Locke te privește în felul ăsta al lui, cu ochii săi alburii ca luna, ajungi de cele mai multe ori să faci ce vrea el. Bănuiesc că acesta este motivul pentru care compania sa, W. C. Locke & Co., este atât de profitabilă.

Am înghițit un nod.

— Mă – mă jucam și am trecut pe ușa asta, vedeți, care duce în altă parte. Era un oraș alb pe malul mării.

Dacă aș fi fost mai mare, aș fi adăugat poate: *Mirosea a sare și a vremuri de demult și a aventură. Mirosea ca o altă lume și vreau să mă întorc în clipa asta și să cutreier străzile acelea ciudate.* În schimb, am rostit răspicat:

— Mi-a plăcut.

— Spune *adevărul*.

Simțeam că privirea lui mă turtește.

— Țsta-i adevăru, jur!

Continuă să mă privească fix timp de câteva momente lungi. Mă uitam cum mușchii maxilarului i se încleștau și descleștau.

— Și de unde a apărut ușa asta? Tu ai făcut-o? Ai înjghebat-o din gunoaietele astea?

Arată spre grămada de lemne putrede năpădită de buruieni din spatele Ușii, pe care abia acum o observam – osemintele împrăștiute ale unei case.

— Nu, domnule. Eu doar am găsit-o. Și am scris o poveste despre ea.

— O poveste?

Vedeam cum îl punea în încurcătură fiecare întorsătură improbabilă a conversației noastre și cum detestă asta; îi plăcea să dețină controlul oricărui schimb de replici.

Am scotocit după jurnalul meu de buzunar și i l-am pus în mână.

— Uite, aici, vedeți? Am scris o povestioară, apoi ușa era, era ușor deschisă. E adevărat, jur că e adevărat.

Își aruncă privirea peste pagină de mult mai multe ori decât era necesar ca să citească o poveste din trei fraze. Apoi scoase un ciot de trabuc din buzunarul hainei și aprinse un chibrit, pufăind până când capătul se aprinse și clipi spre mine precum ochiul portocaliu al unui balaur.

Oftă, așa cum ofta când era obligat să le dea investitorilor săi niște vești proaste, și închise jurnalul.

— Ce prostii fanteziste, January. De câte ori n-am încercat să te vindec de așa ceva?

Își trecu degetul mare peste coperta jurnalului meu și apoi, fără grabă, aproape cu tristețe, îl azvârli în grămada de cherestea în devălmășie din spatele său.

— Nu! Nu puteți să...

— Îmi pare rău, January. Chiar îmi pare rău. Mă privi în ochi și făcu un gest neizbutit cu mâna, ca și cum ar fi vrut

să mă mângâie. Dar pur și simplu asta trebuie făcut, spre binele tău. Te aștept la cină.

Am vrut să mă lupt cu el. Să mă cert, să-mi înșfac jurnalul din praf... dar n-am putut.

În schimb, am fugit. Înapoi peste câmp, înapoi pe ulițele nepietruite și întortocheate, înapoi în holul de hotel care mirosea acru.

Și uite-așa, începutul poveștii mele îți înfățișează o fată cu picioare subțiri care o ia la fugă de două ori în câteva ore. Nu este o introducere prea eroică, nu? Dar, dacă ești un soi de creatură intermediară, fără familie și fără bani, care nu are decât picioarele și o monedă de argint, uneori tot ce poți să faci este să fugi.

Și oricum, dacă n-aș fi fost genul de fată care fuge, n-aș fi găsit Ușa albastră. Și atunci n-ar mai fi nicio poveste de spus.

Frica de Dumnezeu și de domnul Locke mă făcu să fiu tăcută în seara aceea și în ziua următoare. Eram bine păzită de Stirling și de administratorul de hotel cel nervos, care mă mâna din urmă ca pe un animal de la zoo valoros, totuși periculos. O vreme m-am distrat zdrăngănind clapele pianului cu coadă și privindu-l cum tresărea, dar în cele din urmă am fost condusă înapoi în camera mea și sfătuită să mă culc.

Am ieșit pe fereastra joasă și am fugit pe alee înainte ca soarele să apună pe deplin. Drumul era presărat cu umbre ca niște băltoace negre, și până când am ajuns pe câmp, stelele sclipeau prin ceața caldă de fum și miros de tutun

care atârna deasupra orășelului Ninley. Mă împiedicam prin iarbă, încercând să disting în întunecime forma aceea ca de castel din cărți de joc.

Ușa albastră nu era acolo.

În schimb, am găsit în iarbă un cerc negru, neregulat. Din Ușa mea nu mai rămăseseră decât cenușa și niște resturi de lemn carbonizate. Jurnalul meu zăcea printre tăciuni, cu paginile curbate de căldură și înnegrite. L-am lăsat acolo.

Când mi-am găsit drumul pe băjbâite înapoi la hotelul decăzut și nu atât de măreț cum se pretindea, cerul era negru ca smoala și ciorapii mei trei sferturi se pătasera. Domnul Locke era instalat în holul hotelului, într-un nor de fum albăstrui și uleios, cu registre și hârtii împrăștiate dinaintea lui și cu pocalul său preferat de jad plin cu scotch-ul de seară.

— Și pe unde-ai umblat astă-seară? Ai trecut din nou prin ușa aceea și te-ai trezit pe Marte? Sau poate pe Lună?

Însă tonul îi era blând. Adevărul este că domnul Locke se purta frumos cu mine. Chiar și când lucrurile nu mergeau deloc bine, s-a purtat întotdeauna frumos.

— Nu, am recunoscut eu. Dar pun rămășag că sunt multe Uși ca aceea. Pun rămășag că le-aș putea găsi, iar dacă aș scrie despre ele, s-ar deschide toate. Și nu-mi pasă dacă nu mă credeți.

De ce n-am putut să-mi țin gura asta mare? De ce n-am clătinat din cap și nu i-am cerut scuze cu un glas aproape plângător, ca să mă strecur apoi în pat cu amintirea Ușii albastre ca un talisman secret în buzunar? Pentru că aveam șapte ani și eram încăpățânată și încă nu înțelegeam prețul povestirilor adevărate.

— Deci așa, carevasăzică, a fost tot ce a avut de spus domnul Locke, iar eu am mărșăluit spre camera mea cu impresia că scăpasem de o pedeapsă mai aspră.

Abia după ce ne-am întors în Vermont, o săptămână mai târziu, mi-am dat seama că mă înșelasem.

Reședința Locke era un castel imens de piatră roșiatică, cocoțat pe malul lacului Champlain și încununat de o mulțime de hornuri și turnuri cu acoperișuri din aramă. Măruntaiele îi erau lambrisate cu lemn și încălcite ca un labirint, pline de obiecte ciudate, rare și valoroase; un reporter de la *Boston Herald* o descrisese odinioară ca „fantezistă din punct de vedere arhitectural, mai curând amintind de *Ivanhoe* decât de locuința unui om modern”. Se zvonea că un scoțian nebun comandase construirea sa în anii 1790, își petrecuse o săptămână în ea, apoi dispăruse fără urmă și pe veci. Domnul Locke o cumpăraseră la licitație în anii 1880 și începuse s-o umple cu minunății din toată lumea.

Tata și cu mine fuseserăm îngrămădiți în două încăperi de la etajul al doilea: un cabinet curat și ordonat pentru el, cu o masă mare și o singură fereastră, și o cameră cenușie, mirosind a igrasie, cu două paturi înguste pentru mine și bona mea. Cea mai recentă era o imigrantă germană cu numele de doamna Wilda, care purta rochii groase de lână neagră și afișa o expresie ce spunea că nu văzuse încă mult din secolul XX, dar deocamdată îl dezaproba din tot sufletul. Îi plăceau imnurile religioase și rufele proaspăt spălate și împăturate și detesta agitația, dezordinea și obrăznicia. Prin firea lucrurilor, eram dușmance.

La întoarcerea noastră, Wilda și domnul Locke avură o conversație grăbită în sala mare. Ochii ei scânteiară în direcția mea ca niște nasturi exagerat de strălucitori.

— Domnul Locke îmi spune că ai fost foarte agitată în ultima vreme, aproape isterică, porumbiță mică.

Doamna Wilda mă numea adesea *porumbiță mică*; credea din tot sufletul în puterea sugestiei.

— Nu, doamnă.

— Biata de tine! Ne vom asigura că-ți revii pe deplin în cel mai scurt timp.

Leacul pentru agitație excesivă era un mediu calm, bine structurat, fără lucruri care să distragă atenția; prin urmare, camera mea a fost despuiată îndată de tot ce era colorat, sau excentric, sau drag mie. Perdelele au fost trase și raftul pentru cărți golit de orice stârnea mai mult entuziasm decât *Biblia ilustrată pentru copii*. Cuvertura mea de pat preferată, roz cu auriu, pe care mi-o trimisese tata din Bangalore cu un an în urmă, a fost înlocuită cu cearșafuri albe apretate. Lui Samuel i s-a interzis să mă viziteze.

Cheia doamnei Wilda se învârti în broască cu un sunet sec și am rămas singură.

La început mi-am imaginat că sunt un prizonier de război care se împotrivește soldaților britanici sau rebelilor și mi-am exersat expresia de rezistență stoică. Dar a doua zi deja resimțeam tăcerea ca pe două degete mari ce-mi apăsau timpanele; picioarele îmi tremurau de dorința de a o lua la sănătoasa și de-a mă purta în fugă înapoi la acel câmp cu spiralele sale de cedri, prin cenușa Ușii albastre, către o altă lume.

În cea de-a treia zi, camera mea deveni o celulă, care se transformă întâi într-o cușcă, apoi într-un sicriu, și mi-am descoperit cea mai adâncă teamă, care înota prin inima mea aidoma țiparilor în grotile submarine: frica de a fi încuiată undeva, prinsă ca într-o capcană și singură.

Ceva din centrul ființei mele cedă. Am sfâșiat perdelele cu unghiile, ca și cum aș fi avut gheare, am smuls mânerele rotunde ale sertarelor măsuței de toaletă, am bătut cu pumnii mei mici în ușa încuiată, apoi m-am așezat pe podea și am plâns în hohote, cu sughițuri, până când doamna Wilda s-a întors cu o lingură de ceva care aducea a sirop și care m-a purtat departe de mine însămi o vreme. Mușchii mi

se transformară în râuri uleioase, languroase și capul mi se legăna ușurel pe suprafața aceea vălurită. Umbrele care se târau pe covoare deveniră o dramă teribilă, care-mi absorbea atenția într-atât, încât n-a mai rămas loc pentru nimic altceva în mintea mea până când am adormit.

Când m-am trezit, domnul Locke stătea pe un scaun lângă patul meu, citind un ziar.

— Neața, draga mea. Cum te simți?

Am înghițit, iar saliva avea un gust acru.

— Mai bine, domnule.

— Mă bucur. Împături ziarul cu o precizie arhitecturală. Ascultă-mă cu multă atenție, January. Ești o fată cu un mare potențial – chiar imens! –, dar trebuie să înveți să te porți. De acum încolo, gata cu prostiile fanteziste, cu fuga și cu ușile care duc unde n-ar trebui.

Expresia lui în timp ce mă scruta mă făcu să mă gândesc la ilustrații vechi înfățișându-l pe Dumnezeu: patern într-un mod sever, iubitor, dar cu acea dragoste care te cântărește și te măsoară înainte de a te găsi vrednic. Ochii săi erau ca niște pietre cărora le simțeam apăsarea.

— Îți vei *vedea de treaba ta* și *vei fi o fată cuminte*.

Îmi doream cu disperare să fiu vrednică de dragostea domnului Locke.

— Da, domnule, am șoptit.

Și am fost.

Tata s-a întors abia în noiembrie, arătând la fel de boțit și ostenit ca și bagajele sale. Sosirea lui a urmat tipicul obișnuit: căruța a înaintat pe alee și s-a oprit în fața siluetei

maiestuoase de piatră a reședinței Locke. Domnul Locke a ieșit să-l întâmpine cu o bătaie pe umăr în semn de laudă, iar eu am așteptat cu doamna Wilda în sala mare, îmbrăcată într-un sarafan atât de apretat, încât mă simțeam ca o țestoasă într-o carapace prea mare.

Ușa s-a deschis și silueta lui s-a ivit, arătând foarte întunecată și străină în lumina palidă de noiembrie. S-a oprit în prag, pentru că de obicei acesta era momentul în care fetița lui sfrijită venea în fugă, ciocnindu-se de genunchii săi.

Dar nu m-am clintit. Pentru prima dată în viață, n-am fugit la el. Umerii siluetei se lăsară în jos.

Ți se pare crud, nu-i așa? Un copil ursuz, care-și pedepsește tatăl pentru absența lui. Dar te asigur că intențiile mele din momentul acela erau confuze; ceva din înfățișarea lui în pragul ușii mă făcuse să amețesc de furie. Poate pentru că mirosea a jungle și a vapoare cu aburi și a aventuri, a grote umbroase și a minuni nemaivăzute, iar lumea mea era teribil de mundană. Sau poate doar pentru că fusesem ținută sub cheie și el nu fusese acolo ca să deschidă ușa.

Făcu trei pași ezitanți și se lăsă pe vine în fața mea în hol. Arăta mai în vârstă decât mi-l aminteam; țepii din bărbie aveau sclipiri argintii în loc să fie negri, ca și cum fiecare zi pe care o petrecea departe de mine făcea cât trei zile în lumea lui. În schimb, tristețea era la fel ca întotdeauna, asemenea unui vâl tras peste ochii săi.

Mâna îi poposi pe umărul meu, cu șerpii negri ai tatuajelor încolăciți în jurul încheieturii.

— January, s-a întâmplat ceva?

Felul cunoscut în care-mi rostea numele, cu accentul său straniu, dar nu străin, aproape m-a dat gata. Am vrut să-i spun adevărul – *Am dat peste ceva măreț și sălbatic, ceva care face o gaură în forma lumii. Am scris ceva și era*

adevărat –, dar îmi învățasem lecția. Acum eram o fată cuminte.

— Totul este în regulă, domnule, i-am răspuns și am văzut cum maturitatea detașată din vocea mea l-a lovit ca o palmă peste față.

N-am vorbit cu el la cină în seara aceea și nu m-am strecurat în camera lui mai târziu ca să-l bat la cap să-mi spună povești (și era un maestru al poveștilor, dă-mi voie să-ți spun; întotdeauna zicea că nouăzeci și nouă la sută din slujba sa era să urmeze poveștile și să vadă unde duc).

Însă renunțasem la prostiile alea fanteziste. Gata cu ușile sau cu Ușile, gata cu visatul la mări de argint și orașe zugrăvite în alb. Gata cu poveștile. Mi-am imaginat că asta era doar una dintre acele lecții inerente în procesul de creștere, pe care până la urmă le învăță toată lumea.

Să-ți spun un secret însă: aveam încă moneda de argint cu portretul reginei străine. O păstram într-un buzunăraș cusut în jupon, caldă ca o ființă vie pe talia mea, iar când o țineam în mână, simțeam mirosul mării.

Timp de zece ani, a fost cel mai de preț lucru care-mi aparținea. Asta până când am împlinit șaptesprezece ani și am găsit *Cele zece mii de Uși*.

2. *Ușa legată în piele*

N-aș fi găsit-o dacă n-ar fi fost pasărea.

Mă îndreptam spre bucătărie să șterpelesc niște cafea făcută pentru seară de doamna Purtram, bucătăreasa, când am auzit un ciripit urmat de niște izbituri și m-am oprit pe la jumătatea celui de-al doilea rând de scări care duceau în jos. Am așteptat până s-a auzit din nou: tăcerea învolburată de zgomotul de aripi, urmat de un bufnet sec. Apoi liniște.

Am urmat sunetul până în salonul de la etajul întâi, denumit Sala Faraonilor, unde era adăpostită vasta colecție egipteană a domnului Locke: coșciuge roșii și albastre, urne de marmură cu mânere în formă de aripi, cruciulițe egiptene din aur pe șnururi din piele, coloane sculptate în piatră smulse fără milă din templele lor. Întreaga încăpere avea o strălucire galben-aurie, chiar și în semiîntunericul unei seri de vară.

Sunetul venea dinspre colțul de sud al camerei, unde încă se afla cufărul meu albastru cu comori. Răpăia pe soclul său.

După ce-mi găsisem jurnalul de buzunar, nu mă putusem abține să nu dau târcoale cufărului din când în când, trăgând cu ochiul în adâncurile sale cu miros de praf. În preajma Crăciunului, apăruse o marionetă din hârtie decupată, cu câte un bețișor de lemn prins de fiecare membru. În vara următoare, am găsit o cutiuță muzicală care cânta un vals ce părea rusesc, apoi o păpușică maronie din mărgelușe în culori vii, apoi o ediție ilustrată în limba franceză a *Cărții junglei*.

Nu l-am întrebat niciodată pe domnul Locke în față, dar eram sigură că sunt cadouri de la el. Apăreau de obicei chiar când aveam cea mai mare nevoie de ele, când tata uitase de încă o zi de naștere a mea sau ratase o altă sărbătoare. Aproape că-i simțeam mâna pusă stângaci pe umărul meu, oferindu-mi o încurajare tăcută.

Cu toate astea, părea extrem de improbabil ca el să ascundă intenționat o pasăre în casetă. Am ridicat capacul fără să-mi vină să cred și ceva cenușiu cu auriu explodează în sus spre mine, ca și cum ar fi fost o ghiulea trasă de un tunuleț, și ricoșă prin salon. Era o pasăre delicată, ciufulită, cu capul de culoarea marmeladei și piciorușe ca incredibil de subțiri. (Mai târziu, am încercat să-i caut numele, dar nu semăna cu niciuna dintre păsările din cartea domnului Audubon⁸.)

Tocmai dădeam să mă întorc, lăsând să cadă capacul cufărului, când mi-am dat seama că mai este ceva înăuntru.

O carte. Un volumaș legat în piele, cu colțuri tocite și cu adâncituri șterse acolo unde titlul imprimat cu aur fusese parțial răzuit: *CELE ZECE MI DE ȘI* Am frunzărit paginile cu degetul mare.

Aceia dintre voi care sunteți mai mult decât familiarizați cu cărțile – aceia care își petrec după-amiezile libere în librării cu iz de vechi, care mângâie pe furiș cotoarele titlurilor cunoscute – înțeleg că frunzăritul paginilor este un element esențial atunci când cineva se prezintă unei cărți noi. Nu este vorba de citit cuvinte, ci de citit mirosul, care se ridică de pe pagini într-un norișor de praf și celuloză. Poate să miroasă a scump, a carte bine legată, sau poate să miroasă a hârtie subțire ca borangicul și a imagini tipărite în două culori, cu contururi neclare, ori a volum care a stat necitit cincizeci de ani în casa unui bătrân fumător. Cărțile pot mirosi a aventuri ieftine sau a învățăminte profunde, a literatură greu de înțeles sau a mistere nerezolvate.

---

⁸ John James Audubon (născut Jean Rabin; 1785-1851): ornitolog, naturalist și pictor american de origine franceză, autorul cărții *Păsările din America*, considerată una dintre cele mai bune lucrări de ornitologie din toate timpurile.

Asta mirosea diferit de orice carte pe care o ținusem vreodată în mână. A scorțișoară și a tăciuni, a catacombe și a lut. A seri umede pe malul mării și a amiezi ucigător de calde, petrecute sub ramuri de palmieri. Mirosea de parcă ar fi zăbovit la poștă mai mult timp decât ar fi putut-o face orice colet, circulând prin lumea întreagă ani de zile și acumulând straturi peste straturi de mirosuri, ca un vagabond îmbrăcat cu prea multe haine.

Mirosea de parcă aventura însăși fusese culeasă în sălbăticie, distilată într-un vin bun și împrăscată pe fiecare pagină.

O iau însă înainte și mă poticnesc. Poveștile trebuie spuse în ordine, cu început și mijloc și sfârșit. Nu sunt vreun învățat, dar atâta lucru știu și eu.

Mi-am petrecut anii de după Ușa albastră făcând ceea ce trebuie să facă majoritatea fetelor încăpățânate și temerare: devenind mai puțin încăpățânată și mai puțin temerară.

În toamna lui 1903, aveam nouă ani și lumea gusta cuvântul *modern* pe vârful limbii. Doi frați din statul Carolina experimentau plini de entuziasm cu mașinăriile lor zburătoare; noul nostru președinte tocmai ne sfătuisese să vorbim cu blândețe, dar să avem la îndemână o bătă zdravănă, ceea ce părea să însemne că ar trebui să invadăm statul Panama⁹; iar părul de un roșu aprins fusese popular

---

⁹ Referire la ideologia președintelui american Theodore Roosevelt privind politica externă, bazată pe negocieri pașnice sprijinite de puterea militară atunci când discuțiile dădeau greș; a dus la acțiuni diplomatice

pentru scurtă vreme, până când femeile începuseră să semnaleze amețeli și căderea părului, și se dovedise că poțiunea pentru păr a doamnei Valentine nu era cu mult mai bună decât otrava roșie pentru șobolani. Tata era pe undeva prin nordul Europei (cartea poștală primită de la el înfățișa munți înzăpeziți și doi copii îmbrăcați ca Hansel și Gretel; pe spatele ei scria *La mulți ani cu întârziere*), iar domnul Locke avea, în sfârșit, destulă încredere în mine ca să mă ia cu el într-o altă călătorie.

Purtarea mea de la incidentul din Kentucky încoace fusese impecabilă: nu-l chinuiam pe Stirling și nu deranjam colecțiile domnului Locke; respectam toate regulile Wildei, chiar și pe cele de-a dreptul stupide, precum împăturitul gulerelor imediat după călcat; nu mă jucam în curte cu „derbedei ăia mici plini de păduchi și abia coborâți de pe vapor”, ci doar îl priveam pe Samuel cum mână căruța cu provizii de la fereastra de la etajul al doilea a cabinetului tatei. El îmi strecura în continuare reviste cu povestiri ori de câte ori găsea mijloace s-o ocolească pe doamna Purtram, cu colțurile îndoite la paginile lui preferate, iar eu i le înapoiam rulate strâns în sticlele de lapte goale, cu cele mai tari și sângeroase pasaje încercuite.

Întotdeauna privea în sus când pleca, întotdeauna se uita îndeajuns de lung încât eu să-mi dau seama că mă văzuse, și ridica o mână. Uneori, dacă Wilda nu se uita și mă simțeam plină de îndrăzneală, atingeam și eu drept răspuns geamul cu vârfurile degetelor.

Îmi petreceam cea mai mare parte a timpului conjugând verbe latinești și făcând socoteli sub ochii apoși ai meditatorului meu. Stăteam răbdătoare în timpul lecțiilor săptămânale cu domnul Locke, încuviințând politicos din

---

contestabile ale SUA în vederea construirii unui canal în America Centrală, soldate cu incidente în Nicaragua și Panama.

cap în vreme ce el îmi ținea prelegeri despre titluri de valoare, despre consilii de reglementare care habar n-aveau ce fac, despre studiile sale din tinerețea petrecută în Anglia și despre cele mai bune trei varietăți de scotch. Practicam buna conduită cu menajera-șefă și învățam cum să-i zâmbesc politicos fiecărui oaspete și client care venea în vizită.

— Ia te uită ce micuță *adorabilă*, surâdeau ei afectat.

— Și ce frumos vorbește!

Mă băteau ușurel pe creștet ca și cum aș fi fost un câine de companie bine dresat.

Uneori mă simțeam atât de însingurată, încât credeam că s-ar putea să mă transform într-un morman de cenușă, iar următoarea adiere rătăcitoare m-ar purta undeva, departe.

Alteori mă simțeam ca un obiect din colecția domnului Locke, etichetat *January Scaller, 1,45 m, bronz; utilizare necunoscută*.

Așa că, atunci când mă invitase să-l însoțesc la Londra – cu condiția să-i ascult fiecare cuvânt de parcă ar fi fost poruncile lui Dumnezeu – spusesem „da” cu atâta entuziasm, încât până și Stirling tresărise.

Jumătate dintre povestirile și romanele mele de doi bani aveau acțiunea în Londra, așa că mă încredeam în așteptările mele: străzi slab luminate, pline de ceață, populate de derbedei și oameni abjecți care purtau melon; clădiri pătate de funingine, care se conturau într-un mod mulțumitor de sumbru deasupra capului; șiruri tăcute de case cenușii. *Oliver Twist* amestecat cu Jack Spintecătorul, și poate cu un strop de Sara Crewe¹⁰.

---

¹⁰ Personajul principal din romanul pentru copii *Mica Prințesă*, scris de Frances Hodgson Burnett și publicat în 1905, despre peripețiile din Londra ale unei fete care rămâne orfană.

Poate că unele părți din Londra sunt într-adevăr așa, dar orașul pe care l-am văzut eu în 1903 era aproape întocmai opusul: zgomotos, luminos și înțesat de lume. Imediat ce am coborât din vagonul unui tren al Căilor Ferate din Londra și Nord-Vest în gara Euston, am fost aproape călcați în picioare de un grup de școlari în uniforme bleumarin; un bărbat cu turban de culoarea smaraldului se înclină politicos când trecu pe lângă noi; membrii unei familii oacheșe se certau pe limba lor; un afiș roșu cu auriu de pe peretele gării făcea reclamă la *Autentica grădină zoologică umană a doctorului Goodfellow, în care puteți vedea pigmei, războinici zuluși, șefi de trib indieni și tinere sclave din Orient!*

— Deja suntem într-o nenorocită de grădină zoo umană, mormăi Locke și-l expedie pe Stirling să găsească o birjă care să ne ducă direct la sediul central al Companiei Regale de Cauciuc.

Hamalii înghesuiră bagajele domnului Locke în spatele birjei, iar Stirling și cu mine le-am târât apoi în sus pe treptele de marmură albă ale birourilor companiei.

Domnul Locke și Stirling dispărură pe holurile slab luminate împreună cu mai mulți bărbați cu aspect important, în costume negre, iar eu am primit instrucțiuni să șed pe un scaun cu spătar îngust din hol și să nu deranjez pe nimeni, să nu scot vreun sunet și să nu ating nimic. Am contemplat fresca de pe peretele opus, care înfățișa un african ingenuncheat care îi întindea Britanniei un coș cu lăstari de arbore de cauciuc. Africanul avea o expresie de sclav fascinat de strălucirea ei.

M-am întrebat dacă africanii erau considerați de culoare la Londra, iar apoi m-am întrebat dacă eu eram considerată astfel și am simțit o ușoară senzație de dor. Dorul de a face parte dintr-un grup mai mare, pentru ca oamenii să nu se mai holbeze la mine, iar eu să-mi știu locul cu exactitate. Se

dovedise că a fi „un specimen într-un tot unic” te face să te simți tare singur.

Una dintre secretare mă urmărea din priviri cu un zel abia ascuns printre pleoapele strânse. Cunoști tipul: una dintre doamnele acelea albe îndesate, cu buze subțiri, care par să-și trăiască toată viața tânjind după șansa de a-i da cuiva peste degete cu o riglă. Am refuzat să-i ofer ocazia. Am sărit de pe scaun, prefăcându-mă că-l aud pe domnul Locke că mă strigă, și am tulit-o pe coridor după el.

Ușa era întredeschisă. În afară se prelingea o lumină uleioasă de lampă, iar vocile bărbaților stârneau ecouri ușoare, lacome pe lambriurile de stejar. M-am apropiat cu băgare de seamă, cât să pot vedea înăuntru: opt-nouă bărbați cu mustați înconjurau o masă lungă, pe care erau stivuite toate bagajele lui Locke. Lăzile negre erau deschise, iar zierele mototolite și paiele dinăuntru fuseseră împrăștiate peste tot. Locke însuși stătea în picioare în capul mesei, ținând în mână ceva ce nu puteam vedea.

— Într-adevăr o descoperire foarte valoroasă, domnilor, adusă tocmai din Siam, conținând ceea ce mi s-a spus că sunt un fel de solzi pisați... foarte potentă...

Bărbații îl ascultau cu o aviditate necuviincioasă pe chip, aplecați spre el, ca și cum ar fi exercitat asupra lor o atracție magnetică. Aveau toți un aer ciudat – ceva nelalocul lui, ca și când nu erau câtuși de puțin bărbați, ci alte creaturi îndesate în costume cu nasturi negri.

Mi-am dat seama că-l recunosc pe unul dintre ei. Îl văzusem la petrecerea Societății din luna iulie a anului trecut, furișându-se pe la marginile salonului în timp ce arunca priviri ca niște săgeți din ochii gălbui. Era un tip agitat, cu o mutră de dihor și cu părul mai roșu decât orice nuanță pe care ar fi putut-o crea poțiunea pentru păr a doamnei Valentine. Stătea aplecat spre Locke ca toți ceilalți,

dar apoi nările îi fremătară, de parcă ar fi fost un câine care tocmai adulmecase ceva neplăcut.

Știu că oamenii nu pot *mirosi* fetele neascultătoare care-i spionează, chiar știu asta. Și oare chiar aș fi dat de vreun necaz serios doar pentru că-i priveam? Dar întâlnirea aceasta avea ceva ascuns, ceva ilicit, iar bărbatul își ridică nasul ca și cum încerca să prindă un miros ciudat și să-i dea de urmă...

Am zbughit-o de lângă ușă și m-am strecurat înapoi până la scaunul meu din hol. În următoarea oră, mi-am ațintit privirea asupra podelei din dale, cu gleznelor încrucișate frumos, și am ignorat oftaturile și pufnetele secretarei.

Copiii de nouă ani nu știu multe, dar nu sunt proști; ghicisem deja că nu toate artefactele și comorile tatei sfârșeau prin a fi expuse în reședința Locke. Se părea că unele dintre ele erau expediate peste Atlantic și vândute la licitație în săli de consiliu aglomerate. Mi-am închipuit o biată tăbliță de argilă sau un biet manuscris, furate din căminul lor de drept și trimise să facă înconjurul lumii, uitate și singure, numai pentru a sfârși etichetate și expuse pentru niște oameni care nici măcar nu știau să le citească. Apoi mi-am reamintit că, oricum, asta era mai mult sau mai puțin ceea ce se întâmpla cu ele și în reședința Locke, și oare nu spunea domnul Locke mereu că era un act de „lașitate criminală” să nu valorifici oportunitățile?

Am decis că a fi o fată cuminte însemna probabil și a-mi ține gura în legătură cu anumite lucruri.

Nu le-am spus absolut nimic domnului Locke și lui Stirling când au reapărut sau în timpul călătoriei cu birja spre hotel sau atunci când Locke a anunțat brusc că avea chef să facă niște cumpărături și i-a spus birjarului să mâne spre Knightsbridge¹¹.

---

¹¹ Cartier rezidențial și comercial din centrul Londrei.

Am intrat într-un magazin universal cam de mărimea unei națiuni independente, numai marmură și sticlă. Vânzătoare cu dinții sclipitor de albi erau postate ca niște soldați zâmbitori după fiecare teighea.

Una dintre ele veni spre noi pășind repede pe podeaua care strălucea și ciripi:

— Bine ați venit, domnule! Cu ce vă pot ajuta? Și ce fetiță adorabilă!

Zâmbetul ei era orbitor, dar din priviri îmi cerceta pielea, părul, ochii. Dacă aș fi fost o haină, m-ar fi întors pe dos și ar fi căutat eticheta producătorului.

— Unde ați găsit-o?

Domnul Locke mă prinse de mână și mi-o puse protector sub brațul său.

— Aceasta este... fiica mea. Adoptată, desigur. Între noi fie vorba, vă uitați la ultimul membru în viață al familiei regale hawaiene.

Și datorită râsunetului plin de încredere al vocii domnului Locke și înfățișării scumpe a costumului său, sau poate fiindcă femeia nu întâlnise niciodată un Hawaiian autentic, ea îl crezu. Sub ochii mei, suspiciunea i se topi fără urmă, înlocuită de o admirație fascinantă.

— A, extraordinar! Avem niște turbane minunate din Lahore – atât de exotice, ar arăta încântător pe părul ei – sau poate i-ar plăcea să se uite la umbrelele noastre de soare? Ca să se apere de soarele verii?

Domnul Locke privi în jos la mine, evaluând situația.

— O carte, cred. Orice carte își dorește. S-a dovedit o fată foarte cuminte.

Apoi îmi zâmbi, lucru care putea fi dedus doar din ușoara îndoire a mustății.

Străluceam de bucurie; fusesem evaluată și găsită vrednică de laudă.

La începutul verii anului 1906, aveam aproape doisprezece ani. RMS *Lusitania* tocmai fusese lansată cu titlul de cea mai mare navă din lume (domnul Locke promisese că vom lua curând bilete la bordul ei), ziarele erau încă pline de fotografii granulate ale dezastrului din San Francisco după cutremurul acela oribil, iar eu îmi folosisem alocația ca să cumpăr un abonament la revista *Outing*, doar ca să pot citi în fiecare săptămână noul roman foileton al lui Jack London. Domnul Locke era plecat într-o călătorie de afaceri fără mine, iar tata era, de data asta, acasă.

Ar fi trebuit să plece cu o zi mai devreme, ca să se alăture expediției domnului Fawcett în Brazilia, dar apăruse o întârziere cauzată de ștampilarea unor documente de către autoritățile competente și de niște instrumente delicate care aveau nevoie de o expediere extrem de atentă – de fapt nu-mi păsa de asta. Îmi păsa numai că era acasă.

Am luat micul dejun împreună în bucătărie, așezați la o masă masivă, plină de creștături, pete de grăsime și urme de arsuri. Își luase cu el unul dintre carnetele sale de teren ca să-și treacă în revistă însemnările și își mănca ouăle și pâinea prăjită cu o ușoară încruntătură pricinuită de concentrare. Nu mă deranja; aveam cel mai nou episod din *Colț Alb*. Dispărușem fiecare în lumile noastre separate, împreună, dar despărțiți, și era ceva atât de liniștitor și de firesc, încât m-am trezit prefăcându-mă că se întâmpla în fiecare dimineață. Că eram o mică familie obișnuită, că

reședința Locke era casa noastră și că această masă era masa noastră de bucătărie.

Deși cred că, dac-am fi fost o familie obișnuită, ar fi stat și o mamă cu noi la masă. Poate că ar fi citit și ea. Poate și-ar fi ridicat privirea spre mine peste cotorul cărții ei și ar fi zâmbit ușor, trădată doar de încrețiturile de la colțurile ochilor, apoi ar fi îndepărtat firimiturile de pâine prăjită din barba ca o tufă a tatei.

Este o prostie să te gândești la asemenea lucruri. Nu face decât să-ți dea o senzație de gol dureros între coaste, ca și cum ți-ar fi dor de casă chiar dacă ești deja acasă, și nu-ți mai poți citi revista deoarece cuvintele sunt deformate și par să se prelingă pe pagină.

Tata își strânse farfuria și cana de cafea și se ridică în picioare, cu carnetul de notițe sub braț. Avea o privire distantă în spatele ochelarilor cu lentile mici și rame de aur pe care-i purta pentru citit. Se întoarse să plece.

— Așteaptă.

Am scuiat cuvântul, iar el a clipit către mine ca o bufniță care tresare.

— Mă întrebam dacă – aș putea să te ajut? La treabă?

Am văzut că se pregătea să spună „nu”, am văzut cum începea să clatine din cap cu regret, dar apoi mă privi. Orice va fi văzut pe chipul meu – strălucirea umedă a lacrimilor care mi se formau în ochi, dorul ca un gol – îl făcu să tragă aer în piept cu putere.

— Desigur, January.

Accentul i se rostogoli peste numele meu ca o corabie pe mare; m-am desfătat cu felul în care suna.

Ne-am petrecut ziua jos, în subsolurile nesfârșite ale reședinței, unde erau depozitate în lăzi umplute cu paie toate obiectele neclasificate sau neetichetate sau stricate din colecțiile domnului Locke. Tata ședea în fața unui teanc de carnete de notițe, murmurând și mâzgălind în ele și dându-

mi uneori instrucțiuni să scriu mici etichete la mașina lui de scris neagră și strălucitoare. Mă prefăceam că sunt Ali Baba în Peștera Comorilor sau un cavaler care hoinărea printre prăzile unui balaur sau doar o fetiță care avea un tată.

— Ah, lampa, da. Pune-o acolo cu covorul și colierul, te rog. Orice ai face, n-o freca – deși ce rău ar putea face?

Nu eram sigură că vorbește cu mine până nu-mi făcu semn cu mâna să mă apropii.

— Adu-o înapoi.

I-am înmănat bucata de bronz pe care o dezgropasem dintr-o ladă cu eticheta *TURKESTAN*. Nu prea semăna cu o lampă; arăta mai curând ca o pasăre mică, diformă, cu cioc lung și cu simboluri ciudate gravate de-a lungul aripilor. Tata își trecu ușor un deget de-a lungul acestor simboluri și un abur alb, uleios începu să iasă prin cioc în rotocoale. Aburul se înălța, încolăcindu-se și răsucindu-se ca un șarpe palid, alcătuind în aer forme aproape ca niște cuvinte.

Mâna tatei înlătură fumul, iar eu am clipit.

— Cum – trebuie să fie un fel de fitil înăuntru și o scânteie. Cum funcționează?

Vârî cu grijă lampa înapoi în lada sa, cu un surâs abia schițat pe buze. Ridică din umeri spre mine, iar surâsul i se lărgi, în spatele ochelarilor apărând o scânteie de amuzament.

Și pentru că zâmbea atât de rar sau poate pentru că fusese o zi pur și simplu perfectă, am spus ceva prostesc.

— Pot veni cu tine?

Înclină capul, iar zâmbetul pieri.

— Când pleci în Brazilia sau în locul următor... Mă vei lua cu tine?

Era unul dintre acele lucruri pe care ți le dorești atât de tare, încât te arde pe dinăuntru, așa că îl ții adânc în străfundul ființei tale, ca pe un foc de cărbuni adăpostit de o împrejmuire din pietre. Dar... ah, să scap de holurile de

hotel și de magazinele universale și de hainele de călătorie cu nasturii atent încheiați... să plonjez ca un pește în torentul agitat al lumii, să înot alături de tatăl meu...

— Nu.

Rece, aspru. Definitiv.

— Sunt un bun tovarăș de călătorie, întreabă-l pe domnul Locke! Nu întrerup, nu ating lucrurile pe care n-ar trebui să pun mâna, nu vorbesc cu nimeni și nu mă îndepărtez...

Sprâncenele tatei alcătuiră iar acea ușoară încruntătură nedumerită.

— Atunci de ce-ai mai dori să călătorești? Clătină din cap. Răspunsul este *nu*, January. E mult prea primejdios.

Rușinea și furia mă făcură să simt un val de înțepături fierbinți urcându-mi pe ceafă. N-am spus nimic pentru că aș fi izbucnit în plâns, iar asta ar fi înrăutățit și mai mult situația.

— Ascultă. Eu găsesc lucruri de valoare, unice, da? Pentru domnul Locke și prietenii săi din Societate?

N-am încuviințat.

— Ei bine, se pare că ei nu sunt singurele... să le zicem, părți interesate. Sunt și alții... nu știu cine... L-am auzit cum înghite un nod. Ești mai în siguranță aici. Țasta e un loc potrivit pentru creșterea unei fete.

Ultima parte părea repetată și suna atât de mult ca un ecou, încât am știut că era un citat din domnul Locke.

Am dat din cap, cu ochii ațintiți asupra podelei presărate cu paie.

— Da, domnule.

— Dar într-o zi te voi lua cu mine. Promit.

Îmi doream să-l cred, însă avusesem de-a face cu destule promisiuni false în viața mea ca să recunosc una atunci când o azeam. Am plecat fără să mai scot o vorbă.

Adăpostită în siguranță în camera mea, înfășurată în cuvertura roz cu auriu care mirosea încă a nucșoară și a

lemn de santal, am scos moneda din buzunărașul juponului și am studiat-o pe regina cu ochi de argint. Avea un zâmbet pus pe șotii, care parcă-mi zicea să fug cu ea, și pentru o clipă am simțit cum inima mi se înalță ca și cum și-ar lua zborul, am simțit în gură gustul de cedru și sare...

M-am îndreptat spre măsuța de toaletă și am pus-o la păstrare într-o gaură din căptușeala casetei mele de bijuterii; eram prea mare ca să port cu mine peste tot asemenea flecuștețe fanteziste.

În martie 1908 aveam treisprezece ani, o vârstă atât de ciudată și de preocupată doar de ale ei, încât nu-mi amintesc aproape nimic din acel an, în afara faptului că m-am înălțat cu zece centimetri, iar Wilda m-a pus să încep să port o drăcie groaznică de sârmă peste sâni. Tata era pe un vapor cu aburi care se îndrepta spre Polul Sud și toate scrisorile lui miroseau a gheață și a găinaț; domnul Locke găzduia un grup unsuros de petroliști texani în aripa de est a reședinței și-mi ordonase să mă feresc din calea lor; eu mă simțeam la fel de singură și nefericită ca orice adolescent de treisprezece ani, adică foarte singură și nefericită.

Singura mea companie era Wilda. De-a lungul anilor, ajunsese să țină mult mai mult la mine, acum că eram „o tânără domnișoară așa cum se cuvine”, dar atașamentul ei nu însemna decât că zâmbea prea des – o expresie crăpată, plină de pânze de păianjeni prăfuite, care arăta ca scoasă dintr-un cufăr mucegăit în care stătuse închisă zeci de ani – și uneori sugera să citim cu voce tare din *Călătoria*

*pelerinului*¹² pe post de tratație. Asta aproape că mă făcea să mă simt mai însingurată decât dacă n-aș fi avut pe nimeni să-mi țină companie.

Dar apoi s-a întâmplat ceva și n-am mai fost niciodată cu adevărat singură.

Copiam un teanc de registre pentru domnul Locke, aplecată deasupra biroului din camera tatei. Aveam o masă de scris în propria mea cameră, dar în marea parte a timpului o foloseam pe a lui – nu era ca și cum el ar fi fost acasă suficient de des ca să obiecteze. Îmi plăcea liniștea încăperii, precum și felul în care mirosul lui zăbovea în aer ca firicelele de praf: sare de mare și mirodenii și stele necunoscute.

Și în special îmi plăcea că avea cea mai bună vedere a aleii care ducea la reședință, ceea ce însemna că puteam urmări cu privirea căruța lui Samuel Zappia când se apropia de casă legănându-se. Acum nu-mi mai lăsa aproape niciodată reviste cu povestiri – obiceiul acela al nostru se stinsese, așa cum scrisorile unor prieteni prin corespondență ajung să se scurteze tot mai mult cu fiecare lună dar îmi făcea întotdeauna cu mâna. Astăzi i-am văzut răsufierea ridicându-se ca o dâră de fum alb deasupra căruței, i-am văzut capul dat pe spate ca să privească spre fereastra biroului. Oare văzusem și o sclipire a dinților lui albi?

Căruța sa roșie tocmai dispăruse spre bucătărie, iar eu mă tot gândeam și pe urmă mă răzgândeam la cum să mă fac că trec pe-acolo din întâmplare în următoarea jumătate de oră, când doamna Wilda bătu la ușa cabinetului. Mă

---

¹² *Pilgrim's Progress* în limba engleză în original, alegorie creștină scrisă de John Bunyan în 1678, considerată una dintre cele mai importante lucrări de ficțiune religioasă din literatura engleză.

informă, pe un ton extrem de bănuitor, că tânărul domn Zappia dorește să vorbească cu mine.

— Ah. Am încercat să par nonșalantă. Mă întreb oare de ce?

Wilda se ținea scai de mine, ca o umbră neagră de lână, în timp ce coboram ca să-l întâlnesc. Samuel aștepta lângă poneii săi, șoptindu-le ceva la urechile catifelate.

— Bună ziua, domnișoară Scaller, mă întâmpină el.

Am observat că fusese scutit de nefericirea celor mai mulți băieți adolescenți: în loc să fie stângaci de parcă îi mai ieșiseră câteva coate și să se fâțâie pe loc ca un pui de girafă nou-născut, Samuel crescuse mai mlădios, mai armonios. Se făcuse mai arătos.

— Bună ziua, Samuel.

Mi-am folosit tonul cel mai matur, ca și cum niciodată nu-l fugărisem pe peluză urlând după el să se predea sau nu-i dădusem să bea poțiuni magice făcute din ace de pin și apă din lac.

Mă cântări din priviri. Am încercat să nu mă gândesc la rochia mea de lână grosolană, cea care-i plăcea Wildei în mod deosebit, sau la părul meu rebel care se încrețea și scăpa din agrafe. Wilda tuși amenințător, ca o mumie care-și curăță gâtul de praful din mormânt.

Samuel scotoci în căruță după un coș acoperit.

— Pentru tine.

Expresia feței sale nu trăda absolut nimic, dar colțurile gurii ușor arcuite puteau anunța mijirea unui zâmbet. Ochii lui aveau o sclipire cunoscută, nerăbdătoare; era aceeași privire pe care o avea când îmi repovestea un roman de doi lei și se pregătea să ajungă la partea cea mai grozavă, în care eroul se năpustește să-l salveze pe copilul răpit exact la momentul potrivit.

— Ia-l.

În acest moment, te gândești că povestea asta nu este de fapt despre Uși, ci despre acele uși mai intime, cu desăvârșire mai miraculoase, care se pot deschide între două inimi. Poate că așa este, în cele din urmă – se întâmplă să cred că fiecare poveste este o poveste de dragoste dacă o surprinzi la momentul potrivit, dintr-un unghi pieziș în lumina asfințitului –, dar atunci nu a fost așa.

Nu Samuel a devenit cel mai drag prieten al meu din întreaga lume, ci animăluțul care fornăia și dădea din lăbuțele scurte și groase în coșul pe care mi-l întinsese.

Din rarele mele incursiuni în Shelburne, însoțită de Wilda, știam că familia Zappia locuia înghesuită într-un apartament deasupra băcăniei în oraș, în genul acela de cuib haotic și dezordonat, care-l făcea pe domnul Locke să pufnească pe sub mustață și să se plângă în legătură cu oamenii *aceia*. Magazinul era păzit de o cățea enormă, cu fălci mari, pe nume Bella.

Bella, îmi explică Samuel, fătase cu puțin timp în urmă un rând de pui maronii, cu nuanțe de bronz. Ceilalți copii ai familiei Zappia îi vindeau turiștilor îndeajuns de naivi să creadă că erau o rasă de câini africană rară pentru vânătorearea de lei, dar Samuel păstrase unul.

— Cel mai bun. L-am păstrat pentru tine. Vezi cum te privește?

Era adevărat: cățelușul din coșul meu se oprise din foială și se uita țintă la mine cu niște ochișori umezi, cu o tentă albăstruie, ca și cum aștepta instrucțiuni divine.

N-aveam cum să știu atunci ce va deveni pentru mine acest cățeluș, dar poate că o parte a mea bănuia, fiindcă simțeam furnicături prin nas în acel mod primejdios, care anunță plânsul, când mi-am îndreptat privirea spre Samuel.

Am deschis gura, însă Wilda scoase din nou din gât sunetul acela, ca un horcăit.

— Nu *prea cred*, băiete, declară ea. Ai să duci animalul ăsta înapoi de unde a venit.

Samuel nu se încruntă, dar umbra de zâmbet din colțul gurii dispăru. Wilda înșfăcă coșul din mâinile mele care nu doreau să-i dea drumul – cățelușul fu răsturnat și se rostogoli pe spate, dând din lăbuțe în aer – și-l împinse spre Samuel.

— Domnișoara Scaller îți mulțumește pentru generozitate, sunt sigură.

Și mă dirijă înapoi în casă, unde-mi ținut o predică interminabilă despre germenii, despre cât de nepotrivii sunt câinii de talie mare pentru doamne și despre cât de primejdios este să accepți favoruri din partea bărbaților de condiție inferioară.

Rugămintea mea către domnul Locke după cină a fost lipsită de succes.

— O chestie plină de purici de care ți s-a făcut milă, presupun?

— Nu, domnule. O știi pe Bella, câinele familiei Zappia? A făcut pui și...

— O corcitură, atunci. Animalele astea nu ajung niciodată să fie așa cum trebuie, January, și n-am să permit ca o javră să-mi roadă exponatele împăiate. Își flutură furculița spre mine. Dar uite cum facem – unul dintre asociații mei crește niște șoricari splendizi în Massachusetts. Poate, dacă te ții de lecții și ai rezultate bune, mă convingi să te răsplătesc cu un cadou de Crăciun anticipat.

Îmi oferi un zâmbet îngăduitor, făcându-mi cu ochiul în timp ce Wilda strângea din buze, iar eu am încercat să-i zâmbesc la rândul meu.

După cină m-am întors la copierea de registre, simțindu-mă supărată și ciudat de îndurerată, ca și cum niște lanțuri invizibile mi s-ar fi frecat de piele. Cifrele deveniră neclare și își pierdură contururile firești când ochii mi se umplură de

lacrimi și am simțit dintr-odată un dor zadarnic după jurnalul de buzunar demult pierdut. După acea zi pe câmp, când scrisesem o poveste și o făcusem să devină adevărată.

Stiloul meu se furișă spre marginea registrului. Am ignorat vocea care-mi răsuna în minte, spunându-mi că este absurd, complet lipsit de speranță, chiar mai mult decât fantezist – care-mi amintea că niște cuvinte înșirate pe o pagină nu au puterea unei vrăji – și am scris: *A fost odată ca niciodată o fată cuminte care a întâlnit un câine nepotrivit, iar cei doi au devenit cei mai buni prieteni din câți s-au văzut vreodată.*

De data asta n-a avut loc nicio transformare tăcută a lumii. S-a auzit doar un oftat ușor, ca și când întreaga încăpere ar fi răsuflat. Geamul dinspre sud a zăngănit cu un zgomot slab în cadrul său. Am simțit cum o epuizare bolnăvicioasă pune stăpânire pe membrele mele, îngreunându-le de parcă toate oasele-mi fuseseră furate și înlocuite cu plumb, iar stiloul îmi căzu din mână. Am clipit din ochii încețoșați, aproape ținându-mi răsuflarea.

Dar nu se întâmplă nimic; niciun cățeluș nu se materializă ca prin farmec. M-am întors la munca mea de copistă.

În dimineața următoare m-am trezit brusc, mult mai devreme decât ar face-o de bunăvoie orice fată în toate mințile. Un răpăit insistent răsuna în cameră. Wilda fornăi prin somn și sprâncenele i se încruntară cu o dezaprobare instinctivă.

M-am repezit la fereastră, în cămașa de noapte și târând cearșaful după mine. Pe peluza acoperită cu chiciură l-am văzut pe Samuel, înfășurat în ceața perlată dinaintea zorilor, cu fața ridicată spre mine și cu acea arcuire ușoară a colțurilor gurii care trăda un zâmbet. Cu o mână ținea frâiele poneiului său sur, care încerca pe furiș să se înfrupte din iarba peluzei, iar cu cealaltă, coșul cu fund rotund.

O zbughisem pe ușa și în jos pe scările din spate înainte să fi avut timp de ceva atât de lumesc ca gândirea conștientă. Idei precum „Wilda o să te jupoaie” sau „O, Doamne, ești în cămașa de noapte” îmi veniră abia după ce deschisem larg ușa de serviciu și mă năpustisem afară să-l întâmpin.

Samuel se uită la picioarele mele goale, care înghețau în chiciură, apoi la expresia disperată și nerăbdătoare de pe chipul meu. Îmi întinse coșul pentru a doua oară. Am scos din el cățelușul somnoros, făcut ghem de frig, și l-am strâns la piept, iar el își strecură botul spre căldura de sub brațul meu.

— Îți mulțumesc, Samuel, am șoptit, iar acum știu că n-a fost nici pe departe un răspuns pe măsura gestului său.

Samuel păru însă mulțumit. Înclină din cap într-un fel galant, aidoma unui cavaler din vremuri medievale care accepta favorurile stăpânei sale, încălecă pe poneiul nerăbdător și dispăru în ceața care învăluia domeniul.

Acum să lămurim un lucru: nu sunt deloc proastă. Mi-am dat seama că vorbele pe care le scrisesem în registru sunt mai mult decât simplă cerneală așternută pe hârtie. Cuvintele acelea se strecuraseră în lume și o prefăcuseră într-un mod invizibil și de nedeslușit, care-l adusese pe Samuel sub fereastra mea. Dar aveam la îndemână o explicație mai rațională – că Samuel îmi văzuse dorința de pe chip și hotărâse să nu țină seama de nemțoaica bătrână și ursuză – și am ales s-o cred pe aceea.

Totuși, după ce am ajuns în camera mea și-am instalat ghemotocul de blăniță cafenie într-un cuib făcut din perne, primul lucru pe care l-am făcut a fost să scormonesc prin sertarul biroului după un stilou. Mi-am găsit exemplarul din *Cartea Junglei*, am dat paginile până am ajuns la foile albe de la final și am scris: *Din acea zi, ea și câinele ei au fost nedespărțiți.*

În vara anului 1909 aveam aproape cincisprezece ani și o parte din ceața egoistă a adolescenței începea să se risipească. Cea de-a doua carte din seria *Anne de Green Gables*¹³ și cea de-a cincea din *Oz*¹⁴ fuseseră publicate în primăvara aceea; o femeie albă, cu nasul cârn, pe nume Alice tocmai condusese un automobil de-a lungul întregii țări (o faptă pe care domnul Locke o declarase „absolut absurdă”); se crease oarecare agitație în legătură cu o lovitură de stat sau o revoluție în Imperiul Otoman („o completă irosire”); iar tata era în Africa de Est de luni întregi și nu promisem de la el nici măcar o carte poștală. În schimb, de Crăciun îmi trimisese o statueta de fildeș îngălbenit înfățișând un elefant, cu literele *MOMBASA* cioplite pe burtă, și un bilet în care scria că se va întoarce acasă până la ziua mea.

Desigur, n-a venit. Dar a sosit Jane.

Vara era la început, când frunzele sunt încă proaspete și cerul pare abia zugrăvit, iar Bad și cu mine eram ghemuiți unul lângă celălalt în grădină, recitind toate celelalte cărți

---

¹³ Serie de romane de mare succes scrise de autoarea canadiană Lucy Maud Montgomery începând cu anul 1908, despre aventurile unei fete orfane care este adoptată de proprietarii unei ferme și despre viața ei în comunitatea rurală de la sfârșitul secolului al XIX-lea.

¹⁴ *Drumul spre Oz*, a cincea carte din seria lui L. Frank Baum, începând în 1900 cu *Vrăjitorul din Oz* și continuând, datorită succesului la public, cu alte treisprezece cărți despre ținutul fantastic Oz.

din Oz ca să ne pregătim pentru cea nouă. Deja făcusem lecțiile de franceză și latină pe ziua aceea și terminasem toate adunările și ținerea registrelor pentru domnul Locke, iar după-amiezile mele erau minunat de libere acum că Wilda plecase.

Cred că Bad are, de fapt, cel mai mare merit pentru asta. Dacă cele mai teribile coșmaruri ale Wildei puteau fi întruchipate într-o ființă vie, aceasta ar fi semănat foarte mult cu un cățeluș cu ochi gălbui și cu labe prea mari, cu o mulțime de fire de blană fine, cafenii, care picau peste tot, și fără pic de respect pentru bone. Ea făcuse o criză impresionantă, așa cum era de așteptat, când îl găsisese prima dată în dormitorul meu, și mă dusese pe sus în biroul domnului Locke, așa cum eram, încă în cămașa de noapte.

— Dumnezeule mare, femeie, nu mai țipa, încă nu mi-am băut cafeaua. Spune-mi, ce-i cu tărăboiul ăsta? Credeam că m-am făcut pe deplin înțeles aseară. Domnul Locke mă fixase cu *privirea aceea*, înghețată și palidă ca luna. Nu-l primesc în casă.

Am simțit cum voința începe să-mi scadă și să se chircească, slăbind sub privirea lui teribilă dar m-am gândit la cuvintele ascunse la sfârșitul cărții lui Kipling: *ea și câinele ei au fost nedespărțiți*. Mi-am strâns brațele în jurul lui Bad și i-am susținut privirea, cu o expresie încăpățânată.

Trecu o secundă, apoi alta. Începusem să simt că mă gădilă transpirația pe ceafă, ca și cum aș fi ridicat un obiect nespus de greu, apoi domnul Locke a izbucnit în râs.

— Păstrează-l, dacă contează atât de mult pentru tine.

După aceea, doamna Wilda parcă păli din viața noastră ca hârtia de ziar lăsată afară la soare. Pur și simplu nu putea să concureze cu Bad, care creștea într-un ritm alarmant. Cu mine era plin de adorație și drăgălaș ca un cățeluș, dormind trântit peste picioarele mele și îngrămădindu-se în poala

mea mult timp după ce deja nu mai încăpea –, dar atitudinea lui față de restul populației umane era de-a dreptul periculoasă. În șase luni reușise s-o izgonească pe Wilda din camera noastră și o exilase în aripa servitorilor; când se împlineau opt luni de la sosirea sa, el și cu mine aveam deja cea mai mare parte din etajul al doilea numai pentru noi.

Ultima dată am văzut-o pe Wilda traversând în goană peluza lată și aruncând peste umăr o privire spre fereastra mea, cu expresia bântuită a unui general care dă bir cu fugiții de pe un câmp de luptă pe care a pierdut bătălia. L-am strâns pe Bad în brațe atât de tare, încât a scheunat, și ne-am petrecut după-amiaza hârjonindu-ne pe malul lacului, îmbătați de libertate.

Și cum stăteam întinsă, cu capul rezemat de coastele lui încălzite de soare, am auzit zgomotele unui automobil care se apropia pe alee.

Aleea reședinței Locke este lungă, șerpuită, mărginită de stejari impunători. Taxiul tocmai se îndepărta când Bad și cu mine am ajuns în fața casei. O femeie străină se îndrepta cu pași mari spre treptele maiestuoase de piatră roșiatică, ținând capul sus.

Primul meu gând a fost că o regină africană încercase să-l viziteze pe președintele Taft la Washington D.C., dar fusese îndrumată greșit și ajunsese întâmplător la reședința Locke. Nu pentru c-ar fi fost înveșmântată deosebit de distins – purta o haină de călătorie de culoare bej, cu un rând ordonat de nasturi negri și strălucitori, avea o singură valiză din piele, părul scandalos de scurt – și nici pentru c-ar fi arătat prea semeață. Era ceva în linia semeață a umerilor ei sau în modul în care își înălțase privirea spre grandoarea reședinței Locke fără cea mai mică tresărire de admirație sau de intimidare.

Ne văzu și se opri înaintea de a urca treptele de la intrare, părând că ne așteaptă. Ne-am apropiat, eu ținându-l pe Bad de zgardă în cazul în care ar fi avut una dintre pornirile lui nefericite.

— Tu trebuie să fii January. Avea un accent străin și ritmic. Julian mi-a spus să mă uit după o fată cu părul neîmblânzit și un câine rău.

Îmi întinse mâna. Când i-am luat-o într-a mea, am simțit bătăturile din palma ei, care erau ca o hartă topografică a unei țări străine.

Spre norocul meu, domnul Locke ieși pe ușa din față în acel moment, îndreptându-se spre automobilul său proaspăt lustruit Buick Model 10, pentru că rămăsesem cu gura căscată și nu păream în stare să-mi revin. Domnul Locke coborâse deja jumătate din trepte până să ne vadă.

— January, de câte ori ți-am spus să *pui în lesă* animalul ăla cu probleme – și cine, pentru numele Domnului, este ea?

Ideile lui despre politețe nu se aplicau de bună seamă femeilor străine de culoare care își făceau apariția în pragul casei sale.

— Sunt domnișoara Jane Irimu. Domnul Julian Scaller m-a angajat ca însoțitoare a fiicei sale, plătindu-mă cu cinci dolari pe săptămână din fondurile sale proprii. A menționat că s-ar putea să fiți atât de generos, încât să-mi asigurați casa și masa. Cred că această scrisoare explică limpede situația mea.

Îi întinse domnului Locke un plic pătat și jerpelit. El îl rupse nerăbdător și citi cu o expresie de profundă suspiciune. Îi scăpară și câteva exclamații: „Spre binele fiicei sale, așa deci?” și „El a angajat...?”

Împături scrisoarea la loc cu gesturi nervoase.

— Te aștepți să cred că Julian a trimis o bonă dintr-un alt colț de lume pentru fiica sa? Care, aș putea adăuga, este aproape o femeie în toată firea?

Fața domnișoarei Irimu părea alcătuită dintr-un strat de planuri șlefuite de vânt, aproape arhitecturale în perfecțiunea lor, care nu păreau a fi vreodată tulburate de mișcarea necesară unui zâmbet sau a unei încruntături.

— Eram într-o situație nefericită, așa cum cred că se explică în scrisoare.

— Un mic act de caritate, nu? Julian a fost mereu prea slab de înger pentru binele lui. Domnul Locke își plesni palma cu mânușile de condus și pufni spre noi. Prea bine, Domnișoară... Cum-te-cheamă. Departe de mine gândul de a interveni între un tată și fiica sa. Dar naiba să mă ia dacă am să ocup una dintre camerele bune de oaspeți – condu-o în camera ta, January. Poate folosi vechiul pat al Wildei.

Și se îndepărtă cu pași mari, clătinând din cap.

După plecarea lui între noi se lăsă o tăcere timidă, furișată, ca și cum s-ar fi voit stânjenitoare, dar nu prea îndrăzneală sub privirea sigură a domnișoarei Irimu.

— Ihâm. Am înghițit un nod. El este Bad¹⁵, de la Sindbad.

Voisem să-l numesc după un mare explorator, dar niciunul nu părea să i se potrivească. Doctorul Livingstone și domnul Stanley erau niște alegeri evidente (domnul Locke îi admira atât de mult, încât avea chiar expus revolverul lui Stanley în biroul său, un Enfield cu țeavă subțire, pe care-l curăța și ungea săptămânal), dar ei mă duceau cu gândul la brațul acela zbârcit de african din caseta de sticlă. Magelan era prea lung, Drake prea plictisitor, Columb prea cu ifose; în cele din urmă, îl numisem după singurul explorator care făcuse lumea să fie mai ciudată și mai plină de minunății cu fiecare călătorie.

Jane îl privea cu precauție.

— Nu vă faceți griji, nu mușcă, am asigurat-o.

---

¹⁵ Joc de cuvinte în original; în limba engleză, *bad dog* înseamnă „câine rău”.

Ei bine, nu mușca *deseori*, și după câte observasem eu, oamenii pe care-i mușca probabil nu erau demni de încredere, deși ascundeau asta, așa că o meritaseră. Pentru domnul Locke nu era un argument convingător.

— Domnișoară Irimu... am început eu.

— Jane este de ajuns.

— Domnișoară Jane, pot vedea scrisoarea tatei?

Mă măsură cu o răceală clinică, asemenea unui om de știință care evaluează o specie nouă de ciupercă.

— Nu.

— Atunci mi-ai putea spune, ăăă, de ce te-a angajat? Te rog.

— Julian te iubește foarte mult. Nu vrea să fii singură.

Îmi veniră pe buze câteva replici răutăcioase, printre care și „Ei bine, asta-i ceva nou”, dar le-am păstrat pentru mine, strângând din dinți. Jane încă mă privea cu expresia de savant care a identificat o ciupercă. Adăugă:

— Tatăl tău mai dorește ca tu să fii în siguranță. Mă voi asigura în această privință.

Am cuprins cu privirea pajiștile verzi și domoale ale domeniului Locke, precum și cenușiul liniștit al lacului Champlain.

— Ihâm.

Încercam să găsesc un mod politicos de a spune „Tatăl meu a luat-o razna și probabil ar trebui să pleci”, când Bad se întinse spre ea, adulmecând-o cu o expresie evaluatoare, de genul să-mușc-sau-să-nu-mușc. Cândări scurt situația, apoi se împinse cu capul în mâna ei, cerând cu nerușinare să fie scărpinat după ureche.

Desigur, câinii se pricep infinit mai bine decât oamenii să judece caracterul cuiva.

— Ăăă, bun venit la reședința Locke, domnișoară Jane. Sper că-ți va plăcea să stai cu noi.

Înclină din cap.

— Cu siguranță.

Dar în primele câteva săptămâni petrecute la reședința Locke, Jane nu dădu niciun semn că-i place – sau că mă place măcar pe mine – cât de cât.

Își petrecea zilele aproape cufundată în tăcere, rătăcind dintr-o încăpere în alta ca o ființă închisă într-o cușcă. Mă privea cu o resemnare împietrită și uneori lua unul dintre exemplarele mele uzate din *The Strand Mystery Magazine* sau *The Cavalier: Weekly Stories of Daring Adventure!* cu o expresie sceptică. Îmi amintea de unul dintre acei eroi din mitologia greacă ce fuseseră condamnați la o sarcină fără sfârșit, cum ar fi să bea apă dintr-un râu care seca sau să rostogolească un bolovan în susul unui munte.

Primele mele încercări de conversație au fost dezamăgitoare și sortite eșecului. Am întrebat-o politicos despre trecutul ei și am primit răspunsuri scurte, care descurajau alte întrebări. Știam că se născuse în podișul central din Africa Orientală Britanică în 1873, doar că pe atunci nu se numea Africa Orientală Britanică; știam că-și petrecuse șase ani în Școala Misionară a Societății Evanghelice din Nairu, unde învățase engleza Maiestății Sale Regina, fusese îmbrăcată în haine de bumbac din mila reginei și se rugase la Dumnezeuul reginei. Apoi se găsisse într-o „foarte mare dificultate” și acceptase oportunitatea de angajare pe care i-o oferise tata.

— Ei bine, am spus cu o voioșie forțată, măcar aici nu-i atât de cald! Prin comparație cu Africa, adică.

Jane nu răspunse imediat, ci continuă să privească lung pe fereastra camerei de studiu la lacul auriu-verzui.

— Acolo unde m-am născut eu, era brumă pe jos în fiecare dimineață, răspunse ea domol, iar conversația se stinse în pace.

Nu cred c-am văzut-o să zâmbească măcar o dată până la petrecerea anuală a Societății domnului Locke.

Petrecerea Societății era la fel în fiecare an, cu mici actualizări ale model: optzeci dintre cei mai avuți prieteni colecționari ai săi, împreună cu soțiile lor, se înghesuiau în saloanele de la parter și în grădini și râdeau exagerat de tare la vorbele de duh pe care le schimbau între ei; sute de cocteiluri se transformau ca printr-un proces alchimic în transpirație cu miros de alcool, urcând pe spiralele de fum de țigară ca apoi să atârne deasupra noastră într-o ceață cu efect amețitor; în cele din urmă, toți membrii oficiali ai Societății se strecurau în fumoar și umpleau întregul parter cu duhoarea fumului de trabuc. Uneori, mă prefăceam că este o mare petrecere dată în cinstea zilei mele de naștere, deoarece aproape întotdeauna avea loc la câteva zile înainte sau după ea, dar este greu să te prefaci că e petrecerea ta atunci când oaspeții beți te confundă în mod repetat cu o servitoare și-ți cer să le mai aduci vin de Xeres sau scotch.

Rochia mea din acel an era o spumă fără formă, plină de panglici și volănașe roz, care mă făcea să arăt cam ca o brișă îmbufnată. Din păcate, am și dovada – acela a fost anul în care domnul Locke a angajat un fotograf, ca tratație specială. În poză stau țeapănă și am un aer ușor hăituit, cu părul prins atât de strâns, încât par cheală. Una dintre mâini îmi stă pe spinarea lui Bad și nu este clar dacă mă agăț de el ca să-mi dea forță sau dacă-l țin să nu-l mănânce pe fotograf. De Crăciun, domnul Locke îi înmânase tatei o mică poză înrămată, poate cu încredințarea încântătoare că o va lua cu el în călătoriile sale. Tata o ținuse în mână, încruntându-se, și spusese:

— Nu semeni deloc cu tine. Nu semeni deloc cu... ea.

Cu mama, am presupus.

Câteva luni mai târziu am găsit fotografia cu fața în jos într-un sertar al mesei sale de scris.

Chiar și în acea rochie ca un tort de nuntă, chiar și cu Bad și cu Jane stând de o parte și de alta a mea ca niște

străjeri sumbri, nu-mi era greu să dispar la petrecerea Societății. Majoritatea oamenilor mă priveau ca pe o vagă curiozitate – după ce auziseră de la Locke zvonurile că eram fiica unui miner de diamante bur și a soției sale hotentote sau moștenitoarea unei averi indiene – sau ca pe o servitoare prea bine îmbrăcată, și niciunul dintre grupuri nu-mi dădea mare atenție. Mă bucuram, mai ales pentru că-l văzusem pe insul acela alunecos cu părul roșcat, domnul Bartholomew Ilvane, furișându-se pe la marginile mulțimii. M-am lipit cu spatele de peretele îmbrăcat în tapet și mi-am dorit, pentru câteva clipe și zadarnic, ca Samuel să fi fost acolo cu mine, spunându-mi în șoaptă o poveste despre un bal și o vrajă și o prințesă care avea să se transforme la loc în servitoare când orologiul bătea miezul nopții.

Domnul Locke întâmpina fiecare oaspete cu o voce răsunătoare, jovială și cu un ușor accent; în tinerețe, fusese la școală undeva în Marea Britanie, iar băutura avea tendința de a-i înăspri r-urile și de a-i denatura vocalele.

— Ah, domnule Havemeyer! Sunt încântat c-ai venit, pur și simplu încântat. Ai cunoscut-o pe pupila mea, January, nu-i așa?

Locke arătă spre mine, vărsând un pic de scotch peste marginea pocalului său preferat din jad.

Domnul Havemeyer era o creatură înaltă, ștearsă, cu pielea atât de albă, încât îi vedeam venele albastre de la încheietura mâinii, care dispăreau sub mânușile din piele cu pretenții pe care le poartă bărbații pentru a le reaminti tuturor că au un automobil.

El flutură un baston cu vârful de aur și vorbi fără să se uite la mine.

— Da, bineînțeles. Nu eram sigur că voi putea pleca, din cauza grevei, dar am primit în ultimul moment un transport de culi, slavă Domnului.

— Domnul Havemeyer este în afacerea cu zahăr, explică domnul Locke. Își petrece o jumătate de an pe o insulă uitată de lume din Marea Caraibelor.

— Ei, nu-i chiar așa de rău. Mi se potrivește.

Privirea îi alunecă spre Jane și spre mine, iar gura i se schimonosi într-un rânjat deghizat în zâmbet.

— Ar trebui să le trimiți pe astea două în vizită, dacă te plictisești vreodată de ele. Am mereu nevoie de carne proaspătă.

Corpul îmi înțepeni și se răci, de parc-ar fi fost de porțelan. Nu știu de ce, chiar crescând în umbra bogăției domnului Locke, nu era totuși prima dată când cineva mă privea disprețuitor. Poate că de vină a fost foamea ascunsă din vocea lui Havemeyer, care ardea ca un strat subteran de cărbune, sau sunetul reținut al respirației lui Jane lângă mine. Sau poate că aceea a fost pentru mine ultima picătură care mi-a umplut paharul.

Tot ce știu e că dintr-odată m-a luat cu frig și am început să tremur, iar Bad sări în picioare ca un gargui înspăimântător care prinde viață, își arată colții și probabil că aș fi avut timp să-l apuc de zgardă, dar n-am reușit să mă mișc... după care domnul Havemeyer începu să urle, turbat de furie, Locke înjura și Bad mârâia, cu colții înfiți în piciorul domnului Havemeyer... apoi se auzi un alt sunet, jos și ritmic, atât de nelalocul lui, încât aproape nu mi-a venit să-mi cred urechilor...

Era Jane, care râdea.

La urma urmelor, lucrurile ar fi putut sta mult mai rău. Domnul Havemeyer s-a ales cu șaptesprezece copci și patru duște de absint, după care a fost dus cu trăsura înapoi la hotelul său; Bad a fost închis în camera mea „pentru totdeauna”, adică timp de trei săptămâni, până când domnul Locke a plecat într-o călătorie de afaceri la

Montreal; iar eu am fost supusă unei predici de câteva ore despre natura oaspeților, a bunelor maniere și a puterii.

— Puterea, draga mea, are o limbă proprie. Are o geografie, o monedă și – îmi pare rău – o culoare a ei. Nu este un fapt pe care să-l iei personal sau la care să obiectezi; este doar o realitate a lumii în care trăim, și cu cât te obișnuiești mai repede cu ea, cu atât mai bine.

Domnul Locke mă privea compătimator; m-am strecurat afară din biroul său, simțindu-mă mică și rănită.

A doua zi, Jane dispăru timp de o oră sau două și se întoarse cu daruri: ditamai ciolanul de porc pentru Bad și ultimul număr din *The Argosy All-Story Weekly* pentru mine. Se instală pe marginea patului îngust și tare al Wildei.

Am vrut să zic „Mulțumesc”, dar mi-au ieșit de pe buze următoarele cuvinte:

— De ce ești așa drăguță cu mine?

Ea zâmbi, dezvăluind o mică strungăreață poznașă între dinții din față.

— Pentru că-mi plăci. Și pentru că nu suport tiranii.

Cu asta, soarta noastră fu mai mult sau mai puțin pecetluită (o expresie care mă face întotdeauna să-mi închipui o Soartă bătrână și obosită care ne vâă viitorul într-un plic și apasă sigiliul pe ceara picurată deasupra): Jane Irimu și cu mine am devenit un fel de prietene.

Vreme de doi ani, am trăit împreună la marginile secrete ale reședinței Locke, în podurile și magazinele uitate și în colțurile de grădină neîngrijite. Ne furișam la limita înaltei societăți ca niște spioni sau ca niște șoareci, rămânând aproape mereu în umbră, remarcate doar sporadic de Locke sau de acoliții și oaspeții săi, unii pe potriva celorlalți. Jane încă avea ceva reținut, ceva tensionat și în așteptare, dar măcar acum simțeam că împărțim aceeași cușcă.

Nu mă gândeam prea mult la viitor, iar atunci când o făceam, era cu dorința aceea a copiilor de a avea parte de

niște aventuri vagi, îndepărtate, și cu aceeași siguranță a copiilor că totul va rămâne așa cum fusese mereu. În mare parte, așa a și fost.

Până în ziua dinaintea celei de-a șaptesprezecea mele aniversări, când am găsit în cufăr cartea legată în piele.

— Domnișoară Scaller.

Încă stăteam în picioare în Sala Faraonilor, ținând în continuare în mână cartea legată în piele. Bad începuse să se plictisească, așa că ofta și pufnea din când în când. Vocea lipsită de inflexiuni a domnului Stirling ne făcu pe amândoi să tresărim.

— Ah... nu știam... bună seara.

M-am răsucit pe călcâie ca să fiu cu fața la el, ținând cartea la spate. N-aveam niciun motiv anume să ascund de Stirling un roman jerpelit, dar cartea deținea ceva vital și extraordinar, iar Stirling era mai mult sau mai puțin opusul uman al vitalității și extraordinarului. Clipi în direcția mea, privirea i se abătu câteva secunde asupra cufărului deschis pe soclul său, apoi înclină fruntea aproape imperceptibil.

— Domnul Locke vă solicită prezența în biroul său.

Făcu o pauză și ceva sumbru îi trecu fugar peste chip. Ar fi putut fi teamă, dacă Stirling ar fi fost capabil fizic de orice altă expresie în afară de cea de atenție insipidă.

— De îndată.

L-am urmat din Sala Faraonilor, cu ghearele lui Bad tăcănind pe podea *în timp ce mergea la piciorul meu*. Am vârât *Cele zece mii de Uși* în fuste, unde se mi sprijinea

caldă și solidă de șold. „Ca un scut”, m-am gândit, apoi m-am întrebat de ce ideea asta era atât de încurajatoare.

Biroul domnului Locke mirosea ca întotdeauna a fum de trabuc, a piele de calitate și a băuturi tari ținute în carafe de cristal pe bufet, iar domnul Locke arăta și el ca întotdeauna: aranjat și îngrijit, părând să respingă procesul de îmbătrânire ca pe o pierdere de timp prețios. Avea aceleași fire albe respectabile presărate la tâmpile de când mă știam; în schimb, ultima dată când îl văzusem pe tata, părul lui devenise aproape în întregime de culoarea cenușii.

Când am intrat, domnul Locke își ridică privirea de la un teanc de plicuri pătate și decolorate de vreme. Ochii săi serioși și gri precum pietrele de mormânt se ațintiră asupra mea cu o atenție de care aveam rareori parte.

— Asta-i tot, Stirling.

L-am auzit pe valet retrăgându-se, urmat de declicul clantei de bronz. Am simțit cum ceva îmi fâlfâie în piept, ca niște aripi de pasăre îndărătul coastelor.

— la loc, January.

M-am așezat pe scaunul meu obișnuit, iar Bad a reușit să se înghesuie pe jumătate sub el.

— Mă scuzați pentru Bad, domnule, doar că Stirling părea să se grăbească și nu l-am mai dus în camera mea...

— Este în regulă.

Senzația panicată de fâlfâit din pieptul meu se intensifică. Lui Bad i se interzisese accesul în biroul domnului Locke (precum și în toate automobilele, trenurile și sălile de mese) de la petrecerea Societății din urmă cu doi ani. De obicei, numai la simpla lui vedere Locke se lansa într-un discurs despre animalele de companie care se comportă inadecvat și despre stăpânii lor care nu știu să se impună, sau măcar pufnea și mormăia pe sub mustață.

Maxilarul domnului Locke se mișcă înainte și înapoi, de parcă următoarele lui cuvinte aveau nevoie să fie mestecate pentru a le înmuia.

— Este vorba despre tatăl tău.

M-am trezit că-mi vine greu să mă uit drept la el; în schimb, m-am apucat să studiez caseta de sticlă de pe biroul său, pe a cărei plăcuță de alamă scânteietoare se puteau citi următoarele: *Revolver Enfield, Mark I, 1879*.

— Și-a petrecut ultimele câteva săptămâni în Orientul îndepărtat, după cum sunt sigur că știi.

Tata pornise din portul Manila, apoi înaintase spre nord, de la o insulă la alta, către Japonia. Îmi promisese că-mi va scrie des, dar nu mai promisem vești de la el de săptămâni bune.

Domnul Locke își rumegă și mai grijuliu următoarea frază.

— Rapoartele lui despre această expediție au fost neregulate. Vreau să zic, mai neregulate decât de obicei. Dar în ultima vreme au... încetat să mai sosească. Ultimul raport a fost trimis în aprilie.

Locke se uita acum la mine, așteptând concentrat, ca și cum ar fi fredonat o melodie și s-ar fi întrerupt ca s-o termin eu. Ca și cum ar fi trebuit să știu ce va spune în continuare. Privirea îmi era încă ațintită asupra revolverului, asupra formelor sale întunecate și bine unse, a capătului pătrat și mat al țeavii. Simțeam fierbințeala răsuflării lui Bad pe picioare.

— January, ești atentă? De aproape trei luni n-a mai sosit nicio veste de la tatăl tău. Un alt membru al expediției mi-a trimis o telegramă: nimeni nu l-a văzut și n-a primit vești de la el. l-au găsit tabăra răscolită și abandonată pe un versant de munte.

Pasărea din pieptul meu zgreptăna cu ghearele, bătând din aripi cuprinsă de o groază frenetică. Eu stăteam perfect nemișcată.

— Este dat dispărut. Se pare – ei bine... Domnul Locke inspiră scurt și puternic. January, pare foarte probabil ca tatăl tău să fie mort.

Ședeam pe salteaua subțire de pe patul meu, urmărind razele soarelui care se târau moleșite pe cuvertura roz cu auriu. Firele destrămate și umplutura din vată desenau pe toată suprafața ei umbre și turle, aducând cu arhitectura unui oraș străin. Bad se făcuse colac în jurul spatelui meu chiar dacă era prea cald ca să stea lipit de mine, scoțând din piept niște sunete ușoare, ca un cățeluș care oftează. Blana lui mirosea a vară și a iarbă proaspăt tăiată.

Nu voisem să cred. Urlasem, țipasem, îi cerusem domnului Locke să-și retragă cuvintele sau să le dovedească. Îmi vârâsem unghiile în palme aproape până la sânge, ca să nu sar să-i sparg micile vitrine de sticlă într-o mie de cioburi strălucitoare.

În cele din urmă, i-am simțit mâinile lăsându-se grele ca pietrele de pavaj pe umerii mei, ținându-mă locului.

— Destul, copilă.

Îi întâlnisem ochii deschiși la culoare și implacabili. Simțisem că mă fărâmițez și mă prăbușesc sub privirea lor.

— Julian este mort. *Acceptă asta.*

Și așa făcusem. Mă prăbușisem în brațele lui Locke și-i scăldasem cămașa în lacrimi. Îmi murmurase la ureche cu vocea sa aspră și profundă:

— E-n regulă, fetițo. Măcar mă ai pe mine.

Acum ședeam în camera mea, cu fața umflată și ochii uscați, la un pas de o durere atât de vastă, încât nu-i vedeam capătul. Avea să mă înghită cu totul, dacă-i dădeam voie.

M-am gândit la ultima carte poștală pe care o promisem de la tata, înfățișând o plajă și câteva femei cu aspect robust, pe care scria *PESCĂRIȚELE DIN SUGASHIMA*. M-am gândit și la Tata, dar mi-l puteam închipui doar îndepărtându-se de mine, cu umerii lăsați și obosit, dispărând printr-o ultimă ușă teribilă.

„Mi-ai promis că mă vei lua cu tine.”

Am vrut să țip din nou, am simțit cum sunetul urletului îmi urcă în gâtlee, zbatându-se să iasă afară. Am vrut să vomit. Am vrut să fug și s-o țin tot într-o fugă până când aveam să cad într-o altă lume, mai bună.

Atunci mi-am amintit de carte. M-am întrebat dacă domnul Locke mi-o dăduse anume pentru acest moment, știind cât de mult voi avea nevoie de ea.

Am scos-o din buzunarul fustei și-am urmărit cu degetul mare titlul ștanțat. S-a deschis pentru mine ca o Ușă micuță legată în piele, cu balamale de lipici și ață cerată.

Am fugit prin ea.

Cele zece mii de Uși: un studiu comparativ al pasajelor, portalurilor și intrărilor din mitologia lumii

Acest text a fost întocmit de Yule Ian Scholar¹⁶ pentru Universitatea Cetății Nin, între anii 6908 și... spre satisfacerea parțială a atingerii statutului de Maestru.

---

¹⁶ Învățat, în limba engleză în original.

Următoarea monografie se referă la permutările unui leitmotiv din mitologiile lumii: pasajele, portalurile și intrările. Inițial un asemenea studiu ar putea părea că suferă de cele două păcate capitale ale lumii academice – frivolitatea și trivialitatea –, dar intenția autorului este să demonstreze importanța ușilor ca realități fenomenologice. Potențialele contribuții la alte domenii de studiu – gramatologie, lingvistică, antropologie – sunt nenumărate, dar, dacă autorul poate fi atât de prezumțios, acest studiu intenționează să depășească cu mult limitările cunoașterii noastre prezente. Într-adevăr, această cercetare ar putea reorganiza înțelegerea colectivă pe care o avem asupra legilor fizice ale universului.

Argumentul central este pur și simplu acesta: pasajele, portalurile și intrările comune tuturor mitologiilor sunt înrădăcinate în anomalii fizice care le permit utilizatorilor să călătorească dintr-o lume în alta. Sau, ca să formulăm și mai simplu: aceste uși într-adevăr există.

Următoarele pagini vor oferi dovezi ample în sprijinul acestei concluzii și vor furniza un set de teorii privind natura, originile și funcția ușilor. Cele mai importante ipoteze sînt următoarele:

i) că ușile sînt portaluri între o lume și alta, care există numai în locuri cu o anumită rezonanță inefabilă (ceea ce filosofilii naturaliști numesc „cuplaj slab” între două universuri). Deși este posibil ca o construcție umană, din cadre, bolți, cortine et cetera, să înconjoare o ușă, fenomenul natural în sine există, în fiecare caz, dinaintea decorațiunii sale. De asemenea, se pare că aceste portaluri sînt, printr-un capriciu al fizicii sau al umanității, extrem de dificil de găsit.

ii) că aceste portaluri generează un anumit grad de scurgere. Materia și energia curg liber prin ele, la fel ca și oamenii, speciile străine, muzica, invențiile, ideile – toate genurile de lucruri care, pe scurt, dau naștere mitologiilor. Dacă cineva urmează poveștile, aproape întotdeauna va găsi o ușă îngropată la rădăcina lor¹.

iii) că această scurgere și poveștile rezultate și transmise din ea au fost și rămân cruciale pentru dezvoltarea culturală, intelectuală, politică și economică a omenirii, în toate lumile. În biologie, interacțiunea dintre mutațiile genetice aleatorii și schimbările de mediu este cea care determină evoluția. Ușile introduc *schimbarea*. Și din schimbare decurg toate: revoluția, rezistența, împuternicirea și responsabilizarea, transformarea, invenția, prăbușirea, reformarea – pe scurt, toate componentele vitale ale istoriei umane.

iv) că ușile sunt, aidoma celor mai multe lucruri de preț, fragile. Odată închise, ele nu pot fi redeschise prin niciun mijloc descoperit de acest autor.

Dovezile care sprijină ipotezele i-iv au fost împărțite în optsprezece subcategorii, prezentate mai jos ca

Cel puțin, aceasta este cartea pe care am intenționat să o scriu pe când eram tânăr și arogant.

Am visat dovezi insurmontabile, respectabilitate academică, publicații și prelegeri. Am cutii întregi cu cartonașe de notițe ordonat indexate, fiecare descriind o cărămidă mică dintr-un zid uriaș de cercetare: o poveste indoneziană despre un copac de aur ale cărui crengi alcătuiau o boltă sclipitoare; o referire dintr-un imn celtic la îngerii care zboară prin poarta raiului; amintirea unei uși de lemn sculptat din Mali, decolorată de expunerea la nisip și înnegrită de veacuri de secrete.

Aceasta nu este cartea pe care am scris-o.

În schimb, am scris ceva ciudat, profund personal, extrem de subiectiv. Sunt un om de știință care își studiază propriul suflet, un șarpe care își înghite propria coadă.

Dar chiar dacă mi-aș fi putut ține în frâu impulsurile ca să scriu ceva academic, mă tem că n-ar fi contat, fiindcă cine mi-ar fi luat în serios afirmațiile fără dovezi solide? Dovezi pe care nu le pot aduce, deoarece dispar aproape imediat ce le descopăr. O negură se târăște pe urmele mele, înghițindu-mi pașii și ștergându-mi probele. *Închizând ușile.*

Cartea pe care o ții în mână nu este, așadar, o respectabilă lucrare academică. Nu a beneficiat de supervizare editorială și nu conține decât puține fapte verificabile. Este doar o poveste.

Cu toate astea, am scris-o din două motive:

Primul, pentru că ceea ce este scris este adevărul. Cuvintele și sensurile lor au greutate în lumea materială, dând formă realităților și preschimbându-le printr-o alchimie străveche. Chiar și scrierile mele, atât de teribil de lipsite de autoritate, ar putea avea suficientă putere ca să ajungă la persoana potrivită și să spună adevărul potrivit, schimbând astfel natura lucrurilor.

Al doilea, îndelungii mei ani de cercetare m-au învățat că toate poveștile, chiar și cele mai umile povești populare, contează. Toate sunt artefacte și palimpseste, ghicitori și istorii. Sunt firele roșii pe care le-am putea urma pentru a ieși din labirint.

Sper că această poveste este firul tău și că la capătul ei vei găsi o ușa.

Capitolul unu

*O prezentare a domnișoarei Adelaide Lee Larson
și a explorărilor ce au format-o*

Descendența și primii ei ani de viață – Deschiderea unei uși – Închiderea unei uși – Schimbările asupra sufletului unei tinere

Domnișoara Adelaide Lee Larson s-a născut în 1866.

Lumea tocmai începuse să rostească în șoaptă cuvântul „modern”, împreună cu alte cuvinte precum „ordine” și „liber schimb neîngrădit”. Căile ferate și firele de telegraf șerpuiau peste frontiere ca niște linii lungi de sutură; imperiile mușcau din coastele Africii; filaturile de bumbac mestecau și mormăiau ca niște guri deschise, înghițind muncitori aduși de spate și expirând abur de fibre.

Dar alte cuvinte, mai vechi – precum „haos” și „revoluție” – tot mai zăboveau pe la margini. Revoltele din Europa anului 1848 atârneau în aer ca fumul puștilor; cipaii din India încă simțeau gustul răscoalei pe limbă; femeile șopteau și conspirau, cosând stindarde și scriind pamflete; sclavii eliberați stăteau neîncătușați în lumina însângerată a noii lor națiuni. Pe scurt, toate simptomele unei lumi încă înțesate de uși deschise.

Dar familia Larson era, în ansamblul său, total dezinteresată de ceea ce se întâmpla în lumea largă, care-i împărtășea în mod politicos sentimentele. Ferma lor era cuibărită lângă o culme verde din mijlocul țării, exact acolo unde s-ar afla inima națiunii, dacă aceasta ar fi un organism viu, pe care trupele din ambele tabere ale Războiului Civil o trecuseră cu vederea în timp ce mărsăluiau pe lângă ea. Familia cultiva îndeajuns porumb pentru hrana proprie și pentru patru vaci de lapte, recolta destulă cânepă ca s-o vândă în aval preselor de balotat bumbac din sud și săra suficient vânat ca să nu se îmbolnăvească de scorbut iarna. Interesele membrilor ei se întindeau doar cu puțin mai departe de hotarele celor șapte pogoane de pământ pe care le dețineau, iar vederile lor

politice nu ajunseseră niciodată mai complexe decât zicala Mamei Larson, „ban la ban trage”. În 1860, când tânărul Lee Larson a suferit o criză de patriotism și s-a furișat în oraș ca să voteze pentru John Bell, care a pierdut nu doar în fața domnului Lincoln, ci și a lui Douglas și Breckenridge, acest lucru n-a făcut decât să confirme suspiciunea clanului că politica era o șiretenie menită să-i distragă de la treburile lor pe oamenii care muncesc din greu.

Nimic din toate astea nu-i deosebea pe Larsoni de oricare dintre vecinii lor. Pare puțin probabil ca vreun biograf sau cronicar sau chiar un jurnalist local să le fi tipărit vreodată numele până acum. Interviuurile desfășurate pentru acest studiu au fost poticnite și privite cu suspiciune, ca și cum aș fi pus întrebări unor grauri sau unor căprioare cu coada albă.

Un singur lucru era remarcabil în legătură cu această familie: la nașterea Adelaidei Lee, toți membrii săi în viață erau de sex feminin. Din cauza ghinionului, a problemelor cardiace și a lașității, soții și fiii lor lăsaseră în urmă un grup de femei hotărâte, care semănau atât de mult între ele, încât parcă vedeai viața unei singure femei etalată în toate etapele posibile.

Lee Larson fusese ultimul care plecase. Cu lipsa lui de sincronizare caracteristică, așteptase până când Confederația abia își mai ducea zilele și abia atunci mărșăluise spre sud-est ca să se înroleze la rezerviști. Noua lui soție – o tânără ștearsă din ținutul învecinat – se aciuse în casa familiei Larson, așteptând vești. Dar acestea nu veneau. În schimb, după șaptesprezece săptămâni, într-o noapte își făcu apariția Lee Larson în persoană, într-o uniformă veche și cu un glonț de plumb în fesa stângă. Peste patru zile plecă din nou, îndreptându-se spre vest cu o expresie hăituită pe chip. Zăbovise destul cât să conceapă un copil cu soția sa.

Adelaide Lee avea trei ani când mama ei se sfârși de tuberculoză și depresie și dispăru cu totul dintr-o lume în care și așa nu lăsase mari urme; fetița fu crescută de bunica ei și de patru mătuși.

Astfel, Adelaide Lee se născu în ghinion și sărăcie și crescău în ignoranță și singurătate. Această poveste a unei origini plebeie să-ți fie o lecție prețioasă: cel mai adesea, începuturile unei persoane nu anunță ce va ajunge să facă în viață, căci iată, Adelaide Lee, crescând, nu ajunsese o altă palidă femeie Larson². Ea deveni cu totul altceva, ceva atât de strălucitor și sălbatic și aprig, încât o singură lume n-o putea cuprinde, așa că fu nevoită să găsească altele.

Numele Adelaide – un nume încântător, feminin, care i se trăgea de la stră-străbunica ei, o doamnă de naționalitate franco-germană la fel de ștearsă și de inobservabilă ca mama Adelaidei – era sortit eșecului. Nu deoarece copila ar fi avut vreo obiecție față de el, ci doar pentru că numele nu se lipea de ea așa cum apa nu se lipește de un acoperiș de tablă. Era un nume pentru o fată delicată, care-și citește rugăciunile în fiecare seară, își păstrează sarafanele curate și își pleacă privirea cu modestie când îi vorbesc adulții. Nu era un nume pentru sălbăticiunea uscățivă și murdară care ocupa acum casa familiei Larson așa cum un prizonier de război ar putea ocupa o tabără inamică.

Până la a cincea ei aniversare, toate femeile din casă, cu excepția mătușii Lizzie (ale cărei obiceiuri nu puteau fi schimbate de nicio forță mai prejos decât salvele de tun) își recunoscuseră înfrângerea și-i spuneau Ade. Era un nume

mai scurt, mai aspru, mai potrivit să fie strigat printre avertismente și dojeni. Numele acesta prinsese, spre deosebire de dojeni.

Ade și-a petrecut copilăria în explorări, străbătând în lung și-n lat cele șapte pogoane de pământ ale familiei, ca și cum ar fi pierdut ceva de preț și-ar fi sperat să-l găsească sau, mai exact, ca un câine care trage cu putere într-o lesă scurtă. Cunoștea terenul așa cum îl cunoaște un copil, cu o intimitate și o fantezie de care puțini adulți au dat dovadă vreodată. Știa unde fuseseră scobiți de trăsnete platani, devenind niște ascunzători secrete. Știa unde era cel mai probabil să iasă ciupercile, înălțându-și căpșoarele palide în pâlcuri, ca într-o poiană cu zâne, și unde sclipea pirită pe sub undele pârâului.

Îndeosebi, cunoștea fiecare scândură și bârnă din casa care stătea să se prăbușească în partea din spate a proprietății, o ridicătură prăpădită de pe fâneată, care fusese odinioară o gospodărie țărănească separată. Când familia Larson cumpăraseră proprietatea, casa era deja abandonată, și își petrecuse anii care urmaseră afundându-se în pământ ca o creatură preistorică prinsă într-o mlaștină. Dar pentru Ade era totul: un castel în ruină, fortăreața unor iscoade, locuința unui pirat sau bârlogul unei vrăjitoare.

Fiindcă se afla pe proprietatea lor, femeile din clanul Larson nu-i interziseră cu tot dinadinsul aceste jocuri. În schimb, o priveau cu atenție când se întorcea mirosind a lemn putred și a cedru, o avertizau cu lucruri cumplite („E bântuită, știi, toată lumea spune asta”) și o preveneau în legătură cu ceea ce li se putea întâmpla celor care se aventurau de capul lor.

— Știi, și tatăl tău a fost un hoinar, îi spunea bunica, clătinând din cap cu o expresie sumbră pe chip, și uite cât bine ne făcu.

Ade fusese adesea poftită să se gândească la viața tatălui ei – o soție părăsită, o fiică orfană, totul din cauza neastâmpărului său –, dar se dovedi a fi o avertizare fără niciun efect asupra fetei. Desigur, tatăl ei le abandonase, însă cunoscuse iubirea și războiul și poate o parte din lumea amețitoare de dincolo de fermă, iar asemenea aventură părea să merite orice preț.

(După mine, viața lui Lee Larson a fost mai curând definită de impulsivitate și lașitate decât de un spirit aventuros, totuși o fiică trebuie să încerce să descopere valoarea tatălui său așa cum poate. Mai ales dacă el este absent.)

Uneori, Ade rătăcea cu un scop, ca atunci când se ascunse într-un vagon de tren de pe linia Illinois Central și reuși să ajungă tocmai la Paducah înainte ca un feroviar s-o descopere, iar alteori se mișca pur și simplu de dragul mișcării, așa cum fac păsările. Își petrecea zile întregi plimbându-se de-a lungul malului neîngrijit al fluviului, privind vasele cu aburi ce treceau pe lângă ea pufăind. Uneori se prefăcea că este unul dintre membrii echipajului, care se apleca peste balustradă; mai adesea, își închipuia că ea însăși este vaporul cu aburi, un lucru făcut cu unicul scop al sosirilor și plecărilor.

Dac-ar fi să-i desenăm hoinărelile din copilărie pe o hartă, să-i reprezentăm descoperirile și destinațiile în formă topografică și să-i trasăm traiectoria șerpuită printre ele, am vedea-o ca pe o fată care încearcă să iasă din centrul unui labirint, ca pe un Minotaur care se străduiește să se elibereze.

La cincisprezece ani, aproape că o luase razna de la atâta învârtit în cerc, deznădăjduită că zilele îi erau la fel. S-ar fi putut închide în sine, încovoiată sub greutatea labirintului nevăzut din jurul ei, dar o salvă o întâmplare într-atât de ciudată, încât o lăsă pentru totdeauna nemulțumită de

lucrurile obișnuite și convinsă de existența celor neobișnuite: în vechea fâneață, întâlnește o fantomă.

Asta se întâmplă la început de toamnă, când ierburile înalte de pe câmp erau de un roșcat ars, pe alocuri trandafirii, iar croncănitul ciorilor răsuna ascuțit prin văzduhul limpede. Ade încă vizita adesea casa veche din partea din spate a proprietății, deși crescuse de acum prea mult ca să-și mai imagineze că aceasta ar fi altceva. În ziua în care văzu fantoma, avea de gând să se cațare pe pietrele neregulate ale hornului și să se așeze pe acoperiș, ca să urmărească traiectoriile incredibil de întortocheate ale graurilor în zbor.

În timp ce se apropia, zări o siluetă întunecată, care stătea în picioare lângă casa în ruină. Se opri din mers. Fără îndoială, mătușile ei ar fi sfătuit-o să facă imediat stângamprejur și să se întoarcă acasă. Silueta aceea era fie a unui străin, care trebuia evitat cu orice preț, fie a unei fantome din casă, care trebuia tratată la fel.

Dar Ade se trezi atrasă spre aceasta ca acul unei busole.

— Bună ziua? strigă ea.

Silueta tresări. Era înaltă și deșirată, băiețească chiar și de la distanță. Băiatul îi răspunse strigând ceva, dar cuvintele lui sunau alandala.

— Poftim? strigă Ade din nou, fiindcă bunele maniere erau recomandabile fie că avea de-a face cu un străin, fie cu o fantomă.

El răspunse prin alt șir de vorbe fără noimă.

De-acum, fata era suficient de aproape ca să-l vadă bine și se întrebă dacă n-ar fi trebuit să facă totuși cale-ntoarsă: pielea lui era negru-roșcat întunecat, pe care ea nu știa să-l descrie.

Larsonii nu erau abonați la ziar, pe motiv că aflau toate veștile de care aveau nevoie la biserică, dar Ade șterpelea uneori câte unul deja folosit. Prin urmare, era familiarizată

cu primejdiile reprezentate de negrii străini – văzuse articolele care le descriau fărădelegile, caricaturile care înfățișau apetitul lor pentru femei albe nevinovate. Bărbații din caricaturi erau monstruoși, cu brațe păroase, haine zdrențuite și expresii caraghioase. Dar băiatul de pe câmp nu arăta deloc ca desenele din ziare.

Era tânăr – cam de vârsta ei sau poate chiar ceva mai mic –, cu piele fără pilozități, cu membre lungi. Purta un strai ciudat din pânză aspră de lână, drapată și înfășurată în jurul lui după un model complicat, ca și cum ar fi furat pânza unei corăbii și s-ar fi învăluit în ea. Avea trăsături subțiri și delicate, ochi limpezi și negri.

Băiatul vorbea din nou, o serie de cuvinte cu multe silabe, aranjate aproape ca niște întrebări. Ade presupuse că putea fi un dialect din iad, știut numai de fantome și demoni. Dintr-odată, cuvintele se preschimbară în gura lui și vocale familiare își găsiră locul potrivit.

— Scuzați-mă, doamnă? Mă auziți?

Accentul îi era teribil de ciudat, totuși avea o voce blândă, intenționat prietenoasă, de parcă s-ar fi temut să n-o sperie.

În acel moment, Ade decise că mătușa Lizzie avea dreptate: ziarele nu făceau nici cât hârtia pe care erau tipărite. Băiatul dinaintea ei, cu privirea sa surprinsă, cu hainele ca niște cearșafuri și cu voce blândă, n-avea cum să fie o amenințare pentru ea.

— Înțeleg ce spui, îi răspunse.

El făcu câțiva pași spre ea, cu o expresie de neîncredere uimită. Mângâia spicele mari ale ierbii, părând surprins să le simtă perișorii în palmă. Apoi mâna i se înalță încet și poposi, cu palma deschisă la culoare, pe unul dintre pomeții Adei. Amândoi tresăriră și se îndepărtară ușor, ca și cum niciunul dintre ei nu crezuse că celălalt ar putea fi real.

Ceva din blândețea lui, inocența surprinderii și delicatețea mâinilor cu degete lungi o făcură dintr-odată pe Ade mai puțin prudentă.

— Cine ești? Și de unde vii, mai precis?

Dacă era o fantomă, era un membru pierdut, șovăielnic al speciei sale.

El păru să caute cuvintele potrivite într-un sertar nefolosit al memoriei.

— Vin de... altundeva. Nu de aici. Printr-o ușă din perete.

Arătă înapoi către casa în paragină, spre ușa de la intrare lăsată în jos, care rămăsese încremenită în tocul său dinainte de nașterea Adei, obligând-o să intre pe geam. Acum, ușa se înțepenise întredeschisă cât pentru a lăsa să treacă pieptul unui băiat subțirel.

Ade era o fată destul de rațională ca să știe că băieții străini care se aventurau pe proprietatea cuiva înveșmântați în cearșafuri și pretinzând că sunt de altundeva ar trebui tratați cu suspiciune. Fie era nebun, fie mințea, și în niciunul dintre cazuri nu merita să-și piardă timpul cu el. Dar când băiatul vorbi, simți cum ceva i se înfioară în piept, ceva care aducea primejdios de mult a speranță. Speranța că ar putea fi adevărat.

— Uite.

Ea se dădu un pas înapoi și-și desfăcu pătura de lână, ca pe un cort de circ roșu cu alb așternut peste ierburile tari. Tropăi cu tălpile pe ea ca s-o aranjeze și se așeză, făcând semn spre locul de alături.

Băiatul o privi din nou cu acea surprindere încântătoare, frecându-și brațele goale în răcoarea toamnei.

— Se pare că vremea este mai caldă altundeva, nu-i așa? la asta.

Ade își scoase haina de pânză aspră, care fusese trecută de la o generație la alta de atâtea ori încât își pierduse orice culoare și formă, și i-o întinse.

Băiatul îi îmbracă mânecile cu stângăcia unui animal căruia i s-ar cere să poarte o a doua piele peste a lui. Ade era sigură că nu purtase în viața lui o haină cu mâneci, și la fel de sigură că așa ceva era imposibil.

— Hai, așază-te aici și povestește-mi tot, băiatule-fantomă. Povestește-mi despre altundeva.

El o privea pierdut.

Dacă mă poți păsi un pic, permite-mi să fac o pauză aici și să-ți prezint din nou scena, de data asta din perspectiva băiatului: sosise dintr-un loc foarte diferit de vechea fâneață și, în timp ce clipea încă derutat sub soarele străin, zărise o tânără complet diferită de tot ce văzuse el până atunci. Ea se apropiase cu pași mari, cu rochia cu nasturi negri *foșnind* prin iarbă, cu părul de culoarea grâului de iarnă ieșindu-i de sub o pălărie cu borul lat. Acum se așezase la picioarele lui, cu fața ridicată spre el, cu ochii deschiși la culoare și parcă fermecați, și dacă i-ar fi cerut luna de pe cer, băiatul i-ar fi dat-o.

Așa că băiatul se așază și-i povesti despre altundeva.

Altundeva era un loc al sării de mare și al vânturilor. Era un oraș sau poate o țară sau poate o lume (substantivele lui erau nesigure în această privință) în care oamenii locuiau în case de piatră și purtau robe lungi, albe. Era o așezare pașnică, prosperă datorită comerțului făcut pe coastă și faimoasă grație studiului iscusit al cuvintelor.

— Aveți mulți autori în orașul vostru?

El nu cunoștea cuvântul acela.

— Oameni care scriu cărți. Știi – chestiile alea lungi și plictisitoare, despre oameni care nu există.

Băiatul îi aruncă o privire cu totul consternată.

— Nu, nu. *Cuvinte*.

Încercă să-i explice mai clar, printr-o mulțime de propoziții nesigure despre natura cuvântului scris și forma universului, densitatea relativă a cernelii și a sângelui,

importanța limbilor și a studiului lor atent, însă, date fiind verbele lui limitate și tendința ei de a râde, nu făcură prea mari progrese. Se dădu bătut și începu să-i pună în schimb întrebări despre lumea ei.

Fata îi răspundea cât de bine putea, dar se trezi îngrădită de viața ei izolată. Știa puține despre orașul din apropiere, și despre lumea largă, doar atât cât putuse afla din două clase urmate la școala cu o singură sală de clasă.

— Nu este la fel de captivantă ca lumea ta, pun ră mâșag. Spune-mi despre ocean. Știi să navighezi? Cât de departe ai ajuns?

El vorbi și ea ascultă, iar amurgul se așternu deasupra lor ca aripa unei porumbețe uriașe. Ade observă liniștea care se lăsa peste zi și chemările ritmice ale păsărilor de noapte și știa că depășise deja ora când trebuia să fie acasă, dar nu se putea hotărî să plece. Se simțea suspendată, ca și cum ar fi plutit, complet lipsită de greutate, într-un loc unde putea crede în fantome și în magie și în alte lumi, în acest straniu băiat negru și în mâinile lui care parcă luminau în întunecime.

— Și nimeni de la mine de-acasă nu-i ca tine. S-a întâmplat ceva, de-ai rămas fără piele? Oare... ce...

Engleza băiatului degeneră într-o serie de exclamații guturale ce o făcură pe Ade să simtă c-ar putea fi traduse universal prin „Ce naiba mai e și asta?” El flutura din mâini în dreapta și-n stânga, holbându-se la câmpul cuprins de umbre.

— Aceia sunt licurici, băiatule-fantomă. Ultimii pe anul ăsta. Nu aveți așa ceva de cealaltă parte a ușii tale?

— Licurici? Nu, nu avem. Ce rost au?

— Nu au niciun rost, poate doar să ne spună că s-a întunecat și că o să am o grămadă de probleme dacă nu mă întorc curând acasă. Ade oftă. Trebuie să plec.

Băiatul privea acum în sus la stelele înserării, care străluceau dezaprobat deasupra lor. Un alt șir de cuvinte pe care Ade le traduse fără greutate.

— Și eu trebuie să plec. O privi cu ochii negri strălucind. Dar te vei întoarce?

— Ce naiba, într-o zi de duminică? După ce am stat afară până târziu? Voi avea noroc dacă nu mă închid în șopronul pentru fân până la Crăciun.

Era clar că băiatul nu înțelesese câteva substantive importante din enunț, dar el insistă, așa că se puseră de acord: se vor întoarce amândoi peste trei zile.

— Și te voi lua cu mine, iar tu ai să mă crezi.

— Bine, băiatule-fantomă.

El zâmbi. Avea o expresie îmbătată de fericire, fascinată, ca și cum nu și-ar fi putut imagina nimic mai grozav decât s-o întâlnească pe același câmp peste trei zile, iar Ade nu văzu nicio altă soluție decât să-l sărute. Fu un sărut stângaci, o atingere ușoară cu buzele lipite, care fu cât pe aci să nu-i nimerească deloc gura, dar după aceea inimile începură să le bată ciudat în piept și simțiră că le tremură membrele străbătute de furnicături, așa că poate n-a fost totuși o încercare în van.

Ade plecă apoi într-un vârtej de fuste și pătură roșie, și trecură câteva minute până când băiatul reuși să-și amintească exact unde se afla și unde trebuia să se ducă.

Acasă, Mama Larson o întâmpină pe Ade cu o cuvântare plângărească despre soarta fetelor care stau afară singure până noaptea târziu, despre teama și neliniștea pe care le-o provocase dragilor ei mătuși (Mătușa Lizzie o întrerupse pentru a spune că fusese înnebunită de furie, nu temătoare, și că Mama Larson putea să vorbească doar pentru ea însăși) și despre inevitabilul declin al femeilor din această țară.

— Și unde ți-e *haina*, copilă nesăbuită?

Ade chibzui un pic.

— Altundeva, răspuse ea și urcă scările parcă plutind.

Supliciul săptămânal al slujbei de duminică era cumva mai ușor de suportat, descoperi Ade, când adăpostea un secret delicios și imposibil, care ardea adânc în ea ca flacăra unei lămpi. Oamenii din oraș – care de fapt nu erau deloc orășeni, ci mai degrabă o adunătură de persoane sălbatice ce trăiau la ferme la fel de izolate și de îndepărtate precum cea a familiei Larson și care se strâneau laolaltă numai pentru licitații, înmormântări și slujbe religioase – se vânzoleau în strane cu aceleași expresii țepene pe care le aveau în fiecare săptămână, iar Ade se simți despărțită de ei într-un mod nou și foarte plăcut. Predica preotului McDowell susura în jurul ei ca apele unui râu ce se despart în jurul unei pietre.

Femeile Larson stăteau mereu în al treilea rând din spate, deoarece Mama Larson insista că ar fi fost un gest de trufie să stea pe rândul din față și nepoliticos să stea în spate de tot, și pentru că toate savurau fiorul de superioritate pe care-l simțeau privindu-i pe cei ce ajungeau ultimii cum se furișează în ultima strănă, cu capul plecat. În duminica aceea, ultima strănă era ocupată de câțiva membri roșii la față ai clanului Buhler și de băiatul familiei Hanson, care avea patruzeci și ceva de ani, însă căruia lumea încă-i zicea „băiat” pentru că se întorsese cam zdruncinat din război. Dar chiar la sfârșitul predicii, anunțat de vocea tot mai bubuitoare și de transpirația tot mai abundentă a părintelui

McDowell, în biserică intră un bărbat pe care Ade nu-l recunoscuse și se strecură în penultimul rând.

Ade nu știa multe despre lumea largă, dar știa cu siguranță că bărbatul acela trăia undeva în ea. Întreaga lui înfățișare vădea precizie și ordine. Haina sa de lână era scurtă și bine croită, dezvăluind pantaloni negri, călcați la dungă. Mustăța sa care încărunțea era tunsă cu o precizie chirurgicală. Foșnete aproape imperceptibile se auziră dinspre membrii congregației, care se întorceau discret, încercând toți să se uite la străin fără să-i vadă altcineva.

Slujba se încheie și puhoiul de oameni se înghesui în jurul intrusului. Câteva dintre familiile din prima strană își asumaseră rolul de a face prezentările și de a se interesa de el. Își exprimară speranța că îi fusese pe plac mica lor slujbă (deși Ade nu era convinsă că părintele McDowell urmărea câtuși de puțin să încânte pe cineva) și întrebară ce treabă avea în zonă. Poate că avea rude în apropiere? Sau afaceri pe fluviu?

— Vă mulțumesc frumos pentru interes, domnilor, dar nu, nu am niciun interes pentru ambarcațiunile fluviale. Mărturisesc că sunt un om de uscat, care caută o proprietate de același gen.

Vocea sa pluti pe deasupra capetelor congregației, nazală și cu sonorități străine, iar Mama Larson pufni lângă Ade. Nimeni n-ar fi trebuit să vorbească mai tare decât într-un murmur respectuos cât timp se afla sub acoperișul bisericii.

— În Mayfield am auzit că pe aici s-ar putea să găsesc niște pogoane la un preț avantajos – se pare că este un teren bântuit, deci nu prea folosit – și am profitat de această ocazie ca să mă prezint domniilor voastre.

Se produse un freamăt lângă străin și oamenii se traseră deoparte. Ade presupuse că nu le plăcea ideea ca un nordist dintr-un oraș mare să dea buzna în biserică lor ca să-i tragă pe sfoară și să le ia pământul la un preț de nimic. Nu se

aflau suficient de mult spre sud pentru ca nordiștii profitori să fie pentru ei ceva mai mult decât niște caricaturi prost desenate din ziarul de duminică, dar cunoșteau semnele. Din tonul replicilor lor mormăite printre dinți, Ade ghici că-i puneau piedici (*nu, domnule, nu este niciun asemenea teren pe aici, va trebui să căutați în altă parte*).

Șuvoiul de oameni începu să plece din loc, cu Ade mergând în urma Mătușii Lizzie în timp ce înaintau în șir indian pe culoarul dintre strane. Străinul încă le zâmbea tuturor cu o condescendență afabilă, neabătut. Ade se opri.

— Noi avem pe proprietatea noastră o casă despre care toată lumea știe că-i bântuită de o mulțime de stafii – eu am văzut una chiar ieri –, dar nu-i de vânzare, îi zise ea străinului.

Nu știa de ce o spusese, doar că voia să-i șteargă expresia de aroganță de pe față și să-i dea de înțeles că nu erau niște bieți săteni săraci care și-ar vinde ieftin pământurile din pricina unei superstiții neîntemeiate. Și poate pentru că era curioasă, tânjind după experiența aparte și vastă a bărbatului.

— Nu mai spuneți. Bărbatul îi zâmbi într-un fel pe care probabil îl considera fermecător și se aplecă spre ea. Permiteți-mi să vă conduc afară, în acest caz.

Ade se trezi cu brațul petrecut peste mâneca hainei sale, cu picioarele poticnindu-se lângă ale lui. Mătușile ei erau deja afară, probabil făcându-și vânt cu palma și bârfind.

— Ia spuneți, care este natura acestor stafii? Ce ați văzut, mai precis?

Însă dorința ei de a-i vorbi bărbatului dispăruse. Își trase mâna, dând din umeri într-un mod bosumflat, de adolescentă, și-ar fi plecat fără să mai scoată o vorbă dacă el n-ar fi fixat-o cu privirea. Avea ochi de culoarea lunii sau a monedelor de argint, teribil de reci, dar cumva ademenitori, ca și cum ar fi avut propria atracție gravitațională.

Chiar și peste ani, când stătea cuibărită lângă mine în căldura languroasă a soarelui de după-amiază târzie, Ade se înfiora ușor când descria privirea aceea fixă.

— Spuneți-mi tot, murmură străinul.

Și Ade așa făcu.

— Păi, mă duceam la căsuța veche fără niciun motiv, când am văzut un băiat-fantomă așteptând acolo. Sau cel puțin asta am crezut că era la început, fiindcă era negru și îmbrăcat ciudat și vorbea o limbă de neînțeles. Dar nu venise din iad sau ceva de genul ăla. Nu știu de unde a venit, exact, doar că a sfârșit prin a ieși pe ușa căsuței noastre. Și mă bucur c-a făcut-o, mi-a plăcut de el, mi-au plăcut mâinile lui...

Strânse din dinți și tăcu, clătinându-se și rămânând aproape fără suflu.

Zâmbetul nu foarte încântător revenise pe chipul străinului în timp ce ea vorbea, doar că acum sub el se ascundea un fel de nemișcare ca de animal de pradă.

— Vă mulțumesc din suflet, domnișoară...?

— Adelaide Lee Larson. Ea înghiți un nod și clipi. Mă scuzați, domnule, mă strigă mătușile.

Se strecură în grabă afară pe ușile bisericii, fără să privească înapoi la străinul în costum arătos. Îi simțea ochii ca o pereche de monede de argint pironiți supărător pe ceafa ei.

Din cauza firii în esență blajine a mătușilor ei, pedepsele Adei nu variau niciodată. O închiseră pentru următoarele două zile în camera de la etaj unde dormeau toate (mai

puțin Mama Larson, care nu prea dormea, ci mai curând moțăia din când în când într-o diversitate de poziții semiculcate la parter). Ade suportă fără prea multă grație privarea de libertate – femeile Larson își petrecură zilele acelea bântuite de lovituri cu pumnii și cu picioarele deasupra capetelor, ca și cum locuința lor ar fi găzduit un spirit malefic deosebit de furios –, dar fără să opună o rezistență reală. Își închipui că era cel mai bine să le dea satisfacție înainte de a ieși pe fereastră și de a coborî pe dibuite pe vrejurile de caprifoi în seara celei de-a treia zile.

Luni i se aduseră un coș cu rufe proaspăt spălate, pe care să le împăturească, și câteva teancuri de lenjerie ruptă pentru a le coase, fiindcă Mătușa Lizzie insista că statul în pat toată ziua era mai degrabă o răsplată decât o pedeapsă și spunea că s-ar putea să fugă și ea mâine-seară, ca să fie închisă apoi la etaj pentru o porție de odihnă la pat. La prânz, etajul se umplu de mirosurile unsuroase de șuncă prăjită și fasole. Ade scăpă o Biblie pe podea ca să le amintească să-i aducă și ei ceva de mâncare.

Însă nu apărură niciuna dintre mătuși. În ușa de la intrare răsună un bubuit autoritar, urmat de tăcerea uimită a cinci femei atât de neobișnuite cu vizitatorii, încât nu prea știau ce să facă după o bătaie la ușă. Apoi se auzi un hârșăit timid de scaune și târșăit de picioare, urmat de scârțâitul ușii care se deschidea. Ade se întinse pe podea și lipi urechea de scândurile de pin.

Nu auzi nimic în afară de mormăielile joase, străine ale unui bărbat necunoscut în bucătăria lor, însoțite de vocile a cinci femei care se ridicau și coborau în jurul lui asemenea unui stol de păsări de apă speriate. La un moment dat, se înălță până la ea bubuitul unui râs strașnic, care-i sună gol ca o tobă și bine repetat. Ade se gândi la bărbatul din orașul cel mare care venise la slujbă și simți o întunecare stranie, o teamă de ceva fără nume care se aținea la orizontul ei.

Bărbatul plecă, ușa se închise și flecăreala mătușilor se transformă într-un fel de chicotit.

Trecu mai bine de-o oră până când Mătușa Lizzie îi aduse o farfurie cu fasole răcită.

— Cine a fost la ușă? întrebă Ade.

Încă stătea întinsă pe podea, simțindu-se paralizată de o combinație de moleșeală și groază.

— Nu-ți bate tu capul, băgăreațo. Doar niscaiva vești bune, atâta tot.

Lizzie arăta destul de îngâmfată în timp ce spuse asta, ca o femeie care ascunde o mare surpriză. Dacă ar fi fost una dintre celelalte mătuși, Ade ar fi reușit poate s-o forțeze să-i dea mai multe informații, dar așa ceva nu mergea cu Mătușa Lizzie, așa cum nu ar fi mers cu un munte, doar că munții nu te altoiesc cu nuiua pentru impertinență. Ade se rostogoli pe spate și privi razele de soare cum se întind peste tavan, formând băltoace de lumină în șanțurile dintre grinzi. Se întrebă cum arăta soarele altundeva, într-o altă lume, și dacă într-adevăr existau alte lumi care puteau fi văzute. Lucrurile pe care i le spusese băiatul-fantomă deja păleau și se destrămau.

În dimineața celei de-a treia zile, fata se trezi cu o greutate prevestitoare de rele în membre. Mătușile și bunica ei încă sforăiau și fornăiau în jur, într-o mare de pleduri și de cărnuri. Răsăritul era șovăielnic și cenușiu și se ivea prea încet.

Ade șezu încordată printre mătușile ei în timp ce se îmbrăcau, dorindu-și s-o poată zbughi deja pe fereastră, spre fâneață. Își simțea trupul fremătând încordat; picioarele îi băteau un ritm nerăbdător pe podea. Aerul de la etaj era închis și umed de la răsuflarea lor.

— Azi mergem la oraș, anunță Mama Larson și ceru printr-un semn pălăria ei bună – o enormă bonetă albă pe care o cumpărase prin anii 1850, și care arăta și mirosea tot

mai mult ca un iepure împăiat. Dar tu n-ai să te miști de-aici, Ade, pentru spaima pe care am tras-o din cauza ta.

Ade clipi, apoi încuviință din cap ascultătoare, pentru că i se părea politicos să întrețină ficțiunea că se va supune.

Până când toate femeile din familia Larson reușiră să plece – și le luă o veșnicie să se agite cu alegerea rochiilor și a ciorapilor, urmată de o altă veșnicie în hambar ca să convingă catării să poarte hamuri și să tragă căruța –, Ade aproape tremura de nevoia presantă de a fi altundeva. Luă un măr de septembrie și haina de lucru a mătușii Lizzie și plecă în grabă, aproape alergând.

Nimeni nu aștepta la casa cea veche. De fapt, nu mai exista nicio casă veche lângă care să aștepte cineva: câmpul era gol, fără formă, pustiu dacă nu puneai la socoteală cele câteva ciori cu înfățișare posacă și un șir de țăruiși din fier recent înfiți în pământ.

Ade închise ochii cuprinsă de o amețală bruscă, derutantă, care o făcu să înainteze împiedicându-se. Pe locul unde se aflase căsuța găsi un talmeș-balmeș de cherestea fărâmată, ca și cum mâna unui uriaș s-ar fi întins într-o doară din cer ca s-o doboare.

Din ușă nu mai rămăseseră decât niște așchii presărate cu licheni.

Lămpile erau deja aprinse la ferestre când ajunse acasă. Catării erau înapoi la pășune, supărați și pătați de sudoare, iar Ade putea auzi chicotitul plin de mulțumire de sine al mătușilor în bucătărie. Râsul încetă când deschise ușa.

Toate cinci erau adunate în jurul mesei din bucătărie, admirând un morman de cutii frumoase, cu dungi crem. Hârtia de ambalat părea să plutească în jurul lor în norișori mototoliți și toate erau rumene în obraji ca de o euforie secretă. Zâmbetele lor erau stranii, de fete tinere.

— Adelaide Lee, *pe unde...*

— De ce sunt țărugi pentru măsurători pe pământul nostru? Întrebă Ade.

Văzu că toate rudele ei erau îmbrăcate mai frumos decât de dimineață, cu o abundență de panglici de catifea și chiar cu proeminențele străine ale pernițelor pentru rochii pe sub fustele viu colorate. În rochia sa plină de noroi și cu coada împletită acum în dezordine, Ade se simți dintr-odată îndepărtată de ele toate, ca și cum ea și mătușile ar fi stat la capetele opuse ale unei încăperi foarte mari.

Mama Larson fu cea care răspunse.

— În sfârșit am avut și noi un pic de noroc. Făcu un gest vrednic de o regină spre masa din bucătărie. Orășeanul ăla mare și tare a venit ieri și ne-a oferit bani frumoși pentru vechea fâneată. Bani *foarte* frumoși.

Mătușile se hliziră.

— Și n-aveam niciun motiv pe lume să nu-i luăm. Ne-a dat bani gheață – îi avea pe toți în buzunarele hainei! –, iar eu am semnat actul de proprietate pe loc. La o adică, ce era pentru noi fâneata aia năpădită de buruieni?

Ultima frază sună de parcă mai fusese spusă de multe ori între ele în ziua aceea.

Mătușa Lizzie veni spre ea cu o cutie.

— Nu face fața asta lungă, Adelaide. Uite, voiam s-o păstrez pentru ziua ta, dar... Deschise cutia ca să-i arate Adei un metraj de bumbac azuriu. M-am gândit că se potrivește cu ochii tăi.

Ade se trezi că vocea o părăsise complet. O bătu ușor pe mână pe Lizzie, sperând că o vor crede coplesită de

recunoștință, și fugi la etaj înainte s-o trădeze lacrimile care stăteau să i se rostogolească pe obraji.

Se târî ca un animal rănit în mijlocul lăsat al patului ei de frânghii. Se simțea îndurerată, ca și cum ierburile de pe câmp ar fi avut margini ascuțite precum lama unui cuțit, creștându-i partea copilăroasă, care credea în aventură și în magie.

Zăbovise toată ziua în preajma ruinelor căsuței, știind că băiatul-fantomă nu va apărea, dar așteptă.

Poate că nu existase niciodată un altundeva, iar ea era pur și simplu tânără, și singură, și necugetată, așa că-și imaginase o poveste despre un băiat-fantomă și o altă lume ca să-și țină de urât. Poate că nu exista nimic altceva decât lumea mătușilor ei, care se conducea după reguli și era la fel de reală ca mămăliga și ca țărâna și tot atât de plictisitoare ca acestea.

Fu foarte aproape s-o creadă, dar descoperi că în ea exista ceva nou, o sămânță sălbatică îngropată în pieptul ei, care nu putea accepta lumea așa cum era.

Vezi tu, ușile sunt multe lucruri: fisuri și crăpături, căi de trecere, mistere și granițe. Dar mai mult decât orice altceva, ușile înseamnă schimbare. Când diverse chestii se strecoară pe ele, indiferent cât de puțin sau mult timp, schimbarea le urmează ca niște delfini care se țin după o navă. Schimbarea deja pusese stăpânire pe Adelaide Lee, iar ea nu-i mai putea întoarce spatele.

Așa că, în noaptea aceea, zăcând cu inima aproape frântă și pierdută în patul ei, Ade alese să creadă. Crezu în ceva nebunesc și de altundeva, în senzația buzelor uscate ale băiatului pe buzele ei în lumina care se stinge, în posibilitatea ca în lume să existe locuri ca niște crăpături deschise, prin care pot pătrunde lucruri ciudate și minunate.

Crezând, Ade simți cum incertitudinile răzlețe ale tinereții ei dispar. Era un ogar care găsea în sfârșit urma pe care o căutase, un marinar rătăcit căruia i se oferea deodată o busolă. Dacă ușile sunt reale, le va căuta și le va găsi, zece sau zece mii, și prin ele va trece în zece mii de altundeva-uri vaste.

Și, într-o bună zi, una dintre ele s-ar putea să ducă la un oraș pe malul mării.

3. O ușă către oriunde

Cunoști senzația trezirii într-o cameră nefamiliară, fără să știi cum ai ajuns acolo? Timp de un minut, doar plutești, suspendat în necunoscutul atemporal, precum Alice care cade la nesfârșit în vizuina iepurelui.

Mă trezisem aproape în fiecare dimineață a vieții mele în cămăruța aceea cenușie de la etajul al doilea al reședinței Locke. Scândurile decolorate de soare ale podelei, etajera prea mică, gemând sub teancurile de cărți în format de buzunar, Bad lăfăindu-se lângă mine, fierbinte ca o sobiță blănoasă: toate îmi erau la fel de familiare ca propria-mi piele. Cu toate astea, pentru un singur moment prelung, n-am prea știut unde mă aflu.

Nu știam de ce aveam dăre de cruste sărate pe obraji. Nu știam de ce simțeam un gol dureros chiar sub coaste, ca și cum ceva vital fusese retezat din mine în timpul nopții. Nu știam de ce colțul unei cărți mă împungea în falcă.

Întâi mi-am amintit cartea. O fâneață năpădită de buruieni. O fată și o fantomă. O ușă care ducea, în mod miraculos, altundeva. Și o senzație stranie de familiaritate, ca un ecou, ca și când aș mai fi auzit povestea asta și nu-mi puteam aminti sfârșitul. Cum ajunsese un asemenea obiect în cufărul meu egiptean albastru? Ca să o iau cu începutul, cine o scrisese? Și de ce Ade Larson părea să fie o prietenă pe care-o avusesem în copilărie și de care uitasem apoi?

(Simțeam cum mă aplec cu disperare asupra acestor mistere plăcute, de parcă ar fi existat altceva care plana la marginea câmpului meu vizual, așteptând să tabere pe mine dacă mă uitam direct la el.)

Se auzi un foșnet dinspre patul lui Jane, aflat în cealaltă parte a camerei.

— January, te-ai trezit?

Ceva din vocea ei, o ezitare necaracteristică, tonul liniștitor, dar temător, mă făcu să gândesc: „Știe.”

Și apoi: „Ce anume?”

În acea clipă, mi-am amintit. „Tata a murit.” Realitatea aceea uriașă și rece țâșni din umbre și mă înghiți cu totul, iar lumea din jurul meu deveni dintr-odată cenușie, posomorâtă și cumva îndepărtată. Povestea mea de aventuri și mister redeveni o simplă carte uzată, legată în piele.

Am auzit-o pe Jane cum se ridică din pat, se întinde și se îmbracă pentru ziua care sta să-nceapă. Aveam senzația vagă că urma să-mi spună ceva, ceva încurajator sau alinător, iar gândul acela era ca o perie de sârmă care freacă o piele iritată. Am strâns din pleoape și l-am tras pe Bad mai aproape.

Apoi s-a auzit scârțâitul ferestrei care se deschidea, și o adiere caldă, umedă de rouă îmi înfoie părul. Jane spuse pe un ton blând:

— Să ieșim afară, ce zici? E o dimineață frumoasă.

Era absolut normal din partea ei să sugereze așa ceva într-o sâmbătă. Era unul dintre ritualurile noastre preferate, să ieșim în grădină cu un coș cu biscuiți, un vraf de cărți de buzunar și un pled care mirosea mereu a iarbă, fiindcă servea de atâta timp drept pătură pentru picnic. Dacă mă gândesc la asta acum, la liniștea tulburată doar de sunetele calde, adormite ale libelulelor, era ca un adăpost în vreme de furtună.

Fii binecuvântată, domnișoară Jane Irimu!

Am descoperit că sunt în stare să mă ridic în șezut, apoi să mă dau jos din pat și să trec prin toată rutina de dimineață. Se vede treaba că, odată ce începi, obișnuința și memoria îți ajută corpul să se miște în direcțiile potrivite, asemenea unui ceas bine întors care ticăie ascultător secunde. M-am îmbrăcat la întâmplare: dresuri cu câteva găuri în călcâie, o fustă maronie simplă, o bluză rozalie cu câțiva centimetri prea scurtă la mâneci. Am dejucat încercările entuziaste ale lui Bad de a mă prinde cu botul și

am tras cu peria prin părul care-mi trosnea (în taină, îndrăznisem să sper că pubertatea mi-l va domestici, dar în schimb îl inspirase să se umfle până la înălțimi noi, și mai impresionante).

Când am ieșit din cameră, reușisem să ajung la o falsă și fragilă stare de normalitate. Apoi m-am împiedicat de pachetul care mă aștepta în hol.

Era o cutie atât de albă și de pătrată, încât știam că trebuie să fi provenit de la unul dintre acele magazine de lux din New York, cu firmă cu litere aurii cursive și cu vitrine de sticlă sclipitoare. Pe ea trona un bilet:

Draga mea fată,

Deși probabil că te simți indispusă, îți cer să participi la petrecerea de diseară. Doresc să-ți dau cadoul de ziua ta.

Urmau câteva rânduri care fuseseră șterse. Apoi:

Condoleanțele mele pentru pierderea suferită.

CL

P.S. Aranjează-ți părul.

Locke nu-l dictase secretarei lui; era scrisul său arhitectural. Văzându-l, am simțit ca și cum ochii lui de gheață mă apăsau din nou – *acceptă* –, iar lucrul acela rece și întunecat păru să se înfășoare și mai strâns în jurul meu.

Jane citi biletul peste umărul meu și strânse din buze, care se subțiară și deveniră dure ca o monedă de un peni.

— Se pare că nimic nu te poate scăpa de petrecerea Societății.

Petrecerea anuală – pe care o așteptam cu groază de o săptămână sau două – urma să aibă loc în seara aceea. Uitaserăm. Mă și vedeam croindu-mi drum prin mulțimea de oaspeți albi și beți, împingându-i pe bărbații care râdeau prea zgomotos și-mi împroșcau pantofii cu șampanie,

dorindu-mi să-mi șterg de pe piele senzația unsuroasă a privirii lor. Oare vor ști toți despre tata? Le va păsa? Am simțit cum biletul îmi tremură în mână.

Jane mi-l smulse și-l împături, apoi îl vârî în buzunarul fustei.

— Nu contează. Mai avem niște ore bune până atunci.

Îmi vârî mâna sub cotul ei și mă conduse pe scări până la parter, prin bucătăriile unde bucătăresele erau prea ocupate și nădușite ca să observe că șterpelim gem și chifle și un ibric cu cafea, apoi afară, pe peluza impecabilă a reședinței Locke.

La început am rătăcit la voia întâmplării. Dincolo de grădinile cu garduri vii, în care grădinarii erau ocupați să omoare orice arăta prea viu sau neîmblânzit, de-a lungul malului dantelat al lacului, unde bătlanii își strigau oful către Bad și undele plescăiau la mal. Am sfârșit într-un loc mai ridicat, cu iarbă înaltă, aflat suficient de departe de casă încât să nu fi fost ciuntit de foarfecile grădinarilor, cu peisajul rural așternut la picioarele noastre ca o față de masă verde și vălurită.

Jane își turnă cafea și se adânci imediat în cel de-al șaptelea volum al seriei cu Tom Swift (din sceptică, ea se transformase în dependentă de ficțiunea de slabă calitate publicată în foileton; și așa, viciul din adolescență al lui Samuel mai făcuse o victimă). Eu nu citeam nimic. Doar stăteam întinsă pe pled și priveam cerul alburii, lăsând soarele să mi se reverse sfârâind pe piele. Aproape auzeam mormăitul domnului Locke la ureche: „Nu-i faci niciun favor tenului tău, fată dragă.” Pe tata nu păruse să-l intereseze asta niciodată.

Nu voiam să mă gândesc la tata. Voiam să mă gândesc la altceva, la aproape orice altceva.

— Ți dorești câteodată să pleci?

Întrebarea îmi scăpă înaintea să fi apucat să mă întreb de unde-mi venise.

Jane puse cartea deschisă cu fața în jos pe pled și mă privi cu atenție.

— Unde să plec?

— Nu știu, de la reședința Locke. Din Vermont. Oriunde.

Urmă o tăcere scurtă, în timpul căreia mi-am dat seama de două lucruri simultan. Primul, că eram atât de egoistă, încât n-o întrebasem niciodată pe Jane dacă voia să plece acasă, iar al doilea, că nimic pe lumea asta n-o mai ținea aici, acum că tata și solda lui săptămânală dispăruseră. Panica mă făcu să respir cu greu și repede. Oare aveam s-o pierd și pe Jane? Urma să rămân complet singură? Și cât de curând?

Jane răsufală cu grijă.

— Mi-e dor de căminul meu... mai mult decât o pot spune prin cuvinte. Mă gândesc la el în fiecare moment în care nu dorm. Dar nu te voi părăsi, January.

Un „încă” nerostit părea să atârne între noi ca un spectru, sau poate că era „până când”. Îmi veni să plâng și să mă agăț de fustele ei, implorând-o să rămână pentru totdeauna. Sau să mă ia cu ea.

Dar Jane ne salvă pe amândouă de rușinea aceea, întrebându-mă pe un ton degajat:

— *Tu* vrei să pleci?

Am înghițit un nod, lăsându-mi teama la o parte pentru un moment din viitor când voi fi suficient de puternică încât s-o pot înfrunta.

— Da, am răspuns și, spunând-o, mi-am dat seama că era adevărat.

Îmi doream orizonturi larg deschise și pantofi tociți de atâta umblat și constelații ciudate care să se rotească deasupra mea ca niște ghicitori în miez de noapte. Îmi doream pericole, și mister, și aventură. La fel ca tata?

— O, da.

Mi se părea că-mi dorisem dintotdeauna lucrurile acestea, încă de când eram o fetiță care mângălea povești în jurnalul ei, dar abandonasem asemenea visuri fanteziste odată cu trecerea copilăriei. Doar că nu le abandonasem de-a binelea, ci le uitasem, le lăsasem să se depună în adâncurile mele ca niște frunze căzătoare. Apoi *Cele zece mii de Uși* apăruse și le stârnise din nou în rotocoale prin aer, ca o dezlănțuire de visuri imposibile.

Jane nu spuse nimic.

Nici nu era nevoie, de altfel: știam amândouă cât de puțin probabil era să părăsesc vreodată reședința Locke. Fără bani sau perspective, tinerele orfane de culoare ciudată nu se descurcau bine în lumea largă, chiar dacă erau „specimene într-un tot unic”. Domnul Locke era singurul meu refugiu și singura mea ancoră acum că tata murise. Poate-și va face milă de mine și mă va angaja ca secretară sau dactilografă în compania sa, W. C. Locke & Co., și cu timpul voi deveni ștearsă și timidă și voi ajunge să port ochelari cu lentile groase și să am în permanență pete de cerneală pe încheieturile mâinilor. Poate că mă va lăsa să stau în cămăruța mea cenușie până când voi ajunge atât de bătrână și ofilită, încât voi fi aproape o fantomă, bântuind reședința Locke și înspăimântându-i pe oaspeți.

După o vreme, am auzit foșnetul regulat al paginilor întoarse de Jane din *Tom Swift printre căutătorii de diamante*. Priveam cerul și încercam să nu mă gândesc la aventurile pe care nu le voi avea niciodată sau la tatăl pe care nu-l voi mai revedea vreodată sau la lucrul acela rece, întunecat, încă încolăcit în jurul meu, care făcea soarele de vară să fie sfârșit și palid. Am încercat să nu mă gândesc la nimic.

Mă întreb dacă a existat vreodată o fată de șaptesprezece ani care să fi vrut să participe la o petrecere simandicoasă mai puțin decât voiam eu în seara aceea.

Am rămas în pragul ușii de la salon timp de câteva minute sau poate un secol, adunându-mi curajul să pășesc în ceața chimică de pomadă și parfum. Personalul de serviciu trecea pe lângă mine cu tăvi sclipitoare cu pahare înalte de șampanie și cu gustări apetisante. Nu se opreau să-mi ofere nimic, ci doar se mișcau pe lângă mine ca și cum aș fi fost o vază pusă într-un loc greșit sau o lampă stingheră.

Am tras aer în piept, mi-am trecut palma transpirată peste blana lui Bad și m-am strecurat în salon.

Ar fi exagerat de dramatic din partea mea să pretind că toți cei prezenți în încăpere încremeniră sau că se lăsă tăcerea așa cum se întâmpla când o prințesă din cărțile mele intra în sala de bal, dar se produse un fel de foșnet ușor în jurul meu, de parcă eram escortată de un vânt invizibil. Câteva conversații se poticniră, deoarece interlocutorii se întoarseră spre mine, cu sprâncenele pe jumătate ridicate și strâmbând din nas.

Poate că se holbau la Bad, care stătea țeapăn și ursuz lângă mine. Teoretic, îi era interzis să se mai arate vreodată la vreun eveniment social, dar eram gata să pun răămășag că Locke n-ar face tam-tam în public și că Bad n-ar vătăma pe nimeni atât de grav, încât să fie nevoie de copci. Și oricum, nu eram sigură că aș fi fost în stare să-mi părăsesc camera fără să-l am alături.

Sau poate că se holbau la mine. Toți mă mai văzuseră, ținându-mă după Locke, în umbra lui, la fiecare petrecere a Societății și la fiecare banchet de Crăciun, când ignorată, când făcându-se caz pe seama mea. „Ce rochiță drăguță ai, domnișoară January!” ciripeau către mine, râzând în acel fel cântat, unic al soților bogate de bancheri. „O, e o scumpă! Unde ziceai c-ai găsit-o, Cornelius? În Zanzibar?” Dar pe vremea aceea eram o fetiță – o chestie undeva la mijloc, inofensivă, în haine de păpușă și dresată să vorbească politicos atunci când i se adresa cineva.

Acum nu mai eram o fetiță, iar ele nu mai erau atât de fermecate de mine. Peste iarnă, trecusem prin toate schimbările misterioase, alchimice, care transformă brusc copiii în adulți stingheri: eram mai înaltă, mai puțin drăgălașă, mai neîncrezătoare. Propriul meu chip, reflectat în oglinzile poleite cu aur, îmi era străin, cu trăsături mai adâncite.

Și mai erau și darurile domnului Locke, etalate acum în văzul tuturor: mănuși lungi de mătase, câteva coliere de perle rozalii și o rochie drapată din șifon, în nuanțe fildeșii și trandafirii, atât de vădit scumpă, încât am văzut femei uitându-se lung la mine și făcând calcule fără să le vină să creadă. Chiar mă războisem, ascultătoare, cu părul meu, care putea fi învins numai prin aplicarea unui pieptene încins și a Minunatului tratament de fixare al Doamnei Walker. Încă îmi simțeam scalpul sfârâind ușor.

Conversația reveni cu stângăcie la viață. Umerii și spatele tuturor se întoarseră numaidecât, iar evantaiile de dantelă se desfăcură zgomotos, ca niște scuturi îndreptate împotriva unui intrus. Bad și cu mine am alunecat pe lângă ei și ne-am postat ca niște manechine nepotrivite în colțul nostru obișnuit. Oaspeții ne ignorau cu amabilitate, iar eu eram liberă să mă reazem de perete și să trag de copcile prea

strânse ale rochiei, în timp ce priveam mulțimea strălucitoare.

Ca întotdeauna, era o priveliște impresionantă. Personalul casei lustruise fiecare lampă și fiecare sfeșnic, până când încăperea ajunsese să radieze o lumină aurie fără o sursă clară, iar parchetul era ceruit la o netezime care putea pune vieți în pericol. Din uriașe vase ornate cu email se revărsau cascade de bujori, iar o orchestră micuță fusese îngrămadită între o pereche de statui asiriene. Toată auto-proclamata aristocrație din New England se fălea și sclipea, reflectându-se de o sută de ori în oglinzile scânteietoare.

Am observat prin mulțime fete de vârsta mea, cu obrajii îmbujorați și părul atârănând în bucle perfecte, mătăsoase, aruncând prin sală priviri pline de speranță (înaintea petrecerii, în paginile mondene ale ziarului local se publica întotdeauna o rubrică cu cei mai râvniți burlaci și cu presupusa lor avere). Mi le închipuiam pe toate făcând planuri și punând la cale intrigi vreme de săptămâni întregi, mergând la cumpărături după rochia perfectă cu mamele lor, încercând diferite coafuri în fața oglinzii. Și iată-le acum, strălucind pline de speranțe și privilegii, cu viitorul așternut înaintea lor într-o aurită procesiune ordonată.

Le uram. Sau le-aș fi urât, dacă lucrul acela întunecat, lipsit de formă, n-ar fi fost în continuare încolăcit strâns în jurul meu și aș fi simțit altceva decât o antipatie posomorâtă.

Un *clinc-clinc-clinc* pătrunzător răsună deasupra mulțimii, iar capetele se întoarseră precum cele ale unor marionete frumos coafate. Domnul Locke stătea în picioare sub cel mai mareț candelabru, bătând cu o linguriță de desert în poculul său ca să atragă atenția celor din jur. Aproape că nu era deloc necesar: domnul Locke era mereu privit și ascultat, ca și cum ar fi generat propriul său câmp magnetic.

Orchestra se opri în mijlocul unui menuet. Locke ridică brațele într-un binevoitor gest de bun venit.

— Doamnelor, domnilor, onorați membri ai Societății, în primul rând, dați-mi voie să vă mulțumesc tuturor că ați venit și că-mi beți cea mai bună șampanie.

Se auziră râsete, încurajate de bulele aurii.

— Desigur, ne aflăm aici pentru a sărbători cea de-a patruzeci și opta aniversare a Societății Arheologice din New England, un mic grup de învățați amatori care, dacă-mi veți ierta mândria, fac tot posibilul să contribuie la nobilul progres al cunoașterii umane.

Urmară câteva aplauze îndatoritoare.

— Dar ne aflăm aici și pentru a sărbători ceva chiar mai măreț: progresul umanității însăși. Căci mie îmi este limpede că persoanele adunate aici în această seară sunt atât martorii, cât și organizatorii unei noi ere de pace și prosperitate de la un pol la altul. În fiecare an, observăm diminuarea războaielor și a conflictelor, creșterea afacerilor și a bunei-credințe, răspândirea guvernării civilizate asupra celor mai puțin norocoși.

Auzisem toate astea de atâtea ori, încât probabil aș fi putut să redau chiar eu restul discursului: cum munca, eforturile și dedicarea unora ca ei înșiși – bogați, puternici, de rasă albă – îmbunătățiseră condiția umanității; cum secolul al XIX-lea nu fusese decât haos și confuzie și cum secolul XX promitea să fie ordine și stabilitate; cum elementele nemulțumite erau stârpite, atât pe plan intern, cât și în străinătate; cum sălbăticia era civilizată.

Odată, când eram mică, îmi spuseseam tatei: „Nu-i lăsa pe sălbatici să te prindă.” Era pe picior de plecare, cu bagajele ponosite în mâini, cu haina maronie fără o formă precisă atârându-i pe umerii lăsați. Îmi zâmbise pe jumătate. „Voi fi în siguranță, pentru că nu există sălbatici”, zisese el. Aș fi putut să-i spun că domnul Locke și câteva tone de romane

de aventuri îl contraziceau, dar nu zisesem nimic. Îmi atinsese ușor obrazul cu dosul palmei și dispăruse. Din nou.

„Iar acum a dispărut pentru ultima dată.” Am închis ochii, simțind lucrul acela rece și întunecat încolăcindu-se mai strâns în jurul meu, când, deodată, sunetul propriului meu nume mă făcu să tresar.

— Gândiți-vă la domnișoara January a mea, dacă doriți dovezi!

Era domnul Locke, jovial și cu o voce răsunătoare.

Am deschis brusc ochii.

— A venit în această casă sub forma unei bocceluțe fără mamă. O orfană de origine misterioasă, fără o lețcaie. Și acum priviți-o!

Deja mă priveau. Un val de chipuri de culoarea fildeșului se întorsese spre mine, cu ochi ca niște degete care trăgeau de fiecare cusătură și de fiecare perlă. La ce ar fi trebuit să se uite, mai exact? Tot fără mamă eram, și fără bani – doar că acum eram și fără tată.

Mi-am lipit mai tare spatele de lambriul de lemn, dorindu-mi să înceteze, dorindu-mi din răspuseri ca discursul domnului Locke să se încheie și ca orchestra să reînceapă să cânte și toată lumea să uite din nou de mine.

Locke făcu un gest imperios, chemându-mă la el.

— Nu fi sfioasă, fata mea!

Nu m-am clintit, cu ochii măriți de groază, cu inima bătându-mi în piept „o, nu, o, nu, o, nu”. Mi-am imaginat că o voi lua la fugă, împingându-i pe oaspeți și repezindu-mă pe peluză.

Dar apoi m-am uitat la chipul lui strălucind de mândrie. Mi-am amintit cum mă ținuse în brațele sale calde și de nădejde, mi-am amintit de bubuitul binevoitor al vocii sale, de darurile pe care mi le lăsase în tăcere în Sala Faraonilor în toți acești ani.

Am înghițit un nod și m-am desprins de perete, poticnindu-mă prin mulțime din cauza picioarelor pe care le simțeam înțepenite și grele ca niște bucăți de lemn cioplit. Auzeam șoapte în urma mea. Ghearele lui Bad țacăneau prea tare pe podeaua lustruită.

Imediat ce am ajuns suficient de aproape, brațul lui Locke coborî și mă strivi de el.

— Iat-o! Însăși imaginea civilizației. O mărturie a puterii influențelor pozitive.

Mă scutură de umeri ca să mă îmbărbăteze și să-și întărească spusele.

Oare femeile chiar leșinau, m-am întrebat atunci, sau era o invenție a romanelor proaste din perioada victoriană și a spectacolelor cinematografice de vineri seara? Sau poate că femeile reușeau pur și simplu să se prăbușească în momente convenabile, ca să amâne povara de a auzi, vedea și simți anumite lucruri, doar pentru scurt timp. Acum le înțelegeam.

— Dar destul cu toate astea. Vă mulțumesc că îngăduiți optimismul și entuziasmul unui om bătrân, dar mi se spune că suntem aici ca să ne simțim bine.

Își ridică paharul într-un toast final – cupa sa îndrăgită de jad sculptat, verde translucid. Oare i-o adusese tata? Fusesse furată din vreun mormânt sau templu, ambalată în rumeguș și trimisă în cealaltă parte a lumii, ca să fie ținută de această mână pătrătoasă și albă?

— Pentru pace și prosperitate. Pentru viitorul pe care-l vom construi!

Am îndrăznit să privesc în sus la fețele palide, transpirate care ne înconjurau, cu paharele sclipind în lumina care făcea curcubeie a candelabrului, aplauzele lor spărgându-se în jurul meu ca valurile oceanului.

Brațul domnului Locke se desprinse de umerii mei și el îmi vorbi pe un ton mult mai scăzut.

— Ce fată cuminte. Vino, te rog, să te întâlnești cu noi în fumoarul din aripa de est la ora zece și jumătate. Aș dori să-ți dau cadoul pentru ziua ta.

Făcu alene un cerc cu degetul, pentru a indica la cine se referea prin „noi”, și mi-am dat seama că membrii Societății se strânseseră în jurul său ca niște molii în costume de seară. Domnul Havemeyer era, de asemenea, printre ei, privindu-mă cu mâinile înmănușate odihnind pe baston și cu un soi de dezgust politicos și bine-crescut pe chip. Blana de pe ceafa lui Bad se ridică sub palma mea, iar el scoase un mârâit atât de jos, încât l-am simțit ca pe un cutremur submarin.

M-am răsucit și m-am năpustit orbește înapoi, cu Bad urmându-mă țepăn la picior. Îmi pusesem în minte să mă retrag în colțul nostru sigur, invizibil, dar se părea că nu mai reușesc să ajung acolo. Mulțimea se învârtejea și se rotea cu mișcări amețitoare, fețele ei privindu-mă lacom, cu zâmbete prea largi. Ceva se schimbase – discursul lui Locke mă adusese cu forța în mijlocul atenției, ca pe un elefant de circ care se împotrivește și este mână în arenă cu un băț cu vârf de fier. Am simțit cum degete înmănușate îmi atingeau pielea în timp ce treceam, am auzit un râs ca un tril scânteietor. Cineva mă trase de părul ars și prins cu agrafe.

O voce bărbătească răsună mult prea aproape de urechea mea:

— Domnișoara January, nu-i așa?

O față albă cu nuanțe albastrii se ivi undeva deasupra mea, cu părul blond pieptănat peste cap și cu bufoni de aur sclipitori.

— Ce fel de nume este ăsta, *January*?

— Al meu, am răspuns pe un ton înțepat.

Îl întrebasesm odată pe tata ce-l îmboldise să-mi pună numele unei luni a anului, și mai ales al unei luni moarte, cuprinse de îngheț, ca ianuarie, și dacă nu existau alte

nume mai normale pe care le-aș fi putut avea. „E un nume bun”, spusese el, frecându-și tatuajele. Și când am insistat, adăugase: „I-a plăcut mamei tale. Pentru înțelesul lui.”

(Nu te deranja să cauți sensul. Dicționarul Webster spune: „Prima lună a anului, alcătuită din treizeci și una de zile. Din latinescul *Januarius*, de la Janus, veche zeităte romană.” Foarte lămuritor.)

— Hai, nu fi nepoliticoasă! Nu vrei să vii afară la o plimbare cu mine?

Băiatul mă privea pofticios.

Nu petrecusem prea mult timp cu persoane de vârsta mea, însă citisem destule povești de școală ca să știu că nu se cuvenea ca domnii să invite tinerele doamne afară, ca să fie singuri în arșița întunecoasă a unei nopți de vară. Dar la urma urmelor, nu eram chiar o doamnă, nu-i așa?

— Nu, mulțumesc, i-am spus.

El clipi, cu expresia uluită a unui om care știe că există cuvântul „nu”, dar care nu l-a mai întâlnit niciodată în față. Se aplecă mai aproape, întinzând o mână umedă spre cotul meu.

— Ei, haide...

O tavă de argint cu șampanie își făcu apariția între noi doi și o voce scăzută, neprietenoasă, spusese:

— Vă pot oferi ceva de băut, *domnule*?

Era Samuel Zappia, îmbrăcat în impecabila uniformă alb cu negru a unui servitor angajat pentru petrecere.

Abia dacă-l mai văzusem în ultimii doi ani, în principal deoarece căruța roșie a băcăniei Zappia fusese înlocuită de o camionetă neagră, nou-nouță, cu cabină închisă, iar eu nu-i mai puteam face cu mâna de la fereastra cabinetului. O dată sau de două ori trecusem pe lângă prăvălie cu mașina împreună cu domnul Locke și, privind în urmă, îl văzusem din viteză pe Samuel, descărcând saci cu făină dintr-o remorcă și uitându-se lung spre lac cu o expresie distantă,

visătoare. Mă întrebasesem dacă mai era abonat la *The Argosy* sau dacă abandonase asemenea fantezii copilărești.

Acum aspectul lui era clar și precis, ca și cum ar fi ajuns în focalizarea unui obiectiv foto. Pielea avea tot nuanța aceea auriu-închis, cunoscută în mod misterios drept măslinie; ochii erau tot negri și strălucitori ca marna șlefuită.

Acum erau fixați asupra domnului blond într-o privire hotărâtă, neclintită, pe sub sprâncenele ridicate într-o întrebare de o politețe prefăcută. Privirea aceea fixă avea ceva neliniștitor, ceva atât de ostentativ lipsit de servilism, încât bărbatul făcu o jumătate de pas înapoi. Se holbă la Samuel cu o expresie de ofensă specifică clasei superioare, care în general îi făcea pe servitori să dea fuga să-i îndeplinească dorințele, ca să-i reintre în grații.

Dar Samuel nu se mișcă. O sclipire bizară i se aprinse în ochi, de parcă spera ca tânărul să încerce să-l pedepsească. N-am putut să nu observ felul în care umerii lui Samuel întindeau cusăturile hainei sale apretate, aspectul vânos al mâinii cu care ținea tava grea; pe lângă el, celălalt părea la fel de palid și moale ca aluatul necrescut.

Blondul se răsuci pe călcâie, rânjind din buzele subțiri, și se îndreptă repezitor spre protecția oferită de semenii săi.

Samuel se întoarse spre mine cu o mișcare lină, ridicând un pahar auriu și scânteietor.

— Poate sărbătorita dorește șampanie?

Expresia feței îi era cât se poate de anostă.

„Și-a amintit de ziua mea.” Dintr-odată, rochia mă făcu să mă simt înfierbântată și să mă mănânce pielea.

— Îți mulțumesc. Pentru că... ăăă, m-ai salvat.

— A, nu te salvam pe *tine*, domnișoară Scaller. Îl salvam pe bietul băiat de un animal periculos.

Îl arată cu capul pe Bad, care continua să-l privească pe bărbatul ce bătea în retragere, cu coama zbârlită și cu buzele dezvelindu-i colții.

— Ah.

Tăcere. Mi-am dorit să fiu la mai bine de-o mie de kilometri depărtare. Mi-am dorit să fiu o fată cu părul auriu pe nume Anna sau Elizabeth, care râde ca o pasăre dintr-un ceas cu cuc și știe întotdeauna ce să spună.

Colțurile ochilor lui Samuel se ridicară ușor. Îmi strânse degetele în jurul piciorului unui pahar înalt de șampanie, cu o mână uscată și caldă ca vara.

— S-ar putea să ajute, spuse și se făcu nevăzut în mulțime.

Am dat pe gât șampania atât de repede, încât am simțit furnicăturile bulelor în nări. Am dat iama în alte câteva tăvi cu pahare în timp ce-mi croiam drum prin salon, iar când am ajuns la fumoar, pășeam cu mare atenție și încercam să nu observ felul în care culorile se amestecau și se prelingeau la marginea câmpului meu vizual. Vălul meu întunecat, acel Lucru invizibil care mă încolăcise întreaga zi, părea să tremure și să se deformeze.

Am tras aer în piept lângă ușă.

— Ești gata, Bad?

El îmi adresă un oftat câinesc.

Prima mea impresie fu că încăperea se micșorase simțitor de când o văzusem ultima dată, dar pe de altă parte n-o văzusem niciodată ticsită de zeci de bărbați încoronați de fum albăstrui și conversând în murmure joase. Mi-am dat seama că era una dintre acele întâlniri importante, exclusiviste, la care nu mi se îngăduise niciodată să particip: acele congregații de bărbați afumați de băutură, care aveau loc noaptea târziu și unde se luau deciziile reale. Ar fi trebuit să mă simt mulțumită sau onorată; în schimb, simțeam un gust amar în gât.

Bad strănută de la duhoarea de trabuc și piele, iar domnul Locke se întoarse spre noi.

— Ai ajuns, fată dragă. Vino, ia loc.

Făcu semn spre un jilț cu spătar înalt aflat cam în mijlocul încăperii, în jurul căruia membrii din Societatea Arheologică erau rânduiți ca și cum ar fi pozat pentru pictarea unui portret. De față erau Havemeyer, dihorul de llvane și alții pe care îi recunoșteam de la alte petreceri și vizite: o femeie cu buze roșii și cu o panglică neagră în jurul gâtului; un individ ceva mai tânăr, cu un zâmbet lacom; un domn cu părul alb și cu unghii lungi, încovoiate. Aveau un aer secretos, ca niște animale de pradă care pândesc din iarba înaltă.

M-am așezat pe marginea jilțului, simțindu-mă vânată.

Mâna domnului Locke ateriză pe umărul meu pentru a doua oară în seara aceea.

— Ți-am cerut să fii aici în seara asta pentru un mic anunț. După ce am reflectat și am discutat foarte atent, colegii mei și cu mine dorim să-ți oferim ceva rar și extrem de căutat. Este destul de neortodox, dar considerăm că este justificat de... ăăă, situația ta unică. January – și urmă o pauză dramatică –, dorim să-ți oferim statutul oficial de membru al Societății.

Am clipit către el. Acesta era cadoul de ziua mea? M-am întrebat dacă ar trebui să fiu mulțumită. M-am întrebat dacă domnul Locke știuse cum, pe când eram mică, visasem să intru în societatea lui caraghioasă și să cutreier lumea întreagă în căutare de aventuri, adunând obiecte rare și de preț. M-am întrebat dacă tata își dorise vreodată să devină membru.

Am simțit din nou acel gust amar, împreună cu altceva care mă ardea ca un tăciune aprins pe limbă. Am înghițit și a dispărut.

— Mulțumesc, domnule.

Mâna domnului Locke mă bătu de două ori pe umăr, în semn de felicitare din toată inima. Se lansă într-un alt discurs despre procesul de inițiere oficială și despre anumite ritualuri și jurăminte care trebuie îndeplinite și depuse înaintea Fondatorului – vezi acel *F* mare ca un soldat care salută –, dar nu-l ascultam. Senzația de arsură din gura mea devenea tot mai puternică, opărindu-mi limba, iar vâlul meu invizibil se făcea scrum și cenușă. Încăperea părea să pulseze de căldură în jurul meu.

— Mulțumesc, l-am întrerupt.

Vocea îmi era plată, aproape lipsită de intonație; mi-o ascultam cu o fascinație detașată.

— Dar mă tem că sunt nevoită să vă refuz invitația.

Liniște.

O voce cu ochi argintii șuieră către mine din mintea mea – „fii fată cuminte, vezi-ți de treaba ta” –, dar fu înecată de alcoolul care-mi bubuia în sânge.

— De ce mi-aș dori, la o adică, să intru în Societatea voastră, zău? O adunătură de aristocrați bătrâni și cu pretenții, care plătesc bărbați mai curajoși și mai buni să meargă și să fure lucruri pentru ei. Iar dacă unul dintre ei dispare, nici măcar nu vă prefaceți că-l jeliți. Doar vă vedeți de treabă, ca și cum nimic... ca și cum el nici nu a *contat*...

M-am oprit, gâfâind.

Nu-ți dai seama de-adevăratele câte sunete mărunte scoate o casă – ticăitul pendulei, oftatul adierii de vară în geamuri, geamătul podelei de lemn sub o sută de perechi de pantofi scumpi –, până când nu faci să amuțească o încăpere întreagă. Am apucat zgarda lui Bad de parcă el era cel care avea nevoie să fie ținut din scurt.

Mâna domnului Locke se strânse pe umărul meu și zâmbetul lui generos deveni scrâșnit și dureros de privit.

— Cere-le scuze, îmi șopti.

Maxilarul meu încremeni. O părticică din mine – fata cea cuminte a domnului Locke, fata care nu se plângea niciodată, care-și vedea de treaba ei și zâmbea și zâmbea și zâmbea – voia să se arunce la picioarele lui și să-i implore iertarea. Dar cea mai mare parte din ființa mea ar fi preferat să moară decât să facă asta.

Ochii lui îi găsiră pe ai mei. Reci, de culoarea oțelului, sfredelindu-mă ca doi țurțuri de gheață...

— Scuzați-mă, am scuipat eu cuvintele.

Unul dintre bărbații din Societate râse scurt, disprețuitor.

M-am uitat la domnul Locke, care făcea eforturi să-și descleșteze dinții...

— January. Societatea este foarte veche, foarte puternică și foarte prestigioasă...

— A, da, atât de *prestigioasă*. Am rânjit. Mult prea prestigioasă pentru ca oameni ca tatăl meu să fie primiți în ea, indiferent câte gunoarie fură pentru voi, indiferent câți bani faceți vânzându-le în taină la licitație. Am pielea suficient de deschisă la culoare ca să mă înscriu, asta este? Există un grafic pe care-l pot consulta? Mi-am dezgolit dinții spre ei. Poate că unul dintre voi mă va adăuga la colecția lui de cranii când voi muri, ca pe un fel de verigă lipsă.

De data asta, tăcerea era absolută, ca și cum până și pendula era prea insultată ca să scoată un sunet.

— Se pare că ai crescut o mică răzvrătită, Cornelius. Domnul Havemeyer mă privea cu un zâmbet plin de răutate, răsucind un trabuc neaprinș între degetele înmănușate. Noi te-am avertizat, nu-i așa?

L-am simțit pe domnul Locke trăgând aer în piept, nu știu dacă pentru a mă apăra sau pentru a mă pedepsi, dar nu-mi mai păsa. Terminasem cu asta, cu ei, cu fata cuminte care-și vedea de treaba ei și cu recunoștința pentru fiecare fărâmbă de demnitate pe care mi-o azvârleau.

M-am ridicat, simțind cum șampania îmi fâsâie dezgustător în cap.

— Vă mulțumesc, domnilor, pentru cadoul de ziua mea.

Cu asta, m-am răsucit și am mărșăluit afară pe ușile cu pete de culoare închisă, urmată îndeaproape de Bad, care-mi tropăia la picior.

Mulțimea devenise între timp și mai transpirată, și mai zgomotoasă, și mai beată. Era de parcă aș fi fost prizonieră într-un tablou de Toulouse-Lautrec, cu chipuri verzui care se învârteau în jurul meu cu expresii macabre. Voiam să-l asmut pe Bad asupra lor, numai colți și blană de culoarea bronzului brunat. Voiam să urlu până aveam să răgușesc.

Voiam să desenez o ușă în aer, o ușă către un alt loc, și să pășesc prin ea.

Tava de argint își făcu din nou apariția lângă cotul meu. O șoaptă caldă fremătă pe ceafa mea.

— Afară, lângă aripa de vest, în cinci minute.

Tava se făcu nevăzută și l-am urmărit cu privirea pe Samuel cum aluneca înapoi în rândurile hoardei vorbărețe.

Când Bad și cu mine ne-am strecurat afară pe ușa aripii de vest, simțindu-ne ca și cum am fi scăpat de la un bal demonic, l-am găsit pe Samuel singur. Se sprijinea de zidurile calde încă ale reședinței Locke, cu mâinile vârâte în buzunare. Costumul ordonat de chelner arăta de parcă ar fi trecut de curând printr-o încercare de evadare: cravata era slăbită și mototolită, mânecile cămășii erau descheiate, haina neagră dispăruse.

— A, nu știam dacă vei veni.

În cele din urmă, zâmbetul i se întinsese de la ochi pe întregul chip.

— Da.

Tăcerile sunt mai ușor de suportat afară. Ascultam zgomotele scoase de Bad, care adulmeca printr-un gard viu după vreo creatură fără noroc, și scăpăratul și sfârâitul unui chibrit cu care Samuel își aprinse o țigară rulată grosolan. Flăcării gemene îi străluceau în ochi.

Trase aer în piept, apoi scoase afară un norișor perlat.

— Am... am aflat ce s-a-ntâmplat. Cu domnul Scaller. Îmi pare...

Avea de gând să spună cât de rău îi părea, cât de tragic și de brusc fusese et cetera, și am știut dintr-odată, cu claritate, că nu voi putea să îndur așa ceva. Furia nebună care-mi îngăduise să părăsesc Societatea ca o vijelie se calmase și trecuse, lăsându-mă tare singură.

L-am întrerupt înainte de a apuca să termine, făcând un semn brusc spre Bad.

— De ce mi l-ai dat? Nu mi-ai spus niciodată.

Vocea mea era prea puternică și suna fals, ca a unui actor slab într-o piesă mărunță.

Samuel ridică din sprâncene. Îl privi pe Bad care ronțăia vesel din ceva de mărimea unui șoarece de câmp, apoi se uită la mine și ridică dintr-un umăr.

— Pentru că erai singură. Își stinse țigara de o cărămidă din dreptul său și adăugă: Și nu-mi place să văd oameni depășiți numeric. Domnul Locke și nemțoaica aia bătrână, ha! Aveai nevoie de cineva de partea ta – așa cum Robin Hood avea nevoie de Micuțul John, nu?

Îmi aruncă o privire scăpărătoare; când ne jucasem de-a Pădurea Sherwood, îi dădusem întotdeauna rolul Micuțului John, alternând la nevoie între acela și Alan-a-Dale sau Fratele Tuck. Samuel arătă spre Bad, care scotea o serie de

sunete neplăcute, ca de tuse seacă, pentru a disloca oasele de șoarece din gâtlej.

— Câinele ăsta-i de partea ta.

Un gest de bunătate atât de nonșalant și de firesc. M-am trezit că mă apropii, înclinându-mă spre el ca o corabie rătăcită spre un far.

Samuel se uita în continuare la Bad.

— Mai înoți mult zilele astea?

L-am privit, clipind.

— Nu.

Noi doi petrecuserăm multe ore bălăcindu-ne în lac pe când eram copii, dar eu nu mai pusesem piciorul în apă de ani buni. Era unul dintre acele lucruri pe care le pierdusem cumva, în timp ce creșteam.

I-am surprins un început de zâmbet.

— Atunci ți-ai pierdut antrenamentul. Pun rămășag cu tine pe o monedă de douăzeci și cinci de cenți că te-aș putea întrece acum.

Întotdeauna pierduse întrecerile dintre noi, probabil pentru că era nevoit să dea o mână de ajutor în prăvălia familiei și-i lipseau nesfârșitele după-amiezi de vară în care eu mă antrenam.

— O doamnă nu pune rămășag, am spus eu, cu afectare. Dar dacă aș face-o, aș fi mai bogată cu douăzeci și cinci de cenți.

Samuel râse – un râs băiețesc, lipsit de cumpătare, pe care nu-l mai auzisem de când eram copii –, iar eu i-am zâmbit cu destulă nesăbuiță. Și apoi ne-am trezit cumva că stăm mai aproape unul de celălalt, astfel încât trebuia să-mi dau capul pe spate ca să-i văd fața, și puteam să-i simt mirosul de tutun și transpirație și ceva cald și verde, ca iarba proaspăt cosită.

Mi-am amintit cu oarecare frenezie de *Cele zece mii de Uși*, de Adelaide care și-a sărutat băiatul-fantomă sub

constelațiile de toamnă, fără pic de ezitare. Mi-am dorit să fi fost ca ea: sălbatică și neînfricăată, suficient de curajoasă ca să fur o sărutare.

„Fii fată cuminte.”

...La naiba cu toată cumiștenia.

Gândul era ameșitor, îmbătător – deja încălcasem atâtea reguli în seara asta, le lăsasem țândări în urmă – ce mai conta încă una?

Apoi am văzut în minte fața domnului Locke în timp ce ieșeam în trombă din fumoar – liniile rigide de indignare din jurul gurii, dezamăgirea din ochii săi cenușii și reci – și am simșit că mi se strâng măruntaiele. Tata nu mai era și fără domnul Locke n-aș avea absolut nimic pe lumea asta.

Am lăsat privirea în pământ și m-am îndepărtat cu vreo doi pași, tremurând un pic în răcoarea nopții. Mi s-a părut că-l aud pe Samuel expirând prelung.

S-a lăsat o scurtă tăcere în timp ce eu învățam cum să respir din nou. Apoi Samuel întrebă pe un ton degajat:

— Dacă ai putea să pleci chiar acum în altă parte, unde te-ai duce?

— Oriunde. Într-o altă lume.

Mă gândeam la Ușa albastră și la mirosul mării când am răspuns. Nu mă mai gândisem la ea de ani buni, dar povestea Adelaidei mi-o scosese din străfundurile memoriei.

Samuel nu râse de mine.

— Ai mei au o cabană în capătul de nord al lacului Champlain. Mergeam acolo în fiecare vară și rămâneam o săptămână întreagă, dar sănătatea tatei și prăvălia... Nu ne-am mai dus de ani întregi.

Mi l-am închipuit pe Samuel așa cum îl știusese înainte, un băiețandru cu brațe subțiri, dar puternice, și atât de bronzat, încât părea să răspândească lumina împrumutată de la soare.

— Nu-i o cabană prea mare sau prea drăguță – mai mult un șopron acoperit cu șindrilă de cedru și cu un burlan de sobă ruginit care iese în afară –, dar este foarte izolată, la marginea propriei sale insule. Când privești pe geam, nu vezi decât apa lacului, cerul și pinii. Când mă satur de toate astea – flutură din mână cu un gest atât de amplu, încât părea să cuprindă nu doar reședința Locke, ci totul din interiorul ei, fiecare sticlă scumpă de vin de import, fiecare comoară furată, fiecare soție de bancher ciripitoare care lua un pahar de pe tava lui Samuel fără să-l vadă vreodată –, mă gândesc la cabana aia. Departate de papioane și de haine de costum, de oameni bogați și de oameni săraci și de distanța dintre ei. Acolo m-aș duce, dac-aș putea. Zâmbi. O altă lume.

Dintr-odată, am fost foarte sigură că el încă-și citea revistele cu foiletoane și romanele de aventuri și încă-și aținea privirea asupra unor orizonturi îndepărtate.

Este un sentiment foarte ciudat să dai de cineva ale cărui dorințe sunt modelate atât de asemănător cu ale tale, încât parcă întinzi mâna către reflexia ta dintr-o oglindă și întâlnești căldura cărnii sub vârfurile degetelor. Dacă vei avea vreodată norocul să găsești această simetrie magică, înfricoșătoare, sper că vei fi destul de curajos s-o apuci cu ambele mâini și să nu-i mai dai drumul.

Eu nu am fost, atunci.

— E târziu. Am să intru în casă, l-am anunțat și asprimea afirmației mele șterse cercul miraculos pe care-l trasaserăm în jurul nostru, ca un pantof care șterge o linie de cretă.

Samuel înțepeni. N-am avut inima să-l privesc în față – oare aș fi văzut regret sau învinuire? Dorință sau disperare peotriva a ceea ce simțeam eu? –, ci doar am fluierat către Bad și m-am întors cu spatele.

Am ezitat în dreptul ușii.

— Noapte bună, Samuel, am șoptit și am intrat.

Camera îmi era cufundată în întuneric. Lumina lunii trasa contururi palide în jurul rochiei fildeșii, lăsată acum boț pe podea, în jurul dâmbului de păr de pe pernă al lui Jane, în jurul curbei formate de spinarea lui Bad, lipită de mine.

Stăteam întinsă pe pat, simțind cum marea de șampanie se retrage și mă lasă eșuată pe plajă, ca o nefericită creatură marină. În absența ei, Lucrul acela – greu, negru, sufocant – se întoarce, ca și cum ar fi așteptat toată seara ca eu și cu el să fim singuri. Aluneca, onctuos ca uleiul, pe pielea mea, îmi umplea nările, se aduna în gâttejul meu. Îmi șoptea la ureche povești despre pierdere, și singurătate, și fete orfane.

A fost odată ca niciodată o fată pe nume January, care nu avea nici mamă, nici tată.

Greutatea reședinței Locke, a pietrei roșii și a aramei și a tuturor acelor obiecte prețioase, secrete, furate, mă apăsa cu putere. După douăzeci sau treizeci de ani sub acea greutate, ce va mai rămâne oare din mine?

Am vrut să fug și să tot fug întruna până când aveam să ies din povestea asta tristă și urâtă. Există un singur mod de a fugi din propria ta poveste, și acela este să te streкори în povestea altcuiva. Am scos cartea legată în piele de sub saltea și am inspirat cu nesaț mirosul ei de cerneală și de aventură.

Prin ea, am pășit într-o altă lume.

Capitolul doi

*Despre descoperirea de către domnișoara Larson a
altor Uși*

și despre plecarea ei din istoria consemnată

*O moarte la ȋanc – Cotoroanțele din St. Ours – Anii de
foamete și încheierea lor*

Mama Larson a murit în aspra lună martie a anului 1885, la o săptămână după ce narcisele timpurii fuseseră secerate de un îngheț grozav și cu opt zile înainte ca nepoata ei să împlinească nouăsprezece ani. Pentru mătușile Larson, moartea mamei lor a fost o tragedie la fel de grea precum prăbușirea unui mare imperiu sau surparea unei coaste de munte, aproape dincolo de puterea lor de înțelegere, și pentru o vreme gospodăria se pierdu într-un doliu împrăștiat, fără ȋintă.

Doliul este o chestiune egocentrică; prin urmare, nu ar trebui să ne surprindă că femeile din familia Larson nu-i mai acordau mare atenție Adelaidei Lee. Ade era recunoscătoare pentru lipsa lor de atenție – căci, dacă mătușile ei i-ar fi băgat în seamă expresia chipului, ar fi găsit-o foarte îndepărtată de disperare sau tristețe.

Stând în picioare lângă patul de moarte al bunicii ei, cu rochia de lână încă mirosind a colorant negru vegetal, Ade se simțise așa cum s-ar putea simți un copăcel când vede că unul dintre bătrânii uriași ai pădurii se prăbușește cu măreție la pământ: uimit și poate un pic speriat. Dar când Mama Larson își dădu ultima suflare, fata descoperi același lucru pe care l-ar fi descoperit tânărul copăcel: în absența copacului bătrân, în frunzișul de deasupra sa rămăsese o gaură.

Ade începu să suspecteze că, pentru prima dată în viață, era liberă.

Nu era adevărat că nu fusese liberă în ultimii câțiva ani, deoarece, prin comparație cu alte tinere din vremurile acelea, ducea o viață nestingherită și inutilă. I se permitea să poarte pantaloni de pânză și pălării bărbătești de lucru, în primul rând pentru că mătușile ajunseseră în cele din urmă la disperare încercând să-i mențină fustele prezentabile; nu se aștepta nimeni ca ea să pună mâna pe vreun burlac tânăr și să facă o partidă bună, fiindcă mătușile împărtășeau aceeași părere confuză despre bărbați, nu era obligată să meargă la școală sau să-și caute de lucru și, cu toate că obiceiul ei de a hoinări nu era încurajat, cel puțin mătușile se resemnaseră în privința asta.

Dar Ade tot simțea ca și cum ar fi avut în jurul gâtului o zgardă invizibilă, cu o lesă care o trăgea înapoi la ferma Larson. Poate că mai dispărea câte două sau patru sau șase zile, mergând clandestin cu trenul spre nord și dormind în hambarele de tutun ale unor străini, dar într-un final se întorcea mereu acasă. Mama Larson se tânguia despre femeile decăzute, mătușile țuguiau buzele, iar Ade mergea la culcare cu inima grea și visa uși.

Cu trecerea anilor, zgarda ei se slăbi și se destrămă, până când ajunse să se mai țină într-un singur fir de dragoste și loialitate familială. La moartea Mamei Larson, firul acela se rupse.

Așa cum se întâmplă cu multe creaturi ținute în cușcă și cu tinerele pe jumătate domesticite, Adei îi luă câteva săptămâni să-și dea seama că într-adevăr putea pleca. Rămase pentru înmormântarea bunicii în parcela gloduroasă, înghițită de iederă din capătul îndepărtat al fermei și-l plăti pe domnul Tullsen să graveze o placă comemorativă de calcar (AICI ODIHNEȘTE ADA LARSON,

1813-1885, MAMĂ PREAIUBITĂ), iar după trei săptămâni se trezi cu inima bătându-i puternic, în cadență de marș. Era o dimineață strălucitoare de primăvară, plină de promisiuni. Majoritatea călătorilor cunosc genul ăsta de vreme – când vântul suflă cald spre vest, dar pământul rece îți îngheață încă tălpile, când mugurii copacilor încep să se desfacă și înmiresmează aerul cu nebunia secretă a primăverii – și știu că asemenea zile sunt menite plecărilor.

Ade plecă.

Fiecare mătușă primi câte o sărutare pe obraz în dimineața aceea, în ordine, de la cea mai vârstnică la cea mai tânără. Dacă sărutările fură mai sincere decât de obicei, iar ochii nepoatei lor aveau o strălucire febrilă, ele nu observară. Doar mătușă Lizzie își ridică privirea de la oul ei fiert.

— Unde te duci, copilă?

— În oraș, spuse Ade pe un ton liniștit.

Mătușă Lizzie se uită la ea preț de o clipă lungă, ca și cum ar fi putut citi intențiile nepoatei în înclinarea umerilor sau în zâmbetul ei ușor pieziș.

— Ei bine, oftă ea în cele din urmă, noi vom fi aici când te întorci.

Ade abia o auzi atunci, deoarece dădea deja buzna afară pe ușa bucătăriei ca o pasăre scăpată din colivie, dar mai târziu avea să revină asupra acelor cuvinte și să le răsucească pe toate fețele pentru a găsi alinare în ele, până când se tociră și deveniră netede ca pietrele de râu.

Întâi se duse în hambarul dărăpănat și scoase de te miri unde un ciocan, o mână bună de cuie cu floare pătrată, o bidinea din păr de cal și o cutie ruginită de vopsea cu eticheta *Albastru de Prusia*.

Își luă materialele și se îndreptă spre vest, către vechea fâneață. Timpul nu lăsase urme prea adânci asupra câmpului. O vreme, fusese cosit și fânul fusese strâns de către un vecin înstărit, apoi fusese abandonat din nou; câteva echipe de topografi se agitaseră pe acolo cu intenția de a construi o casă de expediții pe malul fluviului, însă constataseră că terenul era prea jos. Acum rămăsese doar o linie de demarcație din sârmă ghimpată ruginită, cu un semn de tablă pe care scria că era o proprietate privată și sugera că nimeni n-ar trebui s-o încalce. Ade se strecură pe sub ea fără să încetinească.

Scândurile rămase după dărâmarea căsuței nu fuseseră niciodată luate de acolo, ci fuseseră lăsate să putrezească într-o învălmășeală de caprifoi și vrejuri de cârmâz. Ade îngenunche înaintea cherestelei vechi, plină de gânduri profunde și tăcute, care o străbăteau ca niște râuri subterane, și scotoci prin morman după bucăți de lemn neputrezite, scoabe și balamale vechi. Viața la fermă fără unchi sau frați o făcuse să dobândească abilități de tâmplărie mai mult decât acceptabile, așa că-i luă doar vreo oră să înjghebe de bine, de rău un cadru și o ușă. Bătu cadrul în pământ cu ciocanul și prinse în el ușa improvizată din resturi. Aceasta scârțâia în adierea ce venea dinspre fluviu.

Doar după ce termină cu totul, iar ușa era zugrăvită în albastru-închis, de culoarea catifelată a oceanului, înțelese pe deplin ce făcea: pleca, poate pentru o perioadă îndelungată, și voia să lase ceva în urmă. Un fel de monument comemorativ, precum piatra de la căpătâiul Mamei Larson, care să marcheze amintirile ei despre

băiatul-fantomă și vechea căsuță. De asemenea, nu se putea împiedica să spere, măcar un pic, că într-o zi ușa s-ar putea deschide din nou și ar duce altundeva. Asta, din experiența mea demnă de luat în seamă, era o speranță falsă. Odată închise, Ușile nu se redeschid.

Ade abandonează uneltele mătușilor și străbătu pe jos cei câțiva kilometri până în oraș. Ajunsă acolo, își vârî părul sub o pălărie de piele atât de purtată și lipsită de orice formă, încât îi atârna pe cap ca un animal adormit și merse la docuri, ca să aștepte un vapor cu aburi convenabil. Și asta părea să semene mai puțin cu întocmirea unui plan și mai mult cu înotul în avalul fluviului, purtată de o forță mai mare și mai nebună decât ea însăși, către mări necunoscute. Nu se opunea, ci lăsa apele invizibile s-o înghită cu totul.

Îi luă două zile de hoinăreală și rugăminți până să găsească o navă cu aburi a cărei situație era îndeajuns de disperată încât s-o ia la bord ca marinar de punte. Nu sexul ei o împiedica; pantalonii cu dâre de vopsea și bluza largă de bumbac îi ofereau o deghizare suficientă, iar fața ei pistriuată avea trăsături pătrătoase care o făceau să arate mai degrabă ca un băiat frumușel, decât ca o fată drăguță.

(Cel puțin așa ar fi înregistrat un dagherotip, dacă Ade ar fi pozat vreodată pentru unul. Dar fotografiile, precum oglinzile, sunt mincinoși notorii. Adevărul este că Adelaide era cea mai frumoasă făptură pe care am văzut-o eu pe lumea asta sau în oricare alta, dacă înțelegem frumusețea ca pe ceva plin de vitalitate, feroce, care arde în miezul unui suflet și care aprinde tot ce atinge.)

Totuși ceva din ochii ei îi făcea pe navigatorii înțelepți să ezite – ceva care vorbea despre abandon și neînfricare, despre o persoană periculos de desprinsă de propriul viitor. Doar dintr-o întâmplare, vaporul *Regina Sudului* era pilotat de un căpitan fără experiență, care angajase trei bețivi și un

hoț undeva în amonte, iar acum era atât de nerăbdător să-i înlocuiască, încât o angajă pe Ade fără s-o întrebe altceva în afară de nume și destinație. În jurnalul de bord al *Reginei*, acestea au fost înscrise ca „Larson” și „Altundeva”.

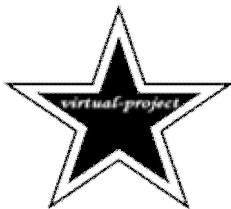
În acest moment, chiar când picioarele o purtau pe Ade aproape dansând pe scândurile vâruite ale punții unui vas cu zbatouri de pe Mississippi, trebuie să ne întrerupem. Viața domnișoarei Larson de aici înainte este o poveste neobișnuită, însă nu misterioasă sau de necunoscut. Mi-a fost posibil să mă comport ca un istoric, cernând prin interviuri și dovezi pentru a crea o poveste acceptabilă despre maturizarea unei fete. Dar din acest punct, povestea Adei devine mai grandioasă, mai ciudată și mai sălbatică. Ea intră în mit și în basm, strecurându-se pieziș și nevăzută prin fisurile istoriei consemnate, așa cum fumul se înalță prin frunzișul des al pădurii. Niciun învățat, indiferent cât de inteligent sau meticolos ar fi, nu poate întocmi hărți pentru fum și mit în paginile pe care le scrie.

Ade însăși a refuzat să divulge mai mult decât niște date sau detalii care se pot număra pe degetele de la o mână, așadar, de acum, pentru mulți ani din viața ei, povestea noastră trebuie să devină o serie de întrezăriri fugare.

Prin urmare, nu cunoaștem nimic despre lunile petrecute de ea pe *Regina Sudului*. Nu putem ști cum s-a descurcat cu munca, dacă tovarășii de echipaj au fost fermecați ori speriați de ea sau ce impresie i-au lăsat orășelele de culoarea nămolului de la țărm, pe lângă care treceau rapid. Nu putem ști dacă stătea uneori pe punte cu fața întoarsă spre vântul din sud și dacă se simțea eliberată de micimea copilăriei sale, deși a fost văzută mai târziu la bordul unei nave foarte diferite, într-un loc foarte diferit, contemplând orizontul ca și cum sufletul i se desfășurase spre el și ea se întindea să-l întâlnească.

Nu știm nici măcar dacă a auzit pentru prima dată povestea cotoroaței în timp ce lucra în sus și în jos pe fluviu, deși pare foarte probabil să fi fost așa. Din experiența acestui învățat, poveștile se plimbă în amonte și în aval pe lângă vasele fluviale, urmându-le siajul ca niște sirene argintii, iar povestea cotoroaței probabil că înota printre ele în zilele acelea. Poate că povestea i-a amintit Adei de căsuța bântuită din vechea fâneată și i-a redeșteptat promisiunile prăfuite pe care și le făcuse singură pe când avea cincisprezece ani. Sau poate că doar a atras-o.

Tot ce putem spune cu certitudine este că în iarna blândă a anului 1886, Adelaide Larson a intrat în vila St. Ours, din cartierul Algiers al orașului New Orleans, și n-a mai ieșit vreme de șaisprezece zile.

Aici trebuie să ne bazăm pe mărturia a doi localnici care au stat de vorbă cu Ade înainte ca ea să facă trecerea. Deși au trecut mulți ani până când am reușit să le dau de urmă și să le consemnez amintirile, domnul și doamna Vicente LeBlanc insistau că repovestirea lor era absolut precisă, deoarece împrejurările înseși erau unice: se plimbau pe strada Homer la ora zece seara, după ce plecaseră binedispuși dintr-o sală de dans (doamna LeBlanc insistă că fuseseră la slujba de seară; domnul LeBlanc își asuma o expresie de neutralitate studiată), când fuseseră abordați de o tânără.

— Era... ei bine, trebuie să vă spun că era o fată teribil de ciudată. Cam murdară și îmbrăcată ca un docher, cu pantaloni de pânză groasă.

Doamna LeBlanc era prea politicoasă pentru a oferi alte detalii, dar putem presupune că era o femeie foarte tânără, singură, cutreierând noaptea printr-un oraș pe care nu-l cunoștea, și mai albă decât făina.

Domnul LeBlanc ridică din umeri, împăciuitor.

— Ei... cine știe, Mary. Părea rătăcită. Tot el ținu să lămurească lucrurile. Nu vreau să spun că se rătăcise ca un copil. Nu era îngrijorată. Se rătăcise *intenționat*, așa zice.

Tânăra le pusese o serie de întrebări. Acela era bulevardul Elmira? Vila Fortuna se afla prin apropiere? Cât de înalt era gardul ei, și știau cumva dacă sunt câini de talie medie sau mare în vecinătate? Și în cele din urmă:

— Știe vreunul dintre voi povestea cu John și cotoroața?

Orice om cu scaun la cap ar putea fi iertat dacă pur și simplu ar ocoli de la distanță o astfel de nebună, aruncând priviri nervoase peste umăr pentru a se asigura că nu s-a luat după el. Dar Mary LeBlanc avea acea compasiune nesăbuită care-i face pe oameni să le dea bani străinilor și să invite cerșetorii acasă, la cină.

— Elmira este mai la vest cu un cvartal, domnișoară, îi spusese ea tinerei ciudate.

— Ha! Dacă mă-ntrebați pe mine, orașului ăsta i-ar prinde bine niște indicatoare de străzi.

— Da, domnișoară.

Atât Mary, cât și Vicente LeBlanc redau povestirea presărată cu multe „domnișoară” și „mă scuzați”, probabil pentru că până și o femeie albă teribil de ciudată rămânea totuși o femeie albă. Poate se temeau să nu fie cumva puși la încercare ca-n basme, unde cerșetoarea se transformă într-o vrăjitoare și te pedepsește fiindcă te-ai purtat urât.

— Și casa aia e acolo? Fortuna sau așa ceva?

Soții LeBlanc se uitaseră unul la celălalt.

— Nu, domnișoară, n-am auzit niciodată de ea.

— Căcat, zisese tânăra albă și scuipase pe strada pietruită cu dramatismul aproape inconștient al unei puștoaice de nouăsprezece ani.

Atunci, Mary LeBlanc întrebase:

— Poate vă referiți la... casa aceea, St. Ours, în sus pe Elmira.

Vicente își aminti cum o strânsese de braț cu cotul, făcând tot ce putea ca să-i transmită un avertisment.

— Este o vilă. Părăsită de când mă știu.

— S-ar putea.

Privirea fetei era ațintită asupra feței lui Mary cu atenția unei pisici la pândă.

Mary se trezise că aproape șoptea.

— Păi ați pomenit de povestea aia și am auzit întotdeauna – sunt doar povești, ce să zic, și nicio persoană educată n-ar trebui să le dea prea mare atenție –, dar am auzit întotdeauna că John Prester locuia în St. Ours. Și acolo a întâlnit-o pe cotoroanță⁴, domnișoară.

Un zâmbet ca al pisicii Cheshire, numai dinți și dorință, se lățise pe fața fetei.

— Nu mai spuneți! Mă numesc Ade Larson. V-aș putea deranja cu alte câteva întrebări, doamnă?

Le ceruse să-i zică întreaga poveste așa cum o știau ei, despre tânărul și arătosul John care se trezea obosit și cenușiu la chip în fiecare dimineață, după niște vise încâlcite despre ceruri pline de stele, pe sub care gonea sălbatic. Îi întrebase dacă intra vreodată cineva în St. Ours (uneori, băiețandrii care se provocau între ei). Îi întrebase dacă mai ieșeau din vilă (sigur! Doar că – ei bine, umblau niște zvonuri despre băieți care-și petreceau noaptea acolo și nu mai ieșeau vreme de un an și o zi. Despre băieți care se ascundeau în dulapuri și se trezeau visând despre țări îndepărtate).

— Vă rog, prieteni, o ultimă frântură de poveste: cum de-a ajuns în casă cotoroașta aia? Cum l-a găsit pe bietul John?

Soții LeBlanc se uitaseră unul la celălalt, și până și Mary cea cumsecade începuse să se simtă stânjenită de ardoarea tinerei. Nu era vorba doar de ciudățenia situației ei – îmbrăcată de muncă și colindând pe străzi noaptea –, ci mai degrabă de felul în care chipul părea să-i lumineze cu o strălucire ca a unei lămpi cu gaz, de faptul că părea să fie totodată vânător și vânat, ca și cum fugea de ceva și spre altceva.

Dar puțini sunt cei care pot lăsa o poveste neterminată, cu sfârșitul încurcat lăsat în coadă de pește.

— La fel cum intră orice cotoroașă în casa oricui, domnișoară. Găsește o crăpătură sau o gaură sau o ușă descuiată.

Fata răsplătise cuplul cu un zâmbet extaziat, făcuse o plecăciune și pornise spre vest.

Nimeni n-o mai văzu vreme de șaisprezece zile, când un grup de băieți care dădeau de-a dura cercuri pe stradă văzu o femeie albă ce ieșea din vila St. Ours. Îi descriseră înfățișarea ca „de vrăjitoare”: hainele îi atârnavă în jur în zdrențe sfâșiate, iar peste ele avea o mantie ciudată de pene negre, ce arătau ca unse cu ulei; ochii îi erau bătuți de vânturi, iar zâmbetul pe care-l aruncă cerului de seară era tainic, de parcă ar fi avut o înțelegere cu stelele.

Când băieții o întrebă despre activitățile ei, fata nu le dădu nicio explicație clară, ci doar câteva descrieri fără sens de piscuri înalte și crengi negre de pin și lumini pe cer aidoma unor mătăsuri rozalii țintuite de stele.

Când am întrebat-o chiar eu ce văzuse dincolo de ușă – fiindcă trebuie să fi existat o ușă –, nu făcu decât să râdă.

— Păi, cotoroaștele, desigur! Și când m-am încruntat la ea, m-a redus la tăcere cu un semn. Ascultă, nu toate poveștile sunt făcute să fie spuse. Uneori, numai prin faptul

de a spune o poveste, o sărăcim, îi furăm un pic din mister. Eu zic să le lăsăm în pace pe vrăjitoarele alea.

În acel moment, nu știam ce vrea să zică. Simțeam foamea învățatului de a revela și de a explica, de a face necunoscutul cunoscut –, dar în cazul ușii din vila St. Ours, intențiile mi-au fost dejucate. I-am urmat pașii pe bulevardul Elmira și am găsit o vilă văruiată în alb, cufundată în putreziciunea dulce a florilor de magnolie, impunătoare și totodată pe jumătate uitată. Mi-am făcut planuri să mă întorc seara, ca să desfășor o explorare mai amănunțită, dar aceea a fost noaptea Marelui incendiu din Algiers, din anul 1895. La miezul nopții, cerul era auriu-portocaliu, iar în zori, din întregul cvartal, cu tot cu vila St. Ours, nu mai rămăsese decât un schelet plin de funingine.

Tii minte acest incendiu. Tii minte că a izbucnit cu furie, fără o sursă clară, și n-a ținut seama de furtunuri sau găleți cu apă până când fiecare centimetru impunător și deformat din vila St. Ours s-a transformat în cenușă.

Totuși, consemnez aceste amintiri pentru că în St. Ours se afla prima ușă pe care am găsit-o în lumea asta, și a doua ușă găsită de domnișoara Larson. Odată cu găsirea unei uși vine și schimbarea.

Mai târziu, Ade avea să se refere la perioada cuprinsă cu aproximație între 1885 și 1892 ca fiind „anii flămânzi” ai vieții ei. Când am întrebat-o după ce anume flămânzise, a râs și mi-a zis:

— De același lucruri ca și ție, pun rămășag. De căile dintre lumi. De nicăieri. De undeva.

Cutreierase tot Pământul, rătăcitoare și nesățioasă, căutând uși.

Și le găsisese. Le găsisese în biserici abandonate și în pereții cu cruste de sare ai grotelor, în cimitire și în spatele perdelelor fluturânde din piețe străine. Găsisese atât de multe, încât imaginea ei despre lume deveni dantelată, presărată cu găuri, ca o hartă ronțăită de șoareci. Am urmat-o și eu la vremea mea și am redescoperit cât de multe am putut. Însă ușile, prin natura lor, sunt deschideri, căi de trecere, locuri lipsă – și geometria precisă a absenței s-a dovedit dificil de consemnat. Notițele mele sunt pline de fundături și incertitudini, șoapte și zvonuri, și chiar și raportările mele cele mai atente sunt pline de întrebări fără răspuns, care plutesc pe la margini ca niște îngeri cenușii.

Să ne gândim la ușa de pe malul râului Platte. Urma iridescentă a Adei ducea în amonte pe Mississippi și apoi spre vest, iar în cele din urmă la un domn pe nume Frank C. True. Când am stat de vorbă cu domnul True în 1900, era călăreț acrobatic la Marele Circ Dublu American, Uriăș Muzeu al Lumii, Caravană, Hipodrom, Menajerie și Mare Adunare a Animalelor Sălbaticе vii al lui W. J. Taylor.

Frank era un bărbat brunet, cu ochi de cremene, al cărui farmec și talent îi extindeau prezența mult dincolo de limitele propriei staturi micuțe. Când am pomenit-o pe Ade, zâmbetul lui de artist de circ a devenit nostalgic.

— Da. Sigur că mi-o amintesc. De ce? Ești soțul ei sau ceva de genul ăsta?

După ce l-am asigurat că nu eram vreun amant gelos venit să răzbune un afront vechi de un deceniu, oftă, se lăsă pe spate în scaunul său pliant și-mi povesti despre întâlnirea lor din vara fierbinte a anului 1888.

O văzuse pentru prima dată în publicul Expoziției doctorului Carver despre Munții Stâncoși și preerii, unde Frank juca rolul indianului autentic de la câmpie pentru un

dolar pe zi. Ea era în mod vădit singură pe băncile de lemn, cu părul încălzit și murdară, îmbrăcată cu nepăsarea cuiva care caută prin resturile lăsate de alții, purtând o cămașă bărbătească și cizme prea mari. Urmări întreaga reproducere sângeroasă a ultimei bătălii a colonelului Custer, ovaționând în timpul demonstrației de prindere a mustangului cu lasoul, chiar dacă „mustangul” era un ponei cu pânțe rotunjor, cu nimic mai sălbatic decât o pisică domestică, și fluieră când Frank câștigă cursa indienilor. El îi făcu cu ochiul. Ea îi răspunse la fel.

Când Expoziția doctorului Carver despre Munții Stâncoși și preerii plecă din Chicago în seara următoare, Ade și Frank erau înghesuiți amândoi în ungherul lui din vagonul artiștilor. Astfel, Ade suferi întocmai acea cădere în dizgrație de care se temeau cel mai tare mătușile și bunica ei, și prin aceasta făcu o descoperire: femeilor decăzute li se acordă o anumită libertate. Plătea un oarecare preț social – câteva dintre artiste de circ refuzau să-i vorbească în cortul în care luau prânzul, iar bărbații făceau presupuneri nefericite despre disponibilitatea ei –, dar în general orizonturile ei se extindeau, în loc să se îngusteze. Se trezi înconjurată de o lume subterană aglomerată, plină de bărbați și femei care căzuseră fiecare în felul său, prin băutură sau viciu sau pasiune, ori doar din pricina culorii pielii. Era aproape ca și cum ar fi găsit o ușă în propria ei lume.

Potrivit spuselor lui Frank, au urmat câteva săptămâni de mulțumire, în care s-au deplasat huruind în sus și-n jos prin estul Statelor Unite, în vagoanele de tren zugrăvite în albastru și alb ale spectacolului despre Munții Stâncoși, însă apoi Ade începuse să devină agitată. Frank îi spunea povești ca să-i distragă atenția.

— Ți-am povestit vreodată despre Nor-Roșu? o întrebase el. Jur că n-am mai întâlnit niciodată o femeie care să iubească mai mult o poveste bună.

Frank îi povestise despre tânărul și curajosul șef de trib Lakota, care dezlănțuise iadul într-un mod nou și cumplit asupra armatei americane și a garnizoanelor de pe malul râului Powder. Îi spusese și despre abilitatea supranaturală a șefului de trib de a întrezări soarta luptelor folosind o mână de oase sculptate.

— N-a spus niciodată de unde avea oasele alea, dar umblau zvonuri că, pe când era copil, dispăruse vreme de un an, apoi se întorsese cu un săculeț cu oase dintr-un alt loc.

— Unde dispăruse? întrebasese Ade, iar Frank își amintea că ochii îi deveniseră rotunzi și negri ca luna nouă.

— Undeva în amonte pe râul North Platte, cred. Oriunde ar fi fost, poate că s-a întors acolo, fiindcă a dispărut după ce s-a găsit aur în Dealurile Negre și tratatul de pace a fost rupt. Cred că asta i-a frânt inima.

Ade plecase înaintea zorilor. Lăsase un bilet, pe care domnul True a refuzat să mi-l arate, dar pe care încă-l păstrează, și cizmele prea mari pentru ea, care-i veneau oricum mai bine lui Frank. Domnul True n-a mai văzut-o și n-a mai primit niciodată vești de la ea.

Dacă exista o ușă undeva în North Platte, Nebraska, eu n-am descoperit-o niciodată. Orașul, când l-am găsit, era teribil de sărac, bătut de vânturi și amărât. Un bătrân dintr-un bar prăpădit îmi spuse categoric că ar trebui să plec și să nu mă mai întorc, pentru că, dacă exista vreun asemenea loc, cu siguranță nu-mi aparținea mie, iar el nu considera că indienii din tribul Oglala Lakota avuseseră parte vreodată de vreun bine pentru că-și dezvăluiseră secretele străinilor. Am părăsit orașul în dimineața următoare.

Aceasta era doar una dintre zecile de uși pe care le descoperi Ade în anii ei flămânzi. Mai jos am inclus o listă parțială a celor care au fost confirmate de mine:

În 1889, Ade se afla pe insula Prince Edward, muncind pentru un bătrân cultivator de cartofi, în urmărirea a ceva ce ea numea „povești zânești”, adică cu zâne. Agricultorul îi spusese despre un vecin demult răposat, care găsisese o tânără lângă grotlele marine. Ochii tinerei erau ciudat de depărtați, negri ca păcura, și nu grăia în nicio limbă omenească. Ade își petrecu următoarele zile explorând ea însăși grotlele de pe coastă, până într-o după-amiază, când nu se mai întoarse. Bietul cultivator de cartofi era convins că se înecase, până când reapăru opt zile mai târziu, mirosind a oceane secrete și reci.

În 1890, Ade muncea pe un vapor cu aburi care își croia drum prin Bahamas ca un pescăruș beat, când se pare că a auzit poveștile despre rebeliunea condusă de Toussaint Louverture și despre cum trupele lui pur și simplu s-au topit și au dispărut în regiunea muntoasă, aproape ca prin magie. Rutele maritime din acea vreme ocoleau Haiti ca și cum ar fi fost bântuit de ciumă, așa că Ade părăsi vaporul cu aburi și mitui un pescar s-o ducă din Matthew Town pe coasta înverzită și dantelată a Haitiului.

Găsi ușa lui Toussaint după săptămâni de poticneli pe drumurile forestiere pline de noroaie din regiunea muntoasă. Era un tunel lung, peste care se încâlceau rădăcinile unui copac de acacia noduros. Nu descrie niciodată ce a găsit de cealaltă parte și s-ar putea să nu aflăm niciodată: peste câțiva ani, parcela aceea a fost cumpărată, defrișată și transformată în plantație de trestie de zahăr.

În același an, Ade a mers pe urmele poveștilor despre monștrii cu ochi de gheață, a căror privire putea împietri persoanele nechibzuite, și sfârși într-o bisericuță uitată din Grecia. Acolo ea găsi o ușă (neagră, cu contururile acoperite de chiciură) și trecu prin ea. De cealaltă parte, descoperi o lume sfâșiată de vânturi, brutal de rece, pe care ar fi

părăsit-o cu dragă inimă, doar că fu imediat atacată de o bandă de sălbatici spălăciți, înveșmântați în piei de animale. Așa cum povesti mai târziu, ei îi furară tot ce avea, „până la lenjeria de corp”, răcniră la ea o vreme, apoi o duseră târâș înaintea femeii ce le era căpetenie, care nu răcni, ci doar își pironi privirea asupra Adei și îi spuse ceva în șoaptă.

— Aproape că am înțeles ce-mi zicea, jur cu mâna pe inimă. Îmi spunea că ar trebui să mă alătur tribului ei, să lupt împotriva dușmanilor lor, să adaug bogății în cuferele lor și așa mai departe. Jur că aproape am făcut-o. Era ceva în ochii aceia – de culoare foarte deschisă, plini de o putere rece. Dar în cele din urmă am refuzat.

Ade nu intră în amănunte despre consecințele refuzului ei, însă localnicii greci au raportat că au văzut o americană cu ochi sălbatici cutreierând străzile îmbrăcată doar în mantie de blană, având ușoare degerături și o sulită ce arăta primejdios. (Voi povesti mai târziu propria-mi experiență cu această ușă.)

În 1891, Ade descoperi o arcadă mozaicată în umbrele Marelui Bazar din Istanbul și se întoarse de acolo cu discuri aurii mari, despre care pretindea că sunt solzi de dragon. Vizită Santiago și insulele Falkland, contractă malarie în Leopoldville și dispăru pentru câteva luni în colțul de nord-est al statului Maine. Acumulă pe piele praful altor lumi precum zece mii de parfumuri și lăasă în urmă o mulțime de bărbați plini de dor și constelații de povești imposibile.

Însă nu zăbovi niciodată prea mult timp, nicăieri. Majoritatea observatorilor mi-au spus că era doar o hoinară, mânată să meargă dintr-un loc în altul de aceleași îndemnuri necunoscute care fac rândunelele să zboare spre sud, dar eu cred că era mai curând asemenea unui cavaler într-o misiune. Cred că ea căuta o anumită ușă și o anumită lume.

În 1893, în toiul primăverii înveșmântate într-o mantie de zăpadă a celei de-a douăzeci și șaptea aniversări a sa, o găsi.

Povestea călătoria în felul obișnuit al poveștilor, rostogolindu-se din gură în gură de-a lungul căilor ferate și a drumurilor ca o boală contagioasă care se deplasează prin artere. În februarie 1893, trecuse în Taft, Texas, și pătrunsese prin pereții morii de semințe de bumbac la care se angajase Ade Larson. Colegii ei de muncă își amintesc o anumită pauză de prânz: se strânseseră cu gălețile lor de tablă în spatele morii, inspirând aburul uleios și mirosul de mucegai verde al cojilor de semințe de bumbac, ascultându-l pe Dalton Gray cum depăna bârfele zilnice din salon. El le spuse despre doi vânători de blănuri din nord care coborâseră din Munții Stâncoși nebuni de legat, jurând pe tot ce le era mai scump că dăduseră peste un ocean în vârful Muntelui Silverheels.

Muncitorii râseră, dar vocea Adei răsună prin râsetele lor ca o secure ce se înfinge într-o buturugă.

— Cum adică au dat peste un ocean?

Dalton Gray ridică din umeri.

— De un' să știi io? Am auzit de la Gene că se rătăciseră și-au găsit o biserică veche de piatră din zilele mineritului de argint și s-au aciuat în ea o săptămână sau două. Spuneau că era o bisericuță absolut obișnuită, doar că avea un ocean dincolo de ușa din spate!

Râsul reîncepu, dar se stinse încetul cu încetul; Ade Larson își strânse prânzul nemâncat și se îndreptă spre

nord-vest, străbătând curtea morii spre calea ferată East Texas & Gulf.

N-am găsit nicio urmă de Ade din Texas și până în Colorado. Pur și simplu își făcu apariția în orașul Alma o lună mai târziu, ca un scufundător care iese la suprafață, întrebând de cizme și blănuri și genul de echipament de care o femeie ar avea nevoie ca să supraviețuiască în aspra primăvară arctică din lanțul muntos Front Range. Proprietarul prăvăliei locale își amintea c-a privit-o cum pleacă cu o compătimire iritată, convins că la vară îi vor găsi trupul în curs de dezgheț pe vreo potecă din pădure.

Femeia se întoarse însă peste zece zile de pe Muntele Silverheels, cu obrajii aspriți de ger și rânjind ca un om norocos, ce-i amintea proprietarului prăvăliei de minerii care găseau aur. Îl întrebă unde putea găsi un gater.

El îi spuse, totuși adăugă:

— Mă scuzați, doamnă, dar de ce ați avea nevoie de chereștea?

— Ah! Ade izbucni în râs, iar proprietarul prăvăliei avea să-și amintească mai târziu că sunase precum chicotitul unei nebune într-o noapte cu lună plină. Ca să construiesc o barcă.

Firește, spectacolul unei femei tinere și singure, fără talente deosebite de tâmplărie, construind o barcă cu pânze pe înălțimile cu aer rarefiat ale Munților Stâncoși, nu trecu neobservat. Ade înjghebase un fel de tabără la poalele Muntelui Silverheels, care arăta, potrivit unui reporter, „ca o mahala prăpădită, vizitată recent de o tornadă”. Scânduri de pin zăceau împrăștiate pe pământul înghețat, îndoite în arcuri chinuite. Scule împrumutate erau aruncate de-a valma în grămezi neglijente, lăsând să se înțeleagă că nu vor fi utilizate a doua oară. Ade însăși prezida peste haosul acela într-o blană de urs plină de fum, înjurând cu voioșie în timp ce lucra.

În aprilie, barca avea deja o formă identificabilă; o osatură îngustă, cu miros de rășină, odihnea în mijlocul taberei ca o nefericită creatură marină, căreia Dumnezeu uitase să-i dea piele sau solzi.

Primii jurnaliști apărură la scurt timp, iar primul reportaj tipărit fu un articoluș cu litere neclare, înghesuit într-o margine de pagină în ziarul *Leadville Daily*, intitulat fără imaginație *FEMEIA CARE CONSTRUIEȘTE O BARCĂ, UIMIND LOCALNICII*. A dat naștere la destule bârfe și veselie zgomotoasă pentru ca povestea să facă saltul în ziare mai mari, tipărită și retipărită și în cele din urmă înfățișată alături de povestea vânătorilor de blănuri care descoperiseră un ocean. După mai mult de o lună, când Ade și barca ei părăsiseră de mult orașul Alma, migră tocmai în paginile lui *New York Times*, sub titlul mult mai atrăgător *DOAMNA NOE A MUNȚILOR STÂNCOȘI: NEBUNA DIN COLORADO CARE SE PREGĂTEȘTE PENTRU POTOP*.

Aș da orice – toate cuvintele din Cea Scrisă, toate stelele din toate lumile, propriile mele mâini – să anulez publicarea acelei povești nenorocite.

Ade n-a citit niciodată vreunul dintre articolele despre ea, din câte mi-am putut da seama. Ea doar a lucrat la barca aceea cu o pânză, suprapunând scânduri pentru a face carena și consultându-se cu un meșter de acoperișuri local, care îi dădu uimit rețeta lui cu seu și rășină de molid ca să-și călăfătuiască îmbinările. Pânza era o harababură prost cusută, care ar fi îngrozit-o pe oricare dintre mătușile ei, și atârna țeapănă de un catarg plin de cioturi, dar până la sfârșitul lunii Ade se convinsese că era ambarcațiunea cea mai glorioasă și mai bună de navigat pe mare din toată lumea, sau cel puțin de la altitudinea de peste trei mii de metri. Îi gravă numele pe proră, cu linii tremurate, arse cu un cărbune aprins: *Cheia*.

În seara aceea, merse în oraș și cheltui ultimul salariu de la moara de semințe de bumbac, de care ținuse cu dinții, cumpărând jambon sărat și conserve de fasole, trei gamele mari, o busolă și serviciile plătite a doi bărbați tineri, cărora le explică într-o spaniolă stricată că vrea să îi urce o barcă pe un munte. Peste ani, l-am găsit pe unul dintre acei domni, Lucio Martinez, iar el mi-a mărturisit cu un dezgust amar că-și dorește să nu fi fost de acord cu întreaga aventură. Își petrecuse o bună parte dintr-un deceniu sub un nor de suspiciune neîntemeiată, pentru că el și prietenul lui fuseseră ultimele persoane în viață care o văzuseră pe nebuna albă și barca ei înainte de a dispărea. Șeriful local chiar îl interogase la un an sau doi de la eveniment, insistând ca Martinez să-i deseneze o hartă foarte precisă a locului unde fusese văzută ultima oară Adelaide.

Ade n-avea de unde să știe ce întâmplări nefericite va avea de îndurat Martinez când o luară fiecare pe drumul său în vârful Muntelui Silverheels, iar eu nu sunt sigur că i-ar fi păsat. Era mânată de egoismul pur al unui cavaler care se apropie de finalul misiunii sale și nu putea întoarce spatele obiectivului ei, așa cum acul unei busole nu poate indica sudul.

Așteptă ca Lucio și prietenul lui să coboare în zigzag pe pantă și ca semiluna să poleiască pinii cu delicate tonuri argintii. Apoi își trase barca primitivă pe o potecă făcută de căprioare până la o construcție scundă de piatră, care poate că servise cândva drept biserică pentru mineri, sau poate că era ceva mai vechi și mai sacru.

Ușa era întocmai așa cum o găsisese cu săptămâni în urmă. Ocupa aproape tot peretele făcut din pietre suprapuse pe care se afla și era încadrată de bârne mari de lemn, înnegrite de vreme. O gaură grosolană într-una dintre scândurile ei ținea loc de mâner și Ade deja putea să jure că

o adiere ușoară trecea prin ea șuierând și purtând cu sine mirosul de sare și de cedri și de zile lungi, aurite de soare.

Era un miros care n-ar fi avut de ce să-i fie familiar, totuși îi era. Era mirosul pielii băiatului-fantomă atunci când se sărutaseră pe câmp, într-o vară târzie. Era mirosul din Altundeva.

Deschise ușa și își lansă barca pe mările necunoscute ale altei lumi.

4. Ușa descuiată

Când am deschis ochii, îi simțeam ca și cum îmi fuseseră smulși din cap, rostogoliți prin nisip aspru și îndesați neîndemânatic înapoi în țeastă. Gura îmi era încleiată și pungită, iar căpățâna părea să mi se fi micșorat cu câteva mărimi bune peste noapte. Timp de câteva secunde de dezorientare, am uitat de cele șase pahare de șampanie de la petrecere și m-am întrebat, amețită, dacă mă simt așa din cauza cărții. De parcă o poveste mi-ar fi putut fermenta în vene, ca vinul, îmbătându-mă.

Dacă vreo poveste ar fi putut-o face, ar fi fost aceea. Cu siguranță, citisem cărți mai bune, cu mai multe aventuri și sărutări și cu mai puține pretenții de infailibilitate, însă niciuna nu-mi lăsase această bănuială fragilă, imposibilă, că poate, cumva, totul era adevărat. Că în fiecare loc umbrat existau Uși ascunse, așteptând să fie deschise. Că o femeie ar putea năpârli ca un șarpe, scăpând de pielea copilăriei, și s-ar putea arunca în necunoscutul clocotitor.

Părea improbabil ca domnul Locke să-mi ofere ceva atât de fantezist, indiferent cât de mult m-ar fi compătimit. Atunci cum ajunsese cartea în cufărul meu cu comori din Sala Faraonilor?

Însă misterul acesta părea fragil și îndepărtat sub greutatea aceluia Lucru care încă-mi stătea pe piept. Am început să văd cum ar fi să rămână pentru totdeauna acolo, cum mi s-ar lipi de carne ca o a doua piele, otrăvind în secret tot ce atingeam.

Am simțit ghiontul umed al nasului lui Bad în timp ce se vâra pe sub brațul meu, așa cum făcea când era pui. Era mult prea cald – soarele de iulie se revărsa acum pe podea și încingea acoperișul de aramă –, dar l-am luat în brațe și mi-am îngropat fața în blana lui. Am rămas așa, lipicioși de transpirație, în timp ce soarele se înălța pe cer și reședința Locke scârțâia și murmură în jurul nostru.

Pluteam spre un somn forțat, amețit de căldură, când se deschise ușa.

Am simțit miros de cafea și am auzit pași cunoscuți, hotărâți pe podea. O încordare tainică mi se risipi din piept, lăsându-mă să răsuflu ușurată: „Încă-i aici.”

Jane era îmbrăcată și vioaie, într-un fel care-mi spunea că se trezise de destul timp și se abținuse să mă deranjeze câtă vreme era decent să mă lase să dorm. Puse cu grijă două cești aburinde pe etajeră, își trase lângă patul meu un scaun cu picioare subțiri și se așeză cu brațele încrucișate atent.

— Bună dimineața, January.

Vocea ei avea ceva aproape sever, ca și cum ar fi avut de discutat chestiuni serioase. Poate că o singură zi era o perioadă acceptabilă de doliu după un tată mai mult absent. Poate că era doar iritată că dormisem până târziu, punând stăpânire pe cameră, care era și a ei.

— Am auzit de la fetele din bucătărie că petrecerea a fost... hm, plină de peripeții.

Am scos un geamăt în semn că nu vreau să vorbesc despre asta.

— Este adevărat că te-ai îmbătat, ai țipat la domnul Locke și ai ieșit val-vârtej din fumoar? Și apoi – dacă nu se înșală informatorii mei – ai dispărut cu băiatul familiei Zappia?

Am repetat geamătul, un pic mai tare. Jane abia ridică din sprâncene. Mi-am zvârlit un braț peste față, m-am holbat la strălucirea portocalie care persista îndărătul pleoapelor și am mormăit:

— Da.

Ea izbucni în râsete bubuitoare, în cascadă, făcându-l pe Bad să tresară.

— Mai sunt speranțe în ceea ce te privește. Uneori cred că semeni prea mult cu un șoarece ca să te descurci în lume, dar poate că mă înșel. Făcu o pauză și redeveni serioasă.

Când l-am întâlnit prima dată pe tatăl tău, mi-a spus că erai un copil-problemă, sălbatic; sper că așa e. Vei avea nevoie de asta.

Am vrut s-o întreb dacă el vorbise adesea despre mine, și ce anume spusese, și dacă menționase vreodată că într-o zi avea să mă ia cu el, dar cuvintele mi-au rămas în gât. Am înghițit un nod.

— De ce?

Chipul său își recăpătă expresia aceea severă, aproape iritată.

— Lucrurile nu pot merge la nesfârșit în felul ăsta, January. Lucrurile trebuie să se schimbe.

Ah. Deci asta era. Avea să-mi spună că urmează să plece curând, să se întoarcă acasă, în podișul central din Africa Orientală Britanică, abandonându-mă singură în cămăruța asta cenușie. Am încercat să înăbuș spaima ce mă râcăia cu ghearele în piept.

— Știu. Ai să pleci.

Speram că vorbele mele sună calm, ca și cum le-ar fi rostit un adult, speram că ea n-o să observe cum strângeam în pumni cearșafurile.

— Acum că... acum că tata este mort.

— Dispărut, mă corectă ea.

— Poftim?

— Tatăl tău este dispărut, nu mort.

Am clătinat din cap, ridicându-mă într-un cot.

— Domnul Locke a spus...

Jane strâmbă din nas și făcu un gest de parcă ar fi alungat un țânțar.

— Locke nu e Dumnezeu, January.

„La fel de bine ar putea fi.” N-am zis nimic, dar știam că expresia încăpățânată de pe chipul meu îi arăta că refuz să-i accept spusele.

Jane oftă, dar când vorbe din nou, vocea ei era mai blândă, aproape ezitantă.

— Am motive să cred – tatăl tău și-a luat anumite măsuri de precauție – ...ei bine, n-am renunțat la Julian, nu încă. Poate nici tu n-ar trebui s-o faci.

Lucrul întunecat păru să se strângă mai mult în jurul meu, o cochilie invizibilă de melc marin, care mă apăra de cuvintele ei, pline de speranță și de cruzime. Am închis din nou ochii și m-am rostogolit, întorcându-mă cu spatele la ea.

— N-am chef de cafea. Mulțumesc.

Jane inspiră adânc. Oare o ofensasem? Bine. Poate că va pleca fără a se preface că-mi va simți lipsa, fără false promisiuni că vom ține legătura.

Dar apoi șuieră:

— Ce-i asta?

I-am simțit mâna cotrobăind prin cearșafurile de la spatele meu. Ceva mic, de formă aproape pătrată, alunecă de sub mine.

M-am ridicat în șezut și am văzut că ținea strâns *Cele zece mii de Uși*, cu buricele degetelor albite acolo unde apăsau pe copertă.

— E a *mea*, dacă nu te...

— De unde o ai?

Vocea îi era perfect liniștită, dar ciudat de insistentă.

— A fost un cadou, așa cred, am zis, apărându-mă.

Însă nu mă asculta. Răsfoia cartea cu mâini care tremurau ușor, cu ochii alergând peste cuvinte ca și cum ar fi fost niște mesaje de o importanță vitală, scrise doar pentru ea. Am simțit o gelozie ciudată, illogică.

— Spune ceva despre *irimu*? Femeile-leopard? A găsit el oare...

În ușa se auzi un ciocănit repetat și aspru. Bad se ridică în picioare, cu un colț alb dezvelit.

— Domnișoară Jane? Domnul Locke ar dori să stea de vorbă cu dumneavoastră între patru ochi, vă rog.

Era Stirling, care suna, ca de obicei, precum o mașină de scris care învățase cumva să meargă și să vorbească.

Jane și cum mine ne-am privit lung. În cei doi ani pe care-i petrecuse ea în reședința Locke, domnul Locke nu-i spusese niciodată nici măcar o vorbă între patru ochi, și abia dacă-i adresase zece cuvinte în public. O privea ca pe o necesitate regretabilă, ca pe o vază urâtă pe care cineva este obligat s-o păstreze, deoarece a primit-o cadou de la un prieten.

Am urmărit-o înghițindu-și emoția aceea ciudată care-i făcuse palmele să lase pete întunecate, umede pe cartea legată în piele.

— Vin îndată, domnule Stirling, mulțumesc.

De dincolo de ușă, acesta își dresе glasul cu un zgomot perfecționat în mod profesionist.

— Acum, vă rog.

Jane închise ochii, încleștând maxilarele de frustrare.

— Da, domnule! îi strigă.

Se ridică în picioare, vârând cartea mea în buzunarul fustei, iar palma îi poposi pe ea de parcă voia să se asigure încă o dată că există. Pe un ton mult mai scăzut, spuse printre dinți:

— Vorbim când mă întorc.

Ar fi trebuit s-o apuc de fustă și să-i cer o explicație. Ar fi trebuit să-i zic domnului Stirling să-și țină pliscul și să mă bucur de tăcerea șocată care ar fi urmat.

Dar n-am făcut-o.

Jane se răsuci pe călcâie și ieși în hol și totul redeveni tăcut și neclintit, cu excepția vârtejului agitat de particule de praf pe care le deranjase în trecere. Bad sări pe podea, se întinse și se scutură. O ceață de peri fini de culoarea

bronzului se alătură prafului, scânteind aurie în razele de soare.

M-am prăbușit la loc pe saltea. Auzeam sunetele clare scoase de foarfecii grădinarului, care tunde ceva afară. Huruitul îndepărtat al unui automobil ce rula dincolo de porțile de fier forjat. Bătăile prea repezi ale inimii mele, care se zbătea înapoia coastelor ca și cum cineva ar fi ciocănit frenetic la o ușă încuiată.

Domnul Locke îmi spusese că tata era mort. „Acceptă asta”, îmi spusese, iar eu așa făcusem. Dar dacă...?

Simțeam o epuizare dureroasă în membre. Câți ani din viață îmi petrecusem așteptându-l pe tata, crezând că se va întoarce mâine sau poimâine? Dând năvală să iau corespondența, căutându-i scrisul de mână ordonat în vraful de scrisori? Sperând și încercând să nu sper la ziua în care avea să vină acasă și să spună „January, a sosit vremea”, iar eu să plec cu el în necunoscutul strălucitor?

Cu siguranță, mă puteam cruța de această ultimă și cea mai mare dezamăgire.

Îmi doream ca Jane să-mi fi lăsat cartea. Voiam să fug din nou, înapoi în misiunea Adei de a-l găsi pe băiatul-fantomă. Își petrecuse atâția ani căutând, agățându-se de cel mai subțire și îndoielnic fir de speranță. M-am întrebat ce ar fi făcut ea în locul meu.

„M-aș duce să aflu eu însămi.” Răspunsul veni rostit de o voce calmă, cu accent sudist, care m-am gândit că trebuie să fie chiar vocea Adei, dacă ea ar fi fost o persoană, și nu un personaj de ficțiune. Răsunase limpede și puternic în mintea mea, de parcă aș mai fi auzit-o și altădată. „M-aș duce să-l găsesc.”

Stăteam nemișcată, simțind cum un tremurat primejdios mi se răspândește din piept, ca o febră bruscă.

Însă o voce mai matură, care suna foarte moderat, îmi aminti că *Cele zece mii de Uși* era doar un roman și că

romanele sunt sfetnici în care nu te poți încrede. Ele nu sunt interesate de rațiune sau de moderație; îți vând tragedii și suspans, haos și încălcări ale regulilor, nebunie și suferință – și te îndrumă spre ele cu toată viclenia vestitului cântăreț din fluier care atrăgea șobolanii în apele râului.

Ar fi mai înțelept să stau aici, să-l implor pe domnul Locke să mă lase să-i reintru în grații după dezastrul de azi-noapte și să-mi țin visurile copilărești sub cheie, acolo unde le este locul. Să învăț să uit sunetul jos și sincer al vocii tatei rostind „Îți promit”.

„Nu te-ai mai întors după mine. Nu m-ai mai salvat.”

Dar – dacă eram curajoasă și temerară și foarte nesăbuită – poate, dacă ascult de vocea aceea calmă și neînfricată din inima mea, atât de familiară și totodată atât de străină, voi reuși să ne salvez pe amândoi.

Nu mă așteptam să văd pe cineva în drum spre ieșire. Ar fi trebuit – câțiva bărbați din Societate rămăseseră în reședință în calitate de oaspeți de onoare ai lui Locke, ocupând apartamentele de oaspeți bătătoare la ochi de la etajul întâi, iar casa era încă plină de servitori angajați cu ziua, care făceau curat după petrecere –, dar Fuga de Acasă implică un anumit scenariu vechi de când lumea: Bad și cu mine aveam să ne strecurăm pe ușa din față și apoi s-o luăm pe alee ca și cum am fi fost două fantome. Mai târziu, Locke poate că ar fi dat buzna în camera mea și ar fi găsit biletul de la mine (ce nu conținea informații de interes, însă era scris pe un ton care cerea iertare, mulțumindu-i pentru anii de generozitate și bunătate), apoi ar fi înjurat în barbă.

Poate chiar s-ar fi uitat pe fereastră după mine, mult prea târziu.

Doar că domnul Locke era în hol. La fel și domnul Havemeyer.

— ...doar un copil, Theodore. Am să rezolv totul într-o zi sau două.

Locke era cu spatele la mine, cu o mână făcând gesturile pline de încredere ale unui bancher care-l liniștește pe un client nervos, iar cu cealaltă ținând haina lui Havemeyer. Acesta tocmai se întindea după ea, cu îndoială pe chip, când mă zări în capul scărilor.

— Ah. Iat-o și pe răzvrătită ta neprețuită, Cornelius.

Zâmbetul lui Havemeyer doar aducea a zâmbet, în sensul că buzele îi erau arcuite, iar dinții dezveliți. Locke se întoarse. I-am urmărit expresia feței trecând de la o dezaprobare rece la consternare, cu gura deschizându-i-se ușor.

Sub privirea aceea încruntată, care părea să întrebe ce-i cu toate prostiile astea, am simțit că ezit. Încrederea care mă purtase cu o forță amețitoare până aici – făcându-mă să mă îmbrac cu hainele cele mai rezistente, să-mi îndes într-o geantă de pânză tot felul de lucruri aproape la întâmplare, să scriu două bilete și să le aranjez artistic – a șovăit și eu m-am simțit dintr-odată cam ca un copil care anunță că fugе de-acasă. Îmi trecu prin minte că-mi pusesem în bagaj cel puțin nouă sau zece cărți, dar nicio pereche de ciorapi de schimb.

Locke deschise gura și pieptul i se umflă, pregătindu-se pentru prelegerea ce urma, dar eu tocmai îmi dădusem seama de ceva. Dacă el era aici, jos, cu Havemeyer, însemna că terminase deja întrevederea cu Jane, însă ea nu venise înapoi.

— Unde-i Jane? I-am întrerupt.

Ea ar fi trebuit să se întoarcă în camera noastră și să găsească biletul pe care-l ascunsesem în cartea *Tom Swift și mașina lui zburătoare*. Apoi avea să mi se alăture în Boston, să rezerve bilete pe un vapor cu aburi spre est, iar aventura noastră urma să înceapă. Dacă își dorea asta; planul meu isteț evitase necesitatea de a o întreba în față și posibilitatea de a o auzi că spune nu.

Chipul lui Locke se albise de iritare.

— Întoarce-te în camera ta, copilă. Mă voi ocupa de tine mai târziu. De fapt, nu mai ai voie să ieși din camera ta până când voi considera eu că...

— Unde-i Jane?

Havemeyer, care ne privea, spuse tărăgănat:

— E reconfortant să constat că nu ești nepoliticoasă doar atunci când ești beată, domnișoară Scaller.

Locke îl ignoră.

— January. Du-te sus. Acum.

Tonul său devenise scăzut și imperios. Mi-am desprins privirea de pe chipul lui, dar am simțit cum ochii săi spălăciți mă apucau și mi se agățau de piele, trăgându-mă înapoi.

— Întoarce-te în camera ta...

Însă obosisem să ascult de domnul Locke, obosisem să suport greutatea voinței lui care mă strivea, făcându-mă din ce în ce mai mică, obosisem să fiu cuminte.

— Nu. Cuvântul îmi ieși de pe buze ca o șoaptă ezitantă. Am înghițit, atingând căldura de bronz a lui Bad cu degetele. Nu. Plec.

Am lăsat capul în jos și mi-am îndreptat umerii, ca o femeie care merge împotriva unui vânt puternic, apoi am azvârlit geanta în jos peste trepte, tocmai în partea cealaltă a holului. Îmi țineam spinarea foarte dreaptă.

Aproape trecusem de ei, aproape ajunseseam la clanța de bronz a ușii de la intrare, când Havemeyer izbucni în râs.

Era un şuierat hidos, cu o tonalitate înaltă, care făcu coama lui Bad să se zbârlească sub palma mea. Mi-am strecurat degetele pe sub zgarda lui.

— Și unde-ar putea să se ducă cineva ca tine? întrebă el.

Își ridică bastonul și împunse batjocoritor geanta mea de pânză.

— Să-l găsesc pe tata.

Obosisem și să mint.

Rictusul lui Havemeyer deveni mios. Ceva insuportabil – nerăbdare? încântare? – îi aprinse ochii în timp ce se apleca spre mine și-mi puneă un deget înmănușat sub bărbie, înclinându-mi chipul în sus.

— Pe tatăl tău *răposat*, cred că vrei să zici.

Ar fi trebuit să dau drumul zgărzii lui Bad chiar în acel moment și să-l las să-l facă ferfeniță. Ar fi trebuit să-i trag o palmă sau să-l ignor sau să mă reped la ușă.

Orice altceva decât ceea ce am făcut.

— Poate că da, poate că nu. Poate că este doar pierdut, undeva în lumea largă. Poate a găsit o Ușă și a căzut dincolo de ea și acum este într-o altă lume, una mai bună, unde nu există oameni ca tine.

Ca ripostă, era undeva între *nebunie curată* și *vrednică de milă*. Am așteptat să aud oftatul domnului Locke sau acel sunet şuierat care trecea drept răs din partea lui Havemeyer.

În schimb, amândoi încremeniră. Era genul de încremenire care-ți face părul de pe brațe să se zbârlească și te duce cu gândul la lupi și șerpi care pândesc în iarba înaltă. Genul de încremenire care te face să-ți dai seama că tocmai ai făcut un pas extrem de greșit, chiar dacă nu pricepi cum.

Domnul Havemeyer se îndreptă de spate, dându-mi drumul la bărbie și frângându-și mâinile în mănușile de șofat, ca și cum acestea ar fi fost cuprinse de agitație.

— Cornelius, credeam că ne-am pus de acord să păstrăm anumite informații doar pentru membrii Societății. De fapt, credeam că este unul dintre principiile de bază ale organizației noastre, așa cum le-a expus însuși Fondatorul.

Pentru a doua oară în dimineața aceea, aveam senzația că, dintr-odată, conversația este purtată într-o limbă necunoscută mie.

— Nu i-am spus absolut nimic.

Vocea lui Locke era repezită, dar avea o notă gătită pe care aș fi putut-o considera frică, doar că nu-l auzisem niciodată pe Locke vorbind speriat.

Nările lui Havemeyer se umflară.

— Chiar așa? murmură el. Luke! Evans!

La strigătul lui, doi bărbați zdraveni coborâră pe scări călcând apăsător, cu bagajele pe jumătate făcute în brațe.

— Da, domnule Havemeyer, spuseră ei, gâfâind.

— Escortați-o pe fata asta în camera ei și încuiați-o acolo. Și aveți grijă la câine.

Întotdeauna am detestat momentul în care, într-o carte, un personaj îngheață de spaimă. „Trezește-te!” îmi vine să-i strig. „Fă ceva!” Amintindu-mi cum stăteam acolo, cu geanta de pânză atârându-mi prostește pe umăr, cu degetele slăbind pe zgarda lui Bad, vreau să strig la mine însămi: „Fă ceva!”

Însă eram o fată cuminte și n-am făcut nimic. Am rămas tăcută în timp ce Havemeyer bătea din baston ca să-și zorească oamenii, în timp ce Locke pufnea și protesta, în timp ce niște mâini grele mă prinseră de deasupra coatelor.

În timp ce Bad țâșni, mărâind curajos, iar unul dintre bărbați azvârli o haină grea peste capul lui, care se zbătea, și se aruncă peste el pe podea.

Am fost pe jumătate târâtă în sus pe scări și azvârlită în dormitorul meu, apoi încuietorea se învârti și se închise ca

percutorul de metal bine uns al revolverului domnului Locke.

N-am scos niciun sunet până când n-am auzit lătrături furioase și bărbați înjurând, apoi o serie de lovituri cu cizma într-un trup, urmate de o tăcere oribilă. Iar atunci era prea târziu.

Asta să-ți servească drept lecție: dacă ești prea cuminte și prea tăcut pentru prea mult timp, te va costa. În cele din urmă, te va costa de fiecare dată.

„Bad Bad Badbadbad.” Am râcâit ușa cu unghiile, am răsucit clanța sferică până când am auzit cum îmi trosnesc oasele încheieturilor. Niște voci de bărbați urcau până la mine pe scări și se strecurau pe sub ușa mea, dar nu-i puteam auzi din cauza balamalelor care se zgâlțâiau și a unui geamăt groaznic, venit de nu se știe unde. Abia când am prins vocea iritată a lui Havemeyer pe palier – „Poate cineva s-o facă să tacă?” –, mi-am dat seama că eu scoteam sunetul acela.

Am încetat. L-am auzit pe Havemeyer strigând în josul treptelor:

— Ia-l de aici și curăță mizeria asta, Evans, apoi n-am mai auzit decât bubuitul ca de tunet al sângelui în urechi și sunetul tăcut al prăbușirii mele.

Aveam din nou șapte ani și Wilda tocmai răsucise cheia în broasca de fier negru, lăsându-mă întemnițată și singură. Mi-am amintit cum mă apăsau pereții ca pe un specimen botanic pus la presat, gustul bolnăvicios de dulce al siropului într-o lingură de argint, mirosul propriei mele

groaze. Crezusem c-am uitat, dar amintirile erau clare ca niște fotografii. M-am întrebat lipsită de interes dacă fuseseră întotdeauna acolo, dând târcoale fără ca eu să le observ și șoptindu-mi fricile lor. Dacă în spatele fiecărei fete cuminți dădea târcoale o amenințare bine ținută.

Se auzeau târșâieli și înjurături din salonul îndepărtat. „Bad.”

Am simțit cum mi se înmoaie picioarele și m-am lăsat să alunec în jos, rezemată de ușă, gândindu-mă: „Asta înseamnă să te simți cu adevărat singur.” Înainte, doar credeam că știu cum e, dar acum Jane plecase și Bad îmi era luat, iar eu s-ar putea să putrezesc până când mă voi transforma într-un morman de bumbac și de praf în camera asta cenușie și prăpădită și nimănui de pe fața Pământului nu-i va păsa.

Lucrul cel negru coborî din nou și-și așternu aripile negre ca fumul de cărbuni în jurul umerilor mei. „Fără mamă, fără tată. Fără prieteni.”

Era vina mea. Doar vina mea, pentru că socotisem c-aș putea pur și simplu să fug, doar să-mi adun curajul și să plec în necunoscut ca un erou care pornește într-o misiune. Pentru că fusesem încredințată că pot încălca regulile, doar un pic, și că pot scrie pentru mine însămi o poveste mai bună, mai măreață.

Însă regulile erau făcute de alde Locke și Havemeyer, de oameni avuți în fumoare particulare, care atrăgeau spre ei bogățiile lumii ca niște păianjeni elegant îmbrăcați în centrul unei plase din aur. Oameni importanți; oameni care n-ar putea fi niciodată închiși în cămăruțe și dați uitării. Tot ce puteam spera era o viață petrecută târându-mă la umbra lor generoasă – o creatură undeva la mijloc, nici iubită, nici ponegrită, ci căreia i se permitea să umble liber cât timp nu făcea probleme.

Mi-am apăsât podul palmelor pe ochi. Îmi doream să fac o vrajă ca să dau înapoi ultimele trei zile, să mă trezesc stând nevinovată și uimită în Sala Faraonilor, întinzându-mă spre cufărul albastru. Îmi doream să dispar din nou în *Cele zece mii de Uși*, să mă pierd în aventurile imposibile ale Adei –, dar Jane luase cartea cu ea și apoi dispăruse.

Îmi doream să găsesc o Ușă și să scriu despre cum trec prin ea, ca să fac să se întâmple asta.

Totuși era o idee nebunească.

Doar că mai era și cartea, ca un ecou al propriei mele amintiri. Și expresia imperioasă din ochii negri ai lui Jane când o ținuse în mână. Și Havemeyer și Locke, înlemnind la simpla mențiune a Ușilor. Dacă...?

Mă clătinam pe marginea aceea invizibilă de faleză, ținându-mă să nu cad în oceanul care fierbea și fremăta de viață sub mine. M-am ridicat încet și m-am dus până la măsuta de toaletă. Caseta mea de bijuterii era o veche trusă de cusut pe care o așezasem în picioare și o umplusem cu comorile acumulate vreme de șaptesprezece ani – pene și pietre, flecușete și zorzoane fără valoare din Sala Faraonilor, scrisorile de la tatăl meu, despăturite și împăturite la loc de atâtea ori, încât îndoiturile erau translucide. Mi-am trecut un deget peste căptușeală, până când am simțit muchia rece a unei monede.

Regina de argint zâmbea spre mine cu zâmbetul ei străin, întocmai ca atunci când aveam șapte ani. Moneda era grea în palma mea și cât se poate de reală. Am simțit o năvălire amețitoare, ca și cum o pasăre de mare cu aripi uriașe trecuse prin mine, lăsând o urmă de sare și cedru și soare familiar și totuși necunoscut, dintr-o altă lume.

Am tras aer în piept, o dată și încă o dată. *Nebunie*. Dar tata era mort și ușa mea era încuiată, iar Bad avea nevoie de mine, și nu aveam nicio cale de ieșire decât prin nebunie.

M-am aruncat peste marginea aceea invizibilă, plonjând în apele întunecate de dedesubt, unde irealul deveni real, unde imposibilul înota pe lângă mine cu aripioare scânteietoare, unde puteam crede tot.

Și crezând, am fost cuprinsă dintr-odată de liniște. Am vârât moneda la betelia fustei și am traversat camera spre masa de scris din dreptul ferestrei. Am găsit un petic de hârtie pe jumătate folosit și l-am netezit pe tăblia mesei. Am stat nemișcată preț de o clipă, adunându-mi fiecare fărâma de credință amețitoare și îmbătătoare, apoi am luat stiloul și am scris:

Ușa se deschide.

S-a întâmplat întocmai ca atunci când aveam șapte ani și eram încă suficient de neocaptă pentru a crede în magie. Penița a făcut un rotocol în jurul punctului, iar universul a părut să expire aer în jurul meu și să ridice din umerii săi invizibili. Lumina revărsată prin fereastra mea, care slăbise și devenise spălăcită din cauza norilor după-amiezii, păru dintr-odată mai aurie.

În spatele meu, balamalele scârțâiră.

Bucuria nebună, care mi se urcă îndată la cap, amenința să mă înghită cu totul, urmată de o oboseală dureroasă – o întunecime cleioasă, amețitoare, care pulsa îndărătul ochilor –, dar n-aveam timp pentru ea. „Bad.”

Am alergat cu picioarele tremurându-mi, țâșnind pe lângă câțiva oaspeți pe care i-am făcut să tresară, pe lângă vitrinele cu etichetele lor de alamă ordonate, și m-am repezit în jos pe scări.

Scena din hol se schimbase: Havemeyer plecase, ușa de la intrare încă rămânând deschisă în urma lui, iar domnul Locke vorbea cu unul dintre servitorii săi mătăhăloși pe un ton răspicat și scăzut. Bărbatul încuviința din cap, ștergându-se pe mâini cu un prosop alb, pe care lăsa urme de culoarea ruginii. Sânge.

— *Bad!* am dat să strig, dar pieptul mi se strânse, golit de aer.

Chipurile lor se întoarseră brusc spre mine.

— Ce-ați *făcut?*

Acum aproape șopteam.

Niciunul dintre ei nu-mi răspunse. Omul lui Havemeyer mă privea cu o expresie speriată, clipind des, ca un om care se îndoiește de ceea ce vede cu ochii lui.

— Am încuiat-o înăuntru, domnule, jur că așa am făcut, exact cum a zis domnul Havemeyer – cum de-a...

— Liniște! șuieră Locke, iar gura omului se închise cu zgomot. Ieși afară, acum.

Bărbatul se strecură pe ușă pe urmele stăpânului său, privind spre mine peste umăr cu o suspiciune temătoare.

Locke se întoarse din nou spre mine, ridicând mâinile împăciuitoare ori în semn de frustrare, nu-mi păsa care.

— *Unde-i Bad?*

Încă nu aveam destul aer în plămâni, ca și cum coastele îmi erau strânse într-un pumn uriaș.

— Ce i-au făcut? Cum ai putut să-i lași?

— Stai jos, copilă.

— La naiba cu statul jos.

Nu-i vorbisem nimănui astfel în viața mea, dar acum membrele îmi tremurau, cuprinse de o fierbințeală care puneă stăpânire pe mine.

— Unde e? Și Jane, am nevoie de Jane – dă-mi *drumul!*...

Domnul Locke ajunsese în dreptul scărilor și mă apucase dur de bărbie, apăsându-mi maxilarul cu degetele. Îmi ridică fața spre el, cu ochii în ochii mei.

— *Stai. Jos.*

Am simțit un tremur în picioare, care mi se înmuieră. Mă prinse de un braț și mă duse aproape pe sus în cea mai apropiată încăpere laterală – Sala Safariului, un salon plin cu capete de antilopă împăiate și cu măști făcute din lemn

tropical închis la culoare – și mă azvârli într-un fotoliu. M-am agățat de mânerul lui, clătinându-mă cuprinsă de amețeală și încă copleșită de epuizarea aceea bolnăvicioasă.

Locke trase alt scaun din cealaltă parte a camerei, cutând covorul sub picioarele sale, și se așeză în fața mea atât de aproape, încât genunchii lui îi împingeau pe ai mei. Se lăsă pe spate, într-o postură de calm fals.

— Mi-am dat toată silința cu tine, știi bine, spuse el pe un ton amabil. Toți anii ăștia petrecuți având grijă de tine, șlefuiindu-te, *protejându-te...* Dintre toate obiectele din colecția mea, pe tine te-am prețuit cel mai mult. Încleștă mâna în pumn în semn de frustrare. Și cu toate astea, înșiști să te arunci în fața pericolului.

— Domnule Locke, te rog, *Bad...*

Se aplecă în față, cu ochii săi arctici pironiți într-ai mei, cu mâinile sprijinite pe brațele fotoliului meu.

— De ce n-ai putut învăța *să-ți vezi de treaba ta?*

Vocea îi deveni scăzută în timp ce rostea ultimele cuvinte, încărcată de un accent străin, gutural, pe care nu-l recunoșteam. Am tresărit; se îndepărtă și inspiră adânc.

— Spune-mi, cum ai ieșit din camera ta? Și cum, în numele tuturor zeilor, ai aflat despre anomalii?

„Vorbește despre Uși?”

Pentru prima dată de când auzisem zgomotele acelea oribile de cizme care izbesc în carne, Bad fu alungat cu totul din mintea mea. Dar nimic nu părea să-i poată lua locul, în afara gândului îndepărtat că nu domnul Locke fusese cel care îmi dăduse *Cele zece mii de Uși*.

— N-a fost tatăl tău, cred că putem fi destul de siguri. Pe cărțile alea poștale micuțe și lipsite de entuziasm abia era loc pentru timbre. Locke pufni pe sub mustață. A fost africanca aia nenorocită?

L-am privit, clipind.

— Jane?

— Oho, deci clar are ceva de-a face cu asta! Bănuiam eu. Îi vom da de urmă mai târziu.

— Să-i dați de urmă? Unde e?

— A fost concediată azi-dimineață. Serviciile ei, oricare or fi fost ele, cu siguranță nu mai sunt necesare.

— Dar nu poți să faci asta! Tata a angajat-o pe Jane. Nu poți pur și simplu să te descotorosești de ea.

Ca și când asta conta. Ca și cum aș fi putut s-o aduc pe Jane înapoi printr-o chichiță tehnică sau printr-o porțiță oarecare.

— Tatăl tău nu mai angajează pe nimeni, mă tem. Morții rareori o fac. Dar asta nu-i principala noastră preocupare acum.

La un moment dat, pe parcursul conversației, Locke își pierduse furia și devenise succint, calm, imparțial; ar fi putut la fel de bine să prezinte ceva într-o ședință de consiliu sau să-i dicteze ordine domnului Stirling.

— De fapt, în acest punct nu prea contează *cum* ai ajuns în posesia informațiilor; ceea ce contează este că știi cu desăvârșire prea mult, în mod prea independent, și ai avut infinit de proasta inspirație să dezvălui această cunoaștere unuia dintre membrii noștri mai... mmm, imprudenți. Scoase un suspin și ridică din umeri de parcă ar fi zis *ce să-i faci*. Theodore folosește metode dure și prompte, și mă tem că va fi și mai ațâțat de micul tău truc magic cu ușa încuiată. Ce să-i faci, e tânăr.

„E mai bătrân decât tine.” Oare așa se simțise Alice în timp ce cădea prin vizuina iepurelui?

— Prin urmare, trebuie să găsesc o cale de a te ține în siguranță, de a te ține ascunsă. Deja am dat câteva telefoane.

Simțindu-mă în cădere liberă, am rostit cu greutate:

— Telefoane... cui?

— Unor prieteni, clienți, știi tu. Dădu din mâna sa pătrătoasă, în semn că nu conta. Ți-am găsit un loc. Mi s-a spus că este foarte profesionist, foarte modern și confortabil – n-are nimic de-a face cu temnițele alea victoriene în care azvârleau oamenii pe vremuri. Brattleboro are o reputație excelentă.

Înclină din cap spre mine, ca și cum ar fi trebuit să mă bucur de ceea ce auzeam.

— Brattleboro? Așteaptă – am simțit că-mi stă inima în loc –, *Sanatoriul Brattleboro? Azilul?*

Auzisem numele acela rostit în șoaptă de oaspeții lui Locke; era locul unde bogații își trimiteau mătușile necăsătorite și nebune și fiicele incomode.

— Dar nu-s nebună! N-au să mă ia.

Expresia lui Locke deveni aproape compătimitoare.

— Draga mea, oare n-am reușit încă să te învăț valoarea banilor? Și în plus, toată lumea crede că ești o mărunță corcitură orfană, care a aflat despre moartea tatălui ei și a început să îndruga verzi și uscate despre uși magice. Recunosc, a fost nevoie să fiu un pic mai convingător ca să treacă cu vederea culoarea pielii tale, dar te asigur, te vor lua.

Totul se derulă în mintea mea ca o rolă de film: cartonașe cu titluri prezentând publicului replicile domnului Locke, „Tatăl tău *este mort*, January!” și apoi scene sacadate cu o fată tânără care plânge și aiurează. „A înnebunit, biata de ea!” Apoi un tramvai negru alunecă pe sub o arcadă de piatră pe care scrie *AZIL*, fundalul este brăzdat de fulgere, după care sărim la o scenă în care eroina noastră este legată de un pat de spital și privește cu indiferență peretele. „Nu.”

Domnul Locke vorbea din nou.

— Va fi numai pentru câteva luni, poate un an. Am nevoie de timp ca să discut cu Societatea, ca să poată izbândi mințile mai cumpătate. Să demonstrez că ai o fire maleabilă.

Îmi zâmbi, și chiar prin groaza năucitoare ce mă cuprinsese, am văzut bunătatea din zâmbetul lui și faptul că prin el îmi cerea iertare pentru ceea ce făcea.

— Mi-aș dori ca situația să fi stat altfel, dar este singurul mod în care știu să te protejez.

Gâfâiam, mușchii îmi tremurau.

— Nu poți. N-ai face una ca asta.

— Credeai că-ți poți încerca mâna un pic la marginea lucrurilor? Că poți să-ți înmoi un deget în apele astea? Chestiunile acestea sunt foarte serioase, January, așa cum am încercat să-ți spun. Noi veghem la ordinea naturală a lucrurilor, determinând soarta lumilor. Poate că într-o zi ne vei mai putea ajuta totuși.

Întinse din nou mâna spre fața mea, iar eu m-am tras înapoi. Mă mângâie cu un deget pe obraz, așa cum ar fi putut atinge o piesă de porțelan importată: cu delicatețe, acaparator.

— Pare crud, știu... dar crede-mă când îți spun că așa e cel mai bine.

Și, în timp ce ochii săi îi întâlneau pe ai mei, am simțit o puternică dorință ciudată, copilăroasă de a avea încredere în el, de a mă ghemui în mine însămi și de a lăsa lumea să curgă în jurul meu, așa cum făcusem întotdeauna, dar...

Bad.

Am încercat să fug. Chiar am încercat. Dar picioarele încă-mi erau slăbite și nesigure, iar Locke mă înșfăcă de mijloc înainte de a fi reușit să ies din salon.

Mă târî spre dulapul pentru haine, în timp ce-l zgâriam și-l scuipam, și mă azvârli înăuntru așa cum un bucătar aruncă bucățile de carne de vițel pentru friptură în lada frigorifică. Ușa dulapului se trânti și m-am trezit întemnițată în întuneric, doar în compania mirosului greu, învechit, de haine de blană nepurtate, și a sunetului propriei mele respirații.

— Domnule Locke? Vocea îmi era tremurătoare și ascuțită. Domnule Locke, te rog, îmi pare rău...

Am bolborosit, am implorat, am plâns. Ușa nu s-a deschis.

O bună eroină se presupune că stă bătoasă în temniță, formulând planuri curajoase de evadare și urându-și inamicii din toată inima și pe bună dreptate; în schimb, eu am implorat, tremurând și cu ochii umflați.

În cărți e ușor să urăști oamenii. Și mie îmi place să citesc și știu cum personajele pot deveni Ticăloși dintr-o întorsătură de condei (acel T mare seamănă cu niște pumnale încrucișate). Doar că în viața reală nu-i deloc așa. Domnul Locke era în continuare cine fusese întotdeauna pentru mine – bărbatul mereu la costum, care mă luase sub aripa sa ocrotitoare când propriul meu tată nu se deranjase să mă crească. Nici măcar nu *voiam* să-l urăsc; voiam doar să anulez totul, să dau timpul înapoi astfel încât ultimele câteva ore să nu mai existe.

Nu știu cât am așteptat în dulap. Aceasta este acea parte a poveștii în care timpul devine capricios și pâlpâie ca o lampă care stă să se stingă.

În cele din urmă, la ușa din față se auzi o bătaie, iar vocea domnului Locke spuse:

— Intrați, intrați, domnilor. Slavă Domnului că ați venit! se auziră foșnete, apoi pași și scârțâitul balamalelor. E un pic sălbatică acum. Sunteți siguri că-i puteți face față?

O altă voce spuse că nu va fi deloc greu; el și personalul său aveau foarte multă experiență în asemenea chestiuni. Poate că domnul Locke ar dori să se retragă într-o altă încăpere, ca să evite orice neplăcere?

— Nu, nu. Aș vrea să văd lucrurile duse la bun sfârșit.

Mai multe zgomote de cizme. Apoi sunetul ușii de la dulap care era descuriată și deschisă, după care siluetele a trei bărbați se profilă în lumina după-amiezii. Mâini dure, cu

mănuși, se încleștară în jurul brațelor mele și mă târâră spre holul de la intrare, fiindcă picioarele îmi erau amorțite.

— Domnule Locke, *te rog*, nu știu nimic, n-am vrut, nu-i lăsa să mă ia...

O cârpă îmi fu apăsată pe nas și pe gură, umedă și dulce ca mierea. Am țiptat în ea, dar se făcu din ce în ce mai mare, până când mi-am simțit ochii și membrele acoperite de întunecimea ei îndulcită, care amortiza orice sunet.

Ultima mea senzație a fost una de ușurare îndepărtată; măcar în întuneric nu mai trebuia să văd ochii plini de milă ai domnului Locke ațintiți într-ai mei.

Primul lucru pe care-l observi e mirosul. Încă dinainte de a te trezi, mirosul se învâрте în întuneric cu tine: scrobeală și amoniac și leșie, însoțite de altceva care ar fi putut fi panică, distilate și fermentate între pereții de spital decenii de-a rândul. Simți și propriul tău miros, unsuros, transpirat, ca și cum ai fi o bucată de carne lăsată pe masa din bucătărie.

De aceea, când am deschis ochii – un proces foarte asemănător cu acela de dezlipire a două caramelle care ți s-au topit în buzunar – n-am fost surprinsă să mă găsesc într-o încăpere nefamiliară, cu pereți verzui-cenușii. Toate obiectele firești dintr-un dormitor păreau să lipsească, lăsând loc doar unei întinderi netede de podea ceruită și celor două ferestre înguste, care păreau insuficiente. Până și lumina soarelui care pătrundea prin ele își pierdea cumva strălucirea.

Îmi simțeam mușchii desprinși, de parcă se desfăcuseră de pe oase, iar capul îmi bubuia. Eram îngrozitor de însetată. Dar n-a început să-mi fie frică de-a binelea până când am încercat să duc mâna la betelie, ca să ating moneda de argint, și n-am reușit: niște chingi moi, de lână, îmi încătușau încheieturile mâinilor.

Faptul că mă temeam nu schimbă nimic, desigur, în afară de a mă face să transpir și mai tare.

Am zăcut acolo cu frica mea, cu capul care-mi bubuia și cu gura încheiată ore în șir, gândindu-mă la Bad, și la Jane, și la tata și la cât de dor îmi era de mirosul prăfuit, de vechi, al reședinței Locke. Și la cât de mult se înrăutățise totul. Când au sosit în cele din urmă infirmierele, mă simțeam deja stoarsă de atâta așteptare.

Infirmierele erau femei cu voință de fier, cu mâini înăsprite de leșie și cu voci convingătoare.

— Hai să ne ridicăm în șezut acum și să mâncăm, fii fată cuminte, îmi ordonară ele, și am fost.

Am mâncat ceva moale și fără gust care s-ar putea să fi fost odinioară terci de ovăz, am băut trei pahare de apă, am făcut pipi la comandă într-o ploscă de oțel și chiar m-am culcat la loc pe pat când mi-au cerut și le-am lăsat să-mi strângă din nou chingile în jurul încheieturilor mâinilor.

Singurul meu act de rebeliune (Doamne, unul jalnic de mărunț!) a fost să strecor moneda de la betelie și să o strâng, fierbinte și rotundă, în palmă. Am supraviețuit primei nopți ținând-o în mână și visând regine cu chipul de argint care navigau, libere, pe mări străine.

A doua zi, de dimineață, eram convinsă că un puhoi de doctori sumbri avea să vină în orice moment să-mi administreze medicamente sau bățai, așa cum făceau în cele mai senzaționale articole din ziare despre aziluri. Mi-au trebuit multe ore de zăcut pe spate, în care am privit fix lumina scăzută ce înainta cu încetinitorul pe podea, ca să-

mi amintesc lecția pe care o învățasem în copilărie: nu durerea sau suferința distrug o persoană, ci doar timpul.

Timpul, care ți se așază pe piept ca un balaur cu solzi negri; minutele ticăind așa cum clămpănesc niște gheare pe dușumea, orele plutind pe lângă tine cu aripi ce miros a sulf.

Infirmierele se întoarseră de două ori și își repetară ritualurile. Eram foarte supusă, iar ele gângureau la mine. Când am spus, bâlbâindu-mă, că aș dori să vorbesc cu doctorul dacă se poate, pentru că nu sunt nebună și se făcuse, de fapt, o greșeală teribilă, una dintre ele chiar chicoti.

— Este foarte ocupat, micuț. Evaluarea ta este programată pentru mâine sau, mai sigur, înainte de sfârșitul săptămânii. Apoi mă bătu ușor pe creștet, așa cum niciun adult n-ar face vreodată cu un alt adult, și adăugă: Dar ai fost *foarte* cuminte, așa că putem lăsa chingile nepuse în seara asta.

Felul în care o zise – ca și cum trebuia să fiu recunoscătoare doar pentru că nu mai eram legată la mâini, pentru că aveam libertatea elementară de a-mi mișca brațele și de a atinge altceva decât cearșafurile exagerat de scrobite – mă făcu să simt că mi se aprinde un tăciune în stomac. Dacă-l lăsam să ardă, ar fi stârnit o conflagrație, un foc cumplit care ar fi sfâșiat cearșafurile mele țepene, mi-ar fi zvârlit terciul de ovăz pe perete și mi-ar fi făcut ochii alb încins. După asta, nimeni n-ar fi crezut că eram zdravănă la minte. Am înăbușit tăciunile aprins.

Infirmierele plecară, iar eu m-am dus la fereastră și am stat cu fruntea lipită de geamul încălzit de soarele verii până când au început să mă doară picioarele. M-am întins din nou pe pat.

Orele-balaur mă bântuiau. Se făceau tot mai mari pe măsură ce soarele scăpăta, înmulțindu-se în penumbră.

Cred că m-aș fi făcut bucăți în acea a doua noapte și nu m-aș mai fi regăsit niciodată pe de-a-ntregul, dacă n-ar fi fost un răpăit neregulat, cumva cunoscut, în fereastră. Mi-am ținut răsuflarea.

M-am târât din pat și m-am luptat cu forai b ăru l ă n ă p ă n ă t al ferestrei, simțindu-mi slăbiciunea din brațe, care păreau de plastilină. Fereastra s-a întredeschis doar câțiva centimetri amărâți, dar a fost de ajuns ca să lase să intre mirosul dulce al nopții de vară. De ajuns ca să aud, de undeva, de jos, o voce cunoscută întrebând:

— January, tu ești?

Era Samuel. Pentru o clipă, m-am simțit așa cum trebuie să se fi simțit Rapunzel când prințul ei și-a făcut în cele din urmă apariția s-o salveze din turn, doar că eu nu m-aș fi putut strecura afară pe fereastră nici dacă aș fi avut părul lung și auriu, în loc de creț și încâlcit. Dar nu conta.

— Ce faci aici? am șui erat spre el.

Nu puteam vedea mai mult decât umbra siluetei unui bărbat, care se afla câteva etaje mai jos și ținea ceva în mână.

— Jane m-a trimis, zice să-ți spun c-a încercat să te vadă, dar n-a putut...

— Dar de unde-ai știut care-i fereastra mea?

I-am văzut umbra ridicând dintr-un umăr.

— Am așteptat și m-am tot uitat după tine până te-am văzut.

N-am spus nimic. Mi l-am imaginat ascunzându-se în tufișuri, privind în sus la închisoarea mea și așteptând ore în șir, până mi-a văzut chipul la fereastră – și am simțit un fior în capul pieptului. Din experiența mea, oamenii la care țineam cel mai mult nu zăboveau. Întotdeauna plecau, lăsându-mă în urmă, fără să se mai întoarcă vreodată – dar Samuel așteptase.

Acum vorbea din nou.

— Ascultă, Jane zice că-i important să ai...

Se opri. Amândoi am văzut strălucirea gălbuie a luminilor care răzbătea prin geamurile de la parter, am auzit zgomotele înăbușite de pași ale unor persoane care veneau să vadă ce se întâmplă.

— Prinde!

Am prins. Era o piatră legată de o bucată de sfoară.

— Trage-o în sus! Repede!

Și dus a fost, dispărând pe terenul îngrijit amenajat, chiar în timp ce ușile spitalului se deschideau scârțâind în afară. Am smucit sfoara în sus prin geamul întredeschis, cu mișcări bruște și panicate, și am închis fereastra la loc. M-am lăsat să alunec în jos, cu spatele lipit de perete, gâfâind ca și cum eu aș fi alergat în noapte în locul lui Samuel.

La capătul sforii era legat ceva micuț și de formă pătrată: o carte. Acea carte. Până și în întuneric îi vedeam literele pe jumătate șterse ale titlului zâmbindu-mi ca niște dinți de aur prin beznă: *CELE ZECE MI ȘI*. Trecuse mult de când Samuel nu-mi mai strecurase o poveste; m-am întrebat, amețită, dacă îndoise colțurile paginilor la scenele sale preferate.

Îmi veniră în minte sute de întrebări – cum de recunoscuse Jane cartea și de ce voia să o am? Și cât timp va continua Samuel să mă aștepte, dacă rămâneam captivă aici pentru totdeauna? –, dar le-am ignorat. Cărțile sunt Uși, iar eu voiam o cale de ieșire.

M-am târât până în mijlocul podelei, unde se vedea un pătrat înclinat de lumină gălbuie din hol, și am început să citesc.

Capitolul trei

Mai multe despre Uși, Lumi și Cuvinte

Alte lumi și flexibilitatea legilor naturale – Cetatea Nin – O ușă familiară, văzută din cealaltă parte – O fantomă în larg

Poate că este lipsit de inimă, dar în acest punct din narațiunea noastră trebuie să o abandonăm complet pe domnișoara Adelaide Larson. O lăsăm singură în timp ce navighează cu *Cheia* pe un ocean străin, cu vântul sărat suflându-i rășina de molid din păr și umplându-i inima cu o certitudine strălucitoare.

Nu o abandonăm fără temei: a venit vremea să discutăm mai direct despre natura ușilor înseși. Întâi trebuie să te asiguri că n-am amânat această instruire din vreo tainică înclinație spre un efect teatral, ci doar pentru că sper că până acum ți-am câștigat încrederea. Pur și simplu sper că mă vei crede.

Să începem cu prima idee a acestei lucrări: ușile sunt portaluri între o lume și alta, care există numai în locuri cu o anumită rezonanță inefabilă. Prin „rezonanță inefabilă”, mă refer la spațiul dintre lumi – acea întunecime vastă care așteaptă în pragul fiecărei uși, prin care este cumplit de periculos să treci. Este ca și cum granițele propriei persoane se destramă, nemaifiind susținute de nimic, și însăși esența ta amenință să se reverse în vid. Literatura și miturile sunt pline de povești despre cei care au intrat în vid și n-au mai reușit să iasă de partea cealaltă. Așadar, pare probabil ca ușile înseși să fi fost inițial construite în locuri în care această întunecime este cât se poate de subțire și cel mai puțin mortală: puncte de convergență, răscruci naturale.

Și care este natura acestor alte lumi? Așa cum am descoperit în capitolele anterioare, ele sunt infinit de variate și mereu în schimbare, iar adesea nu respectă convențiile lumii noastre actuale, pe care suntem suficient de aroganți să le numim legi fizice ale universului. Există locuri în care

bărbații și femeile au aripi și pielea roșie, și locuri în care nu există bărbați și femei, ci doar persoane undeva la mijloc. Există lumi în care continentele sunt purtate pe spatele unor țestoase uriașe, care înoată prin oceane de apă dulce, în care șerpilor vorbesc în ghicitori, în care liniile dintre cei morți și cei vii sunt atât de neclare, încât nu prezintă însemnătate. Am văzut sate în care focul însuși fusese domesticit și îi urma pe oameni la picior ca un ogar ascultător, și orașe cu turle de sticlă atât de înalte, încât strângeau norii în jurul punctelor ce le descriau spirala. (Dacă vă întrebați de ce alte lumi par să fie atât de pline de magie prin comparație cu plictisitorul vostru Pământ, gândiți-vă cât de magică pare această lume dintr-o altă perspectivă. Pentru o lume a oamenilor mării, capacitatea voastră de a respira aer este uluitoare; pentru o lume a aruncătorilor de sulite, mașinăriile voastre sunt demoni puși să lucreze fără încetare în slujba voastră; pentru o lume de ghețari și nori, vara însăși este un miracol.)

Cea de-a doua ipoteză a mea este că ușile generează un grad variabil, dar semnificativ de scurgere între lumi, însă ce fel de lucruri se scurg prin ele și care este soarta lor? Bărbați și femei, desigur, care aduc cu ei talentele și meșteșugurile specifice lumilor lor de origine. Unii dintre ei au avut un sfârșit nefericit, cred – închiși la balamuc, arși pe rug, decapitați, surghiuniți et cetera –, dar alții se pare că și-au folosit puterile strănii sau cunoștințele ezoterice într-un mod mai profitabil. Au obținut putere, au strâns averi, au făurit soarta oamenilor și a lumilor; pe scurt, au adus schimbare.

Și obiectele se preling pe ușile dintre lumi, purtate de vânturi ciudate, plutind în derivă pe valuri înspumate, aduse și aruncate de călători neglijenți – uneori, chiar furate. Unele dintre ele au fost pierdute sau ignorate sau uitate – cărți scrise în limbi necunoscute, haine după mode

străine, dispozitive fără utilitate dincolo de lumile în care fuseseră făurite –, dar altele au lăsat în urmă povești. Povești despre lămpi magice și oglinzi fermecate, despre lâna de aur și fântâna tinereții, despre armuri din solzi de balaur și măhuri pe care poți ajunge până la lună.

Mi-am petrecut marea parte a vieții documentând acele lumi și bogățiile lor, urmând potecile fantomatice pe care le lasă în urmă în romane și poezii, memorii și tratate, legende și cântece cântate într-o sută de limbi. Și cu toate astea nu simt că m-am apropiat de a le descoperi pe toate sau măcar o parte însemnată dintre ele. Acum sunt de părere că o asemenea sarcină este imposibilă, deși în primii ani am nutrit mari ambiții în acest sens.

Odinioară, i-am mărturisit asta unei femei foarte înțelepte, pe care am întâlnit-o într-o altă lume – o lume minunată, plină de copaci atât de mari, încât îți puteai închipui că planete întregi se cuibăreau între ramurile lor –, undeva în largul coastei Finlandei, în iarna anului 1902. Era o femeie impunătoare, la vreo cincizeci de ani, cu acel gen de inteligență aprigă care strălucește ca un foc aprins chiar și în ciuda barierelor lingvistice și după câteva ulcioare de vin. I-am spus că am de gând să găsesc fiecare ușă către fiecare lume care a existat vreodată. Ea a râs și mi-a zis:

— Sunt zece mii, nesăbuitule.

Mai târziu, am aflat că neamul ei nu cunoaște numere mai mari de zece mii, iar a susține că există zece mii de anumite obiecte înseamnă că nu are rost să fie numărate, deoarece sunt infinite. Acum cred însă că afirmația ei privind numărul de lumi din univers era exactă, iar aspirațiile mele erau visurile unui tânăr cuprins de disperare.

Totuși nu trebuie să ne preocupăm aici de toate acele zece mii de lumi. Ne interesează doar lumea în care Adelaide Larson a intrat navigând în 1893. Poate că nu este cea mai

fantastică sau mai frumoasă dintre toate lumile posibile, dar este cea pe care tânjesc s-o văd mai presus de oricare alta. Este lumea pe care o caut de aproape douăzeci de ani.

Autorii care introduc personaje noi încep adesea prin a le descrie trăsăturile și îmbrăcămintea; când prezinți o lume, se cuvine să începi cu geografia sa. Aceasta este o lume cu oceane vaste și nenumărate insulițe – un atlas ar arăta ciudat de dezechilibrat în ochii voștri, ca și când un artist ignorant ar fi făcut o greșală și ar fi pictat prea mult din el în albastru.

Adelaide Larson s-a nimerit să intre, navigând, aproape în centrul acestei lumi. Marea de sub barca ei purtase multe nume de-a lungul secolelor, așa cum se întâmplă adesea cu mările, dar în epoca aceea era cel mai adesea numită Amarico.

De asemenea, se obișnuiește să oferi un nume atunci când prezinți un personaj nou, dar numele unei lumi este o creatură mai alunecoasă decât ați putea bănui. Gândiți-vă câte nume i-au fost date propriului vostru Pământ, în câte limbi diferite – Erde, Midgard, Tellus, Ard, Uwa – și cât de absurd ar fi ca un învățat străin să sosească și să-i dea întregii planete un singur titlu. Lumile sunt prea complexe, prea frumos separate, pentru a fi numite. Dar fiindcă așa se cade, putem traduce cu aproximație unul dintre numele acestei lumi drept „Cea Scrisă”.

Dacă pare un nume ciudat pentru o lume, trebuie să înțelegeți că în Cea Scrisă, cuvintele în sine au putere.

Nu vreau să spun că au putere în sensul că pot mișca inimile oamenilor sau transmite povești sau declara adevăruri, căci acestea sunt puterile pe care cuvintele le au în toate lumile. Ceea ce vreau să zic este că în lumea aceea, cuvintele se pot ridica uneori din leagănele lor de cerneală și hârtie și pot remodela natura realității. Frazele pot schimba

vremea, iar poeziile pot dărâma ziduri. Poveștile pot schimba lumea.

Acum, să fie clar, nu fiecare cuvânt scris are asemenea putere – vă dați seama ce haos ar fi! –, ci doar anumite cuvinte scrise de anumite persoane care combină un talent înnăscut cu mulți ani de studiu atent, și chiar și atunci rezultatele nu sunt acea magie a ursitoarelor pe care v-ați putea-o imagina. Nici măcar o excelentă lucrătoare prin cuvinte n-ar putea să mângălească la voia întâmplării o propoziție despre trăsuri zburătoare, iar apoi să se aștepte să vadă una dând din aripi, ori să-i întoarcă pe morți la viață prin scris, sau să răstoarne în alt mod temeliiile lumii. Dar ar putea lucra din greu vreme de multe săptămâni ca să întocmească o poveste care ar spori șansele de ploaie într-o duminică anume sau poate ar reuși să compună o strofă care ar fortifica infimitezimal zidurile Cetății sale împotriva unei invazii sau ar ghida departe de recifuri nevăzute o singură corabie care se avântase necugetat. Există povești aproape uitate, prea neclare și incredibile chiar pentru a fi numite legende, despre isprăvi magice mai impresionante – despre scriitoare care au întors marea în larg și au despărțit mările, care au ras din temelii cetăți întregi sau au chemat dragonii din ceruri –, dar poveștile acelea sunt prea improbabile pentru a fi luate în serios.

Vedeți voi, magia prin cuvinte are un preț, așa cum puterea are întotdeauna un preț. Cuvintele își iau vitalitatea de la cele care le scriu și astfel forța unui cuvânt este limitată de forța făuritoare sale umane. Actele de magie prin cuvinte zdruncină sănătatea celor care le înfăptuiesc și le storc vlaga; și cu cât lucrarea este mai ambițioasă – cu cât sfidează mai mult temelia și urzeala lumii așa cum sunt ele –, cu atât ia un tribut mai mare. Majorității lucrătoarelor prin cuvinte obișnuite le lipsește voința de a risca mai mult decât să le curgă din când în când sânge din nas și să

petreacă o zi în pat, dar persoanele mai înzestrate își petrec ani întregi studiind cu atenție și instruindu-se, învățând să practice reținerea și echilibrul, ca să nu-și epuizeze propria viață.

Cele care au acest talent sunt denumite în diferite feluri pe diferitele insule, însă cei mai mulți dintre noi sunt de acord că s-au născut cu un *ceva* anume pe care studiul, oricât de serios, nu-l poate imita. Natura exactă a acelui *ceva* este subiect de dispută printre învățați și preoți. Unii au afirmat că este legată de siguranța de sine sau de orizontul imaginației, sau poate doar de puterea voinței lor (pentru că se știe că ele sunt persoane care nu ascultă de nimeni și de nimic)¹⁶. De asemenea, există un puternic dezacord în privința a ceea ce ar trebui făcut cu asemenea persoane și cum s-ar putea limita cel mai bine haosul pe care îl provoacă în mod firesc. Există insule unde anumite credințe susțin că scriitoarele sunt cele prin care se manifestă voința zeului lor și că ar trebui tratate ca niște sfinte binecuvântate. În sud există mai multe orașe care au proclamat că scriitoarele lor trebuie să trăiască separat de persoanele neînvățate, ca să nu le infecteze cu imaginația lor nesupusă. Asemenea extreme sunt, însă, rare; majoritatea Cetăților găsesc un rol funcțional și totodată respectabil pentru scriitoarele lor și apoi pur și simplu își văd de treabă.

Așa stăteau lucrurile pe insulele ce înconjurau marea Amarico. Scriitoarele talentate erau cel mai adesea angajate de universități și lumea se aștepta ca ele să se dedice binelui civic, acordându-le numele de familie Wordworker¹⁷.

Există, așa cum ar spune vechea mea cunoștință, zece mii de alte deosebiri între lumea aceea și lumea voastră. Multe dintre ele sunt prea insignifiante ca să merite a fi

---

¹⁷ Lucrătoare prin cuvinte, în limba engleză în original.

documentate. Aș putea descrie felul în care mirosurile de apă sărată și de soare au impregnat fiecare piatră cu care sunt pavate străzile sau modul în care vestitorii fluxului și refluxului stau de veghe în turnurile lor și strigă ora pentru Cetate. V-aș putea spune despre corăbiile cu multe forme ce brăzdează mările având cusute pe pânze cuvinte scrise cu grijă, care invocă norocul și vânturile prielnice. V-aș putea spune despre tatuajele cu cerneală de sepie care împodobesc mâinile fiecărui cuplu căsătorit și despre lucrătoarele prin cuvinte de rang inferior care înțeapă cuvintele în piele.

Dar o asemenea documentare antropologică a unor fapte și practici vă va spune puține, la urma urmelor, despre natura unei lumi. Vă voi povesti, în schimb, despre o anumită insulă și o anumită Cetate, și despre un anumit băiat care n-ar fi fost remarcabil deloc dacă n-ar fi fost ziua în care trecuse, împiedicându-se, printr-o ușă și ajunsese pe un câmp ruginiu dintr-o altă lume.

Dacă ar fi să vă apropiați de Cetatea Nin la lăsatul serii, așa cum a făcut-o în cele din urmă Adelaide, ați putea-o vedea întâi ca pe o creatură cu cocoașă, încolăcită în jurul unei grămezi de stânci. Pe măsură ce ați naviga mai aproape, creatura s-ar împărți într-o înșiruire de clădiri înălțându-se în straturi asemenea unor vertebre spoite cu var. Străzile spiralate s-ar așterne precum venele printre clădiri, și în cele din urmă ați putea începe să deslușiți siluetele care se plimbă pe ele: copii care aleargă pe alei după pisici iuți de picior; bărbați și femei în robe albe, care

trec pe bulevarde cu expresii sobre; negustori care-și aduc coșurile înapoi de pe coasta aglomerată. Unii dintre ei s-ar putea opri să privească în larg, doar pentru o clipă, la marea poleită cu nuanțele mierii.

Ați putea crede că Cetatea era o versiune mică a paradisului, scăldată de apele mării. În general, această impresie nu este inexactă, deși recunosc că-mi vine greu să fiu obiectiv.

Cetatea Nin era cu siguranță un loc liniștit, și nici cea mai măreață, nici cea mai săracă Cetate-insulă dintre cele care înconjurau marea Amarico. Se mândrea cu lucrări prin cuvinte de bună calitate și cu negustori cinstiți și câștigase o oarecare faimă ca prestigios centru de învățatură. Învățătura era înrădăcinată în vastele sale arhive din tunelurile întortocheate, care se numărau printre cele mai vechi și mai ample colecții din Amarico. Dacă veți ajunge vreodată pe insulă, vă îndemn să le vizitați și să colindați prin nesfârșitele galerii subterane pline de pergamente și de cărți scrise în toate limbile care au fost vreodată consemnate în lumea aceea.

Desigur, Cetatea Nin suferea de toate maladiile obișnuite ale cetăților omenești. Sărăcia și vrajba, infracțiunile și pedepsele lor, bolile și seceta – n-am văzut încă nicio lume pe deplin eliberată de asemenea năpaste. Dar niciunul dintre aceste păcate nu atingea copilăria lui Yule Ian, un băiat cu ochi visători, care creștea la marginea de răsărit a Cetății, într-un apartament de piatră fărâmicioasă, deasupra prăvăliei de tatuaje a mamei sale.

Avea părinți iubitori, pe care doar numărul mare al odraslelor îi împiedica să-l răsfete exagerat. Avea șase frați și surori, care îi erau, pe rând, așa cum se întâmplă în fiecare lume, cei mai apropiați prieteni și cei mai teribili dușmani. Avea un pat suprapus îngust și decorat cu stele de tinichea, care atârnavă de tavan și-l făceau să viseze

planete sclipitoare și locuri fantastice. Mai avea și un set de volume legate din *Poveștile Mării Amarico*, de Var Storyteller¹⁸, pe care i-l dăruise mătușa lui preferată, și o pisică plină de temperament, căreia îi plăcea să doarmă pe pervazul încins de soare al ferestrei în timp ce el citea². Era o viață prielnică visării cu ochii deschiși și reveriei – lucrurile cele mai dragi inimii lui Yule.

Yule și frații săi își petreceau după-amiezile lucrând împreună cu tatăl lor pe bărcuța lui de pescuit sau ajutându-și mama în prăvălia ei de tatuaje: copiind binecuvântări și rugăciuni cu diferite scrieri caligrafice, amestecând cerneluri și curățându-i instrumentele. Yule prefera prăvălia în locul bărcii și îndrăgea îndeosebi lungile după-amiezi în care mama îi îngăduia s-o urmărească cum împunge cu acul cuvinte scrise mărunț, punctate cu picături de sânge, pe pielea unui client. Lucrătura prin cuvinte a mamei sale nu era deosebit de puternică, dar era îndeajuns pentru ca oamenii să fie dispuși să plătească mai mult ca să le scrie binecuvântările însăși Tilsa Ink¹⁹, fiindcă binecuvântările ei se adevereau uneori.

Inițial, mama intenționase să-l ia ucenic și să-l învețe meșteșugul ei, însă curând deveni limpede că băiatului îi lipsea și cea mai mică sclipire de talent pentru lucrul prin cuvinte. Ar fi putut să-l instruiască chiar și așa, dar el nu avea deloc răbdare pentru munca aceea. Pur și simplu iubea *cuvintele*, sunetul și forma și fluiditatea lor minunată, așa că Yule se îndreptă în schimb spre învățații în robe lungi și albe.

Toți copiii din Cetatea Nin treceau prin câțiva ani de învățătură, care însemnau întruniri săptămânale în curțile

---

¹⁸ Povestitor, în limba engleză în original.

¹⁹ Cerneală, în limba engleză în original.

universității, ca să-l asculte pe un tânăr învățat care le ținea lecții despre litere și cifre și despre amplasarea tuturor celor o sută optsprezece insule locuite din Amarico. Majoritatea copiilor fugeau de la aceste lecții imediat ce le-o îngăduiau părinții, dar nu și Yule. El zăbovea adesea ca să pună întrebări, ba chiar mai căpătase câteva cărți în plus, dându-se bine pe lângă profesorii lui. Unul dintre ei, un tânăr răbdător pe nume Rilling Scholar, îi oferi cărți în diferite limbi și acestea deveniră cele mai de preț posesiuni ale lui Yule. Îi plăcea grozav felul în care noile silabe i se rostogoleau în minte, precum și ciudățenia poveștilor pe care le aduceau cu ele, ca niște comori de pe corăbii scufundate, pe care valurile le lăsau în urmă pe uscat.

La vârsta de nouă ani, Yule știa deja foarte bine trei limbi, dintre care una exista doar în arhivele universității, iar la unsprezece ani – vârsta la care, prin tradiție, se luau asemenea hotărâri – nici măcar mama lui nu se mai putea împotrivi destinului său vădit de învățat. Ea cumpără metrajele de pânză nevopsită de la piața din port și oftă doar un pic în timp ce drapa membrele întunecate ale fiului său după moda învățaților. Băiatul ieși pe ușă cu un vraf de cărți în brațe, atât de iute, încât păru un vârtej alb.

Primii ani la universitate i-a petrecut într-o stare de visare specifică geniilor, fără a fi pe deplin unul, ceea ce stârnea atât frustrarea, cât și admirația instructorilor săi. Continua să învețe limbi noi cu ușurința unui băiat care scoate apă dintr-un puț, dar părea lipsit de voința de a se dedica îndeajuns pentru a o stăpâni la perfecție pe oricare dintre ele. Își petrecea ore fără șir în arhive, întorcând paginile manuscriselor cu o paletă subțire de lemn, însă lipsea frecvent de la cursuri, pentru că găsisese un pasaj interesant despre poporul sirenelor în jurnalul de bord al unui corăbier sau o hartă ferfenițită marcată într-o limbă necunoscută. Consuma cărți ca și cum i-ar fi fost la fel de necesare pentru

sănătate precum pâinea și apa, însă ele erau rareori cele care-i fuseseră recomandate pentru studiu.

Cei mai generoși dascăli ai săi insistau că era doar o chestiune de timp și maturitate – că în cele din urmă tânărul Yule Ian va găsi un subiect de studiu constant căruia să i se dedice. Apoi și-ar putea alege un mentor și va începe să contribuie la amplul corpus de cercetare care făcea Universitatea din Nin atât de prestigioasă. Alți învățați, privindu-l pe Yule cum sprijină o carte de fabule de ulciorul cu apă la micul dejun și dă paginile cu o expresie pierdută, erau mai puțin optimiști.

Într-adevăr, pe măsură ce se apropia a cincisprezecea aniversare a lui Yule, chiar și cei mai optimiști învățați începeau să-și facă griji. El nu dădea câtuși de puțin semne că și-ar îngusta domeniul de studiu sau că ar propune un parcurs de cercetare și nu părea deloc preocupat de examenele ce se apropiau. Dacă le absolvea, avea să fie anunțat oficial drept Yule Ian Scholar și să-și înceapă ascensiunea în rândurile membrilor universității; dacă le pica, i s-ar fi cerut în mod politicos să se gândească la o altă ucenicie, mai puțin solicitantă.

Privind în urmă, nu-i greu să bănuim că lipsa de țință a lui Yule era de fapt o misiune, o căutare a unui lucru fără formă și fără nume, care dădea târcoale chiar la marginea câmpului său vizual, și poate că era adevărat. Poate că el și Adelaide își petrecuseră copilăria într-un mod foarte asemănător, investigând limitele propriei lumi în căutarea alteia.

Însă misiunile neobosite nu fac obiectul învățaților serioși. De aceea, Yule a fost chemat într-o zi în biroul maestrului, ca să aibă cu acesta „o discuție serioasă privind viitorul lui”. Ajunse cu o oră mai târziu, ținând un deget în cartea *Un studiu al miturilor și legendelor din Insulele Mării*

Nordului acolo unde rămăsese și având o expresie năucită, îndepărtată.

— M-ați chemat, domnule?

Maestrul avea o față ridată și mohorâtă, precum învățații din cele mai multe locuri, și tatuaje venerabile care i se încolăceau până sus pe ambele brațe, indicând căsătoria lui cu negustoreasa Kenna Merchant, devotamentul său pentru învățătură și cei douăzeci de ani de serviciu admirabil în slujba Cetății. Părul îi stătea lipit de țeastă într-o semilună albă, ca și cum căldura degajată de mintea sa activă i-l arsese de pe creștet. Privirea pe care o aținti asupra lui Yule era tulburată.

— Ia loc, tinere Yule, ia loc. Aș vrea să vorbesc cu tine despre viitorul tău aici, la universitate. Privirea maestrului căzu pe cartea pe care Yule încă o ținea strâns. Am să fiu direct: ni se pare deosebit de îngrijorătoare lipsa ta de concentrare și de disciplină. Dacă nu te poți axa pe un parcurs de studiu, va trebui să luăm în considerare alte căi pentru tine.

Yule înclină curios capul într-o parte, de parcă ar fi fost o pisică ce primea o mâncare necunoscută.

— Alte căi, domnule?

— Activități mai potrivite minții și temperamentului tău, spuse maestrul.

Yule rămase tăcut o clipă, dar nu se putea gândi la nimic mai potrivit temperamentului său decât să-și petreacă după-amiezile scăldate în soare ghemuit sub măslini și citind cărți în limbi demult uitate.

— Ce vreți să spuneți?

Maestrul, care poate se așteptase ca această conversație să implice mai degrabă insistențe disperate decât uimire politicoasă, strânse din buze până ajunseră să formeze o linie maronie și subțire.

— Vreau să zic că ai putea să-ți faci ucenicia în altă parte. Sunt sigur că mama ta ar fi încă dispusă să te pregătească pentru meseria de tatuator, sau ai putea servi drept scribe uneia dintre lucrătoarele prin cuvinte din partea de răsărit, sau poate chiar drept contabil unei negustoresc. Dacă dorești, aș putea vorbi cu soția mea.

Abia acum expresia lui Yule începea să reflecte oroarea prevăzută de maestru. Acesta se înmuie din nou.

— Ei bine, băiete, încă n-am ajuns în punctul acela. Încearcă să-ți petreci următoarea săptămână în contemplație, să te gândești la alegerile tale. Și dacă vei dori să rămâi aici și să-ți iei examenele ca să devii învățat... găsește o cale.

Yule fu lăsat să plece. Se trezi că părăsește sălile de piatră răcoroase, străbătând cu pași mari curțile și străzile spiralate și apoi urcând dealurile din spatele Cetății cu soarele bătându-i fierbinte în ceafă, fără ca măcar să fie pe deplin conștient de vreo destinație anume. Pur și simplu era în mișcare, fugind de alegerea pe care i-o pusese în față maestrul.

Pentru orice alt tânăr care spera să intre în rândurile învățaților, alegerea ar fi fost simplă: fie propunea o linie de cercetare a istoriei din Amarico sau a limbilor străvechi sau a filosofiei religioase, fie abandona orice asemenea aspirații și lucra ca un scrib umil. Dar pentru Yule, ambele căi erau teribil de sumbre. Ambele ar fi necesitat o îngustare a orizonturilor sale nețârmurite, ar fi pus capăt visării sale. Gândul la oricare dintre posibilitățile acestea îl făcea să simtă că nu poate respira, de parcă două mâini uriașe îi strângeau coastele ca o menghină.

N-ar fi putut s-o știe atunci, dar cam în același fel se simțea și Ade în zilele în care dădea fuga în vechea fâneață ca să fie singură cu sunetele vaselor de pe fluviu și cu largul cerului. Doar că Ade crescuse având mereu în preajmă

limitele dure ale vieții ei și de mult timp își folosea voința ca să li se împotrivească; bietul Yule, care-și trăise viața ca fermecat, nu știuse niciodată până în ziua aceea că există asemenea reguli.

Se îndepărta clătinându-se de locul descoperirii sale, trecând de fermele prăpădite de pe coastele dealurilor, de ultimele drumuri de pământ bătătorit, înaintând anevoios pe potecile făcute de animale și peste faleze stâncoase. În cele din urmă, până și potecile acelea dispărură, luându-le locul piatra cenușie și tocită de vreme, iar vântul aducea mirosuri îndepărtate de lemn înmuiat în apă sărată. Nu mai urcase niciodată atât de sus deasupra Cetății sale și descoperi că-i place cum se micșora sub el, până când nu mai fu decât o colecție de pătrate albe îndepărtate, înconjurată de vastitatea mării.

Simțea că-l mănâncă pielea de la sudoarea uscată de vânt și că-l ustură palmele de la cățăratul pe stânci. Știa că ar trebui să se întoarcă, dar picioarele continuă să-l poarte și mai înainte, și mai sus, până când se împinse în mâini peste o terasă de piatră și o văzu: o arcadă.

O perdea subțire și cenușie atârna de arcadă, fluturând în propria sa adiere ca fusta unei vrăjitoare. Degaja un miros ce aducea a apă de râu și a nămol și a soare, complet diferit de mirosul de sare și de piatră al insulei Nin.

Odată ce văzu arcada, Yule se trezi că nu-i mai venea să se uite decât la ea. Părea aproape că-l cheamă, ca o mână întinsă. Se îndreptă spre ea cu un sentiment de speranță nebună inundându-i membrele – o speranță imposibilă, nefondată, că de cealaltă parte a perdelei se afla ceva minunat și străin, care-l aștepta doar pe el.

Trase perdeaua într-o parte și nu văzu decât ierburi încâlcite și piatră în spatele ei. Păși pe sub arcadă într-o întunecime vastă, care-l înghiți.

Îl apăsa și-l absorbea ca smoala, sufocantă prin enormitatea sa, până când Yule simți lemn tare sub palme. Făcu o sforțare și se împinse în el cu disperare și cu aceeași speranță încă aprinsă – îl simți scrâșnind pe pământul netulburat de cine știe când – și apoi se deschise, iar Yule păși afară, în ierburile ruginii de sub un cer alburui. Stătea acolo doar de câteva clipe, cu gura căscată în aerul ciudat al altei lumi, când ea își făcu apariția, străbătând câmpul cu pași mari în direcția lui. O tânără de culoarea laptelui și a grâului uns cu miere.

Nu voi repeta povestea acelei întâlniri. Ați auzit deja cum cei doi tineri au șezut împreună în răcoarea începutului de toamnă și și-au spus adevăruri imposibile de aici și de altundeva. Cum au vorbit într-o limbă demult moartă, păstrată doar în câteva texte străvechi din arhivele Cetății Nin, pe care Yule o studiasse pentru pura plăcere de a simți dansându-i pe limbă niște silabe noi. Cum nu păruse o întâlnire între două persoane, ci mai curând o ciocnire între două planete, ca și cum amândoi ar fi ieșit de pe orbita proprie și s-ar fi azvârlit unul spre celălalt. Cum s-au sărutat și cum fremătau licuricii în jurul lor.

Cât de scurtă și de sortită eșecului le-a fost întâlnirea.

Yule își petrecu următoarele trei zile într-o stare de exaltare uimită. Învățații deveniră din ce în ce mai îngrijorați că mintea i se deteriorase în mod subtil în urma unei căderi sau a unui accident; mama și tatăl lui, care erau mai familiarizați cu maladiile băieților adolescenți, își făceau griji că s-a îndrăgostit. Yule însuși nu oferea nicio explicație, ci doar zâmbea exaltat și îngâna variante afone ale unor balade vechi despre îndrăgostiți celebri și corăbii navigând în larg.

În cea de-a treia zi, se întoarse la arcada cu perdea în același timp în care, de cealaltă parte a unei întunecimi nesfârșite, Ade se întorcea la căsuța din fâneață. Desigur,

știți ce-l aștepta: cea mai amară dezamăgire. În locul unei uși magice care ducea într-un ținut străin, Yule nu găsi decât un morman de pietre pe vârful unui deal și o perdea gri care atârna nemișcată și putredă ca pielea unei creaturi moarte. Nu mai ducea nicăieri, indiferent cu câtă furie o blestemă el.

În cele din urmă, Yule se așeză și se puse pe așteptat, sperând că fata și-ar putea găsi calea până la el. Ea însă nu reuși. Vi-i puteți închipui pe amândoi – Ade așteptând în noaptea care se lăsa tot mai întunecată pe câmpul năpădit de buruieni, cu speranța scurgându-i-se în piept ca o lumânare consumată, Yule cocoțat în vârful dealului cu brațele subțiri în jurul genunchilor – aproape ca niște siluete de o parte și de alta a unei oglinzi. Doar că, în locul unei sticle reci, între ei se afla imensitatea dintre lumi.

Yule urmărea constelațiile cum se târăsc la orizont, citind cuvintele cunoscute înțepate cu acul în lumina stelelor: Corăbiile Trimise de Cer, Binecuvântările Verii, Smerenia Învățatului. Alunecau peste el ca paginile unei cărți uriașe, familiare ca propriul său nume. Se gândea la Ade, așteptându-l în întunericul ei despărțit de al lui, și se întreba ce-i spuneau stelele de pe cerul său.

Se ridică în picioare. Își trecu degetul mare peste moneda de argint pe care o adusese cu el, gândindu-se să i-o arate ca pe o dovadă a lumii lui, și o lăasă să cadă pe pământ. Nu știa dacă era o ofrandă sau dacă doar se descotorosea de ea, dar știa că nu voia s-o mai poarte asupra lui, să simtă cum îl privesc ochii atâteștiutori, ștanțați în argint, ai întemeietoarei Cetății¹⁰. Apoi plecă și nu se mai întoarse niciodată la arcada de piatră.

Dar, dacă vă amintiți, ușile înseamnă schimbare.

Yule care părăsi arcada în noaptea aceea era, ca atare, un Yule cumva diferit de cel care o găsisese cu trei zile mai înainte. Ceva nou îi bătea cu putere în piept, alături de

inima sa, ca și cum un organ separat se trezise deodată la viață, pulsând. Avea un ritm imperios, care-l mâna să se pună în mișcare, și pe care nu putu să nu-l observe chiar și în nefericirea lui. Cugetă asupra lui în timp ce zăcea în patul său îngust în noaptea aceea, ascultând sunetele de nemulțumire ale fraților săi care readormeau după ce-i trezise întoarcerea sa. Nu părea a fi disperare, sau pierdere, sau singurătate. Îi amintea cel mai mult de senzația pe care o avea uneori în arhive, când o bucățică de ceva scris pe un pergament străvechi îl trăgea înainte, mai adânc, până când se pierdea pe o cărare de povești în spirală, însă nici măcar asta nu era nimic prin comparație cu imboldul imperios pe care-l simțea acum ca pe o bătaie neîncetată de tobă. Adormi făcându-și vag griji că se alesese cu un fel de suflu sistolic.

În dimineața următoare, îl recunoscă ca fiind ceva mult mai serios: descoperirea țelului vieții sale.

Mai stătu în pat câteva minute, contemplând imensitatea sarcinii care i se așternea dinainte, apoi se ridică și se îmbracă atât de repede, încât frații săi nu apucară să vadă decât un fâlfâit fugar al robei lui albe țâșnind pe ușă afară. Se duse drept la biroul maestrului și ceru să-și dea examenele imediat. Maestrul îi reaminti cu blândețe că învățații aspiranți trebuiau să prezinte propuneri minuțioase și bine pregătite pentru studiile lor viitoare, care aveau rolul de a-i convinge pe confrății lor de seriozitatea, dedicarea și abilitățile lor. El sugeră ca Yule să-și ia timpul necesar pentru a compila bibliografia și pentru a-și aduna resursele, și poate pentru a se consulta cu învățați mai avansați.

Yule scoase un zgomot exasperat.

— Prea bine. Peste trei zile, atunci. E în regulă?

Maestrul consimți, însă expresia lui grăia că nu se așteaptă decât la dezastru și umilință.

În această privință, precum și în alte câteva, maestrul se înșela. Acel Yule care se prezentă să-și dea examenul părea să fie cu totul alt băiat decât cel pe care-l cunoscuseră toți și pentru care își făcuseră griji. Toată mirarea visătoare și curiozitate care-i voala privirea se mistuiseră precum ceața mării sub soare, dezvăluind un tânăr cu chip serios, care radia un fel de *intenție* teribilă, de nezdruccinat. Propunerea sa fu un model de claritate și ambiție, care cerea stăpânirea la perfecție a mai multor limbi, familiarizarea cu zeci de domenii de studiu diferite și un număr incalculabil de ani petrecuți cu cernerea de povești străvechi și narațiuni consemnate doar pe jumătate. Obiceiul era ca, la încheierea unei asemenea prezentări, învățații să dea glas obiecțiilor și îngrijorărilor privind propunerea, dar în încăpere se lăsă tăcerea.

Maestrul însuși grăi primul.

— Ei bine, Yule, nu pot găsi niciun neajuns parcursului tău de studiu, decât că-ți va lua jumătate din viață. Tot ce aș dori să știu este de unde a venit această... certitudine bruscă. Ce te-a mânat să apuci pe această cale?

Yule lan simți un tremur în stern, ca și cum un fir roșu ar fi fost legat în jurul său și cineva tocmai smucise de celălalt capăt. Cândări, în treacăt și cu nesăbuire, posibilitatea de a spune pur și simplu adevărul: că încerca să urmeze potecile cotite precum cele de furnici ale cuvintelor în alte lumi, pentru a găsi un câmp ruginiu aprins de luminițele licuricilor și o fată de culoarea grăului și a laptelui.

În schimb, spuse:

— Adevărata învățătură nu are nevoie nici de origine, nici de destinație, preabunule maestru. Căutarea de cunoștințe noi este propria sa motivație.

Era întocmai genul de răspuns semeț, dar fără a fi de fapt un răspuns, pe placul învățaților, care se umflară în pene și gânguriră ca niște porumbițe în jurul lui, semnându-se cu

multe înflorituri pe propunerea sa. Doar maestrul stătu câteva clipe înainte de a semna, privindu-l pe Yule așa cum un pescar privește un nor de negură ce apare la orizont. Dar și el își plecă fruntea asupra paginilor și semnă.

Yule părăsi sala în ziua aceea cu o binecuvântare oficială și un nume nou, și pe ambele i le tatuă mama în spirale sinuoase în jurul încheieturii mâinii stângi. Cuvintele erau încă fierbinți și îi înțepau pielea a doua zi, când tânărul urcă scările de piatră albă ce duceau la sala sa de lectură preferată. Se așeză la un birou de lemn gălbui orientat spre mare și deschise prima pagină cu miros dulce a unui nou caiet de notițe. Cu un scris nefiresc de ordonat, el notă următoarele: *Note și cercetări, vol. 1: studiu comparativ al pasajelor, portalurilor și intrărilor din mitologia lumii, compilat de Yule Ian Scholar, 6908.*

Titlul, așa cum ați ghicit, fără îndoială, a fost revizuit între timp.

Yule Ian Scholar își petrecu o bună parte din următorii doisprezece ani aplecat asupra aceluiași birou, rând pe rând, scriind și citind, înconjurat de atâtea vrafuri înalte de cărți, încât studiul lui ajunsese să semene cu macheta din hârtie a unei cetăți. Citi colecții de povești populare și interviuri cu exploratori demult decedați, jurnale de bord și texte sfinte ale unor religii uitate. Le citi în toate limbile mării Amarico și în toate limbile care se întâmplaseră să cadă prin fisurile dintre o lume și următoarea de-a lungul ultimelor secole. Citi până când nu prea mai rămase mare lucru de citit și fu nevoit să-și ducă cercetările „pe teren”,

după cum își informă nepăsător confrății. Aceștia își imagină, în acea manieră confortabilă a învățaților, că „terenul” se referea doar la arhivele exotice din alte Cetăți și-i urară mult noroc.

Nici prin cap nu le trecu că Yule își va îndesa în geanta de umăr jurnale și pește uscat, că va plăti ca să se îmbarce pe o serie de vase comerciale și poștale și că va mărșălui în sălbăcia unor insule străine, cu aerul concentrat al unui ogar care a găsit urma unui animal și merge după ea. Dar urmele după care mergea el erau cele invizibile, pălpăitoare, lăsate de povești și mituri, iar în locul animalelor vâna uși.

Cu timpul, găsi câteva. Niciuna dintre ele nu ducea într-o lume mirosind a cedru, cu locuitori de culoarea bumbacului, dar nu se lăsă descurajat. Yule era plin de acea încredere neșovăitoare ce le aparține doar celor foarte tineri, care n-au cunoscut vreodată cu adevărat amărăciunea eșecului și n-au simțit cum anii li se scurg din viață ca apa din căușul palmelor. Pe atunci i se părea că succesul este inevitabil.

(Desigur, eu știu mai bine acum.)

Adesea, îi plăcea să-și imagineze scena regăsirii: poate că o va găsi acasă după săptămâni în care îndurase greutățile călătoriei, iar ea își va ridica privirea de la munca ei ca să-l vadă venind cu pași mari, iar zâmbetul acela sălbatic îi va aprinde chipul. Poate că se vor întâlni în același câmp și vor alerga unul către celălalt prin ierburile verzi de primăvară. Poate că o va găsi într-o cetate îndepărtată pe care abia și-o putea imagina sau într-o furtună cumplită sau pe țărmul unei insule fără nume.

Cu acea aroganță neîntemeiată care atât de adesea îi năpăstuiește pe bărbaiții tineri, Yule nu luă niciodată în considerare posibilitatea ca Adelaide să nu-l aștepte. Nu-și închipui niciodată că ea și-ar fi putut petrece ultimii zece ani trecând în grabă dintr-o lume într-alta cu ușurința

instinctivă a unui pescăruș care se avântă de la o corabie la alta în port, fără nicio carte sau dare de seamă care s-o îndrume. Cu siguranță nu-și imaginează niciodată că ea ar putea să-și construiască singură o barcă șubredă în munți și să se avânte cu ea pe valurile indigo ale mării Amarico.

Era, de fapt, o idee atât de bizară, încât Yule aproape o respinse pe de-a-ntregul când auzi un zvon ciudat în docurile Cetății Plumm. Îi ajunse la urechi așa cum o fac majoritatea zvonurilor: ca o înlănțuire de glume și frânturi din auzite care treceau din gură în gură și care se adunară de la sine, încet-încet, într-o singură poveste. Cele mai des repetate detalii păreau a fi acestea: o ambarcațiune ciudată fusese văzută în largul coastei răsăritene a Cetății Plumm, cu niște pânze albe înfiorătoare. Una sau două pescărese și negustoresc se apropiaseră de ea, curioase să vadă ce fel de nebun ar naviga cu o ambarcațiune fără binecuvântări cusute pe pânze, dar se îndepărtaseră iute. Barca, susțineau ele, era condusă de o femeie albă ca hârtia. O stafie, poate, sau o palidă creatură submarină ieșită la suprafață.

Yule clătină din cap auzind superstițiile legate de sirene și se întoarce în camera sa de împrumut din bibliotecile Plumm. Venise pe urmele unor legende locale despre șopârle care scui pă foc și trăiesc în vulcani, ieșind doar o dată la o sută treisprezece ani, și își petrecu seara examinându-și cu atenție notițele. Abia când se întinse pe patul îngust, cu mintea descriind spirale libere la intrarea și la ieșirea din vise de om doar pe jumătate adormit, se întreabă ce culoare avea părul navigatoarei-fantomă.

Se întoarce la docuri devreme în dimineața următoare și luă la întrebări câțiva negustori surprinși, înainte de a obține un răspuns.

— Era la fel de alb ca ea! îl asigură un marinar, pe un ton speriat. Sau, de fapt, presupun că era mai mult ca paiele. Gălbui.

Yule înghiți un nod uriaș.

— Și se îndrepta încoace? Va veni la Plumm?

Celălalt nu știa să-i spună sigur, căci cine e în stare să ghicească dorințele vrăjitoarelor sau fantomelor mării?

— Dar va ajunge drept pe plaja de răsărit dacă menține cursul. Atunci vom vedea cine spune povești marinărești, nu, Edon?

Aici, lăsă baltă conversația pentru a-i trage un cot tovarășului de echipaj, care avea îndoieli, și se lansă într-o dezbatere aprinsă cu acesta pe subiectul hainelor purtate sau nu de sirene.

Yule rămase singur pe chei, simțindu-se ca și cum axa lumii se înclinase dintr-odată, ca și cum ar fi fost din nou un băiețandru care întindea o mână fără tatuaje spre perdeaua subțire.

O luă la fugă. Nu știa pe unde s-o apuce spre plaja de răsărit – o întindere de coastă stâncoasă și pustie, frecventată doar de colecționarii de vechituri și de un anumit soi de poeți romantici –, dar, după o serie de întrebări puse pe nerăsuflăte, sfârși cocoțat pe o stâncă de pe malul mării cu mult înainte de amiază. Își strânse picioarele la piept și rămase cu privirea ațintită asupra valurilor poleite cu aur, urmărind conturul subțire și alb al unei bărci cu pânze care se profila la orizont.

Ea nu ajunsese în ziua aceea, nici în următoarea. Yule se întorcea pe coastă în fiecare dimineață și privea marea până la amurg. Mintea lui, fără astâmpăr și îmboldită să caute atâția ani, părea să se fi liniștit în sinea ei ca o pisică ce se încolăcește ca să doarmă, așteptând.

În cea de-a treia zi, o barcă cu pânze se târî peste valuri, pântecoasă și de un alb perfect. Yule o privi cum înainta

greoaie și stângace pe apă, până simți că-l ustură ochii de la sare și soare. La bord se afla o singură siluetă, cu fața îndreptată spre insulă într-o postură provocatoare, plină de mândrie, și cu păr blond-deschis în dezordine, care-i flutura în jurul capului. Yule simți o dorință isterică de a dansa sau de a striga sau de a leșina, dar se mulțumi să se ridice în picioare și să înalțe un braț în aer.

Văzu că-l vede și ea. Asupra ei se așternu o încremenire deplină, deși barca i se legăna sub picioare. Apoi izbucni în râs – un râs sălbatic, plin de bucurie, care se rostogolea peste apă până la Yule ca tunetul de vară –, azvârli de pe ea câteva straturi de haine de culoarea prafului și se aruncă în valurile puțin adânci de sub barcă, fără urmă de ezitare. Yule avu o jumătate de secundă în care să se întrebe ce fel de sălbatică aproape nebună căutase el vreme de doisprezece ani și să se îndoiască de capacitatea lui de a-și duce sarcina la bun sfârșit, înainte de a sări în apă s-o întâlnească, râzând și trăgând după el prin valuri roba albă de învățat.

Și așa, spre sfârșitul primăverii anului 1893 în lumea voastră, care era anul 6920 în lumea aceea, Yule Ian Scholar și Adelaide Lee Larson se găsiră unul pe altul în apele ce înconjurau la amiază Cetatea Plumm și nu se mai despărțiră niciodată de bunăvoie.

5. Ușa încuiată

Am visat în nuanțe aurii și indigo.

Pluteam peste un ocean străin, în urma unei ambarcațiuni cu pânze albe. La proră stătea o siluetă neclară, cu părul deschis la culoare fluturându-i în spate. Trăsăturile îi erau murdare și nesigure, dar forma pe care o contura la orizont avea ceva atât de familiar, atât de sănătos și sălbatic și autentic, încât îmi frânse inima în vis.

Senzația lacrimilor care mi se scurgeau pe obraji a fost cea care m-a trezit. Eram întinsă pe podea, înțepenită și înfrigurată, iar fața mă durea acolo unde stătuse pe colțul cărții *Cele zece mii de Uși*. Nu-mi păsa.

Moneda. Moneda de argint pe care o găsisem în copilărie, pe jumătate îngropată în praful unei lumi străine, moneda pe care acum o simțeam caldă în palmă – era *reală*. La fel de reală precum dalele reci de sub genunchii mei, la fel de reală ca lacrimile care mi se răceau pe obraji. O țineam în mână și simțeam mirosul mării.

Și dacă moneda era reală... Atunci la fel era și restul poveștii. Cetatea Nin și arhivele sale nesfârșite, Adelaide și aventurile ei dintr-o sută de altundeva-uri, dragostea adevărată. Ușile. Lucrul prin cuvinte?

Am simțit un fior de îndoială, am auzit un ecou al vocii lui Locke luând în răs „prostiile astea fanteziste”. Dar alesesem deja o dată să cred și, scriind, deschisesem o ușă încuiată. Oricare era această poveste – această fantezie improbabilă, imposibilă cu Uși și cuvinte și alte lumi – era adevărată. Și, cumva, făceam parte din ea. La fel și domnul Locke, Societatea și Jane, poate chiar și bietul meu tată pierdut.

Mă simțeam ca o femeie care citește un roman polițist din care lipsește fiecare al patrulea rând.

Cineva adâncit într-un roman polițist poate face un singur lucru: să citească în continuare.

Am înșfăcat cartea și am răsfoit-o ca să gădesc locul unde rămăsesem, dar m-am oprit: o fâșie subțire de hârtie ieșea dintre ultimele pagini. Era un bilet scris pe spatele cerat al unei chitanțe cu antetul firmei *Zappia Family Groceries, Inc.*:

REZISTĂ, JANUARY.

Literele erau niște majuscule țepene, scrise cu apăsarea atentă a cuiva care nu se simte confortabil cu stiloul în mână. M-am gândit la Samuel care-mi vorbea despre cabana familiei sale de la capătul de nord al lacului, la mâinile lui de culoarea amurgului care făceau gesturi în întineric, la țigara care descria cozi de cometă în noapte.

„O, Samuel.”

Dacă n-aș fi ținut bucata aceea de hârtie și nu m-aș fi gândit la mâinile acelea, poate aș fi auzit pașii infirmierelor înainte ca ele să deschidă cu zgomot încuietorea și apoi ușa și să rămână proțâpite în prag ca o pereche de gargui cu șorțuri albe apretate. Ochii lor inspectară camera – patul în care nu se dormise, fereastra nezăvorâtă, pacienta de pe podea, cu cămașa de noapte șifonată în jurul genunchilor – și picară pe carte. Se mișcară spre mine cu asemenea eficiență sincronă, încât trebuie să fi fost la mijloc vreo procedură. Procedura 4B: Când un bolnav internat nu este în pat și se află în posesia unui obiect de contrabandă.

Mâinile lor aterizară ca niște gheare de harpii pe umerii mei. Am înghețat – trebuia să rămân calmă și să las impresia că sunt întreagă la minte, trebuia să fiu cuminte –, dar una dintre ele mi-a cules cartea de pe podea, iar eu m-am aruncat după ea. Și apoi m-am trezit că-mi răsuceau încheieturile mâinilor la spate, iar eu dădeam din picioare și urlam și scuiam, luptându-mă în acel mod haotic și lipsit de metodă tipic copiilor și femeilor nebune.

Dar ele erau mai în vârstă și mai puternice și deprimant de capabile, așa că în curând brațele din care dădeam la întâmplare îmi fură lipite strâns de o parte și de alta a corpului și ținute acolo apăsate, iar picioarele mele pe jumătate mărșăluiau, pe jumătate alunecau afară din cameră și pe coridor.

— Direct la doctor, așa zice, gâfâi una dintre ele.

Cealaltă dădu din cap aprobator.

Surprindeam reflexii rapide ale propriei mele imagini în timp ce treceam pe lângă ușile cu geam ale altor camere: o fantomă întunecată înveșmântată în bumbac alb, cu privirea înnebunită și cu părul încâlcit, escortată de niște femei atât de drepte și de apretate, încât sigur erau îngeri sau demoni.

Mă dirijară în jos, coborând cu mine două etaje până în dreptul unei uși de cabinet cu litere de aur pictate pe sticlă: *Dr. Stephen J. Palmer, Medic-șef*. Îmi trecu prin minte ca un gând întunecat și teribil de amuzant că toată buna mea purtare și întrebările mele politicoase nu reușiseră să mă aducă în acest cabinet, dar un pic de urlat și de zbatut mă purtasera direct la ușa doctorului. Poate că ar trebui să urlu mai des. Poate că ar trebui să redevin fata neascultătoare care fusesem la șapte ani.

Biroul doctorului Palmer era lambrizat și mobilat cu scaune de piele, plin de instrumente antice și certificate în limba latină, etalate în rame aurite. Doctorul Palmer însuși era în vârstă, distant, și purta ochelari micuți, cu jumătăți de lentilă, cocoțați pe vârful nasului ca o pasăre de sârmă cu bune maniere. Mirosul de amoniac și de panică al azilului lipsea cu desăvârșire.

L-am urât pentru asta, pentru că nu era nevoit să inspire duhoarea aceea în fiecare zi a vieții lui.

Infirmierele mă mânară pe un scaun și rămaseră amenințătoare în spatele meu. Una dintre ele îi înmână

doctorului Palmer cartea mea. Părea mică și prăpădită pe biroul lui și deloc magică.

— Cred că domnișoara January se va purta frumos acum. Nu-i așa, drăguță?

Vocea lui avea o încredere viguroasă, de neclintit, care mă făcu să mă gândesc la senatori sau la agenți de vânzări sau la domnul Locke.

— Da, domnule, am șoptit eu.

Infirmierele-gargui plecară.

Doctorul Palmer rearanjă o serie de dosare și hârtii de pe birou. Își luă stiloul – un specimen masiv și urât, care arăta ca și cum ar fi putut ține locul unui făcăleț în caz de urgență –, iar eu am simțit dintr-odată că mă liniștesc și rămân complet nemișcată. Scriind, făcusem o ușă să se deschidă, nu?

— Să vedem acum ce-i cu cartea asta. Doctorul ciocăni coperta cu un deget îndoit. Cum ai strecurat-o în cameră?

— N-am strecurat-o. A intrat pe fereastră.

Majoritatea oamenilor nu-și dau seama de diferența dintre adevăr și nebunie; ia să-ncercați o dată și veți înțelege ce vreau să spun.

Doctorul Palmer îmi aruncă un zâmbet firav, compătimator.

— Înțeleg. Acum, din ce-mi spune domnul Locke, declinul tău are foarte mare legătură cu tatăl tău. Ai vrea să-mi spui câte ceva despre el?

— Nu.

Îmi voiam cartea înapoi. Voiam să fiu dezlegată și liberă, voiam să merg să-mi găsesc câinele, și prietena și tatăl. Voiam nenorocitul ăla de stilou.

Doctorul Palmer îmi oferă din nou zâmbetul compătimator.

— Era străin, nu-i așa, și de culoare? Un tip aborigen sau negroid?

M-am gândit, pentru câteva clipe foarte intense, cât de plăcut ar fi să-l scuipe drept în față și să-i împrôșc ochelarii ăia eleganți.

— Da, domnule.

Am încercat să afixez mina mea de față cuminte, cu care eram atât de obișnuită, să-mi aranjez trăsăturile în expresia proaspătă și ascultătoare care mă slujise atât de bine în lumea lui Locke. O simțeam rigidă și încremenită pe chip, neconvingătoare.

— Tatăl meu a lucrat – lucrează – pentru domnul Locke. Ca explorator arheologic. Este plecat adesea.

— Înteleg. Și a decedat de curând.

În minte mi-a venit imaginea lui Jane care-mi spunea că Locke nu este Dumnezeu și că ea n-a renunțat încă. „Tată, nici eu n-am renunțat.”

— Da, domnule. Vă rog – am înghițit un nod, încercând să-mi refac masca de față cuminte –, când pot pleca acasă?

Acasă. Vezi acel A ca un acoperiș de casă țuguat? Când am rostit cuvântul acela, mă refeream la reședința Locke – cu labirintul ei bine știut de holuri, cu mansardele ascunse și cu pereții calzi, de piatră roșie –, dar acum era puțin probabil să mă mai întorc vreodată acolo.

Doctorul Palmer își rearanja din nou dosarele, fără să se uite la mine. M-am întrebat pentru cât timp îl plătise domnul Locke să mă țină aici, nebună sau nu.

— Nu este clar deocamdată, dar în locul tău nu m-aș grăbi. Nu există niciun motiv pentru care să nu te odihnești aici câteva luni, nu-i așa? Să-ți refaci forțele.

Mă puteam gândi la cel puțin treizeci de motive bune pentru care nu voiam să stau încuiată într-un azil luni întregi, dar tot ce am spus a fost:

— Da, domnule. Și pot – credeți că aș putea să-mi primesc cartea înapoi? Și poate un stilou și hârtie? Scrisul... îmi liniștește mintea.

Am încercat să schițez un zâmbet timorat.

— A, încă nu. Vom discuta despre asta din nou săptămâna viitoare, dacă între timp te porți cât de frumos poți tu. Doamna Jacobs, doamna Reynolds, vă rog...

Ușa se deschise în spatele meu. Pașii vioi ai infirmierelor tăcăneau pe podea. „O săptămână?”

M-am aruncat peste biroul lui și am prins stiloul neted și lunecos. L-am smuls din mână, m-am întors pe călcâie, m-am repezit spre infirmiere – și apoi ele mă prinseră și totul se termină. Un braț alb și apretat îmi apăsă pe beregată, imperturbabil, și am simțit cum degetele îmi sunt descleștate inexorabil de pe stilou.

— Nu, vă rog, nu înțelegeți...

Râcăiam cu degetele, în timp ce picioarele goale îmi alunecau inutil pe podea.

— Eter, aș zice, și o doză de bromură. Mulțumesc, doamnelor.

Ultimul lucru pe care l-am văzut din cabinet a fost doctorul Palmer punându-și stiloul cu grijă în buzunar și vârându-mi cartea în sertarul de la birou.

Am șuiert și am strigat și am țipat pe holuri, tremurând de ura și de nevoia pe care le simțeam. Prin ferestruicile înguste ale ușilor mă priveau chipuri la fel de palide și lipsite de expresie ca luna plină. E ciudat cât de repede poți decade, dintr-o domnișoară civilizată să ajungi o femeie nebună; era ca și cum creatura asta ca o fiară, fără limite, trăise ani de zile sub pielea mea, plesnind din coadă.

Dar există locuri construite special pentru a ține sub control femeile-fiară. Mă azvârliră pe pat, îmi strânsură legăturile în jurul gleznelor și al încheieturilor mâinilor și-mi apăsară ceva rece, umed și lipicios peste gură. Mi-am ținut răsufarea până când n-am mai putut și apoi am alunecat într-un întuneric de smoală.

Nu vreau să vorbesc prea mult despre următoarele câteva zile, așa că n-o voi face.

Au fost plictisitoare, cenușii și lungi. Mă trezeam la ore ciudate din zi, fără un ritm anume, cu gustul înțepător și bolnăvicios al medicamentelor; noaptea visam că mă sufoc, dar nu mă puteam mișca. Vorbeam cu alte persoane, cred – infirmiere, alți pacienți –, dar singura companie reală pe care am avut-o era regina de argint de pe monedă. Și orele odioase, care mă bântuiau.

Încercam să mă ascund de ele dormind. Zăceam nemișcată și închideam ochii ca să nu mai văd monotonia plictisitoare a camerei și-mi destindeam mușchii. Uneori funcționa sau cel puțin ajungeam să-mi petrec o bucată de vreme într-un fel și mai cenușiu, și mai plictisitor, dar în cea mai mare parte a timpului nu mergea. Atunci, tot ce făceam era să zac, privindu-mi fix venele rozalii ale pleoapelor și ascultând zgomotul aproape imperceptibil al propriului sânge.

Infirmiere și sanitari apăreau o dată la câteva ore, cu tăblițe cu programul meu, ca să mă dezlege de pat și să mă îmboldească să mă pun în mișcare. Mâncam toate mesele sub strictă supraveghere, purtam halate albe apretate, făceam băi într-un șir de căzi de tablă. Tremuram lângă alte douăzeci de femei despuiate și albicioase ca niște pești, ceea ce ne făcea pe toate să fim urâte și lipsite de mister, ca melcii scoși din cochilii. Le priveam pe furiș cum tresăreau sau lăcrimau sau stăteau tăcute ca niște pietre de mormânt și voiam să țin: „Eu nu sunt ca ele, nu sunt nebună, n-am

ce căuta aici." Și apoi mă gândeam: „Poate că nici ele n-au avut ce căuta aici, la început.”

Timpul se scurgea în mod straniu. Orele-balauri mă bântuiau și-mi dădeau târcoale. Le auzeam solzii de pe pânțele foșnind ușor pe dale în timp ce dormeam. Uneori, se strecurau în pat și se întindeau lângă mine, așa cum obișnuia să facă Bad, și mă trezeam cu obrajii uzi și îngrozitor de singură.

Alteori, eram cuprinsă pe de-a-ntregul de o furie îndreptățită – cum putuse Locke să mă trădeze, aruncându-mă în iadul ăsta? Cum am putut să-i las să-i facă rău lui Bad? Cum a putut tata să mă lase aici singură? –, dar în cele din urmă furia se stinge și nu lasă în urmă decât cenușă, un peisaj tăcut desenat cu cărbune gri.

Și apoi, într-a cincea sau a șasea (sau a șaptea?) zi a înmormântării mele, o voce spuse:

— Ai un vizitator, domnișoară Scaller. Unchiul tău a venit să te vadă.

Am strâns mai tare din ochi, sperând că, dacă mă prefac suficient de mult că dorm, corpul îmi va ceda și-mi va face jocul. Am auzit clanța ușii, zgomotul scos de un scaun tras pe podea. Apoi o voce tărăgănată:

— Dumnezeuule mare, este zece și jumătate dimineața. Aș face o glumă cu Frumoasa din pădurea adormită, dar ar fi doar pe jumătate adevărată, nu?

Am deschis ochii brusc și iată-l: alb ca alabastrul, cu ochi cruzi și mâini ca niște păianjeni cu mânuși albe odihnind pe baston. Havemeyer.

Ultima dată când îi auzisem vocea, le ordonase oamenilor lui să se descotorosească de cel mai drag prieten al meu.

M-am năpustit spre el. Uitasem că eram pradă disperării, slăbită, legată de pat; știam doar că vreau să-i fac rău, să-l mușc, să-l zgârii cu unghiile pe față...

— Şezi binişor, nu te agita. Va trebui să chem infirmiere şi nu-mi eşti de niciun folos drogată şi făcând bale.

Am mârâit şi m-am smucit în legături. El chicoti.

— Întotdeauna erai atât de ascultătoare, atât de civilizată la reşedinţa Locke. I-am spus lui Cornelius să nu se încreadă în asta.

L-am scuipat. Nu mai scuipasem intenţionat pe nimeni de când Samuel şi cu mine eram copii şi făceam întreceri pe malul lacului; era reconfortant să văd că nu-mi pierdusem de tot abilitatea aceea.

Havemeyer se şterse pe obraz cu un deget înmănuşat şi amuzamentul îi dispăru de pe chip.

— Am nişte întrebări pentru tine, domnişoară Scaller. Cornelius ar vrea să credem că toate astea sunt exagerate, că pur şi simplu ai tras cu urechea la ceea ce vorbeau adulţii, că eşti tulburată din cauza decesului tatălui tău, că nu reprezinţi de fapt o ameninţare şi așa mai departe. Eu cred altceva. Se aplecă în faţă. Cum ai aflat despre fisuri? Cu cine ai stat de vorbă?

Mi-am dezgolit dinţii aidoma unui animal sălbatic.

— Înţeleg. Şi cum ai ieşit din camera ta? Evans era sigur că te-a încuiat acolo, şi nu-i atât de nesăbuit, încât să mă mintă.

Buzele mi se arcuiră într-un rânjet. Era genul de expresie care te face să-ţi zici: „Persoana asta e dezechilibrată” şi „Cineva ar trebui s-o pună sub cheie”; am descoperit că nu-mi păsa.

— Poate c-am făcut o vrajă, domnule Havemeyer. Poate că sunt o fantomă. Rânjetul mi se transformă într-un rictus strâmb. Acum sunt nebună, n-ai auzit?

Înclină capul spre mine, cântărind situaţia.

— Dacă erai cumva curioasă, câinele ăla dezgustător al tău e mort. Evans l-a azvârlit în lac. Ti-aş cere scuze, dar,

dacă mă întrebi pe mine, cineva ar fi trebuit s-o facă cu ani în urmă.

Corpul mi s-a tras brusc înapoi ca un animal lovit cu piciorul. Îmi simțeam coastele ca pe niște cioburi făcute țăndări, care intrau în carnea moale dinăuntrul meu. „Bad, Bad, o, Bad...”

— Se pare că ți-am captat atenția. Bun. Acum, spune-mi, ai auzit vreodată de *upyr*? *Vampir*? *Shrtriga*?

Cuvintele i se rostogoleau din gură șuierătoare. Îmi amintiră, fără un motiv clar, de călătoria pe care o făcusem cu domnul Locke la Viena când aveam doisprezece ani. Era februarie și orașul era întunecat, biciuit de vânturi, vechi.

— Ei bine, urmă el, numele nu prea contează. Sunt sigur că ai auzit de ei în următoarea descriere generală: creaturi care se târăsc afară din pădurile întunecate ale nordului și se hrănesc cu esența vitală a celor vii.

În timp ce vorbea, își scoase mînușa de pe mîna dreaptă, trăgând ușurel de fiecare deget alb al ei.

— Minciuni răspândite de țărani superstițioși, în principal, repetate în ziare și vândute ștregarilor victorienți.

Acum mîna îi era complet eliberată din mînușă, cu degetele atît de albe, încât puteam vedea vinișoarele albastre ce le străbăteau.

— Eu zic că Bram Stoker ar fi trebuit executat pe loc.

Și se întinse spre mine. Se scurse probabil o jumătate de secundă înainte ca vârful degetului său să mă atingă, timp în care toate firele de păr de pe braț mi se ridicară și inima mi se strânse și am știut, pe dibuite, în mod animalic, că n-ar trebui să-l las să mă atingă, că ar trebui să strig după ajutor... dar era prea târziu.

I-am simțit degetul rece pe piele. Mai mult decît rece. Era o absență a căldurii dureroasă, arzătoare, care-mi dădea dureri de dinți. Căldura corpului mi se scurgea cu disperare spre ea, dar frigul era cumplit. Buzele mele încercară să

formuleze cuvinte, însă erau amorțite și stângace, ca și cum aș fi mers printr-un vifor care mă îngheța până în măduva oaselor.

Havemeyer scoase un oftat ușor de profundă mulțumire, ca un om care-și încălzește mâinile la sobă sau ia prima sorbitură de cafea fierbinte. Fără tragere de inimă, își îndepărtă degetul de pielea mea.

— Poveștile au întotdeauna un sâmbure de adevăr, nu crezi? Eu consider că acesta a fost principiul care l-a îndemnat pe tatăl tău să bată lumea întreagă și să dezgroape resturi pentru stăpânul său. Obrajii îi căpătaseră o culoare stacojie bolnăvicioasă, ca de tuberculoză. Ochii lui negri dansau. Deci spune-mi, draga mea: cum ai aflat despre fisuri?

Buzele îmi erau în continuare amorțite, sângele parcă vâscos și congelat în vene.

— Nu înțeleg ce – de ce...

— De ce ne interesează atât de mult asta? Cornelius ți-ar ține un discurs despre ordine, prosperitate, pace et cetera, dar mărturisesc că scopurile mele nu sunt atât de nobile. Îmi doresc doar să păstrez această lume așa cum este: primitoare și îmbietor de plină de oameni lipsiți de apărare, a căror dispariție trece neobservată. Prin urmare, interesul meu este personal și pasionat. Ar fi înțelept să-mi spui tot ce știi.

L-am privit – continua să zâmbească încrezător, trecându-și degetul mare de la mână fără mânășă peste unghii – și mi-a fost mai frică decât îmi fusese vreodată în viața mea. M-am temut că mă voi îneca într-o mare de nebunie și de magie, că voi trăda pe cineva sau ceva fără să știu nici măcar cum o fac, totuși cel mai tare m-am temut că mă va atinge din nou cu mâinile acelea imposibil de reci.

La ușă se auzi o bătaie vioaie. Niciunul dintre noi n-a scos un sunet.

Doamna Reynolds intră totuși, pantofii ei bocănind autoritar pe dale.

— Mă tem că e vremea să facă baie, domnule. Rudele sunt rugate să se întoarcă mai târziu.

O furie abia stăpânită îl făcu pe Havemeyer să rânjească, arătându-și dinții.

— Avem treabă! șuieră el.

În reședința Locke, asta ar fi fost de ajuns ca să pună pe fugă servitorii din apropiere.

Însă aceasta nu era reședința Locke. Ochii doamnei Reynolds se îngustară, buzele i se strânsură.

— Îmi pare rău, domnule, dar programul regulat este foarte important pentru pacienții noștri, aici, la Brattleboro. Ei se agită ușor și au nevoie de o viață cumpătată, previzibilă, ca să rămână calmi...

— *Bine.*

Havemeyer inspiră adânc. Își scutură mânușa și o trase pe mâna dezgolită. Ceva din încetineala ostentativă a gestului îi conferea obscenitate. Se aplecă spre mine, cu mâinile încrucișate pe baston.

— Vom vorbi mai mult în curând, draga mea. Ești liberă mâine-seară? Mi-ar dispăcea teribil să fim întrerupți din nou.

Mi-am umezit buzele care se încălzeau încet și am încercat să par mai curajoasă decât mă simțeam.

— Nu... nu trebuie să fii invitat înăuntru?

El râse.

— O, draga mea, nu crede tot ce citești în foiletoanele din gazete. Voi, oamenii, încercați mereu să inventați *motive* pentru orice. Monștrii vin doar după copiii obraznici, după femeile ușoare, după bărbații necuviincioși. Adevărul este că cei puternici vin după cei slabi, oricând și oriunde doresc, întotdeauna a fost și va fi așa.

— Domnule.

Asistenta făcu un pas spre noi.

— Da, da.

Havemeyer flutură din mână spre ea, îmi aruncă un zâmbet flămând și plecă.

I-am ascultat țacănitul voios al bastonului în timp ce se îndepărta pe hol.

Pe la jumătatea băii, am început să tremur și nu m-am mai putut opri. Infirmierele se agitau în jurul meu și mă frecau cu prosoape calde pe brațe și pe picioare, dar tremuratul n-a făcut decât să se intensifice, apoi m-am trezit ghemuită, goală, pe podeaua de dale, ținându-mă de umeri ca să-i opresc din dârdâit. Mă duseră înapoi în camera mea.

Doamna Reynolds zăbovi să-mi strângă legăturile în jurul brațelor pe care încă aveam pielea de găină. Am apucat-o de mână cu ambele mele mâini înainte de a reuși să termine.

— Aș putea... credeți că mi-aș putea primi cartea înapoi? Doar în seara asta? Am să fiu cuminte. V-vă rog.

Aș fi vrut să mă prefac doar că mă bâlbâi, aș fi vrut să fi fost totul un șiretlic conceput ca să le adorm bănuielele și să le fac să aibă încredere în mine, iar apoi să evadez plină de îndrăzneală, dar eram la fel de îngrozită și disperată pe cât păream și nu-mi doream decât să mă ascund de gândurile care-mi urlau în cap. Gânduri precum: „Havemeyer este un monstru” și „Societatea e plină de monștri” și „Ce spune asta despre domnul Locke?” Și: „Bad este mort.”

Nu am crezut cu adevărat că va spune da. Infirmierele ne trataseră până atunci ca pe niște piese de mobilier masive,

care nu știau să se poarte și care aveau nevoie de hrănire și îngrijire. Ne vorbeau, dar pe acel ton lejer, de sporovăială, pe care soția unui fermier ar vorbi cu găinile ei. Ne hrăneau și ne îmbăiau, însă mâinile lor erau dure ca pietrele pe pielea noastră.

Totuși, doamna Reynolds se opri și mă privi. Păru aproape accidental, ca și cum, pentru o jumătate de secundă, ar fi uitat că sunt internată acolo și văzuse în schimb o fată care cerea o carte.

Ochii ei fugiră de ai mei ca niște șoareci speriați. Îmi strânse legăturile până când mi-am simțit pulsul bubuind în buricele degetelor și plecă fără să se mai uite în urmă.

Am plâns atunci, fără a putea măcar să-mi șterg dâra de muci care-mi curgea pe buză, incapabilă să-mi îndes fața în pernă sau să mă ghemuiesc cu capul între genunchi. Chiar și așa, am plâns, ascultând zgomotele făcute de mersul târșăit al femeilor de pe coridoare până când fața de pernă se udă complet sub capul meu și pe holuri se lăsă liniștea. Luminile electrice bâzâiau și trosneau în timp ce erau stinse.

În întuneric era mai greu să nu mă gândesc la domnul Havemeyer, la degetele lui albe care se întindeau spre mine ca niște picioare de păianjen, la pielea sa cu nuanțe albastrii licărind în lumina lunii.

Și apoi o cheie băjbâi și se răsuci în broască, iar ușa camerei mele se deschise. M-am smucit în legături, inima mi-a stat pentru o clipă și deja îi vedeam silueta în costum negru strecurându-se în cameră, îi auzeam bastonul răsunând tot mai aproape...

Dar nu era Havemeyer, ci era doamna Reynolds, cu *Cele zece mii de Uși* vârată sub braț.

Se grăbi să ajungă lângă patul meu, ca o pată albă ce se furișă prin întuneric. Îmi vârî cartea sub cearșafuri și-mi desfăcu legăturile pe dibuite. Am deschis gura, dar ea

clătină din cap fără să se uite la mine și plecă. Broasca se închise cu un zgomot scurt în spatele ei.

La început doar am ținut-o în mână; mi-am petrecut degetul mare peste literele tocite, i-am inhalat mirosul de libertate, venit de departe.

Apoi m-am furișat în lumina oblică a lunii, am deschis cartea și am fugit.

Capitolul patru

Despre dragoste

Dragostea prinde rădăcini – Dragostea pleacă pe mare – Rezultatele totodată previzibile și miraculoase ale dragostei

Printre intelectuali și persoanele sofisticate, este la modă zeflemisirea iubirii adevărate – pretinzându-se că nu este decât un basm cu zâne, bun pentru copii și femei tinere, care merită la fel de mult să fie luat în serios precum baghetele magice sau condurii de cleștar¹¹. Simt doar milă pentru aceste persoane învățate, fiindcă n-ar mai spune asemenea neghiobii dacă ar fi trăit vreodată o astfel de dragoste.

Mi-aș dori ca acești oameni să fi fost de față la întâlnirea dintre Yule Ian și Adelaide Lee din 1893. Nimeni dintre cei care le-ar fi văzut trupurile izbindu-se unul de altul în valurile ce le ajungeau până la brâu și ochii ce le scânteiau ca farurile care conduc în sfârșit acasă corăbiile rătăcite n-ar fi putut nega prezența iubirii. Aceasta plutea între ei ca un soare mititel, radiind căldură și poleindu-le chipurile cu aur roșiatic.

Dar până și eu trebuie să recunosc că dragostea nu-i întotdeauna plină de grație. După ce se dezlipiră unul de

celălalt, Ade și Yule rămaseră în picioare în valuri, fiecare holbându-se la străinul din fața sa. Ce-i spui unei femei pe care ai întâlnit-o o singură dată, într-o fâneauță din altă lume? Ce-i spui unui băiat-fantomă, ai cărui ochi cafenii te-au bântuit timp de doisprezece ani? Amândoi vorbiră odată; amândoi se bâlbâiră și tăcură.

Apoi Ade spuse cu înfocare:

— Căcat. Și, după o pauză scurtă, repetă: *Căcat*.

Își trecu degetele prin păr și își împrășcă cu apă de mare obraji cuprinși de fierbințeală.

— Ești într-adevăr tu, băiatule-fantomă? Cum te cheamă?

Întrebarea era absolut firească, dar alungă soarele dintre ei. Amândoi deveniră brusc conștienți cât de improbabil era ca doi oameni care nici măcar nu-și știau numele unul altuia să fie îndrăgostiți.

— Yule Ian.

Cuvintele fură rostite într-o șoaptă grăbită.

— Îmi pare bine, Julian. Îmi dai, te rog, o mână de ajutor?

Făcu semn în spate, spre barca ei, care acum plutea liniștită spre sud. Le luară câteva minute bune ca să mâne și să învingă împreună mica ambarcațiune, apoi s-o ducă în golf și s-o ancoreze de o stâncă ce ieșea din valuri. Lucrură în tăcere, studiindu-și unul altuia mișcările trupului, geometria miraculoasă a oaselor și mușchilor, ca și cum ar fi fost un cod secret a cărui descifrare le fusese încredințată. Apoi se opriră în picioare pe țărm, în văpaia roșie a apusului de soare, și le veni greu să se uite drept unul la celălalt.

— Ai dori... am o locuință a mea în Cetate.

Yule se gândi la camera sa înghesuită de la etajul casei unei spălătorese și-și dori foarte tare să fi invitat-o într-un castel sau într-un palat sau măcar într-unul dintre dormitoarele costisitoare, cu balcon, închiriate de negustorii care călătoreau. Ade încuviință din cap și urcară împreună în Cetatea Plumm, mergând umăr la umăr. Dosul palmelor

li se atingeau uneori timid pe străzile înguste, dar atingerea nu se prelungea. Yule simțea căldura ușoarelor ciocniri ca pe niște chibrituri aprinse pe piele.

În camera sa, o cocoță pe marginea patului nefăcut și se învârti puțin prin jur, consolidând teancuri de cărți și stivuiind călimări goale prin colțuri. Ade nu scotea o vorbă. Dacă Yule ar fi cunoscut-o mai bine decât reușise timp de câteva ore în adolescență, și-ar fi dat seama cât de neobișnuit se purta ea. Adelaide Lee era o femeie care-și etala dorințele în văzul tuturor, fără rușine sau trucuri, și în general se aștepta ca lumea să i le îndeplinească. Dar acum ședea într-o încăpere ticsită de lucruri, care mirosea a ocean și a cerneală, și nu găsea cuvintele potrivite.

Yule se așează șovăielnic lângă ea.

— Cum ai ajuns aici? o întrebă.

— Am navigat printr-o ușă de pe un vârf de munte din lumea mea. Îmi pare rău că mi-a luat atât de mult ca să ajung aici, dar sunt o grămadă de uși.

Un pic din încrederea ei obișnuită i se insinuă în voce.

— Căutai lumea asta? Mă căutai pe mine?

Ade înclină capul spre el.

— Desigur.

Pe chipul lui Yule înflori un zâmbet până la urechi, iar Adei i se păru că era un zâmbet furat de la un băiat mult mai tânăr. Era același zâmbet pe care i-l dăruise pe câmp, îmbătat de norocul lui, când ea îi promisese că se vor întâlni peste trei zile, și dintr-odată Adei îi fu clar ce avea de făcut în continuare.

Îl sărută. Simți cum buzele lui arcuite în zâmbet își schimbă forma pe ale ei, cum mâinile lui delicate de învățat îi poposesc ușor pe umeri. Ade se trase înapoi o clipă ca să-l privească – pielea lui întunecată cu nuanțe roșiatice, zâmbetul foarte diferit ce sclipea acum spre ea ca secera

lunii, privirea lui serioasă ațintită asupra chipului ei –, apoi scoase un hohot de râs și-l împinse în jos.

În afara camerei lui Yule, Cetatea Plumm se scufunda în liniștea dulce a înserării, locuitorii ei fiind prinși în mrejele orei adormitoare de după cină, dar înainte de lăsarea nopții. Dincolo de Plumm, marea Amarico clipoceă din valuri pe o mie de carene smolite și pe o mie de insule stâncoase și trimitea adieri sărate prin uși ce dădeau în alte ceruri, iar toate cele zece mii de lumi se legănau în zece mii de dansuri în lumina tot mai slabă a apusului. Dar pentru prima dată în viața lor, nici Adei și nici lui Yule nu le păsa de acele alte lumi, căci propriul lor univers era acum cuprins într-un pat îngust de la primul etaj al casei unei spălătorese din Cetatea Plumm. Trecură câteva zile până când își făcură din nou apariția afară.

Și fiindcă ne-am pus de acord că dragostea adevărată există, de-acum putem cugeta asupra naturii sale. Nu este, așa cum v-au făcut să credeți mulți poeți nechibzuiți, un eveniment în și din sine; nu este ceva care *se întâmplă*, ci ceva care doar *este* și a fost întotdeauna. Oamenii nu se îndrăgostesc, ci descoperă dragostea.

Acest proces arheologic i-a ținut ocupați pe Ade și Yule în zilele petrecute în camera închiriată a spălătoresei. Ei și-au descoperit iubirea mai întâi prin straniul și miraculosul limbaj al trupului: prin intermediul pielii și al transpirației cu iz de scorțișoară, al cutelor cu margini roz lăsate de cearșafurile în dezordine, al deltelor de vene ce le străbăteau dosul palmelor. Pentru Yule era o limbă cu totul nouă;

pentru Ade era ca și cum ar fi învățat din nou o limbă pe care credea că o știe deja.

Dar curând cuvintele rostite își făcură loc printre spațiile dintre ei. În arșița subacvatică a după-amiezilor umede și în ușurarea adusă de nopțile răcoroase, își spuseră unul altuia doisprezece ani de povești. Ade își zise prima povestea, un amestec palpitant de călătorii cu trenul la lumina stelelor și excursii pe jos până la epuizare, de plecări și venituri, de uși care se înălțau pieziș în amurg, întredeschise. Yule constată că n-o putea asculta fără un stilou în mână, de parcă ea ar fi fost un pergament din arhivă trezit la viață, pe care trebuia să-l *inregistreze* înainte să se facă praf.

Ea încheie cu povestea Muntelui Silverheels și a ușii către mare și doar răsă atunci când Yule insistă să-i dea detalii și date și alte informații specifice.

— Astea-s exact genul de prostii care strică o urzeală bună. Nu, domnule. E vremea să-mi spui povestea *ta*, nu crezi?

El se întinse pe burtă pe podeaua rece de piatră, cu picioarele încurcate în cearșafuri și antebrațele pătate de cerneală.

— Cred că povestea ta este și a mea, zise, ridicând din umeri.

— Ce vrei să zici?

— Adică... ziua aceea petrecută pe câmp m-a schimbat așa cum te-a schimbat și pe tine. Amândoi ne-am petrecut viața căutând secretele ușilor, urmând povești și mituri.

Yule își puse capul pe un braț și privi în sus spre minunea aurie întinsă pe patul lui.

— Doar că misiunea mea a însemnat mult mai mult timp petrecut în bibliotecă.

Îi povesti despre copilăria petrecută visând și despre tinerețea dedicată învățaturii, despre publicațiile sale academice respectate (care nu afirmău niciodată direct

existența ușilor, ci doar le prezentau ca pe niște creații mitologice care oferă revelații sociale valoroase), despre misiunea sa fără sfârșit de a descoperi natura adevărată a ușilor dintre lumi.

— Și ce ai aflat, Julian?

Tânărul era încântat de felul străin în care Ade îi contopea numele când le rostea.

— Câte ceva, spuse el, arătând numeroasele volume din *Un studiu comparativ al pasajelor, portalurilor și intrărilor din mitologia lumii* care erau stivuite pe biroul său. În niciun caz destul.

Ea se ridică și se aplecă peste biroul lui, cercetând unghiurile cuvintelor străine pe pagină. Trupul îi arăta ciudat de multicolor în ochii lui Yule, cu pielea care trecea amețitor de la nuanța cea mai pală a laptelui la pistrui arși de soare.

— Tot ce știu, spuse ea, este că există aceste locuri – un fel de locuri subțiate, greu de observat dacă nu privești într-un anumit fel – prin care poți ajunge în alte părți. Tot felul de alte părți, unele dintre ele pline ochi cu magie. Și întotdeauna apar *scurgeri*, așa că tot ce trebuie să faci este să urmezi poveștile. Ce-ar mai fi?

Yule se întrebă dacă toți învățații își dedicau viața unor întrebări la care alți oameni răspunseseră deja cu nonșalanță, și dacă asta li se părea supărător sau agreabil. Bănuia că Ade va fi adesea și una, și alta.

— Nu prea multe, zise el, pe un ton sec. Există, așa cum spui, locuri subțiate, unde lumile curg una în alta. Dar ideea mea este că această scurgere este cumva... importantă. Chiar vitală.

Ușile, îi spuse el, înseamnă schimbare, iar schimbarea este o necesitate primejdioasă. Ușile înseamnă revoluții și revolte, incertitudini și mistere, balamale în jurul cărora lumi întregi pot fi făcute să se întoarcă. Ele sunt începutul

și sfârșitul fiecărei povești adevărate, căile de trecere care duc la aventuri și la nebunie și – aici zâmbi – chiar la dragoste. Fără uși, lumile ar stagna, calcificate, lipsite de povești.

Încheie cu solemnitatea unui învățat.

— Dar nu știu de unde au apărut ușile inițial. Au existat oare întotdeauna acolo sau au fost create? De cine și *cum*? Pe o lucrătoare prin cuvinte ar putea-o costa viața să despice lumea în felul ăsta! Deși... poate că nu, dacă lumile plutesc deja atât de aproape una de alta. Poate că seamănă mai mult cu gestul de a trage deoparte un vâl sau de a deschide o fereastră. Însă mai întâi ar trebui convinsă că este măcar posibil, și mă îndoiesc...

— De ce contează atât de mult de unde au apărut?

Ade se întinsese pe jos lângă el în timp ce vorbea, privindu-l cu un amestec de admirație și frivolitate.

— Pentru că par atât de *fragile*. Atât de ușor de închis. Și dacă pot fi distruse, dar nu create, cu trecerea anilor nu vor fi din ce în ce mai puține uși? Gândul ăsta... m-a bântuit. Am crezut că s-ar putea să nu te mai găsesc niciodată.

Greutatea celor doisprezece ani de căutări în van îi apăsă pe amândoi.

Ade își petrecu un braț și un picior peste spatele lui Yule.

— Asta nu mai contează. Te-am găsit, oricum, și pentru noi nu vor mai exista uși închise.

O spuse cu atâta grozăvie și neînfricare, ca și cum îi răsuna în piept mârâitul unei tigroaice, încât Yule o crezu.

Mai trecură câteva zile bune înainte ca Ade și Yule să poată doar să stea liniștiți și în tăcere unul lângă altul pe pat, fără nevoia plină de frenezie de a se cunoaște. Scoseseră la lumină forma brută a iubirii dintre ei și erau mulțumiți să lase restul să se desfășoare mai calm, întinzându-se înaintea probei lor ca o mare nesfârșită.

Pentru Ade era un fel de întoarcere acasă: după ani de rătăcirii dezrădăcinate, ani în care se lăsase purtată pe urmele subtile ale poveștilor, cu o suferință neostoită în inimă, descoperea că este în sfârșit mulțumită să stea pe loc. Pentru Yule era o plecare. El își dusesese viața în limitele reconfortante ale cercetării și învățăturii, motivat să-și continue studiile cu o fervoare neclintită, rareori ridicând privirea spre orizont. Dar acum descoperea că este în voia valurilor, neancorat – ce mai contau studiile lui? Ce erau misterele ușilor prin comparație cu misterul mult mai important al căldurii emanate de trupul lung și alb al Adei, întins lângă el?

— Ce facem acum? o întrebă el într-o dimineată.

Ade moțâia pe jumătate în lumina rozalie, perlată a zorilor. Îngrijorarea din vocea lui o făcu să râdă.

— Orice vrem, Julian. Pentru început, ai putea să-mi arăți lumea ta.

— Bine.

Yule rămase tăcut vreme de câteva răsuflări prelungi.

— Mai întâi aș vrea să fac ceva.

Se ridică și cotrobâi prin birou după un toc și o călimară cu cerneală groasă, gelatinoasă. Se ghemui lângă pat și întinse brațul ei stâng pe cearșafuri.

— Când se întâmplă ceva, ceva important, îl scriem. Dacă este ceva important ce ar trebui știut de toată lumea, îl scriem aici.

Bătu cu degetul pe pielea moale a interiorului încheieturii mâinii ei.

— Și ce ai de gând să scrii?

Ochii lui, când îi întâlneau pe ai ei, deveneau solemni și întunecați ca niște lacuri subterane. Ade simți un ușor tremur în stomac.

— Aș vrea să scriu: *În această zi din vara lui 6920, Adelaide Lee Larson și Yule Ian Scholar au găsit dragostea și au jurat s-o păstreze pe vecie.* Înghiți un nod. Asta dacă n-ai nimic împotriva. Scrise astfel, cu cerneala asta, cuvintele vor dura câteva săptămâni, dar pot fi îndepărtate prin spălare. Este doar un fel de promisiune.

Inima Adei bătea cu putere.

— Și ce se-ntâmplă dacă hotărâsc că nu vreau să le spăl?

Fără să spună nimic, Yule ridică brațul stâng. Tatuajele se încolăceau în jurul lui cu linii apropiate, închise la culoare, numindu-l învățat și enumerându-i cele mai prestigioase publicații. Ade privi foarte serios însemnele pentru o clipă, ca o femeie care-și vede viitorul și-și dă o ultimă șansă să se răzgândească, apoi întâlni privirea lui Yule.

— Atunci să nu ne mai ostenim cu tocul. Unde ne putem face tatuajele?

Yule simți că i se sparge în piept o bulă uriașă de ușurare amețitoare. Râse, iar ea îl sărută, și când părăsira casa spălătoresei în după-amiaza aceea, mâinile lor împletite erau înconjurată cu cerneală neagră proaspătă, care le scria viitorul în văzul lumii întregi.

Își petrecură următoarele ore făcând cumpărături în piața cu paravane de pânză viu colorate din Plumm. Yule se târguia pentru fructe uscate și ovăz în propoziții scurte, practice, ale limbii americane comune, în timp ce după Ade se strângea o turmă de privitori fascinați, care îi urma ca siajul unei corăbii. Se auzeau chicote și țipete de la copiii cu brațe subțiri, bombăneli compătimitoare de la precupețe,

bârfeli mormăite dinspre pescarii care auziseră zvonuri despre femeia-fantomă.

Yule închirie un cărucior prăpădit cu care coborî proviziile pe plaja de răsărit, unde barca grăsună a Adei continua să se lege în golf. Își petrecură noaptea înveliți într-o bucată de pânză de rezervă, pe fundul bărcii, ascultând lipăitul valurilor pe carena gudronată din lemn de pin și privind cum noaptea se rotea deasupra lor ca fusta presărată cu stele a unei dansatoare. Ade se cuibări la adăpostul moale al brațului său, cu gândul la *au trăit fericiți până la adânci bătrâneți* și la povești cu sfârșit fericit. Yule se gândea la *a fost odată ca niciodată* și la începuturi pline de îndrăzneală.

Plecară în zori. Când fu întrebată ce dorește să vadă, Ade răspunse „Totul”, așa că Yule schiță ascultător o rută care includea tot. Întâi traseră în portul Cetății Sissly, unde Ade putu admira domurile roz ale capelelor locale și gusta aroma înțepătoare a fructelor de gwanna proaspete. Apoi poposiră trei nopți pe insula Tho, abandonată, unde ruinele unei Cetăți care dăduse greș se conturau în soare ca niște dinți cenușii și rupți, după care trecură pe lângă un șir de insule joase, al căror nisip fusese erodat de valuri, prea mici pentru a avea un nume. Se plimbară pe străzile Cetății Yef și dormiră în grotele răcoroase ale Cetății Jungil și trecură faimosul pod care lega Cetățile surori Iyo și Ivo. Navigară spre miazănoapte și spre apus, urmând curenții de vară ce-i îndepărtară de căldura copleșitoare a ecuatorului și văzură Cetăți aflate la o asemenea distanță, încât până și Yule le citise numele doar pe hărțile lui.

Leafa de învățat a lui Yule, bună pentru închirierea unor cămăruțe și pentru luarea unor mese simple, nu era atât de generoasă, încât să se poată aproviziona la nesfârșit din piețele cetăților. În schimb, Yule își scotoci prin memorie ca să-și amintească lecțiile date de tatăl său cu mult timp în urmă despre legarea de noduri și punerea de cârlige, și

pescui pește pentru cină. Ade tăie și încovoie mlădițe subțiri și împleti un fel de umbrar boltit spre pupa ambarcațiunii, sub care se puteau adăposti de soare și de ploaie. În aglomerata Cetate Cain, Yule cumpără un mosor de ață cerată și un ac de fier lung cât palma lui. Își petrecură o zi plutind în portul din Cain, în timp ce tânărul cosea binecuvântări pe pânza lor scandalos de goală. Scrise toate rugăciunile obișnuite pentru vreme bună și traversare sigură, dar acolo unde majoritatea ambarcațiunilor adăugau o dedicație specifică – pentru pescuit bogat sau comerț profitabil sau călătorii confortabile – scrise doar *pentru dragoste*. Ade văzu cuvântul răsucit în jurul încheieturii mâinii ei reflectat pe pânză și-l sărută pe obraz, râzând.

Era greu să-și închipuie un sfârșit al acelor luni de aur pe care le-au petrecut la bordul *Cheii*. Arșița verii pieri și îi luară locul vânturile răcoroase, puternice ale sezonului de negoț, când Amarico era atât de circulată de corăbii, încât marea însăși mirosea a mirodenii, a ulei și a hârtie de in de bună calitate. Yule și Ade descriau spirale îmbătate de dragoste prin curenți, făcând meandre înapoi spre miazăzi pe valuri înspumate, fără a plănui mai departe de următoarea insulă, următoarea Cetate, următoarea noapte petrecută cuibăriți unul în brațele celuilalt pe vreo plajă pustie. Yule credea că ar putea s-o țină așa pentru totdeauna.

Desigur, Yule se înșela. Dragostea adevărată nu stă pe loc; ea este de fapt o ușă, prin care pot intra tot felul de lucruri miraculoase și periculoase.

— Julian, iubitele, trezește-te.

Își petrecuseră noaptea pe o insuliță acoperită de conifere, locuită doar de pădureni și de turme de capre. Yule era cuibărit bine în patul lor de pânză de corabie și pături, asudând vinul de ienupăr din seara trecută, dar își dezlipi ochii la chemarea Adei.

— Hă? întrebă el elocvent.

Ea ședea, cu spatele la mare, hașurată de lumina zorilor care se strecura printre crengile pinilor. Părul de culoarea paiului îi atârna în jurul umerilor într-o linie neregulată acolo unde îl pusese pe Yule să i-l taie cu cuțitul lui de pescuit, iar pielea îi căpătase o nuanță de maroniu improbabilă, aducând mai degrabă cu o arsură. Purta învelitoarea practică a femeilor navigatoare, dar încă nu stăpânea pliurile și cutele cerute de ea, așa că hainele îi atârnau în jurul trupului ca niște plase de pescuit dezlegate. Yule se gândi că femeia era cel mai frumos lucru din lumea lui și din oricare alta.

— Trebuie să-ți spun ceva. Ade își freca un deget peste cuvintele negre ce-i marcau în continuare încheietura mâinii stângi. Ceva important, cred.

Yule o privi mai atent, dar expresia ei îi era necunoscută. În lunile petrecute împreună, o văzuse epuizată și entuziasmată, furioasă și colțoasă, plictisită și curajoasă; niciodată n-o văzuse temătoare. Emoția aceea era ca un turist străin rătăcit pe trăsăturile Adei.

Ea răsuflă cu putere și închise ochii.

— Julian, cred... de fapt, *știu*, sunt destul de sigură de ceva vreme... că voi avea un copil.

Lumea rămase suspendată. Valurile încetară să mai lipăie, ramurile pinilor nu se mai atingeau una de alta, chiar și micile viețuitoare de sub pământ se opriră din săpat. Yule nu era sigur dacă-i mai bate inima, atâta doar că nu părea să fie mort.

— Ei bine, n-ai de ce să arăți atât de al naibii de surprins. Vreau să zic, atunci când doi oameni fac ce-am făcut noi vreme de jumătate de an, ar trebui să fii de-a dreptul prost să nu te gândești că am putea – că eu aș putea...

Ade trase cu greutate aer în piept printre dinții strânși.

Însă lui Yule îi venea greu s-o audă clar, pentru că tăcerea de moment lăsase locul unui sentiment nestăpânit și sărbătoresc, de parcă propria lui inimă care nu mai știa să bată normal fusese înlocuită de o paradă a Cetății. Se strădui să răspundă cu blândețe și prudență.

— Ce-ai să faci?

Ochii Adei se lărgiră și degetele se răsfirară într-un gest neajutorat peste burtă, ca și când ar fi încercat să-l respingă pe tânăr.

— Aș zice că nu prea pare că am de ales¹². În voce nu i se simțea însă deloc amărăciune sau regret, doar teama aceea ca un fior de gheață. Dar bărbatii au de ales, nu-i așa? Dumnezeu știe că tata n-a... el n-a vrut – *tu* ce-ai să faci?

Și atunci Yule își dădu seama de ceea ce ar fi trebuit să fie evident: Adei nu-i era frică de copilaș, ci de *el*. Asta fu o ușurare atât de mare, încât izbucni într-un râs ca un puternic strigăt de bucurie, care împrăștie păsările cocoțate în copaci deasupra lor și o făcu pe Ade să-și muște obrazul pe dinăuntru pentru că prinsese dintr-odată speranțe.

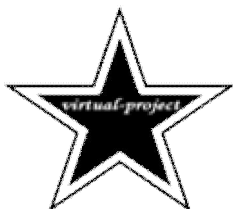
Yule zvârli de pe el păturile și se târî spre ea. Îi luă mâinile – pline de cicatrici și arse, cu unghii tocite, dar frumoase – într-ale lui.

— Uite ce voi face, dacă-mi vei îngădui: mă voi întoarce cu tine în Nin și te voi lua de soție și voi găsi un loc în care ne vom întemeia un cămin. Și toți trei – sau patru? sau șase? – stai să-mi cunoști frații și surorile – ne vom petrece iernile în Nin și verile navigând, iar eu te voi iubi pe tine și pe copilul nostru mai mult decât a iubit vreun bărbat ceva pe lume. Nu vă voi părăsi niciodată cât voi trăi.

Văzu cum teama dispare de pe fața ei, înlocuită de ceva arzător, luminos, care-l făcu pe Yule să se gândească la scufundătorii care stau la marginea falezei sau la lucrătoarele prin cuvinte care se uită lung la pagina albă.

— Da, spuse ea, și întreaga lor viață fu cuprinsă în acel singur cuvânt.

Dacă Yule ar fi fost un bărbat mai vrednic, poate și-ar fi ținut promisiunea... măcar față de fiica sa, dacă nu față de soție.

Însăși mama lui Yule le tatua jurămintele de nuntă pe brațe. Lucra cu părul alb împletit în noduri și strâns la spate sub o basma și cu acele suind și coborând în același ritm pe care Yule îl cunoștea din copilărie. Tot i se mai părea ceva magic să vadă cuvintele cum apar peste urma de sânge și cerneală lăsată de ac, precum zorile care se țin după carul unui zeu din vechime. Pentru Ade, ritualul nu avea greutatea tradiției, dar tot își ținea răsuflarea văzând frumusețea ciudată a liniilor întunecate ce se răsuceau în sus pe antebrațul ei, iar atunci când își lipea brațul de al lui Yule, astfel încât rănilor negru-roșiatice să se atingă, și rostea cu glas tare cuvintele scrise cu cerneală, tot simțea că se cutremură pământul sub ea.

După jurămintele, urmă tradiționala Semnare a Binecuvântărilor. Părinții lui Yule – cu expresii năucite, afabile, ce arătau că nu prea înțeleg cum de ajunsese fiul lor să se căsătorească cu o străină cu pielea albă ca laptele, care nu avea nimic în afară de cea mai urâtă barcă din lume, dar se bucurară oricum pentru el – găzduiră adunarea și toți verii și mătușile gârbovite ale lui Yule, precum și colegii de la universitate se strânseseră în număr mare ca să li se consemneze rugăciunile pentru însurăței în cartea familiei. Rămaseră după aceea să bea și să mănânce

până când nu mai puteau, așa cum era tradiția, iar Ade își petrecu a treia ei noapte în Cetatea Nin înghesuită în patul din copilărie al lui Yule, privind stelele lui de tinichea care se roteau deasupra.

Mai trecu o săptămână până ce Yule izbuti să încheie o nouă înțelegere între el și universitate. Anunță că-și terminase cercetarea pe teren și că avea nevoie de timp și de liniște ca să-și adune ideile, și că ar dori o leafă suficient de mare pentru a putea întreține o soție și un copil. Ei refuzară; el insistă. În cele din urmă, și după multe bodogăneli despre contribuțiile așteptate de la Yule pe viitor pentru reputația universității, maestrul îi ceru să predea de trei ori pe săptămână în piața Cetății și-i oferii destui bani ca să-și îngăduie o casuță de piatră pe coasta de deal înaltă din nordul insulei.

Casa era o construcție obosită, lăsată, pe jumătate îngropată în dealul din spatele ei, care mirosea puternic a capre în după-amiezile călduroase. Avea doar două încăperi, un cuptor înnegrit ocupat de câteva generații de șoareci și un pat alcătuit dintr-o pânză tare umplută cu paie. Zidarul care le ciopli numele în priciul de piatră își spuse în sinea lui că era o locuință sumbră și neîndestulătoare pentru o familie tânără, dar pentru Yule și Ade era cea mai frumoasă casă ce avusese vreodată patru pereți și un acoperiș. Aceasta este atingerea nebunească a lui Midas a iubirii adevărate, care transformă în aur tot ce atinge.

Iarna se abătu asupra Cetății Nin pe furiș, ca o pisică mare și albă, alcătuită din cețuri reci și vânturi pătrunzătoare. Ade era complet neimpresionată de ea și râdea de Yule, care-și înfășură țesături de lână în jurul pieptului și tremura lângă cuptorul de pâine. Făcea plimbări lungi pe dealuri, îmbrăcată doar în hainele de vară, și se întorcea cu obraji aprinși de vânt.

— Nu vrei să te îmbraci cu ceva mai gros? o rugă Yule într-o dimineață. De dragul lui?

Își petrecu un braț pe după curbura lină a pântecului ei. Femeia râse și se trase într-o parte.

— Cred că vrei să zici de dragul *ei*.

— Mm. Ei bine, poate ai vrea să porți asta? spuse el și scoase de la spate o haină de pânză maronie și aspră, la fel de străină pentru lumea lui pe cât de familiară era într-a ei.

Ade încremeni.

— Ai păstrat-o toți acești ani?

— Sigur că da, răspunse el șoptit în părul mirosind a sare de pe ceafa ei și în acea dimineață plimbarea Adei fu întru câtva întârziată.

Primăvara în Nin era un anotimp al saturației. Ploile calde transformară toate potecile în noroi și înveșmântară toate pietrele în mușchi. Hainele frumos împăturite prindeau mucegai în teancurile în care fuseseră aranjate și pâinea se învechea aproape înainte de a se răci. Ade își petrecea mai mult timp în Cetate cu Yule, legănându-se în susul și în josul străzilor pe care ploaia le făcea lunecoase și exersându-și amaricana teribilă pe fiecare trecător sau lucrând cu tatăl lui Yule la îndepărtarea micilor creaturi cu cochilie de pe chilele bărcilor sale de pescuit. Se îngrijea și de *Cheia*, ajustând-o și reconstruind-o sub îndrumarea tatălui lui Yule până când aceasta ajunsese să stea un pic mai semeată la docuri, cu catargul mai subțire și mai înalt și cu carena bine călăfăuită. Îi plăcea s-o privească legănându-se pe valuri și să-și simtă copilul răsucindu-i-se sub coaste. „Într-o zi va fi a ta, într-o zi tu și *Cheia* veți ridica ancora și veți pluti spre orizonturi noi”, îi spunea Ade.

În miezul verii, în acea lună decolorată de soare pe care Ade o numea iulie, Yule se întoarse acasă și o găsi înjurând, frântă de mijloc, cu pielea umedă de stropii perlați de sudoare.

— Vine băiețelul?

— Fetița... gâfâi Ade și-l privi cu expresia unei tinere războinice care se avântă în prima ei bătălie.

Yule îi apucă strâns mâinile, tatuajele lor contopindu-se ca niște șerpi care se împerecheau în sus pe încheieturi, și înălță aceleași rugi disperate, tăcute, pe care fiecare tată le înălță în acel moment: ca soția lui să trăiască, copilul lui să fie întreg și sănătos și el să-i țină pe amândoi în brațe până-n zori.

Și, prin cel mai adesea repetat și transcendent miracol din lume, rugăciunile îi fură ascultate.

Fiica lor se născu chiar înaintea răsăritului. Avea pielea de culoarea lemnului de cedru și ochi aurii ca spicele de grâu.

Îi dădură numele unui zeu vechi aproape uitat din lumea Adei, pe care Yule îl studiase odată într-un text străvechi păstrat în arhivele din Nin. Era un zeu ciudat, înfățișat în manuscrisul decolorat de vreme cu două fețe, una îndreptată înapoi, alta înainte. Nu stăpânea asupra unui domeniu anume, ci asupra locurilor intermediare – dintre trecut și prezent, dintre aici și acolo, dintre sfârșituri și începuturi – pe scurt, asupra ușilor.

Dar Ade credea că Janus sună prea mult a Jane, și zise că a naibii să fie dacă vreo fiică a ei se va numi Jane. În schimb, o numiră după luna care-i aparținea acelui zeu, ianuarie – pe limba Adei, January.

O, scumpa mea fiică, desăvârșita mea January, ți-aș implora iertarea, dar îmi lipsește curajul.

Tot ce-ți pot cere este să crezi. Crede în uși și în lumi și în Cea Scrisă. Mai mult decât orice, crede în dragostea noastră pentru tine, chiar dacă singura dovadă pe care ți-am lăsat-o noi este cuprinsă în cartea pe care o ții acum în mână.

6. Ușa de sânge și argint

Când eram copil, micul dejun însemna douăzeci de minute de liniște absolută, în care stăteam așezată vizavi de domnișoara Wilda, în opinia căreia conversația afecta digestia, iar gemul și untul erau doar pentru sărbători. După plecarea ei, m-am alăturat domnului Locke la micul dejun la masa lui enormă, lăcuită, făcând tot posibilul să-l impresionez cu postura mea bună și cu tăcerea mea de doamnă. Apoi sosi Jane și micul dejun se transformă în cafea furată și băută într-o cameră de zi uitată sau într-o încăpere în dezordine din pod, unde totul mirosea a praf și a soare, iar Bad putea lăsa pe fotolii peri fini, de culoarea bronzului, fără să fie certat.

În Brattleboro, micul dejun însemna terciul de ovăz pus cu polonicul în castroane de tablă, lumina palidă filtrată de ferestrele înalte și bocănitul tocurilor supraveghetoarelor pe culoarele dintre mese.

Buna purtare îmi adusese dreptul de a mă alătura turmei de femei care murmurau întruna și mâncau în sala de mese. În dimineața aceea mă așezasem lângă o pereche nepotrivită de femei albe: una dintre ele bătrână, subțire și cu o expresie dezaprobatoare, cu părul pieptănat peste cap și prins într-un coc atât de strâns, încât îi trăgea în sus sprâncenele în mici arcuri; cealaltă, tânără și lătareață, cu ochi cenușii și umezi și buze uscate.

În timp ce mă așezam, amândouă se uitară insistent la mine. Era o privire familiară: lipsită de încredere, parcă întrebându-mă ce sunt mai exact, pe care o simțeam ca pe lama unui cuțit apăsată pe pielea mea.

Dar nu și în dimineața aceea. În dimineața aceea, pielea mea era o armură strălucitoare, era o piele de șarpe argintie, era invulnerabilă; în dimineața aceea, eram fiica lui Yule Ian Scholar și a Adelaidei Lee Larson, iar privirea lor nu mă putea atinge.

— Ai de gând să mănânci ăla?

Se părea că fata cu ochi cenușii decisese că nu eram într-atât de ciudată, încât să nu-mi poată cere biscuitul pe jumătate cufundat în terciul meu de ovăz, ca o umflătură plată de culoarea solzilor de pește.

— Nu.

Ea luă biscuitul și-i supse încet umezeala.

— Sunt Abby, mă informă. Ea e domnișoara Margaret.

Femeia mai vârstnică nu se uită la mine, dar chipul parcă i se strâmbă și mai mult.

— January Scaller, am spus pe un ton politicoș, dar m-am gândit: *January Scholar*.

Asemenea tatei înaintea mea. Gândul acesta era ca flacăra unui felinar în pieptul meu, o strălucire atât de reală, încât m-am gândit că probabil se scurge din mine ca lumina în jurul unei uși închise.

Domnișoara Margaret pufni ușor ca o femeie cu creștere aleasă, într-un mod măsurat perfect încât să poată fi confundat cu un zgomot inocent. M-am întrebat ce fusese înainte de a deveni o nebună – oare o moștenitoare? Nevasta unui bancher?

— Și ce fel de nume este ăsta, mai precis?

Tot nu se uita la mine, ci își adresă întrebarea aerului înconjurător.

Flacăra felinarului din pieptul meu se aprinse și mai tare.

— Al meu.

Numai al meu. Pe care mi l-au dat adevărații mei părinți, care se iubeau, care mă iubeau... care cumva mă abandonaseră. Flacăra felinarului scăzu un pic, pălpâind din cauza unui curent brusc.

Ce se întâmplase cu căsuța de piatră de pe coasta dealului, cu *Cheia*, cu mama și cu tata?

Aproape că nu voiam să știu. Voiam să zăbovesc cât de mult puteam în trecutul fragil, pasager, în acel scurt *au trăit*

fericiți până la adânci bătrâneți în care aveam un cămin și o familie. Noaptea trecută preferasem să vâd *Cele zece mii de Uși* sub saltea, decât să mai citesc o pagină și să risc să pierd tot.

Abby clipea din ochii umezi în tăcerea bruscă.

— Azi-dimineață am primit o telegramă de la fratele meu. Zice c-o să plec acasă marți sau miercuri.

Margaret pufni din nou. Abby o ignoră.

— Crezi că vei sta mult aici? mă întrebă ea.

„Nu.” Aveam prea multe de făcut – să-mi termin de citit cartea, s-o găsesc pe Jane, să-mi găsesc tatăl, să îndrept totul prin scris – ca să rămân închisă aici ca o micuță orfană cu o soartă tragică dintr-un roman gotic. Plus că, dacă mai rămâneam după lăsarea întunerului, eram pe trei sferturi sigură că un vampir îmi va intra pe fereastră și mă va mânca.

Trebuia să găsesc o cale de ieșire. Oare nu eram eu fiica lui Yule și a Adei, născută sub soarele altei lumi? Nu fusesem eu numită după zeul spațiilor intermediare și al căilor de trecere, zeul Ușilor? Într-adevăr, cum puteam fi ținută închisă? Propriul meu sânge părea să fie un fel de cheie, o cerneală cu care mi-aș putea scrie o nouă poveste.

Ah! Sânge.

Un zâmbet îmi înflori încet pe chip, lăsându-mi dinții la vedere.

— Nu, nu cred, am răspuns degajat. Pur și simplu am prea multe de făcut.

Abby dădu din cap mulțumită și se lansă într-o poveste lungă și improbabilă despre picnicul de care va avea parte când va ajunge înapoi acasă, despre cât de dor îi era fratelui său de ea și cum nu era vina lui că ea era o soră atât de dificilă.

Am părăsit sala de mese în aceleași rânduri cenușii. Am încercat să-mi las umerii în jos și să mă gârbovesc, ca toată

lumea, și când doamna Reynolds și o altă infirmieră mă însoțiră în camera mea, am spus „mulțumesc” pe un ton moale, docil. Doamna Reynolds se uită pentru o clipă în ochii mei, apoi își feri privirea. Nu mă legară de pat cu chingile când plecară.

Am așteptat până când le-am auzit pașii pe hol oprindu-se în dreptul următoarei uși încuiate, apoi m-am repezit la saltea. Mi-am trecut ușor buricele degetelor peste cotorul cărții tatei, dar am lăsat-o unde era. În schimb, am găsit argintul rece al monedei din Cetatea Nin.

O simțeam grea în palmă, mai mare decât o jumătate de dolar și de două ori mai groasă. Regina zâmbea în sus spre mine.

Încet, am frecat marginea monedei de tencuiala tare de ciment de pe peretele de lângă pat. Am ridicat-o din nou în lumină și am văzut că, aproape imperceptibil, curba netedă a monedei se tocise.

Am zâmbit – era zâmbetul disperat al unei prizoniere care își sapă tunelul pentru evadare – și am apăsat din nou moneda de perete.

La vremea cinei, mușchii brațelor îmi erau ca niște cârpe stoarse și încheieturile degetelor mă dureau acolo unde se încheștau în jurul monedei. Doar că nu mai arăta a monedă. Erau două laturi în unghi, care se întâlneau într-un singur punct, iar din chipul reginei nu mai rămăsese decât un ochi înțelept în centru. Am continuat să râcăi după cină, fiindcă voiam să fiu sigură că obiectul este suficient de ascuțit și, de asemenea, pentru că-mi era frică.

Dar noaptea începea să se lase – am urmărit cum lumina de pe pereții goi se transformă din roz în galbenul cel mai pal și apoi într-un cenușiu estompat –, iar Havemeyer avea să se întoarcă în curând. Târându-se ca un monstru din romanele de groază de duzină de-a lungul holurilor, întinzându-și degetele reci spre mine, sorbindu-mi căldura din carne...

Am dat la o parte păturile, am coborât picioarele desculțe pe podea și m-am furișat până la ușa încuiată.

Moneda strălucea, subțiată, în palma mea, transformată într-o lamă de cuțit minusculă sau într-o peniță de argint ascuțită. Mi-am atins ușor cu ea buricul degetului, m-am gândit la ochii flămânzi ai lui Havemeyer și am apăsat.

La lumina lunii, sângele arată precum cerneala. Am îngenuncheat și am tras cu degetul pe podea o linie tremurată, dar sângele curgea picătură cu picătură și forma șiraguri de perle pe podeaua bine lustruită. Am strâns mâna pumn, forțând picăturile șovăitoare să traseze un *U* mânjit cu mici băltoace, însă știam deja că nu va merge: ar fi fost nevoie de prea mult sânge și de prea mult timp.

Am înghițit un nod. Mi-am pus brațul stâng pe genunchi și am încercat să mă gândesc la el ca la o coală de hârtie sau ca la o tăbliță de lut ori de ardezie, ceva fără viață. Mi-am atins pielea cu cuțitul de argint, chiar acolo unde mușchiul fibros al antebrațului se unea cu cotul.

Mi-am spus în gând „Rezistă, January” și am început să scriu.

Durea mai puțin decât m-aș fi așteptat. Nu, mint – durea întocmai cât te-ai aștepta să doară când sapi litere în propria-ți carne, suficient de adânc pentru ca sângele să clocotească la suprafață ca niște puțuri de petrol roșu; doar că uneori durerea este prea inevitabilă, prea necesară ca s-o mai simți.

UȘA

Aveam grijă să tai liniile departe de venele ca niște sfori răsucite din mijlocul antebrațului, datorită impresiei vagi că aș putea să sângerez până la moarte pe podeaua spitalului și să-mi scurtez astfel în mod tragic încercarea de evadare. Dar îmi era la fel de frică să nu tai prea ușor, ca și cum asta ar fi putut semnala vreo ezitare sau lipsă de credință secretă. Să nu uităm, ceea ce contează este să crezi.

UȘA SE DESCHIDE PENTRU EA.

Marginea monedei mușcă și se răsuci în jurul punctului, iar eu am crezut-o din toată inima mea tulburată.

Încăperea se rearanjă în același mod aproape familiar, printr-o tragere subtilă, de parcă o gospodină invizibilă ar fi apucat de colțurile realității, ca s-o îndrepte și să-i netezească cutele. Am închis ochii strâns și am așteptat, cu speranța bubuindu-mi în vene și picurând pe podea – Dumnezeu să mă aibă în pază dacă nu merge; dimineață voi fi găsită zăcând într-o băltoacă închegată din propriul meu sânge – măcar Havemeyer nu va mai avea ce căldură vitală să fure...

Încuietoarea se învârti cu un clic. Am deschis ochii, clipind, cuprinsă brusc de epuizare. Ușa se mișcă foarte puțin spre interior, ca și cum ar fi fost trasă de o adiere slabă.

M-am aplecat în față și mi-am odihnit fruntea pe o dală din podea, lăsând valurile de oboseală să se rostogolească și să se spargă peste mine. Ochii voiau să mi se închidă; coastele mă dureau ca și când aș fi înotat până pe fundul lacului și înapoi.

Dar el venea, iar eu nu puteam rămâne.

Am șchiopătat înapoi până la pat, târându-mă în trei membre, lăsând o dâră roșie, și am scormonit după cartea mea. Am strâns-o la piept pentru o singură clipă, inspirând parfumul de mirodenii și ocean. Mirosea exact ca vechea haină fără formă a tatei, pe care o aranja pe spătarul

scaunului, la cină, ori de câte ori era acasă. Cum de nu-mi dădusem seama de asta până acum?

Am vârât cartea sub braț, am strâns în palmă cuțitul-monedă și am plecat.

Desigur, aici nu exista niciun Prag, dar să pășesc din camera mea în hol însemna totuși să trec dintr-o lume într-alta. M-am repezit pe hol cu cămașa de noapte bătoasă foșnind când mi se atingea de picioare și cu sângele picurând în urmă într-o dără lungă de stropi. M-am gândit în mod absurd la potecile de firimituri ce te conduceau prin pădurile întunecoase din basme și mi-am stăvilit o pornire ușor isterică de a râde.

M-am furișat două etaje pe scări și am ajuns în holul de la intrare, de un alb imaculat. Am trecut pe lângă ușile cu litere frumoase de aur pe sticlă, clipind la titluri din ochii încețoșați. *Dr. Stephen J. Palmer*. Am simțit un imbold irațional de a mă strecura în biroul lui și de a-i răsturna toate dosarele și mapele alea ordonate, de a-i face bucățele toate notițele îngrijite – poate chiar de a-i fura stiloul hidos – , dar am mers tiptil înainte.

Intrarea era de marmură, rece sub picioarele mele desculțe. Mă întindeam spre impunătoarele uși duble, simțind deja mirosul ierbii vâratice și al libertății, când mi-am dat seama de două lucruri în același timp: primul, că aud voci ridicate răsunând cu ecou la etajul de deasupra, o zarvă în crescendo ce dădea alarma, și că lăsasem o urmă roșie de picuri pe coridoare, ce ducea drept la ușile din față. Și al doilea, că de cealaltă parte a ușilor se înălța o siluetă neclară, conturată de umbre și de lumina lunii. Silueta înaltă, rarefiată a unui bărbat.

Nu!

Am simțit cum mi se taie picioarele și cum înaintez cu încetineală, ca și cum înotam prin nisip până la genunchi. Silueta se contura mai clar pe măsură ce se apropia. Clanța

sferică se răsucii, ușa se deschise și Havemeyer rămase în prag. Își abandonase bastonul și mănușile, iar mâinile lui lungi, albe, ca niște picioare de păianjen, atârnavu goale pe lângă corp. Pielea îi era lucitoare și nepământească în întuneric și mi-a trecut dintr-odată prin minte cât de straniu era faptul că părea atât de uman la lumina zilei.

Când mă văzu, făcu ochii mari. Zâmbi – un zâmbet de prădător, înfometat de viață, și Dumnezeu să-l ajute pe cel care a văzut vreodată asemenea zâmbet pe o față de om –, iar eu am fugit.

Vocile deveniseră mai puternice și înaintea mea se aprindeau luminile electrice, trosnind și bâzâind. Infirmitate și alți membri de personal în halate albe se grăbeau spre mine, strigând și certându-mă. Dar îl simțeam pe Havemeyer în spatele meu ca pe un vânt răuvoitor, așa că am continuat să fug până când aproape am dat nas în nas cu ei. Au încetinit, întâmpinându-mă cu mâinile ridicate în gesturi împăciuitoare și cu voci liniștitoare. Păreau că se ferec să mă atingă și pentru un moment m-am văzut în mod deconcertant prin ochii lor: o fată sălbatică, undeva la mijloc între rasa albă și cea neagră, cu cămașa de noapte pătată de sânge și cuvinte săpate ca niște rugăciuni în propria-i carne. Arătându-și dinții de parcă ar fi fost niște colți, cu ochii întunecați de frică. Fetei cuminiți a domnului Locke îi luase locul cineva cu totul diferit.

Cineva care nu era pregătit să se predea.

M-am aruncat într-o parte, printr-o ușă de lemn pe care nu scria nimic. Mături și găleți se răsturnară în jurul meu în întuneric, însoțite de miros de amoniac și leșie: era debaraua femeii de serviciu. Am tras de un cordon care atârna ca să aprind lumina și am proptit fără prea mare pricepere o scară pliantă sub clanța sferică. Eroii făceau mereu chestia asta în poveștile pe care le citeam, dar părea ceva insuficient în viața reală.

De cealaltă parte bubuiră niște pași care se apropiau în fugă și clanța fu zgâlțâită cu violență, după care se auziră înjurături și strigăte. O bufnitură amenințătoare scutură scara proptită în ușă. Pulsul îmi explodează și mă luptam cu scâncetul de panică din gât. Nu mai aveam unde să fug, nu-mi mai rămăsese nicio ușă de deschis.

„Rezistă, January.” Scara pliantă scoase un sunet îngrijorător, de lemn care trosnește și se crapă.

Trebuia să fug, departe și iute. M-am gândit la ușa albastră care dădea spre mare, la lumea tatei, la lumea lui Samuel – cabana lui de pe malul lacului. Am privit în jos la brațul meu stâng, acum pulsând de durere ca o fanfară care mărșăluia în depărtare, și mi-am zis: „La naiba, de ce nu?”

Am ezitat o jumătate de secundă. „Are un preț”, spusese tata; „puterea are mereu un preț”. Cât de mult ar costa să despici lumea, s-o fac să se deschidă astfel? Oare îmi permiteam să plătesc prețul în starea mea, tremurând și sângerând într-o debara de serviciu?

— Haide, domnișoară Scaller, șuieră o voce prin ușă. Ce gest copilăresc!

Era o voce foarte răbdătoare, care-mi amintea de un lup ce dă târcoale unui animal încolțit, așteptând.

Mi-am înghițit groaza care mă îngheța și am început.

Am pornit de sus, de pe umăr, unde abia puteam ajunge, și am făcut litere înghesuite și mici. *EA SCRIE O UȘĂ*

Zgomotele temătoare de dincolo de ușa închisă încetară pe moment și vocea aceea rece rosti:

— Plecați din calea mea.

Apoi răsunară niște glasuri certărețe, îngrijorate, urmate de pași târșâiți și de bubuituri mult mai puternice, care zgâlțâiau tocul ușii.

DE SÂNGE

Unde? Îmi simțeam ochii îndepărtându-se de țeastă, ca și cum tânjeau să se înalțe și să-mi părăsească trupul ce

sângera îndurerat. Nu aveam o adresă, nici măcar nu puteam arăta locul acela pe o hartă, dar nu conta. Tot ce contează este să crezi. Să-ți dorești cu atâta putere, încât să faci lucrurile să se întâmple.

ȘI ARGINT. Am încovoiat lama în jurul ultimei litere și m-am gândit la Samuel.

Noile litere se înghesuiau înaintea primei propoziții pe care o scrisesem, astfel încât totul se contopea într-o singură poveste pe care o credeam cu disperare, nebunește: *Ea scrie o Ușă de sânge și argint. Ușa se deschide pentru ea.*

Scara pliantă scoase un ultim trosnet fatal. Ușa fu împinsă înăuntru, izbindu-se de învâlmășeala de obiecte de curățenie și lemn spart. Dar nu-mi păsa, căci în același moment am simțit nebunia învântejită a lumii care se mișca, schimbându-și forma, urmată de cel mai improbabil lucru din lume: o adiere proaspătă pe spatele meu. Mirosea a cetină de pin și a pământ reavăn și a apă de lac încălzită de arșița lunii iulie.

M-am întors și am văzut o rană stranie care se căsca în peretele dinapoia mea, o gaură cu sclipiri ruginii și argintii. Urâtă, desenată fără pricepere, ca o schiță cu creta făcută de un copil și transpusă în realitate, însă mi-am dat seama ce era cu adevărat: o Ușă.

Ușa debaralei se înțepenise pe jumătate deschisă și o mână cu degete albe se întindea pe după marginea ei. M-am dat repede înapoi, alunecând pe propriul meu sânge și după durerea ciudată din maxilar mi-am dat seama că aveam întipărit pe chip un rânjet sălbatic, care-mi sfâșia parcă trăsăturile, ca Bad atunci când era la câteva secunde distanță de a mușca pe cineva. Am simțit Ușa din spatele meu – o absență binecuvântată, o promisiune cu aromă de pin – și m-am înghesuit prin ea, julindu-mi umerii de marginile retezate neîndemânatic.

Am căzut pe spate în întunericul care mă înghițea și am văzut cum mai multe fețe și mâini se îmbulzeau în debara, un monstru cu multe brațe ce se întindea după mine. Apoi nimicul Pragului mă înghiți.

Uitasem cât de gol este. „Gol” nici măcar nu-i cuvântul potrivit, fiindcă ceva care este gol s-ar putea să fi fost odinioară plin, și era imposibil să fi existat vreodată ceva în spațiul din Prag. Nu eram pe deplin sigură nici măcar că eu existam și, pentru o clipă teribilă, am simțit cum mi se destramă conturul, risipindu-se.

Acel moment mă sperie și acum, când simt lemnul solid sub mine și soarele cald pe față.

Dar am simțit pielea tocită a *Celor zece mii de Uși* sub degetele mele lipicioase de sânge și m-am gândit la mama și la tata, care se avântau dintr-o lume în alta ca niște pietre ce făceau salturi pe suprafața unui imens lac negru, fără să se teamă de cădere. Apoi m-am gândit la Jane și la Samuel și la Bad și după asta, ca și cum chipurile lor alcătuiau o hartă ce se desfășura înaintea mea în vid, mi-am amintit încotro mă îndreptam.

Am simțit din nou apăsarea unor margini tari și în jurul meu se formă un întuneric care nu aducea deloc cu întunecimea Pragului. Sub mine apărură scândurile de lemn colbuite ale unei podele. Am căzut în față și mi-am încârligat unghiile pe podea de parcă m-aș fi agățat de marginea unei faleze, simțind cum muchiile cărții îmi apasă minunat de dureros coastele. Inima mea, care părea să fi dispărut în Prag, bubui din nou, trezindu-se la viață.

— Cine-i acolo? O formă nedeslușită înaintă pe podea, aruncând umbre conturate de lună peste mine. Apoi: *January?*

Era o voce scăzută, de femeie, ce-mi rostogolea vocalele numelui într-un mod atât străin, cât și cunoscut. Îmi veni în minte cuvântul „imposibil”, dar ultimele zile îmi șubreziseră

mortal întregul concept a ceea ce era și nu era posibil, așa că acesta se stinse pe furiș.

Izbucni o lumină aurie și uleioasă. Și iat-o: părul scurt conturat de lumina lămpii, rochia boțită, gura ușor deschisă în timp ce îngenunchea lângă mine.

— *Jane.*

Îmi simțeam capul mult prea greu. L-am pus jos și am vorbit cu podeaua.

— Slavă Domnului că ești aici. Oriunde ar fi acest aici. Știu încotro voiam să merg, dar cu Ușile nu poți ști niciodată, nu-i așa.

Auzeam cuvintele pe care le rosteam într-un fel apos și nedeslușit, ca și cum aș fi strigat sub apă. Lumina lămpii părea să scadă.

— Dar tu cum ai ajuns aici?

— Cred că întrebarea mai interesantă este cum ai ajuns *tu* aici. Apropo, „aici” este cabana familiei Zappia. Tonul ei sec părea forțat, încordat. Și ce-ai pățit... e sânge peste tot...

Dar nu mai ascultam. Auzisem un sunet de la marginea cufundată în penumbră a încăperii – un sunet de mers clătinat, târșăit, urmat de clinchetul de gheare pe lemn – și mi-am ținut respirația. Pașii se apropiau înfundați, înaintând cu o ezitare neuniformă. „Imposibil.” Am ridicat capul.

Bad ajunsese, șchiopătând, în zona luminată. Avea un ochi umflat, o labă din spate o ținea în aer, tremurând, iar capul îi atârna într-un fel care-mi sfâșie inima. O jumătate de secundă interminabilă, se uită la mine, de parcă nu era sigur că eram eu într-adevăr, apoi ne-am aruncat unul spre celălalt. Ne-am ciocnit, un amestec disperat de membre întunecate și blană galbenă. Se împingea în gâtul și în subțiorile mele, ca și cum încerca să găsească un loc în care să se târască, scoțând un scheunat răgușit, de puiut, pe care nu i-l mai auzisem niciodată. L-am îmbrățișat,

sprijinindu-mi fruntea de umărul care-i tremura și spunându-i toate lucrurile prostești, inepte pe care le spui când câinele tău suferă. „Știu, iubire, e bine, sunt aici, îmi pare rău, îmi pare rău.” Ceva sfâșiat, rupt din pieptul meu începu să se vindece.

Jane își dresе glasul.

— Nu vreau să vă întrerup, dar ar trebui să mai iasă și... altceva din gaura asta?

Am înlemnit. Coada lui Bad încetă să mai bată cu zgomot pe podea. În spatele meu răsunaу zgomote zbuciumate, ca și când cineva se zbătea din răsputeri să se târască mai aproape. Am aruncat o privire peste umăr către Ușa mea – o ruptură neagră, neregulată, de parcă realitatea ar fi fost neglijentă și s-ar fi agățat într-un cui ieșit în afară – și am văzut, sau mi s-a părut că văd, o sclipire plină de răutate în adâncurile sale, ca o pereche de ochi flămânzi.

— Vine după mine.

Vocea îmi era calmă, aproape detașată, în timp ce gândurile îmi goneau în cercuri îngrozite. Havemeyer avea să iasă pe acolo, alb și hain, și să ia ceea ce voia de la mine. Aveau să vină și alții pe urmele lui, după ce-și vor fi făcut curaj. Urmau să mă închidă pe veci, dacă mai rămânea din mine ceva de pus sub cheie, și probabil și pe Jane. Cu siguranță nimic bun n-ar fi așteptat-o pe africanca găsită în miez de noapte în compania unei fugare declarate nebună clinic. Și cine ar mai avea grijă de bietul Bad, în starea lui?

— Cred că trebuie să... trebuie s-o închid.

Orice este deschis poate fi închis. Oare nu descoperise tatăl meu asta atunci când Ușa se închisese între Cetatea Nin și câmpul mamei? Nu aflase niciodată de ce sau cum se întâmplase, dar, la urma urmelor, tata era un învățat: instrumentele lui erau studiul atent și dovezile raționale și ani întregi de documentare.

Instrumentele mele erau cuvintele și voința, și rămâneam fără timp. Mi-am găsit cuțitul-monedă, atât de plin de sânge coagulat, încât nu mai sclipea așa cum o face argintul. Mi-am tras genunchii sub burtă și mi-am așternut bietul braț dureros în față. Am apăsat moneda pe piele o ultimă dată, strângând un pic din ochi ca să risipesc încețoșarea ciudată ce cuprindea camera în valuri.

— *Nu!* January, ce faci?

Jane îmi trase mâna într-o parte.

— Te rog. Am înghițit cu greutate, clătinându-mă puțin. Te rog, ai încredere în mine. Crede-mă.

Nu avea niciun motiv pe lume s-o facă. Oricine altcineva m-ar fi dus pe sus înapoi la doctori cu dragă inimă și cu un bilet prins pe piept sugerând să mă încuie într-o încăpere mică, fără vreun obiect ascuțit, pentru următorul secol.

(Acesta era adevăratul act de violență pe care îl comisese domnul Locke împotriva mea. Nu știi de fapt cât de fragilă și de trecătoare îți este vocea până când nu vezi cu ochii tăi cum un bogătaș ți-o ia cu aceeași ușurință cu care ar semna un împrumut la bancă.)

Zgomotele de zbatere se întetiră.

Privirea lui Jane trecu de la gaura din peretele dinapoia mea, la literele închegate de pe brațul meu. O expresie ciudată îi apăru pe chip – poate agerime? înțelegere îngrijorată? – și-mi dădu drumul la mână.

Am ales un petic de piele gol, nemânjit de sânge, și am început să scrijelesc un singur cuvânt: *DO*

O mișcare nevăzută, un sunet respingător de respirație, o mână ca un păianjen alb întinzându-se din întunecime spre mine...

DOAR.

Ușa se deschide doar pentru ea.

Am simțit cum lumea se reface singură, ca pielea care se strânge, bine întinsă, în jurul unei cicatrici. Întunecimea se

retrase, mâna albă fu cuprinsă de spasme – se auzi un țipăt teribil, inuman – și apoi m-am trezit privind fix un petic de perete obișnuit al cabanei.

Ușa se închisese.

Apoi mi-am lipit obrazul de podea și mâna rece a lui Jane mi s-a așezat pe frunte. Bad a șchiopătat mai aproape și s-a așezat cu spinarea lipită de mine.

Ultima imagine pe care am văzut-o tremurând înaintea mea a fost cea a trei obiecte ciudate, deschise la culoare, înșiruite pe dușumea. Arătau ca piciorușele albicioase ale unor ciuperce neobișnuite sau poate ca niște capete de lumânări. Deja închisese ochii și începeam să alunec într-un somn chinuit de dureri când mi-am dat seama ce erau de fapt: trei vârfuri de degete albe.

Pentru o vreme, am fost altundeva. Nu știu întocmai unde, dar părea să fie un alt fel de Prag: lipsit de lumină și nesfârșit, o galaxie tăcută fără stele sau planete sau luni. Doar că nu eram în trecere pe acolo, ci eram doar suspendată, în așteptare. Îmi amintesc senzația vagă că era un loc plăcut, fără monștri și sânge și durere, și-mi doream să rămân locului.

Dar ceva se tot băga în seamă. Ceva cald, care răsufla și se cuibărea lângă mine și se vâra în părul meu, scoțând niște sunete încete, ca niște gemete.

Bad. Bad era viu și avea nevoie de mine.

Așa că m-am ridicat din întuneric și am deschis ochii.

— Hei, cuțu.

Aveam limba încleiată și ca de vată, dar Bad ciuli urechile. Scheună din nou din adâncul pieptului, cumva apropiindu-se și mai mult de mine, deși nu mai era niciun pic de distanță între noi, iar eu mi-am pus obrazul pe umărul său cald. Am încercat să-mi petrec brațele în jurul lui, dar am renunțat cu un icnet.

Mă durea. Totul mă durea: îmi simțeam oasele lovite și dureroase, ca și cum ar fi fost forțate să suporte o greutate imposibilă; brațul stâng era prea cald și pulsa, înfășurat strâns în fâșii de cearșaf; până și sângele îmi bătea cu încetineală în urechi. Una peste alta, părea un preț corect de plătit pentru rescrierea naturii însăși a spațiului și a timpului și pentru meșterirea unei Uși care era propria mea creație. Am clipit ca să îndepărtez impulsul de a râde sau poate de a plânge și am privit în jur.

Era o cabană mică, așa cum spusese Samuel, și nițel dată uitării: teancurile de pături prinseseră mucegai, soba de gătit ruginise și de pe ea se desprindeau fulgi portocalii, ferestrele erau înfundate cu pânze de păianjeni. Dar mirosul – ah, mirosul acela: soare și pini, apa lacului și vânt – era de parcă toate mirosurile verii intraseră în pereți. Era exact opusul mirosului din Brattleboro.

Doar atunci am observat-o pe Jane, care ședea la picioarele patului meu cu o cană de tablă aburindă în mână, privindu-ne pe Bad și pe mine cu un surâs ușor în colțul gurii. În săptămâna în care fuseserăm despărțite, ceva se schimbase la ea. Poate erau hainele – rochia ei obișnuită, gri și demodată, fusese înlocuită cu o fustă până la jumătatea gambei și cu o bluză lejeră de bumbac – sau poate era scânteierea ageră din ochii ei, ca și cum renunțase la o mască pe care nu știusem că o purta.

Dintr-odată, m-am simțit nesigură. M-am uitat la spinarea lui Bad în timp ce vorbeam.

— Unde l-ai găsit?

— Pe plajă, în golfulețul de dincolo de casă. Era... Ezită, iar eu am ridicat privirea spre ea și am văzut că zâmbetul îi dispăruse. Nu era într-o formă prea bună. Aproape înecat, bătut până la sânge... Părerea mea a fost că cineva l-a aruncat peste marginea falezei și a sperat că se va îneca. Ridică dintr-un umăr. Am făcut tot ce-am putut pentru el. Nu știu dacă laba aia va mai fi vreodată așa cum trebuie.

Am găsit cu degetele peticele de blană tunse și liniile aspre ale cusăturilor. Laba din spate fusese pusă în atele și bandajată.

Am deschis gura, dar n-a ieșit niciun cuvânt. Sunt momente când un „mulțumesc” este atât de insuficient, atât de mărunț față de magnitudinea datoriei față de cineva, încât cuvintele îți mor în gâtleej.

Jane, dacă vei citi vreodată asta: „Îți mulțumesc”.

Am înghițit un nod.

— Și cum de... cum de ești aici?

— După cum poate ai ghicit, domnul Locke m-a chemat în biroul lui ca să mă informeze că serviciile mele nu mai erau necesare. Am devenit... agitată și am fost escortată de pe moșie de către valetul ăla sinistru al lui, fără ca măcar să-mi strâng lucrurile. M-am întors în noaptea aceea, desigur, dar tu deja nu mai erai acolo. Un eșec pentru care – nărilor i se umflară – îmi pare extrem de rău.

Scutură din umeri.

— Ei bine, mi s-a spus că Brattleboro este o instituție pentru albi. Nu mi s-a permis să te vizitez. Așa că m-am dus la băiatul familiei Zappia, gândindu-mă că italienii sunt îndeajuns de albi, dar și lui i s-a interzis să te viziteze. Se pare că a livrat pachetul meu prin mijloace mai... mmm, eficiente. Zâmbetul îi reapăru și se lăți suficient ca să-i dezvăluie mica strungăreață. E un prieten devotat, nu-i așa?

N-am considerat necesar să răspund. Ea continuă, cu afectare.

— Și un tânăr foarte drăguț. Mi-a dat adresa asta, un loc unde să mă gândesc și să fac planuri, un loc unde să dorm, de vreme ce nu mai eram bine-venită la reședința Locke.

— Îmi pare rău.

Vocea îmi era slabă, abia auzită chiar și pentru urechile mele. Jane pufni.

— Mie nu. Am disprețuit casa aia și pe proprietarul ei din momentul în care am sosit. Am tolerat-o numai în temeiul unei înțelegeri pe care am încheiat-o cu tatăl tău. Mi-a cerut să te protejez, în schimbul a... ceva ce-mi doream foarte tare.

Expresia i se interioriză, arzând cu un fel de furie sumbră, fără margini, care mă făcu să-mi țin răsufierea. Jane reuși să și-o înghită.

— Ceva ce el nu mai are cum să-mi ofere.

L-am cuprins mai strâns cu brațul pe Bad și mi-am făcut vocea să sune pe cât am putut de liniștită și neutră.

— Deci acum vei pleca. Te vei duce acasă.

Am văzut-o făcând ochii mari.

— Acum? Și să te las bolnavă și rănită, vânată de cine știe ce? Poate că Julian o fi încălcat condițiile înțelegerii noastre, dar noi două avem o înțelegere complet separată.

Am clipit prostită în timp ce o priveam. Expresia i se îmblânzi pe cât se putea de mult.

— Sunt prietena ta, January. Nu te voi abandona.

— Ah...

Niciuna dintre noi nu mai spuse nimic o vreme. M-am lăsat cuprinsă de o picoteală scăldată în sudoare; Jane trezi la viață soba de gătit și-și reîncălzi cafeaua. Se întoarse lângă pat, împinse un pic posteriorul lui Bad și se sui lângă mine. Ținea *Cele zece mii de Uși* – care arăta jumulită, mânjită cu pete roșii-ruginii – pe genunchi, mângâind coperta cu degetul mare.

— Ar trebui să dormi.

Dar am constatat că nu prea puteam. În urechi îmi bâzâiau și-mi zumzăiau tot felul de întrebări, ca niște țânțari: Ce-i promisese tata lui Jane? Cum se cunoscuseră de fapt și ce însemna cartea pentru ea? Și de ce venise oare tata în lumea asta cenușie și plictisitoare?

M-am foit sub pled până când l-am făcut pe Bad să ofteze.

— Ai vrea – crezi că ai putea să-mi citești? Tocmai am terminat capitolul al patrulea.

Jane îmi aruncă zâmbetul ei larg, cu dinți și strungăreață.

— Sigur.

Deschise cartea și începu să citească.

Capitolul cinci

Despre pierdere

Raiul – Iadul

Nimeni nu-și amintește cu adevărat propriile origini. Majoritatea avem un fel de mitologie neclară despre primii ani ai copilăriei, un set de povești care ne-au fost spuse iar și iar de părinți, întrețesute cu amintirile noastre neclare de țănci. Ei ne spun despre episodul acela când am fost gata să murim, mergând de-a bușilea în jos pe scări după pisica familiei; despre felul în care zâmbeam în somn în timpul furtunilor cu trăsnete; despre primele noastre cuvinte, primii noștri pași și primele torturi aniversare. Ne spun o sută de povești diferite, care sunt toate, de fapt, aceeași poveste: *Te iubim și te-am iubit întotdeauna*.

Dar Yule Ian nu i-a spus niciodată aceste povești fiicei sale. (Sper că-mi vei îngădui lașitatea continuă a narațiunii la persoana a treia; este nesăbuită, dar constat că ușurează suferința.) Atunci, ce-și amintește ea?

Nu cele dintâi câteva nopți în care părinții ei au urmărit cum i se ridică și cum îi coboară pieptul, cu un fel de entuziasm îngrozit. Nu senzația înălțătoare de fierbințeală dată de tatuajele proaspete ce descriau spirale pe pielea lor, zugrăvind cuvinte noi (*mamă, tată, familie*). Nici felul în care se priveau uneori unul pe celălalt în strălucirea dinaintea zorilor, după ore de mers cu ea în brațe și de legănat și de cântat cântecele fără sens în vreo șase limbi, cu toate emoțiile pe care le simțeau zugrăvite fără ascunziș pe chipuri – cu un fel de epuizare uimită, o ușoară isterie, o dorință inexprimabilă în cuvinte de a *sta întins pur și simplu – și știau că sunt cele mai norocoase suflete cu puțință* din zece mii de lumi.

Probabil că ea nu-și amintește seara în care tatăl a urcat dealul ca să ajungă la căsuța de piatră și a găsit-o dormind lângă mamă pe culme. Avea gurița deschisă, purta doar țesătura de bumbac legată în jurul taliei și nimic altceva, iar o adiere ușoară îi înfoia buclele. Ade era ghemuită în jurul ei, o curbă alb-aurie ca o leoaică sau un nautil, adăpostindu-i răsuflarea dulce, mirosind a lapte. Era aproape sfârșitul verii și umbrele înserării se strecurau spre ele două, răcoroase –, dar nu ajunseseră încă în dreptul lor. Ele două continuau să strălucească, neatinse, întregi.

Yule rămăsese în picioare pe coasta dealului, privindu-le, simțind o bucurie triumfătoare, înălțătoare, care se învecina cu melancolia, ca și cum deja îi jelea pierderea. Ca și cum știa că nu va putea trăi la nesfârșit în rai.

Mă doare să vorbesc despre lucrurile astea acum. Chiar și acum, în timp ce scriu toate astea – ghemuindu-mă în cortul meu de pe o colină de lângă Ulan Bator, singur dacă nu pun la socoteală scârțâitul peniței mele și urletele lupilor care-ți îngheață sângele în vene – strâng din dinți ca să mă împotrivesc valurilor de suferință, o durere ce-mi îngreunează membrele și-mi otrăvește măduva oaselor.

Îți amintești când m-ai întrebat despre numele tău, iar eu ți-am zis că-i plăcuse mamei tale? Ai plecat supărată, nemulțumită, iar linia maxilarului tău era întocmai ca a ei, tăindu-mi răsufierea. Am încercat să mă întorc la treabă, dar n-am putut. M-am târât în pat, distrus și tremurând, gândindu-mă la forma gurii mamei tale când îți rostea numele: January.

N-am venit la cină în seara aceea și a doua zi am plecat înainte de ivirea zorilor. Tu ai coborât din pat ca să mă petreci din priviri, iar fața ta prin geamul trăsorii – ciufulită după somn, vag acuzatoare – m-a bătuit luni întregi. În suferința pierderii mele, ți-am provocat suferința absenței.

Nu pot umple acum locul acela gol; nu pot plonja înapoi în timp ca să mă sforțez să deschid ușa trăsorii și să alerg îndărăt spre tine, să te strâng în brațe și să-ți șoptesc la ureche:

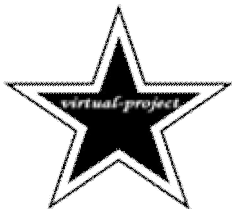
— Te iubim, te-am iubit întotdeauna.

Am amânat-o prea mult, iar acum ești aproape o adultă. Dar măcar îți pot oferi o dare de seamă a faptelor, îndelung amânată.

De-asta ai fost crescută în zăpezile presărate cu pini din Vermont, și nu pe insulele de piatră din marea Amarico, din lumea Cea Scrisă. De-asta privirea tatălui tău îți mângâie fața doar arareori și abia perceptibil, ca și cum ai fi un soare micuț care l-ar putea orbi. De-asta mă aflu la aproape zece mii de kilometri depărtare de tine, cu mâna aproape încremenindu-mi de frig, singur cu harpiile gemene ale

disperării și speranței, care mă însoțesc mereu în zborul lor planat.

Asta este ceea ce li s-a întâmplat lui Yule Ian Scholar și Adelaidei Lee Larson după nașterea fiicei lor, în primăvara aspră a Anului Scris 6922.

Primăvara abia sosise când Yule observă pentru întâia dată pe chipul soției sale o expresie pe care n-o mai văzuse înainte. Era un fel de dor, o tendință de a privi lung spre orizont și de a ofta, uitând pe moment ce anume făcea. Noaptea, ea se răsucea și se foia, de parcă pledul i-ar fi atârnat pe trup ca o greutate supărătoare, și se trezea înaintea zorilor ca să facă ceai și să se uite din nou pierdută la mare pe fereastra de la bucătărie.

Într-o noapte, în timp ce stăteau amândoi întinși pe pat în întuneric, învăluiți de aromele verzi ale primăverii, Yule întreabă:

— Te supără ceva, Adelaide?

Puse întrebarea în limba Cetății Nin, iar ea răspunse în același mod.

— Nu. Da. Nu prea aș ști. Trecu la limba ei. Nu sunt deloc sigură că-mi place să rămân legată de un singur loc. O iubesc, te iubesc și pe tine, iubesc casa și lumea asta, dar... Sunt zile când mă simt ca un câine înnebunit pentru că are o lesă prea scurtă.

Se întoarse, îndepărtându-se de el.

— Poate că toată lumea se simte așa la început. Poate că-i de vină doar anotimpul ăsta care-și face mendrele cu mine. Întotdeauna am zis că primăvara e menită plecărilor.

Yule nu răspunse, dar rămase treaz, ascultând suspinele îndepărtate ale mării și gândindu-se.

A doua zi, plecă de acasă devreme, în timp ce Ade și January se mai lăfăiau în pat, iar cerul nu era încă luminat, ci doar visa niște vise palide. Lipsi câteva ore, timp în care stătu de vorbă cu patru persoane, cheltui toate economiile lor modeste și semnă trei declarații separate de împrumut și de proprietate. Se întoarse la căsuța de piatră fără suflu, dar radios.

— Cum a mers predatul? întrebă Ade.

(Ba! adăugă January, pe un ton imperios.)

Yule luă bebelușul din brațele Adei, îi făcu cu ochiul și spuse:

— Vino cu mine.

Coborâra pe drumul în spirală ce ducea în Cetate, trecură pe lângă piața principală și pe lângă universitate, pe lângă prăvălia de tatuaje a mamei lui și pe lângă piața de pește de pe țărm, ieșind pe cheiul încălzit de soare. Yule o conduse până la capătul său și se opri înaintea unei mici ambarcațiuni cu forme frumoase, mai mare și mai aerodinamică decât *Cheia*, cu binecuvântări cusute în grabă pe pânză pentru viteză, aventură și libertate. Se vedeau și provizii puse în saci – plase și prelate, butoaie cu apă și pește afumat, mere uscate, vin de ienupăr, frânghii, o busolă strălucitoare de aramă – și o cabină îngrijit acoperită la un capăt, cu o saltea de paie înăuntru.

Ade rămase tăcută atât de mult timp, încât inima lui Yule începu să nu mai aibă astâmpăr și să palpite de îndoială. Nu este niciodată recomandabil să iei decizii înaintea zorilor sau fără să-ți consulți soția, iar el le făcuse pe amândouă.

— Este a noastră? întrebă Ade în cele din urmă.

Yule înghiți un nod.

— Da.

— Cum ai – de ce?

Yule coborî vocea și își strecură mâna într-a ei, astfel încât tatuajele lor se uniră într-o singură pagină scrisă cu cerneală neagră.

— Nu vreau să fiu lesa ta, iubito.

Ade îl privi atunci, cu o expresie încântată și atât de plină de dragoste, încât Yule știu că făcuse un lucru nu doar bun, ci de-a dreptul vital.

(Regret ce am făcut? Dacă aș putea, aș proceda altfel? I-aș spune să se resemneze să stea acasă, lângă vatră, să renunțe la hoinăreli? Depinde ce contează mai mult: o viață sau un suflet.)

January, care bătuse din palme spre un stol de pescăruși iritanți, începea să se plictisească. Ambarcațiunea îi atrase atenția, așa că scoase acel sunet plângăreț pe care ei îl interpretau de obicei ca „Dă-mi asta imediat”.

Ade își lipi fruntea de cea a fiicei ei.

— Sunt perfect de acord cu tine, scumpo.

Două dimineți mai târziu, Cetatea Nin se micșora în spatele lor și orizontul dinspre răsărit li se așternea liber și luminos în față, iar Ade îngenunchea la provă, îmbrăcată în haina ei informă de fermier și ținându-și copilul strâns la piept. Yule nu putea fi sigur, dar se gândi că poate îi vorbea în șoaptă lui January, spunându-i cum este să ți se rostogolească valurile sub picioare, să vezi cetăți străine profilându-se în amurg și să auzi limbi necunoscute cântate în văzduh.

Își petrecură următoarele luni ca un stol mic de păsări într-o migrație ocolită, concepută de ei înșiși, cârmind de la o Cetate la alta, dar fără a zăbovi nicăieri prea mult. Pielea Adei, care peste iarnă devenise catifelată și albă ca laptele, se umplu de pistrui și se arse din nou, iar părul ei ajunsese într-o neorânduială încâlcită și albicioasă, care aducea cu coama unui cal. January ajunsese de un cafeniu roșcat aprins, precum cărbunii sau scorțișoara. Ade o numea „o

hoinară înnăscută", pe baza teoriei că orice copilaș care învăța să meargă de-a bușilea în legănatul blând al punții, care era îmbăiat în apă sărată și folosea o busolă ca jucărie pe care să-și încerce primii dințișori era musai destinat unei vieți de călător.

Pe măsură ce primăvara înainta și insulele înverzeau, Yule începu să suspecteze că hoinăreala lor nu era întru totul fără cârmă. Păreau să se îndrepte spre est, indiferent cât de schimbător și indirect le era cursul, așa că nu fu complet surprins când Ade anunță, într-o seară, că-i era dor de mătușa ei Lizzie.

— Cred doar c-ar trebui să știe că nu putrezesc pe undeva, într-un șanț, și cred că i-ar plăcea să vadă o nouă fată Larson. Și un bărbat care a rămas în preajmă.

Ceea ce nu spuse, totuși Yule bănuia cu tărie, era că o încerca dorul de casă pentru prima oară în viață. Vorbea serile despre mirosul fluviului Mississippi în după-amiezile de vară, despre culoarea albastră ca porțelanul a cerului deasupra fâneței. Când ai un copil, ceva te face să te întorci spre origini, ca și cum toată viața ai fi desenat un cerc și acum trebuie neapărat să-l închizi.

Își refăcură proviziile în Cetatea Plumm, unde Ade și Yule se regăsiseră cu un an înainte. Câțiva dintre cei care târguiau în piață își amintiră de ei și se duse vorba că sirena se măritase cu învățatul și dăduse naștere unei fete (deзамăgitor de normale), așa că, până la plecarea lor, pe plajă se strânsese o mică mulțime. January ba scotea țipete de încântare la ei, ba își ascundea fața după umărul mamei, în timp ce Ade dădea răspunsuri mulțumitor de lipsite de sens la întrebări („Încotro ne îndreptăm? Spre un vârf de munte din Colorado, dacă vreți să știți adevărul"). Până la apusul soarelui, totul se transformase într-un fel de picnic, așa că se desprinseră de la chei cu strălucirea caldă a focurilor de tabără în spate. Mulțimea îi urmări cum pleacă

cu expresii variind de la curiozitate la ilaritate și la alarmă, strigând avertismente și urări de bine în timp ce bolta cerului se preschimba deasupra din mătase roz în catifea albastră.

(M-am gândit adesea la oamenii aceia în anii care au trecut, cum ne priveau navigând tot mai departe pe marea pustie de la răsărit. Oare a plecat vreunul dintre ei să ne caute, când au văzut că nu ne mai întoarcem? Vreun neguțator curios sau vreun pescar îngrijorat? Inima mea își caută consolare într-o asemenea slabă speranță.)

Yule nu era obișnuit să stârnească atâta zarvă, dar Ade râse de el.

— Am lăsat în urmă un șir de chipuri întocmai ca acestea în vreo treizeci de lumi. Le face bine. Eu cred că așa apar poveștile și basmele, din încercările de a-și explica lucruri ce nu pot fi explicate. Privi în jos la January, care i se cuibărise în poală și-și molfăia gânditoare încheieturile degetelor. Fata noastră va ajunge să facă parte dintr-o poveste înainte de a învăța să meargă, Jule. Asta e ceva, nu? O hoinară înăscută, fără doar și poate.

Ade ținea cursul prin noapte, navigând după lumina stelelor și din memorie, cu January dormindu-i la piept. Yule le privea din cabină și alunecă treptat într-un somn cu vise despre fiica sa ca femeie în toată firea: cum va vorbi șase limbi și va ajunge să navigheze mai bine decât tatăl ei, cum va avea inima temerară și sălbatică a mamei, cum nu va fi legată niciodată de un singur cămin, ci va dănuși între lumi pe o cărare croită de ea însăși. Avea să fie puternică și strălucitoare și ciudată într-un fel plin de putere și minunat, înălțându-se în lumina a zece mii de sori.

Yule se trezi înainte de ivirea zorilor, când Ade se strecură în cabină și o așeză pe January între ei. Adormi la loc, cuprinzându-le cu un braț pe amândouă.

Vântul deveni mai sălbatic și mai rece în afara insulelor-cetăți. Își petrecură următoarele zile traversând un curent nevăzut, cu valurile lovind carena ca niște avertismente, iar vela bărcii când se întindea gata să plesnească, când fâlfâia, pierzând vânt. Ade rânjea mulțumită prin stropii de apă sărată, aidoma unui șoim la vânătoare care-și zărește prada. January mergea de-a bușilea de la pupă la provă, cu o frânghie legată în jurul mijlocului, uneori rostogolindu-se odată cu valurile. Yule scruta orizontul după ușa Adei.

Aceasta își făcu apariția în zorii celei de-a treia zile: două steiuri de stâncă negre, ieșind din mare ca niște colți de balaur, înclinate una spre cealaltă, cu vârfurile aproape atingându-se, astfel încât între ele se forma o trecătoare strâmtă de mare deschisă. Ceața dimineții se încolăcea și aburea totul în jurul ușii, ascunzând-o și apoi dezvăluind-o privirii. *Pare să evite descoperirea ușoară*, scrisese Yule în jurnalul său, *ceea ce îmi confirmă premisa inițială*.

Își puse notițele deoparte și se poziționă în picioare la provă, cu January în brațe, fața ei adormită și liniștită întrevăzându-se dintre faldurile hainei uzate a Adei. Marea devenise nemișcată și tăcută; prova lor aluneca peste ea ca un toc de scris pe pagină. Umbra stâncilor căzu peste barcă. Chiar înainte să se strecoare prin trecătoare, peste prag și în pântecelul negru al spațiului dintre lumi, Yule lan se întoarse să-și privească soția.

Ade era ghemuită la cârmă, împotrivindu-se curentului cu umerii lați, maxilarul hotărât și ochii scăpărând de o bucurie sălbatică: cuprinsă de emoția puternică a plonjării printr-o altă ușă, poate, sau trăind din plin gloria unei vieți fără granițe ori obstacole, sau bucurându-se pur și simplu de întoarcerea acasă. Părul îi era adunat în neorânduială într-o coamă de culoarea mierii, care-i atârna pe un umăr, amestecându-se cu liniile șerpuitoare ale tatuajului. Se schimbase din acea primă zi în care Yule o văzuse pe

câmpul presărat cu cedri, cu mai bine de zece ani în urmă – era mai înaltă, mai lată în umeri, avea încrețituri pline de voioșie la colțurile ochilor și la tâmpile i se ondulau primele suvițe de păr alb –, dar nu era mai puțin luminoasă.

O, January, era atât de frumoasă!

Își înălță privirea tocmai când intram în întunecime și ne aruncă zâmbetul ei strâmb, sălbatic.

Zâmbetul acela, ca o pată alb-aurie în ceață, încă îmi apare înaintea ochilor, ca un portret pictat. El marchează ultimul moment în care lumea a fost întreagă, ultimul moment al fragilei noastre familii de scurtă durată. Ultimul moment în care am văzut-o pe Adelaide Larson.

Întunecimea ne înghiți. Veni absența sufocantă a spațiului dintre lumi. Am închis ochii ca să mă apăr împotriva ei, inima mea lașă încrezându-se în Ade să ne ducă cu bine de partea cealaltă.

Și apoi răsună un zgomot de lemn care se despică, un zgomot care-mi brăzdă inima și care nu putea fi auzit de fapt, fiindcă în locul acela fără aer sunetele nu puteau să existe. Am simțit că mi se taie picioarele și gândul mi-a zburat înspăimântat la monștri marini și leviatani, la tentacule uriașe ce ne prindeau barca – și apoi am simțit asupra-ne o presiune enormă, fără o sursă vizibilă. Era ca și cum însuși spațiul dintre lumi era mușcat în două.

Eram fără suflare, orb, cuprins de panică. Dar a existat o fracțiune de secundă – suspendată acum în memoria mea ca un pivot în jurul căruia se rotește totul – în care aș fi putut alege altfel. M-aș fi putut repezi înapoi la pupă, spre Ade. Poate aș fi murit sau aș fi fost condamnat să mă destram în nesfârșitul spațiu intermediar, dar cel puțin aș fi făcut-o cu Adelaide alături.

În schimb, mi-am înțepenit picioarele pe punte și m-am încovoiat peste tine.

Mă gândesc adesea la momentul acela. Nu-l regret, January, nici măcar în cele mai întunecate și disperate clipe.

Momentul a trecut. Senzația de strivire s-a intensificat, până când tu și cu mine am fost lipiți de carena care gemea, cu plămânii goliți de aer și cu țestele pulsându-ne de durere. Brațele mele erau ca o menghină în jurul tău, și nu mai eram sigur dacă te protejez sau te strivesc – ochii mi se duceau în fundul capului – dinții îmi scrâșneau...

Aer. Rarefiat, înghețat, mirosind a pini și a zăpadă. Am țâșnit printr-o barieră nevăzută și barca noastră s-a izbit de sol. Am fost azvârliți în față, lovindu-ne de pământul rece al altei lumi.

Aici, amintirile mele devin năucite și confuze, apărând și dispărând de parcă ar fi luminate de un bec defect dintr-un proiector; cred că m-am lovit cu capul de vreo piatră sau de vreo bucată de lemn care zbura prin aer. Mi te amintesc pe tine, încordată și țipând în brațele mele, așadar vie, în mod imposibil, ca prin miracol. Îmi amintesc că m-am ridicat în picioare clătinându-mă, m-am întors spre rămășițele risipite peste tot ale ambarcațiunii noastre, căutând cu disperare o sclipire de alb sau de auriu, doar că ochii mei nu vedeau clar și apoi am ajuns din nou în genunchi. Îmi amintesc că am căutat ușa mare cu cadru din cherestea despre care îmi spusese Ade, dar n-am găsit decât dărâmături și cenușă.

Îmi amintesc că i-am strigat numele și n-am primit niciun răspuns.

Îmi amintesc o siluetă ivindu-se nedeslușit din penumbra, conturată de zorii zilei.

Ceva îmi atinse ceafa și lumea se făcu țândări. Am aterizat cu nasul pe cetină de pin și pe pietre și gustul de ocean al sângelui mi-a umplut gura.

Îmi amintesc că mi-a trecut prin minte: „Mor.” Și-mi mai amintesc c-am simțit o ușurare îndepărtată, egoistă, fiindcă deja știam: Ade nu trecuse pe ușă cu noi.

7. Ușa de fildeș

De regulă, nu sunt o persoană care plânge mult. Când eram mică, plângeam din orice, de la surâsurile disprețuitoare la sfârșiturile triste, și o dată chiar pentru o băltoacă cu mormoloci care se evaporase sub soare, dar la un moment dat am învățat trucul stoicismului: te ascunzi. Te retragi după zidurile castelului tău și tragi podul mobil, apoi privești totul din turnul cel mai înalt.

Însă atunci am plâns: zăcând însângerată și epuizată în cabana familiei Zappia, cu Bad lângă mine și cu vocea lui Jane rostogolindu-se peste noi, spunând povestea tatei.

Am plâns până când am simțit că mă înțepă ochii și perna era udă flească. Am plâns ca și cum aș fi fost pusă să plâng lacrimile nevărsate de trei oameni în locul unuia singur: mama, pierdută în abis; tata, pierdut fără ea; și eu, pierdută fără niciunul dintre ei.

Jane termină de citit și nu rosti nimic, fiindcă ce-i poți spune unei femei în toată firea care plânge până adoarme? Închise cartea ușor, de parcă paginile erau din carne și s-ar fi putut alege cu vânătași, și mă înveli bine cu pledul roz. Apoi trase perdelele ca să mă ocrotească de soarele amiezii și se așeză într-un balansoar cu cafeaua ei rece. Avea fața atât de liniștită și de netedă, încât am bănuir că înapoia lui pândeau niște emoții violente; și ea învățase trucul stoicismului.

Am adormit privind-o pe sub pleoapele fierbinți, umflate, cu brațul petrecut peste coastele lui Bad, care se ridicau și coborau.

Am amintiri ca din vis cu Jane care se mișca prin cabană, o dată ieșind și întorcându-se cu un braț de vreascuri pentru seara răcoroasă, lucrând la masă la ceva întunecat, de metal, cu chipul impenetrabil. La un moment dat, m-am ridicat pe jumătate și am văzut ușa proptită ca să stea deschisă și pe Jane și pe Bad șezând pe prag, conturați de

lumina lunii de vară ca o pereche de statui de argint sau de îngeri păzitori. După asta am dormit mai bine.

M-am trezit de-a binelea a doua zi dimineață, când soarele desena prima dungă palidă pe peretele vestic, o lumină albăstruie, slabă, care-mi spunea că e prea devreme pentru oamenii civilizați să se trezească. Am privit cum dunga devine roz ca o pralină și am ascultat păsările care-și începeau gamele ezitante, simțindu-mă, poate pentru prima dată în viață, cu adevărat în siguranță.

Da, știu: am crescut pe o moșie de țară înfloritoare, am călătorit în lumea întreagă cu bilete la clasa întâi, am purtat satin și perle – o asemenea copilărie cu greu s-ar putea numi plină de primejdii. Însă erau privilegiile de împrumut, și eu știam asta. Fusesem Cenușăreasa la bal, știind că toate găteliile mele erau iluzorii, condiționate, depinzând de succesul cu care respectam un set de reguli nescrise. Când bătea de miezul nopții, toate aveau să dispară fără urmă și să mă lase expusă așa cum eram de-adevăratelea: o fată oacheșă fără niciun ban și fără nimeni care s-o apere.

Dar aici, în această cabană – plină de colb, uitată, cocoțată pe o stâncă îmbrăcată în pini aflată la aproape douăzeci de kilometri depărtare de cel mai apropiat oraș – mă simțeam în cele din urmă și cu adevărat în siguranță.

La un moment dat în cursul nopții, Jane îl pusese pe Bad să se dea jos din pat și-i luase locul lângă mine, iar acum i se vedea doar părul negru și aspru. Am încercat să n-o deranjez când am coborât peste tăblia patului. Am rămas un moment în picioare, clătinându-mă și simțind că mi-e rău de la o oboseală care n-avea nimic de-a face cu durata somnului, apoi am șterpelit o pătură ușor mucegăită din colț. Am rostit în șoaptă numele lui Bad și am schiopătat împreună până la treapta din fața casei, pe care ne-am așezat, privind cum aburul dimineții se ridică în rotocoale albe de pe lac.

Gândurile mi se învârteau în țeastă, întorcându-se iar și iar la aceleași fragmente și încercând să le pună cap la cap ca pe niște cioburi dintr-un obiect de preț spart: Societatea, Ușile care se închideau, domnul Locke. Tata.

Încă îmi rămânea un capitol sau cam așa ceva de citit, totuși nu era greu să completez descrierea anilor lipsă. Tata eșuase în această lume nefericită împreună cu fiica lui care era încă prunc, își găsisese un loc de muncă ce permitea călătoriile și petrecuse șaptesprezece ani căutând o modalitate de întoarcere acasă – înapoi la ea. La mama mea.

Dar eu *găsisem* Ușa lor, nu? Ușa albastră de pe câmp, cu moneda de argint așteptând de cealaltă parte, care se deschisese pentru un timp atât de scurt. Iar tata nu știuse niciodată, poate că murise căutând Ușa pe care o deschisese propria lui fiică. Era atât de... *stupid*. Ca una dintre acele piese de teatru tragice în care toată lumea moare la sfârșit din cauza unei serii de otrăviri și neînțelegeri care ar fi putut fi împiedicate.

Deși poate că nu totul putuse fi prevenit sau fusese accidental. Cineva așteptase lângă Ușa aceea din vârful muntelui; cineva o închisese. Cartea tatei era presărată cu referiri la alte Uși care se închideau, la o forță fără nume care-i urmărea pașii.

M-am gândit la Havemeyer care-mi spusese că vrea să păstreze lumea așa cum e, m-am gândit la Locke care mă invitase să intru în Societate printr-un discurs grandios despre ordine și stabilitate. *Ușile înseamnă schimbare*, scrisese tata. Dar... oare chiar credeam că Societatea Arheologică din New England era o organizație secretă a unor persoane răuvoitoare, care închideau Ușile? Și dacă așa era, oare domnul Locke știuse? Era el ticălosul cu T mare din această poveste?

Nu. Nu voiam, nu puteam s-o cred. El era omul care ne oferise adăpost tatei și mie, care-și deschisese ușa casei

pentru noi. Omul care-mi angajase bone și profesori, îmi cumpărase rochiile frumoase, care-mi lăsase cadouri vreme de șaptesprezece ani în cufărul albastru cu comori. Și ce cadouri neobișnuite, atente – păpuși din țări îndepărtate, eșarfe ce miroseau a mirodenii, cărți în limbi pe care nu le puteam citi –, ideale pentru o fată singuratică, ce visa la aventură.

Domnul Locke mă iubea. Știam că așa este.

Duhoarea de amoniac de la Brattleboro părea să emane din pielea mea, ca un miros slab. El făcuse asta. El mă trimisese în locul acela, mă încuiase undeva unde nimeni nu mă putea auzi sau vedea. Ca să mă protejeze, spusese, dar nu eram sigură că-mi pasă de motiv.

Când ieși Jane – cu ochii pe jumătate închiși din cauza soarelui, cu părul ușor turtit pe o parte –, picioarele îmi amorțiseră și aburul lacului se împrăștiase. Se așeză lângă mine fără să spună nimic.

— Știi? am întrebat-o, după o vreme în care tăcuserăm amândouă.

— Ce să știu?

Nu m-am ostenit să răspund. Oftă scurt, cu resemnare.

— Am știut o parte. Niciodată toată povestea. Julian era un om care ținea la intimitatea lui.

Acel timp trecut, care se strecura prin propoziții ca un șarpe în iarbă, parcă aștepta să mă muște.

Am înghițit un nod.

— Cum l-ai cunoscut de fapt pe tatăl meu? De ce te-a trimis aici?

Scoase un oftat mai lung. Mi-am închipuit că aud un fel de eliberare în el, ca atunci când este descuiată o ușă.

— L-am cunoscut pe tatăl tău în august 1909, într-o lume de leoparzi-vârcolaci și căpcăuni. Aproape l-am omorât, dar lumina era tot mai slabă și împușcătura mea și-a ratat ținta.

Până în momentul acela, nu crezusem că oamenii chiar rămân cu gura căscată în viața reală. Jane părea mulțumită de sine, privindu-mă pieziș. Se ridică.

— Hai înăuntru. Mănâncă și-o să-ți povestesc.

— Am găsit ușa a patra oară când am fugit de la școala misionară. Nu era ușor de găsit: versantul de nord al Muntelui Suswa este presărat cu grote, iar ușa era ascunsă într-un tunel îngust, șerpuit, despre care doar un copil ar fi crezut că merită explorat. Strălucea către mine prin penumbră, înaltă și alb-gălbuie. Fildeșie.

Îmi schimbasem cămașa de noapte apretată și mânjită de sânge cu o bluză și o fustă de la Jane și-mi trecusem degetele prin păr (fără niciun efect vizibil), iar acum stăteam așezate față în față la masa de bucătărie prăfuită. Situația părea aproape normală, de parcă ne ascundeam într-una dintre încăperile din podul reședinței Locke, bând cafea și discutând despre cel mai recent număr din *Seria iubiților: Aventuri romantice pentru tinerele merituoase*.

Doar că discutam despre povestea lui Jane, iar ea n-o luase de la început.

— De ce-ai fugit?

Strânse ușor din buze.

— Din același motiv ca toată lumea.

— Dar nu ți-ai făcut griji – vreau să zic, pentru părinții tăi?

— Nu aveam părinți, spuse ea un pic apăsât.

Am văzut cum i se mișca omușorul în gâtlej în timp ce-și înghițea furia.

— Pe vremea aceea, îmi mai rămăsese doar surioara cea mică. Ne-am născut pe podișul înalt, la ferma mamei. Nu-mi amintesc prea multe despre ea: pământul arat, negru ca pielea, mirosul meiului care fermenta, scârțâitul briciului pe țeasta mea. Era acasă. Ridică din umeri. Aveam opt ani când a venit seceta, odată cu calea ferată. Mama ne-a dus la școala misionară și a spus că se va întoarce odată cu ploile, în aprilie. N-am mai văzut-o niciodată. Îmi place să cred c-a murit de febră într-una dintre comunitățile care lucrau pământul, pentru că atunci aș putea s-o iert.

Vocea îi era plină de amărăciunea abandonului, a așteptării nesfârșite după un părinte care nu s-a mai întors; am simțit un fior, recunoscându-le.

— Sora mea a uitat-o complet. Era prea mică. A uitat limba noastră, ținutul nostru, numele noastre. Profesoarele au numit-o Micuța Charlotte, iar ea se prezenta drept Micuța. Strânse din nou din umeri. Era fericită.

Jane făcu o pauză, cu mușchii maxilarului parcă împietriți, și am auzit cuvintele nerostite: *Eu nu*.

— Așa că ai fugit. Unde te-ai dus?

Maxilarul i se descleștă.

— Departe. N-aveam unde să mă duc. M-am întors la școala misionară de două ori singură, pentru că mă îmbolnăvisem sau mi se făcuse foame sau obosisem, și o dată legată în spatele calului unui ofițer, pentru că fusesem prinsă furând chifle din barăci. A patra oară eram mai mare, aveam aproape paisprezece ani. Am ajuns mult mai departe.

M-am văzut pe mine însămi la paisprezece ani – nesigură, însingurată, purtând fuste de în bine călcate și exersându-mi caligrafia – și mi-am dat seama că nu mă puteam imagina fugind de una singură prin savana africană la vârsta aceea. Sau la orice vârstă.

— Am reușit să ajung până acasă, doar că nu mai era „acasă”. Era o casă mare și urâtă, cu țigle și hornuri și cu

copilași blonzi care se jucau în față. Îi supraveghea o negresă cu șorț alb. Ridică iarăși din umeri; am început să cred că gestul acela era menit s-o scape de povara resentimentului care amenința să o împovăreze. Așa că am continuat să fug. Spre sud, unde podișul se încrețește, transformându-se în văi și munți. Unde copacii sunt uscați și arși de vânt, iar mâncarea se găsește greu. Am slăbit. Păstorii de vite mă priveau trecând și nu spuneau nimic.

Am scos un fel de țâțâit ca și cum nu-mi venea să cred, iar Jane îmi aruncă o privire compătimitoare.

— Imperiul ajunsese deja și acolo, cu granițele și faptele și căile ferate și mitralierele sale Maxim. Nu eram singurul copil sălbăticit, orfan de mamă, care alerga prin savană.

Am tăcut. Mă gândeam la predicile domnului Locke despre Progres și Prosperitate. În ele nu pomenea niciodată de fete orfane sau de ferme furate sau de mitraliere Maxim, întins sub scaunul meu, cu laba pusă în ațele întinsă țeapănă, Bad se mișcă puțin ca să-mi acopere și mai bine laba piciorului cu capul.

Jane continuă:

— Am găsit ușa de fildeș și-am trecut prin ea. La început am crezut că murisem și ajunsesem în lumea spiritelor și a zeilor.

Buzele îi schițară un surâs ușor, iar ochii i se strânseră un pic din pricina unei emoții noi – alean? Dor de casă?

— Eram într-o pădure atât de verde, încât bătea în albastru. Ușa prin care intrasem se afla în spatele meu, printre rădăcinile ieșite deasupra solului ale unui copac uriaș. M-am îndepărtat de ea, adâncindu-mă în pădure. Acum știu cât de nesăbuită am fost să fac așa. Pădurile din lumea aceea sunt pline de creaturi crude, care se furișează, de monștri cu multe guri și cu o foame fără margini. Doar printr-un noroc nemaipomenit – sau din voia lui Dumnezeu, cum ar spune lucrătoarele de la misiune – le-am întâlnit pe

Liik și Vânătoarele ei înainte să mă găsească altcineva. În acel moment, n-a părut chiar așa un noroc: am ocolit un trunchi de copac și am descoperit vârful unei săgeți la câțiva centimetri de fața mea.

Am tușit ca să-mi acopăr icnetul de teamă, sperând să nu par chiar un copilăș care ascultă povești la focul de tabără.

— Ce-ai făcut?

— Absolut nimic. Supraviețuirea înseamnă adesea să știi când ești învins. Am auzit foșnete în spatele meu și am știut că ieșeau la iveală și alții, că eram înconjurată. Femeia care ținea arcul șuiera la mine într-o limbă necunoscută. Se pare că nu prea arătam ca o amenințare – o copilă flămândă, într-o rochiță albă de bumbac cu gulerul rupt –, fiindcă Liik și-a coborât arma. Doar atunci am putut să-i văd bine pe toți.

Liniile dure de pe fața ei se îmblânziră, doar un pic, încălzite de amintirea regăsită.

— Erau femei. Musculoase, cu ochi aurii, incredibil de înalte, cu un fel de grație care m-a făcut să mă gândesc la leoaice. Pielea pestriță le era plină de pete și când au zâmbit, am văzut că au dinți ascuțiți. M-am gândit că sunt cele mai frumoase creaturi pe care le văzusem vreodată. M-au primit în rândurile lor. Nu ne înțelegeam prin viu grai, dar instrucțiunile le erau simple: urmează-ne, mănâncă, stai, jupoaie vietatea asta pentru cină. Am patrulet cu ele săptămâni, poate chiar luni, și am învățat multe. Am învățat să mă furișez prin pădure în liniște și să ung corzile arcurilor cu grăsime. Am învățat să mănânc carne crudă și încă plină de căldura sângelui. Am învățat că toate poveștile cu câpcăuni pe care le auzisem vreodată erau adevărate și că monștrii pândeau din umbră.

Vocea îi devenise ritmică, aproape hipnotică.

— Am învățat să le iubesc pe Liik și Vânătoarele ei. Și când le-am văzut schimbându-se – cu pielea năpârlind și

transformându-se, cu fălcile lungindu-li-se, cu arcurile azvârlite pe pământul pădurii, uitate – am simțit mai degrabă invidie decât teamă. Toată viața mea fusesem lipsită de putere, iar forma femeilor-leopard atunci când săreau în luptă era forma *puterii* scrisă asupra lumii.

Nu cred că mai auzisem atâta emoție în vocea lui Jane; nici când o carte se termina prost, nici când cafeaua dădea în foc, nici măcar când un invitat la petrecere spunea ceva disprețuitor la adăpostul mâinii înmănușate. Faptul că o auzeam acum îl simțeam aproape ca pe o intruziune.

— În cele din urmă, patrularea s-a încheiat și femeile m-au dus acasă: un sat înconjurat de pomi fructiferi și de ferme, ascuns în caldeira unui vulcan stins. Bărbații lor le-au întâmpinat pe străzi cu copii grăsuți în brațe și cu bere proaspătă în ulcioare de lut. Liik a vorbit cu soții ei și toți m-au privit cu milă. M-au condus la casa ei și m-au hrănit, iar eu am petrecut noaptea aceea și următoarea și următoarele dormind pe un morman de blănuri moi, înconjurată de sforăiturile ușoare ale copiilor lui Liik. Mă simțeam – Jane înghiți cu greutate, iar vocea ei se gâtuia pentru o clipă – acasă.

Urmă o tăcere scurtă.

— Deci ai rămas acolo? În sat?

Jane zâmbi strâmb, cu amărăciune.

— Am rămas. Dar Liik și Vânătoarele ei nu. Într-o dimineață m-am trezit și am descoperit că se întorseseră toate în pădure, în patrulare, și mă lăsaseră în urmă. Tonul îi devenise răstit; oare cât de mult o făcuse să sufere acel al doilea abandon? Știam deja destul din limba lor ca să înțeleg ce-mi spuneau soții: pădurea nu era locul potrivit pentru o creatură ca mine. Eram prea mică, prea slabă. Ar trebui să rămân în sat, să cresc copii, să macin nucile *tisi* ca să fac făină și să fiu în siguranță.

Un alt zâmbet strâmb.

— Dar deja mă pricepeam foarte bine să fug. Am furat un arc și trei burdufuri din piele pline cu apă și mi-am croit drumul înapoi la ușa de fildeș.

— Dar...

— De ce? Jane frecă ușor cu degetul fibra lemnului mesei. Fiindcă presupun că nu voiam să fiu în siguranță. Voiam să fiu periculoasă, să-mi găsesc propria putere și s-o scriu asupra lumii.

Am privit în altă parte, în jos spre Bad, care acum scotea mârâituri fantomatice prin somn.

— Deci ai părăsit lumea femeilor-leopard. Unde te-ai dus?

Oamenii nu apucau niciodată să stea în acele Țări ale Minunilor, nu-i așa? Alice și Dorothy și alții asemenea lor, au fost toți târâți înapoi în lumea mundană și vârați în pat de către cei care-i supravegheau. Tata rămăsese naufragiat în realitatea aceasta anostă.

Jane scoase un „ha” puternic și disprețuitor.

— M-am dus drept la cel mai apropiat avanpost britanic, am furat o pușcă Lee-Metford și câtă muniție puteam să car, apoi m-am întors prin ușa mea de fildeș. Peste două săptămâni, am revenit în sat, cu pușca pe umăr și ținând sub braț o căpățână plină de sânge închegat și cu miros împutit. Eram din nou flămândă și slabă, rochia de bumbac se transformase într-o legătură zdrențuită în jurul coapselor, îmi rupsesem două coaste în luptă, dar îmi simțeam ochii scăpărând de mândrie.

Așa scăpărau și acum, sclipind primejdios prin umbrele din cabană.

— Am găsit-o pe Liik pe ulița satului și am rostogolit căpățâna de căpcăun la picioarele ei. Își arată strungăreața în timp ce zâmbetul i se lărgea. Așa am ajuns să patrulez cu femeile-leopard pentru următorii douăzeci și doi de ani. Am avut douăsprezece ucideri proprii, doi soți și o soție-

vânătoareasă, și trei nume în trei limbi. Aveam o lume întreagă, plină de sânge și de glorie.

Se aplecă spre mine, fixându-mă cu privirea ca o felină neagră de pradă, cu coada invizibilă biciuind aerul. Când vorbi din nou, vocea îi era mai scăzută, mai aspră.

— Aș mai avea și acum toate astea, dacă n-ar fi sosit tatăl tău în 1909 și nu mi-ar fi închis ușa pentru totdeauna.

M-am trezit complet și profund lipsită de grai. Nu din timiditate sau din incertitudine, ci pentru că toate cuvintele parcă-mi fuseseră scuturate din cap și nu lăsaseră în urmă decât un sunet înfundat, bâzâind ca electricitatea statică. Poate, dacă am fi avut la dispoziție mai mult timp ca să-mi revin, aș fi spus ceva de genul „Tata... închidea Uși?” sau poate „De unde știi?” sau poate cele mai sincere și mai necesare vorbe dintre toate: „Îmi pare rău”.

Dar n-am zis nimic din toate astea, pentru că în ușa cabanei răsună brusc o bubuitură. O voce tărăgănată și rece strigă:

— Domnișoară Scaller, draga mea creatură, ești înăuntru? N-am apucat să ne terminăm conversația.

Urmă un singur moment cristalin de liniște.

Apoi zăvorul se ridică și ușa cabanei se deschise cu putere spre noi. Scaunul lui Jane hurui când ea se sculă, împingându-l înapoi și vârând iute mâinile în buzunarele fustei. Bad se ridică râcâind cu ghearele podeaua, cu coama zbârlită și arătându-și colții. Îmi simțeam corpul de parcă ar fi fost scufundat în miere rece.

Havemeyer stătea în prag. Dar nu mai era deloc același bărbat care participase la întâlnirile Societății și ne umilea la petrecerile de Crăciun: costumul de in îi era șifonat și căpătase o nuanță cenușie fiindcă fusese purtat prea multe zile la rând; pielea îi era roșie; zâmbetul avea ceva dezgustător. Mâna lui stângă arăta ca un sul înfășurat în tifon, maroniu de sânge uscat. Nu purta mânășă pe mâna dreaptă.

Dar nu Havemeyer fu cel care mă făcu să mă clatin pe picioare, cu mâinile întinse inutil spre ușă, ci tânărul pe care aproape îl târa în urma lui, bătut și amețit.

Samuel Zappia.

Avea mâinile legate la spate și un căluș de tifon îndesat în gură. Pielea sa, de obicei de culoarea untului călit, devenise galben bolnăvicios și ochii i se dădeau întruna peste cap. Panica de animal vânat pe care o zăream în ei îmi era familiară; dacă m-aș fi uitat într-o oglindă după ce mă atinsese Havemeyer, aș fi văzut pe chipul meu aceeași expresie.

Samuel clipi în semiîntunericul din cabană. Când privirea i se concentră pe chipul meu, scoase un sunet răgușit prin călușul de tifon, ca și cum vederea mea îi aplicase o lovitură invizibilă.

Jane era în mișcare. Totul la ea promitea violență – unghiul umerilor, lungimea pasului, mâna ieșind din fustă cu ceva ce sclipea ușor –, dar Havemeyer ridică mâna dreaptă goală și o duse în jurul gâtului lui Samuel, plutind chiar deasupra căldurii pielii tânărului.

— Haideți, haideți, doamnelor, liniștiți-vă. N-aș vrea să fac nimic regretabil.

Jane șovăi, auzind amenințarea, totuși neînțelegând-o, iar eu mi-am regăsit glasul.

— Jane, *nu!*

Stăteam în picioare clătinându-mă, cu brațele bandajate întinse de parcă i-aș fi putut reține fie pe Jane, fie pe Bad, dacă s-ar fi repezit la Havemeyer.

— E un fel de vampir. Nu-l lăsa să te atingă.

Jane înlemni, radiind o încordare roșie ca focul. Havemeyer râse scurt și râsul îi era la fel de nefiresc ca și zâmbetul.

— Să știi că și eu cred cam același lucru despre animalul acela îngrozitor de lângă tine. *Cum de-a supraviețuit?* Știu că Evans nu-i prea deștept, dar credeam că-i în stare măcar să înece un câine cum trebuie.

Furia m-a făcut să-mi vâr unghiile în palme și mi-a încleștat maxilarul. Zâmbetul fals al lui Havemeyer se lăți.

— Nu contează. Am venit să ne continuăm conversația, domnișoară Scaller, dat fiind că ai ratat întâlnirea pe care o stabiliserăm anterior. Deși mărturisesc că scopurile mele inițiale s-au modificat într-o câțva de când ți-ai făcut micul truc magic.

Își flutură mâna stângă bandajată și însângărată spre mine, ochii sclipindu-i cu răutate. Am văzut cum mușchii gâtlejului lui Samuel se mișcă în timp ce înghițea un nod.

— Se pare că ești o creatură remarcabilă – toți suntem oameni cu talente neobișnuite, fiecare în felul lui diferit, dar niciunul dintre noi nu poate deschide o gaură în lume acolo unde nu exista niciuna. Cornelius știe? La o adică, asta îi e felul, să colecționeze cele mai bune obiecte și să le închidă departe de toată lumea în mausoleul ăla pe care-l numește locuință. Havemeyer clătină din cap cu afecțiune. Dar am căzut de acord că nu te mai poate păstra numai pentru el. Am dori foarte mult să discutăm cu tine în amănunt.

Ochii mei zburau prin încăpere – de la Jane la Bad, la degetele albe ale lui Havemeyer ținute ca lama unui cuțit la beregata lui Samuel – ca și cum aș fi rezolvat o ecuație matematică iar și iar, sperând să găsesc un răspuns diferit.

— Vino cu mine – imediat și fără zarvă – și nu voi sorbi viața din bietul tău băiat de prăvălie.

Și Havemeyer își lăsă degetele să odihnească, cu o tandrețe obscenă, pe pielea lui Samuel. Era de parcă aș fi privit o flacăra care pâlpâie în vânt: tot corpul lui Samuel tremura, cuprins de convulsii, răsuflând cu greutate prin călușul de tifon. Picioarele îl lăsaseră.

— Nu!

M-am mișcat în față, întinzându-mă spre Samuel și prinzându-l pe jumătate în timp ce se înclina înainte. Apoi amândoi am ajuns pe podea, greutatea lui tremurătoare prăbușită pe genunchii mei, brațul meu stâng arzând de durere când rănilor ce abia prinseseră crustă se deschiseră și începură să sângereze. I-am tras călușul ud din gură și începu să respire mai ușor, dar privirea îi rămase vagă și distantă.

Cred că șopteam ceva („nu, nu, Samuel, te rog”), fiindcă Havemeyer mă muștră.

— Nu-i nevoie de istericale. E în perfectă stare. Ei bine, nu *perfectă* – a fost cam necooperant cu mine când i-am dat de urmă azi-noapte. Dar am fost insistent. Zâmbetul acela fals reapăru. Singura urmă care mi-a rămas când ai dispărut – luând cu tine o parte din mine, desigur – a fost bilețelul lui de dragoste. Pe care l-ai lăsat, lipsită de inimă, în urmă la Brattleboro, și pe care l-a compus atât de prostește pe spatele unei facturi a firmei Zappia Family Groceries.

„Rezistă, January.” Un asemenea gest mărunț, dar curajos, de bunătate, răsplătit cu suferință. Crezusem că numai păcatele sunt pedepsite.

— Își va reveni, dacă nu i se mai întâmplă nimic nefericit. Am să-i las în pace chiar și pe câinele și pe camerista ta.

Vocea lui Havemeyer era încrezătoare, aproape familiară; mi-am imaginat un măcelar care cheamă o vacă șovăitoare pe platforma abatorului.

— Doar vino cu mine acum.

M-am uitat la chipul palid al lui Samuel, la Bad cu laba în atele, la Jane, rămasă fără slujbă și fără cămin în numele meu, și mi-am dat seama că surprinzător de mulți sunt dispuși să sufere pentru o orfană ca mine, despre care se presupune că e singură pe lume.

Destul!

L-am lăsat pe Samuel să-mi alunece din poală cât de ușor am putut. Am ezitat, apoi mi-am îngăduit să-i dau deoparte un cârlionț negru de pe fruntea rece și umedă, deoarece probabil n-aveam să mă mai bucur de altă șansă și orice fată trebuie să se bucure un pic de viață.

M-am ridicat în picioare.

— Bine. Aveam vocea aproape șoptită. Am înghițit cu dificultate. Bine. Voi merge cu tine, numai să nu le faci rău.

Havemeyer mă privea. Expresia lui avea un fel de încredere în sine plină de cruzime, aroganța unei pisici care dă târcoale unei viețuitoare slabe și mici. Întinse mâna goală spre mine, albă și arătând cumva înfometată, iar eu am pășit spre el.

În spatele meu se auzi un răcâit, un mârâit, iar Bad sări pe lângă mine ca o dâră de mușchi de culoarea bronzului.

Mi-am amintit brusc, ca și cum aș fi văzut un cadru de film, de petrecerea Societății dată de domnul Locke când împlinisem cincisprezece ani, când fusese nevoie de intervenția mai multor oaspeți și a unui majordom ca să scoată colții lui Bad din piciorul lui Havemeyer.

De data asta, nu era nimeni care să intervină.

Havemeyer scoase un sunet strident, deloc uman, și se împletici înapoi. Bad mârâi prin botul plin de carnea prăzii și-și propti labelle, de parcă se jucau de-a cine-trage-mai-

tare ca să pună stăpânire pe mâna dreaptă a lui Havemeyer. Dacă n-ar fi fost deja rănit, dacă laba sa din spate, pusă în atele, n-ar fi cedat sub el, poate ar fi câștigat.

Însă Bad se poticni, scheunând, iar Havemeyer își smulse mâna, improșcând sânge negricios. Își strânse ambele mâini la piept – stânga legată cu tifon, de la care îi lipseau trei vârfuri de degete ca de ceară, dreapta acum străpunsă și sfâșiată – și-l privi pe Bad cu o expresie atât de înfuriată, încât am știut, cu o claritate perfectă, că-l va ucide. Avea să-și îngroape mâinile distruse în blana lui și să se țină de el până când nu mai rămânea pic de căldură, până când lumina de chihlimbar a ochilor săi avea să se stingă, răcită...

Dar nu putu s-o facă, pentru că se auzi un zgomot metalic, ca de bucăți de cremene lovite, și apoi, deodată, un bubuit de tunet.

O găurică se ivi în costumul de in al lui Havemeyer, chiar deasupra inimii. Se uită la ea clipind derutat, apoi își ridică privirea cu o expresie care-i trăda uimirea.

Sângele întunecat înflori în jurul găurii din pieptul său, iar el căzu. Nu fu o prăbușire teatrală sau grațioasă, ci mai mult o alunecare piezișă, ca de lumânare topită, pe pragul ușii.

Inspiră cu un sunet oribil, umed, ca și cum sorbea smoală topită cu un pai, și se uită în ochii mei. Zâmbi.

— Nu vor înceta niciodată să te caute, fato. Și îți promit – sunetul ca o sorbitură de smoală se auzi din nou, în timp ce capul îi cădea în față – că te vor găsi.

Am așteptat următoarea răsuflare gâlgăită, dar aceasta nu mai veni. Trupul lui părea cumva mai mic așa cum zăcea acolo, ca unul dintre acele cadavre uscate de păianjeni ce se adună pe pervazurile ferestrelor.

M-am întors încet.

Jane stătea cu picioarele depărtate, bine proptite, cu brațele ridicate și perfect nemișcate, cu ambele mâini strânse în jurul...

Știi cum te simți când vezi un obiect familiar scos din contextul său obișnuit? De parcă ochii tăi nu prea înțeleg ce-i cu formele pe care le văd?

Văzusem revolverul acela Enfield numai în caseta de sticlă de pe biroul domnului Locke.

O singură spirală de fum uleios se ridică din țeavă în timp ce Jane îl lăsa în jos. Inspectă arma cu o expresie calmă, detașată.

— Să fiu sinceră, sunt puțin surprinsă că a tras. Este o antichitate. Dar pe de altă parte – zâmbi, un zâmbet de o voioșie răutăcioasă, și deodată am văzut-o așa cum trebuie să fi fost odinioară: o tânără amazoană care se desfăta cu surescitarea vânătorii, o felină de pradă ce colinda prin junglele altei lumi –, domnul Locke și-a menținut întotdeauna colecțiile în stare foarte bună.

Dintre noi patru – sau cinci? Oare Havemeyer putea fi pus la socoteală? – numai Jane părea să fie pe deplin stăpână pe propriul corp. Bad țopăia în cercuri agitate, pe trei labe, în jurul lui Havemeyer și scotea scheunături, ca niște mormăieli, părând să se plângă că-i fusese furată șansa unei lupte drepte. M-am lăsat din nou în genunchi lângă Samuel, care începea să se miște slab, strâmbându-se și tresărind ca și cum ar fi fost prins într-o luptă neplăcută, dusă în vis. Mi-am simțit pulsul bubuind *prin* brațul bandajat ce sângera și-am gândit, în mod stupid: „Nu-i deloc

ca-n foiletoanele noastre, Samuel." N-ar trebui să fie mai mult sânge? Mai multă agitație?

Jane nu părea îngrijorată. Puse o mână răcoroasă pe fața mea și-mi întâlni privirea cu o expresie care părea să cântărească situația, precum cineva care examinează dacă păpușa de porțelan scăpată pe jos de curând prezintă fisuri, încuviință o dată din cap – un diagnostic îndoielnic, pentru că mă simțeam plină de fisuri – și începu să se miște eficient prin cabană. Desfăcu un cearșaf mâncat de molii lângă Havemeyer, îi rostogoli binișor trupul pe el și-l trase pe ușă afară. Se auzi o serie de bubuituri înfundate, neplăcute, de carne izbită, când cadavrul trecu peste prag – „Pragurile sunt locuri teribil de primejdioase”, mi-am spus în sinea mea, cu un acces de râs aproape isteric – și apoi nimic, în afară de foșnetul unui obiect greu care era tras peste cetină.

Jane se întoarse cu două găleți ruginite pline cu apă din lac, cu mânecile suflecate până la cot, arătând întocmai ca o gospodină harnică, și nu ca o ucigașă. Mă văzu și se opri, oftând.

— Ai grijă de Samuel, January, spuse pe un ton blând.

Mi se păru că-mi spune și „Adună-te, fetiço” și, poate, „Totul va fi bine”. Am încuviințat din cap, un pic zdruncinată.

Îmi luă o jumătate de oră să-l instalez confortabil pe Samuel, chiar și cu cooperarea lui năucită. Întâi a trebuit să-l trag până la pat și să-l conving cu blândețe să se trezească suficient ca să se târască pe el. Apoi a trebuit să-l conving să-mi elibereze încheietura mâinii din strânsoarea febrilă în care mă ținea – „E-n regulă, ești în siguranță, Havemeyer... ei bine, a dispărut – mă doare, Sam, ce Dumnezeu!” –, după care am ațâțat focul și am pus mai multe pături peste picioarele care încă-i tremurau.

Se auzi un hârșăit de lemn pe lemn și Jane își trase un scaun lângă al meu. Se șterse cu o bucată de fustă pe

măinile încă umede. Urmele lăstate pe pânză erau rozaliiu pal.

— Când m-a angajat să am grijă de tine, spuse ea domol, tatăl tău mi-a zis că-l urmăreau niște oameni, că îl vâneau. Mi-a spus că într-o zi s-ar putea să-l prindă. Și apoi s-ar putea să vină după fiica lui, pe care o ținea pe cât posibil în siguranță. Făcu o pauză și ochii i se îndreptară spre mine. Apropo, i-am spus că fiicele nu vor să fie ținute în siguranță, că ar prefera să fie cu părinții lor, dar nu mi-a răspuns.

Am înghițit cu dificultate, potolind copilul din mine care voia fie să bată din picior și să zică „Cum așa?”, fie să se arunce în brațele lui Jane și să jelească inconsolabil. E prea târziu pentru oricare dintre astea două.

În schimb, am spus:

— Dar ce *făcea* de fapt tata? Și dacă *într-adevăr* niște răufăcători misterioși îl urmăreau prin lumea întreagă – și cred că n-ar trebui să-mi dau ochii peste cap, fiindcă tocmai ai împușcat un vampir adevărat –, cine sunt ei?

Jane nu răspunse imediat. Se aplecă și luă cartea legată în piele a tatei de pe podeaua din dreptul patului.

— Nu știu, January. Dar cred că-i posibil ca ei să-l fi ajuns din urmă și acum să vină după tine. Și cred c-ar trebui să termini cartea asta.

Ce potrivit ca momentul cel mai îngrozitor din viața mea să-mi ceară să fac ce știu cel mai bine: să evadez într-o carte.

I-am luat din mână *Cele zece mii de Uși*, mi-am vârât picioarele sub mine și am deschis cartea la ultimul capitol.

Capitolul șase

Nașterea lui Julian Scaller

Un bărbat naufragiat și salvat – Un bărbat care vânează și este vânat – Un bărbat care speră

Yule Ian plutea într-un întuneric tulbure, neancorat de trupul său. Simțea că așa este cel mai bine și se hotărî să rămână în derivă cât mai mult posibil.

Nu era ușor. Întunericul era tulburat uneori de voci străine și de lumina felinarelor, de cerințele incomode ale corpului său, de vise care-l lăsau gâfâind și treaz într-o încăpere pe care n-o recunoștea. O dată sau de două ori auzi plânsetul ascuțit, familiar al unui bebeluș și simți o durere acută în piept, ca și cum cioburi de oale sparte se frecau între ele, înainte de a se scufunda din nou în uitare.

Însă – cu intermitențe, fără tragere de inimă, încet – simțea că se vindecă. Acum treceau uneori ore în șir în care zăcea în pat complet treaz, dar nemișcat și tăcut, de parcă realitatea era o tigroaică ce l-ar fi putut trece cu vederea dacă stătea suficient de liniștit. Nu mai putea scăpa de bărbatul răstit, cu înfățișare morocănoasă și cu o geantă din piele neagră care venea să-i ia temperatura și să-i schimbe bandajele înfășurate în jurul capului. În schimb, îi putea ignora întrebările și-și putea ține fălcile încleștate ca să nu înghită castroanele aburinde de supă puse pe noptieră. De asemenea, o putea ignora pe femeia scundă și lătareată ce intra uneori aproape dându-se de-a dura, ca să-l bată la cap în legătură cu fiica lui – El era tatăl? De ce o dusesese pe muntele ăla, singur? Unde era mama ei? – prin metoda grosolană, dar eficientă de a-și apăsa capul rănit pe saltea până când durerea și întunericul îl înghițeau din nou.

(Printre multele lucruri care mă bântuie cu privire la propria-mi lașitate, poate cel mai rău este să știu ce-ar fi zis mama ta dacă m-ar fi văzut atunci. Resimțeam o satisfacție amară la gândul că ea dispăruse, așa că nu aveam cum s-o dezamăgesc.)

Yule se trezi câteva zile sau săptămâni mai târziu și găsi un străin care stătea pe un scaun la marginea patului său – un bărbat cu înfățișarea unui bogătaș, în costum negru, pe care-l vedea ușor neclar, așa că strânse din ochi.

— Bună dimineața, domnule, spuse bărbatul, pe un ton agreabil. Ceai? Cafea? Un pic din rachiul destul de rău pe care-l beau sălbaticii ăștia de pe munte? Închise ochii. Nu? Înțeleaptă alegere, prietene, are un damf de otravă pentru șobolani.

Yule auzi un sunet care-i spunea că străinul își turna o porție.

— Proprietarul casei mi-a spus că te-a tulburat accidentul, că n-ai spus două vorbe laolaltă de când te-au adus aici pe brațe. A mai spus că-i împruți cea mai bună cameră, deși consider cuvintele „cea mai bună” extrem de flexibile în acest caz.

Yule nu răspunse.

— Ți-a umblat prin lucruri, desigur, sau cel puțin prin lucrurile care au putut fi pescuite din ciudatul naufragiu de pe vârful muntelui. Frânghii, pânză, pește sărat, niște haine destul de stranii. Și vrafuri de pagini scrise într-un fel de păsărească, pasămite, sau într-un cod. Orașul e împărțit de-a binelea între cei care cred că ești un spion străin care le trimite misive francezilor – doar că cine-a mai auzit de un spion de culoare? – și cei care cred că erai complet nebun dinainte de a te lovi la cap. Personal, nu sunt de acord cu niciuna dintre aceste teorii.

Yule începu să-și apese capul de salteaua umplută cu paie. Mici constelații pâlăitoare îi explodară în spatele pleoapelor.

— Destul, băiete.

Vocea bărbatului se schimbă, renunțând la învelișul său onctuos ca și cum ar fi lăsat să cadă o haină de blană pe podea.

— Ți-a trecut prin minte să te întrebi de ce dormi într-o cameră bună, încălzită, beneficiind de aptitudinile dubioase ale doctorului local, în loc să mori încet pe stradă? Te-ai gândit că-i bunăvoința localnicilor? râse, scurt și disprețuitor. Bunăvoința lor nu este sortită negrilor tatuati, fără o lețcaie – sau ce-oi fi tu. Mă tem că doar voința mea și banii mei îți asigură acest confort. Așa că eu cred – și Yule simți cum străinul îl apucă fără delicatețe de bărbie și-i îndreaptă fața spre el – că-mi datorezi toată atenția.

Dar Yule se găsea mult dincolo de oricare dintre legăturile obișnuite ale convențiilor sociale și reciprocității, iar principalul lui gând fu că ar ajunge mult mai repede pe calea către întunericul deplin al morții fără intervenția acestui bărbat. Își ținut ochii închiși.

Urmă o pauză.

— Tot eu fac și niște plăți săptămânale către o anume doamnă Cutley. Dacă aș înceta să le fac, fiica ta ar fi azvârlită într-un tren spre Denver și ar ajunge într-un orfelinat de stat. Fie ar crește și s-ar face mare, dar plină de păduchi și înrăită, fie ar muri la o vârstă fragedă, de tuberculoză și de singurătate, și nimănui de pe lumea asta nu i-ar păsa.

Senzația dureroasă de cioburi îl izbi din nou în piept, însoțită de un fel de strigăt tăcut în capul său, care suna foarte mult ca vocea Adelaidei, zicând: „Peste cadavrul meu.”

Yule deschise ochii. Resimți lumina slabă a soarelui ce apunea ca pe câteva sute de ace vârâte în căpățână, și la început nu putu decât să clipească și să icnească. Încet, imaginea încăperii se limpezi: mică, murdară, cu mobilă din lemn de brad cioplită grosolan. Patul era o învâlmășeală de cearșafuri pătate. Propriile-i membre, ieșind din învâlmășeala aceea sub unghiuri neglijente, întâmplătoare, ca rămășițele unei inundații, arătau subțiri și emaciate.

Străinul îl privea cu ochi de culoarea palidă a zorilor, ținând într-o mână un pocal de jad. Yule își umezi buzele crăpate.

— De ce? întrebă el.

Vocea îi era mai joasă și mai aspră decât fusese, ca și cum plămânii i-ar fi fost înlocuiți cu niște foaie de fier ruginite.

— De ce am acționat atât de mărinimos în numele tău? Pentru că s-a întâmplat să fiu în zonă, evaluând niște investiții în minerale – în paranteză fie spus, piața e saturată și deocamdată n-aș recomanda așa ceva – și am auzit zvonuri despre un nebun tatuat care a naufragiat pe un vârf de munte, aiurind despre uși și alte planete și o femeie cu numele, dacă nu cumva informatorii mei se înșală, *Adelaide*. Bărbatul se aplecă și țesătura fină a costumului său foșni ușor. Pentru că sunt un colecționar de unicate prețioase, și presupun că tu ești și una, și alta.

Scoase un al doilea pahar – o cupă de culoare pământie, foarte diferită de pocalul său verde, sculptat – și-l umplu cu băutura uleioasă.

— Acum ai să te ridici în șezut și-ai să bei asta, iar eu îți voi mai turna un pahar și-l vei bea și pe acela. Apoi ai să-mi spui adevărul. Întregul adevăr.

Rostind aceste ultime cuvinte, îl privi pe Yule în ochi și rămase fixându-l.

Yule se ridică în șezut. Bău alcoolul – un proces care semăna cu înghițirea unor chibrituri aprinse – și își spuse povestea.

— Prima dată am venit în lumea asta în 1881, după calendarul vostru, și am întâlnit o fată pe nume Adelaide Lee Larson. Vocea i se pierdu pe moment, apoi îi reveni ca o șoaptă: Din ziua aceea am iubit-o.

La început, Yule vorbi lent, în propoziții scurte, simple, dar se trezi curând izbucnind în paragrafe și pagini întregi,

până când ajunse să vorbească într-un șuvoi nesfârșit, pe nerăsuflăte. Făcând asta, nu se simțea neapărat bine sau rău, ci era ca și cum îndeplinea ceva necesar, ca și cum acei ochi deschiși la culoare erau niște pietre gemene așezate pe pieptul lui, care-i smulgeau cuvintele.

Îi spusese străinului despre închiderea ușii și despre cum se dedicase apoi studiului academic al ușilor. Despre explorările Adelaidei și despre regăsirea lor pe țărmul Cetății Plumm. Despre fiica lor și despre călătoria lor înapoi spre ușa de pe vârful muntelui și despre spargerea lumii.

— Și acum nu știu... nu știu ce să fac sau unde să mă duc. Trebuie să găsesc o altă ușă spre casă, trebuie să aflu dacă a supraviețuit – sunt sigur că da, întotdeauna a fost atât de puternică –, dar fetița mea, January a mea...

— Gata cu smiorcăiala, băiete.

Yule sughiță și se opri, frângându-și mâinile în poală, frecându-și cuvintele de pe braț (*învățat, soț, tata*) și întrebându-se dacă mai era vreunul dintre ele adevărat.

— Așa cum am spus, sunt un colecționar. Ca atare, am angajat o mână de agenți de teren care cutreieră lumea și adună lucruri – sculpturi, vase, păsări exotice et cetera. Părerea mea este că aceste – uși le-ai zis? – ar putea duce la obiecte de o raritate deosebită. Poate chiar aproape mitologică. Bărbatul se înclină în față, radiind un fel de foame. Nu-i așa?

Yule clipi spre el, confuz.

— Presupun – da, așa e. În cercetările mele am notat că lucruri care sunt comune într-o lume pot fi percepute ca miraculoase într-alta, datorită tranziției din înțelegerea culturală contextuală, care...

— Întocmai. Da. Bărbatul zâmbi, se lăsă pe spate și scoase un chiștoc rotofei de trabuc din buzunarul hainei. Sosi apoi mirosul de sulf al unui chibrit aprins și duhoarea albăstruie de tutun. Sunt de părere că am putea încheia o

înțelegere reciproc avantajoasă, băiatul meu. Stinse chibritul, scuturându-l, și-l zvârli pe podea. Tu ai nevoie de un adăpost, de hrană, de o slujbă și – dacă nu mă înșel prea tare – de finanțare și de oportunitatea de a-ți căuta o cale înapoi către draga ta soție decedată.

— Ea nu...

Bărbatul îl ignoră.

— Consideră-le aranjate. Pe toate. Casă, masă și fonduri nelimitate pentru cercetare și călătorii. Poți căuta ușa aia a ta cât dorești, oriunde dorești, dar în schimb... Zâmbi și dinții îi străluciră ca fildeşul prin fumul trabucului. Mă vei ajuta să creez o colecție care s-o facă să pălească pe cea a muzeului Smithsonian. Găsește lucrurile rare, bizare, imposibile, de pe altă lume – chiar puternice. Și adu-mi-le.

Privirea lui Yule se concentrează asupra bărbatului mai bine decât reușise până atunci, cu inima bătându-i tare datorită speranței căpătate brusc. Înjură încetișor, în propria-i limbă.

— Și, poate, o doică, să mă însoțească în călătorii? Doar pentru scurt timp, pentru fetița mea...

Bărbatul pufni prin mustața sa impunătoare.

— Ei bine, în privința asta... Lumea aceasta nu e un loc prea sigur pentru copile, după cum vei afla curând. Mă gândeam mai degrabă că ar putea locui cu mine. Am o casă destul de mare și – tuși, luându-și privirea de la Yule pentru prima dată și ațintind-o în schimb asupra peretelui îndepărtat – nu am copii. N-ar fi nicio problemă. Se uită din nou la el. Ce zici, domnule?

Pentru un moment, Yule rămase fără grai. Era tot ce ar fi putut spera – suficient timp și bani destui ca să caute o ușă înapoi către Cea Scrisă, un loc sigur pentru January, o cale înainte care să-l scoată din întuneric –, dar se trezi ezitând. Disperarea, odată înrădăcinată, poate fi greu de dezrădăcinat.

Yule trase aer în piept și-i întinse mâna în modul pe care i-l arătase Adelaide odinioară. Străinul i-o strânse, cu un zâmbet care dezvăluia mult mai mulți dinți decât era cazul.

— Și cum te numești, dragul meu?

— ...Julian. Julian Scaller.

— Cornelius Locke. Încântat că mi te alături, domnule Scaller.

În tinerețea sa din Cea Scrisă, Julian căuta uși cu încrederea în sine nețârmurită a unui tânăr îndrăgostit, care presupune că lumea se va da peste cap să-i îndeplinească dorințele. Erau momente – după săptămâni fără niciun rezultat petrecute pescuind cu năvodul prin arhivele unei Cetăți îndepărtate, când îl dureau ochii fiindcă încercase să deslușească vreo șase limbi străine sau după kilometri de mers pe jos pe dealuri împădurite fără cel mai mic semn al unei uși – când simțea că îndoiala i se strecoară în suflet. Gânduri trădătoare i se târau prin cap în timp ce se afla în spațiul acela nepăzit dintre somn și trezie, gânduri precum: „Dacă am să îmbătrânesc căutând-o și n-am s-o găsesc niciodată?”

Dar până dimineața, asemenea gânduri se evaporau precum ceața în zori și nu lăsau absolut nimic în urma lor. El se trezea, pur și simplu, și își continua căutarea.

Acum, prins ca într-o capcană în lumea Adelaidei, caut cu disperarea unui bătrân care înțelege că timpul este ceva prețios și finit, ce se scurge în bătaile unui secundar de ceas în pieptul meu.

O parte din acel timp l-am petrecut pur și simplu învățând cum să navighez prin lumea aceasta – un loc pe care-l consider derutant, uneori nemilos, și profund inospitalier. Există reguli despre averi și statut social, granițe și pașapoarte, arme de foc și toalete publice și culoarea pielii mele, și toate acestea se schimbă în funcție de locul și momentul exact în care mă aflu. Într-un loc, ar putea fi perfect permisibil să vizitez biblioteca universității și să împrumut câteva cărți; în schimb, aceeași acțiune într-un alt loc ar putea cauza un apel către poliția locală, căreia nu-i place atitudinea mea, mă arestează și refuză să mă elibereze până când domnul Locke nu trimite o telegramă de scuze și o sumă de bani supărător de mare secției din ținutul Orleans. În anumite condiții, m-aș putea întâlni cu alți învățați din domeniul meu și am putea discuta pe larg despre valoarea arheologică a creării de mituri; în alte momente, sunt tratat ca un câine inteligent, care a învățat să vorbească engleza. Am fost sărbătorit de prinți din Persia pentru descoperirile mele; am fost scuipat pe stradă pentru că nu mi-am ferit privirea. Sunt invitat să iau cina la masa lui Cornelius, dar niciodată să mă alătur Societății sale Arheologice.

La drept vorbind, am văzut și lucrurile frumoase, admirabile din lumea asta: un grup de fete care înălțau zmeie în Gujarat, mișcându-se într-o învălmășeală de roz și turcoaz; un stârc care mă fixa cu ochiul său auriu pe malul fluviului Mississippi; doi soldați tineri sărutându-se pe o alee întunecoasă din Sevastopol. Nu este o lume în întregime rea, dar nu va fi niciodată a mea.

Am irosit și mai mult timp îndeplinindu-mi obligațiile față de Cornelius. Și ce târg cu diavolul s-a dovedit a fi: actele pe care le prezint la trecerea frontierelor îmi identifică ocupația drept *cercetător arheologic și explorator*, dar ar putea spune mai exact *jefuitor de morminte bine îmbrăcat*. Odată i-am

auzit pe uigurii²⁰ din China referindu-se la mine printr-un nume lung și complicat, plin de fricative și combinații de consoane imposibil de pronunțat, care înseamnă *devoratorul de povești*.

Asta este ceea ce sunt, ceea ce am devenit: cineva care caută în resturile altora și cutreieră întreg pământul, săpând în locurile sale cele mai tainice și mai frumoase și culegându-i recolta de comori și mituri. Devorându-i poveștile. Am desprins cu dalta secțiuni de artă sacră de pe pereții templelor, am furat urne și măști și sceptre și lămpi magice, am dezgropat morminte și am furat bijuterii din brațele morților – în lumea asta și într-o sută de alte lumi. Toate de dragul colecției unui om bogat din cealaltă parte a lumii.

Ce rușinos, un Învățat al Cetății Nin să ajungă devorator de povești. Oare ce-ar zice mama ta?

Aș face lucruri și mai rele ca să-mi găsesc drumul înapoi spre ea.

Însă rămân fără timp. Chipul tău este clepsidra mea: de fiecare dată când mă întorc la reședința Locke, e ca și cum aș fi lipsit decenii, nu săptămâni. Vieți întregi au înflorit și s-au scuturat pentru tine, luni de încercări și triumfuri secrete, care ți-au modelat subtil trăsăturile, transformându-te într-o persoană pe care abia o mai recunosc. Ai crescut, te-ai făcut înaltă și tăcută, ai nemișcarea plină de neîncredere a unei căprioare care se pregătește s-o ia la fugă.

Uneori – când sunt fie prea obosit, fie prea beat ca să-mi îndepărtiez gândurile de asemenea zone periculoase – mă întreb ce-ar crede mama ta dacă te-ar putea vedea. Trăsăturile tale sunt în mod clar și dureros ale ei, dar

---

²⁰ Popor turcic, care trăiește în mare parte pe teritoriul Chinei de azi, în provincia Xinjiang, numită și Turkestanul de Est.

spiritul îți este strâns încorsetat de bunele maniere și de povara invizibilă a faptului că nu aparții nicăieri. Ea visase pentru tine o altă viață, una profund și primejdios de liberă, nelegată de nimic, cu fiecare ușă deschisă în fața ta.

În schimb, ți-am oferit reședința Locke și pe Cornelius și pe nemțoaica aia teribilă, care se uită la mine de parcă aș fi o rufă nespălată. Te-am lăsat singură, orfană, neștiutoare în ceea ce privește lucrurile minunate și groaznice care clocotesc chiar sub suprafața realității. Cornelius spune că așa e cel mai bine; el zice că nu-i sănătos ca tinerele fete să crească cu capul plin de uși și alte lumi, că nu este vremea pentru așa ceva. Și după tot ce a făcut – ne-a salvat, mi-a dat o slujbă, te-a crescut ca pe propria lui fiică –, cine sunt eu să obiectez?

Și totuși: dacă o voi regăsi vreodată pe mama ta, oare mă va ierta?

Acesta este un gând pe care nu mi-l îngădui. O voi lua de la capăt pe o coală nouă de hârtie, ca să nu văd cuvintele astea care se încruntă la mine de pe pagină.

Bărbații ca mine nu pot vedea nimic dincolo de propria lor suferință; privirea ne este îndreptată spre interior, hipnotizată de propria noastră inimă frântă.

De-asta n-am observat atâta timp: ușile se închid. Sau, poate mai exact, ușile sunt închise.

Ar fi trebuit să-mi fi dat seama mai devreme, dar în anii de început eram și mai obsedat, convins că următoarea ușă se va deschide spre mărire azurii ale lumii mele de baștină. Am mers pe urmele miturilor, poveștilor și zvonurilor, am

căutat revolte și revoluții, iar la rădăcinile lor răsucite am găsit adesea uși. Niciuna dintre ele nu m-a dus înapoi la ea, așa că le abandonam cât puteam de repede, stând doar cât să apuc să scormonesc și să prad. Apoi le împachetam comorile furate în rumeuș, mângăleam *1611 CHAMPLAIN DRIVE, SHELBURNE, VERMONT* pe ladă și plecam spre următorul vapor cu abur, următoarea poveste, următoarea ușă.

N-am zăbovit destul ca să văd ce se întâmpla după aceea: incendii forestiere inexplicabile, demolări neplanificate ale unor clădiri istorice, inundații, amenajări ale unor proprietăți imobiliare, surpări, scurgeri de gaze și explozii. Dezastre fără sursă, care nu erau din vina nimănui și care transformau ușile în moloz și cenușă și rupeau legăturile secrete dintre lumi.

Când am recunoscut în cele din urmă tiparul – stând pe balconul unui hotel și citind un articol din ziarul *Vancouver Sun* despre surparea unui puț de mină în care găsisem o ușă abia cu o săptămână în urmă –, n-am dat vina la început pe mâna omului. Am dat vina pe trecerea timpului. Am dat vina pe secolul XX, care părea pornit pe o autodistrugere fatidică. M-am gândit că poate ușile nu-și au locul în lumea modernă, că toate erau sortite să se închidă în cele din urmă.

Ar fi trebuit să știu: destinul este o poveste frumoasă pe care ne-o spunem singuri. În spatele ei ne ascundem doar noi, oamenii, și alegerile teribile pe care le facem.

Poate am știut adevărul înainte chiar de a avea dovezi. Am simțit că devin tot mai suspicios, făcându-mi griji că mă urmăreau străini în restaurantele din Bangalore, că aud pași în spatele meu pe aleile din Rio. Cam pe atunci am început să-i trimit misive lui Cornelius într-un cod inventat de mine, convins că o entitate necunoscută îmi intercepta rapoartele. N-a contat: ușile au continuat să se închidă.

Am raționat în sinea mea: ce conta că acele uși anume erau distruse? Toate erau uși nepotrivite. Niciuna dintre ele nu m-ar fi dus înapoi la Ade, la casa noastră de piatră de deasupra Cetății Nin, la acel moment în care am urcat dealul și v-am văzut pe voi două cuibărite pe pled: aurii, întregi, perfecte.

Dar chiar și așa, cufundat în autocompătimire, mi-a trecut prin minte un alt gând: „Ce se întâmplă cu o lume fără uși?” Nu ajunsesem eu la concluzia că aceste uși introduc schimbarea, pe vremuri, când eram un învățat, și nu un jefuitor de morminte? Lansasem ipoteza că ușile sunt căi vitale, care le permit lucrurilor misterioase și miraculoase să curgă liber între lumi.

Deja îmi imaginez că văd efectele absenței lor în lumea aceasta: o stagnare subtilă, o atmosferă stătută, ca într-o casă care a fost ținută închisă toată vara. Există imperii asupra cărora soarele nu va apune niciodată, căi ferate ce traversează continente, fluvii de avuții care nu vor seca în veci, mașinării ce nu obosesc nicicând. Este un sistem prea vast și prea lacom ca să poată fi demontat vreodată, ca o zeitate sau ca un motor, care înghite bărbați și femei și scuipă fum negru în cer. Numele său este Modernitate, mi s-a spus, și poartă Progresul și Prosperitatea în pânțelele său hrănit cu cărbuni aprinși –, dar eu văd doar rigiditate, reprimare, o rezistență la schimbare care-mi dă fiori.

Cred că știu deja ce se întâmplă cu o lume fără uși.

Dar să mă opresc din căutarea ușilor ar însemna să mă opresc din căutarea mamei tale și *nu pot*. Nu pot.

Am început să calc pe urmele vechi de un deceniu ale Adei, pe baza teoriei că ușa spre Cea Scrisă ar putea fi ascunsă într-o altă lume. N-a fost întotdeauna ușor să pun cap la cap poveștile pe care mi le-a spus ea și poveștile pe care le-am auzit întâmplător pe străzi aglomerate sau în baruri prăpădite, îmbibate în alcool și distorsionate, dar am

fost insistent. Am găsit ușa din St. Ours, ușa din Haiti, ușa oamenilor-foci, alte zece uși – toate au dispărut între timp. Arse, surpate, distruse, uitate.

Abia în 1907 i-am întrezărit pe următorii mei. Găsisem în cele din urmă ușa grecească – o lespede rece de piatră dintr-o biserică părăsită – care ducea într-o lume pe care Ade o descrisese odată ca fiind o „genune neagră a iadului”. N-aveam niciun interes să-i repet experiențele (după mărturia ei, fusese aproape luată în sclavie de către o femeie șef de trib cu ochi de gheață), așa că n-am zăbovit prea mult acolo. Am umblat mai puțin de o zi, furișându-mă temător prin zăpadă, dar n-am găsit nimic viu și nimic care să merite furat. Nu erau decât rânduri nesfârșite de pini negri și un orizont îndepărtat de culoarea oțelului, precum și rămășițele în ruină ale unui soi de fort sau sat. Dacă existau orice alte uși în locul acela, n-am zăbovit să le găsesc.

M-am târât prin ușa de piatră înapoi în interiorul pătat de mucegai al bisericii Sf. Petru. Abia după ce am ieșit – tremurând cu niște spasme pe care nu le puteam controla, inhalând mirosul de sare și lămâi verzi al unei seri mediteraneene –, am observat pe podeaua din dale ceva ce mai înainte nu existase: o pereche de picioare în cizme negre.

Aparțineau unui bărbat înalt, cu sprâncene groase, care purta uniforma cu nasturi de alamă și chipiul rotund al unui ofițer de poliție grec. Nu părea prea surprins să vadă un străin pudrat cu zăpadă târându-se afară din zid, ci doar un pic deranjat.

M-am ridicat cu greutate în picioare.

— Cine... ce faci aici?

Dădu din umeri și desfăcu brațele.

— Exact ceea ce poftesc. Vorbea o engleză guturală, cu accent. Deși am ajuns, cred, un pic mai devreme.

Oftă și țină să scuture cu mâna praful de pe o strană și să se așeze ca să aștepte. Am înghițit un nod uriaș.

— Știu de ce ești aici. Nu încerca să te prefaci. Și nu te voi lăsa, nu de data asta...

Râsul lui batjocoritor îmi opri micul discurs îndrăzneț.

— Nu fi nesăbuit, domnule Scaller. Întoarce-te în coliba aia urâtă de pe țărm, mâine-dimineață ia-ți un bilet pe vapor și uită de locul ăsta, bine? Ți-ai terminat treaba aici.

Era ca și cum toate închipuirile mele cele mai paranoice se adevăreau: îmi știa numele, știa despre coliba pe care o închiriasem de la o pescăriță, poate cunoștea și adevărata natură a cercetărilor mele.

— Nu. Nu voi lăsa să se întâmple din nou una ca...

Bărbatul dădu din mână a lehamite, de parcă eram un copil care nu voia să meargă la culcare.

— Ba da. Vei pleca fără scandal. Nu vei sufla o vorbă despre asta nimănui. Și apoi vei adulmeca pentru noi următoarea ușă, ca un câine cuminte.

— Și de ce, mă rog?

Ridicasem vocea, care devenise ascutită, încordată și-mi doream nespus ca Adelaide să fi fost acolo. Ea era mereu cea curajoasă.

Mă privi aproape cu milă.

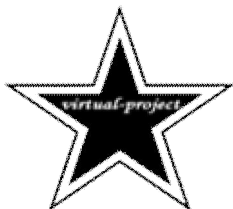
— Copiii... oftă el. Cresc atât de repede, nu? Micuța January va împlini treisprezece ani peste doar câteva luni.

Am rămas tăcuți, în timp ce eu îmi ascultam inima cum bubuie în piept și mă gândeam la tine, care mă așteptai dincolo de ocean.

Am plecat.

Mi-am cumpărat biletul pe vapor în dimineața următoare și un ziar de la standul de presă străină din Valencia peste alte trei zile. Pe pagina a șasea, tipărită cu caractere grecești neclare, era un articol mic despre o avalanșă de stânci subită și inexplicabilă pe coasta Cretei. Nimeni nu fusese

rănit, dar un drum fusese îngropat sub pietre și o biserică veche, aproape uitată, fusese făcută praf. Șeful poliției locale era citat descriind evenimentul ca „nefericit, dar inevitabil”.

Mai jos vei găsi o reproducere parțială a unei liste înregistrate în notițele mele în iulie 1907. Acesta este impulsul unui învățat, să facă față unei situații primejdioase și tulburi așezându-se la birou și scriind o listă. Mă întreb ce-ar fi făcut mama ta. Îmi pot închipui că mult mai mult zgomot și tărăboi, poate chiar victime.

Am intitulat lista *Reacții la situația care continuă privind închiderea infamă a ușilor și potențiale riscuri pentru membrii apropiați ai familiei* și am subliniat acest titlu de mai multe ori.

A. Demascarea complotului. Publicarea descoperirilor de până acum (să scriu redacției *Times*? Să public un anunț?) și denunțarea activităților unei organizații din umbră. Pro: se poate face rapid; perturbare minimă a vieții lui January. Contra: probabilitatea eșecului total (oare ziarele ar publica descoperirile fără dovezi?); pierderea încrederii și protecției lui Cornelius; pericol de represalii (violente) din partea unor necunoscuți.

B. Discuție cu Cornelius. Să-i explic temerile mele mai pe larg și să-i cer protecție suplimentară pentru January. Pro: resursele considerabile ale lui Locke ar putea asigura un grad mai înalt de siguranță. Contra: până acum n-a dat atenție îngrijorărilor mele; a folosit termenii „tendințe paranoide” și „absurdități ridicele”.

C. Mutarea lui January într-un loc sigur, secundar. Dacă ar fi ascunsă în altă fortăreață, cu mare discreție, s-ar putea ca următorii să n-o găsească. Pro: J. în siguranță. Contra: dificultatea găsirii unui loc sigur; dificultatea gestionării atașamentului lui Cornelius față de J.; incertitudinea succesului/riscului pentru siguranța lui J.; perturbarea maximă a vieții cotidiene.

În ciuda tuturor celor întâmplare, cred că-i place reședința Locke. Când era mică, adesea găseam la întoarcerea mea o bonă iritată și o fiică absentă, apoi fata îmi era descoperită peste câteva ore construind castele de nisip pe malul lacului sau jucându-se la nesfârșit cu fiul băcanului. Acum o găsesc străbătând sălile cu o mână pe lambriurile din lemn închis la culoare, ca și cum ar mângâia spinarea unei imense fiare tolănite, sau cuibărită cu câinele ei într-un fotoliu uitat din pod. Ar fi corect să-i răpesc singura casă pe care a cunoscut-o vreodată, când i-am răpit deja atât de multe?

D. Fuga, refugiarea în altă lume. Aș putea să găsesc o ușă și să trec prin ea, luând-o pe January cu mine și croind o nouă viață pentru amândoi într-un loc mai sigur și mai luminos. Pro: siguranța supremă față de urmăritori. Contra: vezi mai sus. Și sunt departe de a fi sigur că toate lumile sunt legate între ele – dacă am fugi într-o altă lume, oare aș mai putea-o găsi vreodată pe Cea Scrisă? Iar dacă Ade și-ar croi drum cu dinții și cu ghearele înapoi acasă, ne-ar mai găsi ea vreodată?

Nu exista punctul E. Continuarea exact ca până acum, dar acesta este cursul pe care l-am ales în cele din urmă. Am descoperit că viața are un fel de cumpănă, o greutate acumulată a deciziilor luate care devine imposibil de îndepărtat. Mi-am continuat jafurile, desprinzând cu dalta bucăți de povești și vârându-le în lăzi, pentru ca un om bogat să se poată lăuda prietenilor săi bogați; mi-am

continuat căutarea disperată, mergând pe urmele poveștilor și dezgropând uși; am continuat să îngădui să fie închise în urma mea. Am încetat să mai privesc peste umăr.

Am făcut doar trei schimbări. Prima s-a referit la o ușă de fildeș din munții din Africa Orientală Britanică și la o întâlnire incomodă cu o pușcă Lee-Metford, și s-a încheiat cu falsificarea unui pașaport și cumpărarea de bilete de tren pentru o domnișoară pe nume Jane Irimu. Nu este necesar să repovestesc aici întreaga istorisire a întâlnirii noastre, ci doar să notez că este una dintre persoanele cele mai neînfricate și violente din fire pe care le-am cunoscut vreodată, și că i-am provocat fără să vreau niște probleme teribile. De asemenea, ea are o empatie deosebită față de situația ta și cred că te va proteja într-un mod mult mai destoinic decât am făcut-o eu. Ar trebui s-o întrebi într-o zi care e întreaga poveste.

A doua schimbare a fost să găsesc o cale de scăpare pentru voi două, o ascunzătoare pe care sper că n-o veți folosi niciodată. Nu o voi descrie în detaliu aici – pentru cazul în care vreun ochi neprietenos și curios ar da peste această carte –, ci doar voi spune că există o ușă pe care am găsit-o și care n-a fost încă închisă. Am călătorit sub un nume fals ca s-o descopăr și mi-am ars notițele și actele după ce am făcut-o. Pentru întoarcerea mea întârziată am dat vina pe marea furtunoasă, și presupun că deja fusesem atât de des absent de la reședința Locke, încât nici Cornelius, nici tu nu ați pus întrebări. Am vorbit despre adevăratul meu scop cu un singur om în viață; dacă vreodată vei avea nevoie de un loc în care să fugi, un loc în care să te ascunzi de ceea ce mă urmărește pe mine, urmează-o pe Jane.

A treia schimbare este cartea asta, pe care o ții acum în mână. (Presupunând că am legat-o între timp. Altfel, mă refer la un teanc dezordonat de hârtii dactilografiate, legate

laolaltă cu sfoară de ambalat și cu pielea năpârlită a unui șarpe zburător, pe care l-am găsit într-o lume extrem de neplăcută în care am ajuns printr-o ușă din Australia.)

Acum îmi petrec serile adunând bucățile disparate și rătăcitoare ale poveștii mele – ar trebui să-i zic povestea noastră –, mânându-le să formeze o linie dreaptă și consemnându-le cât de ordonat pot pe pagină. Este o muncă solicitantă. Uneori sunt prea epuizat după o zi de mers pe jos, fără rezultat, prin jungla amazoniană sau prin Munții Ozark ca să scriu mai mult de o propoziție înainte de culcare. Alteori îmi petrec întreaga zi captiv în tabăra mea din cauza vremii proaste, doar în compania unui stilou și a foilor de hârtie, însă tot nu reușesc să scriu un singur cuvânt, pentru că sunt prins în sălile cu oglinzi ale memoriei și nu pot scăpa (curba ca de nautil a trupului mamei tale în jurul tău; pata alb-aurie a zâmbetului ei în zorile cețoase de pe marea Amarico).

Totuși stăruie asupra scrisului, chiar și atunci când mă simt de parcă aș încerca să înaintez printr-o zonă cu tufișuri de măceș, chiar și când cerneala pare roșie ca sângele la lumina felinarului.

Poate continui să scriu pentru că am fost crescut într-o lume în care cuvintele au putere, în care curbele și spiralele de cerneală împodobesc pânzele corăbiilor și pielea oamenilor, unde o lucrătoare prin cuvinte suficient de talentată ar putea încerca și reuși să-și rearanjeze lumea. Poate că nu pot crede în completa lipsă de putere a cuvintelor, nici măcar aici.

Poate că simt doar nevoia să las în urmă o însemnare, oricât de rătăcitoare și lipsită de dovezi, pentru ca un alt suflet de om să afle adevărurile pe care am depus atâta efort să le dezgrop. Pentru că altcineva ar putea-o citi și crede: există zece mii de uși între zece mii de lumi și cineva le închide. Iar eu îl ajut s-o facă.

Poate că scriu dintr-o speranță cu desăvârșire mai disperată și naivă: că cineva mai curajos și mai bun decât mine mi-ar putea ispăși păcatele și ar putea reuși acolo unde eu am dat greș. Că cineva ar putea opune rezistență uneltirilor din umbră ale celor care vor să despartă această lume de toate suratele ei și s-o facă stearpă, rațională, profund singură.

Că cineva, cumva, ar putea să se transforme într-o cheie vie și să deschidă ușile.

SFÂRȘIT

Post-scriptum

(Scuze pentru scrisul urât – oare ce-ar zice mama? –, dar sunt în mare grabă și n-am timp să dactilografiez asta și s-o leg ca pe restul.)

*Preaiubita mea January,
Am găsit-o. Am găsit-o.*

Mi-am ridicat tabăra pe una dintre insulele reci, bătute de vânturi, la nord de Japonia. Lângă țărm se află o îngrămădire de colibe din bambus și de cocioabe din tablă ondulată care ar putea fi denumită cu generozitate sat, dar pe panta asta a muntelui nu există nimic în afară de iarbă încâlcită și câțiva pini uscați, care se agață vitejește de solul ca de cenușă. Înaintea mea se înalță o formațiune interesantă: unele dintre crengile copacilor s-au răsucit, alcătuind un fel de arcadă care dă spre mare.

Dacă este văzută din unghiul potrivit, arată aproape ca o ușă.

Am găsit-o urmând poveștile: a fost odată un pescar care împătura paginile cărților și le transforma în corăbii. Vasele erau iuți și ușoare, iar pânzele lor erau mânjite cu cerneală. A fost odată un băiețel care a dispărut în toiul iernii și s-a întors

ars de soare și înfierbântat. A fost odată un preot cu rugăciuni scrise pe piele.

Știam unde duce mai înainte de a trece prin ea. Lumile, ca și casele, au mirosuri specifice, atât de subtile și de complexe și de variate, încât abia le observi, iar mirosul Celei Scrise se strecura printre ramurile de pin ca o ceață delicată. Soare, mare, praful cotoarelor de cărți care se făceau pulbere, sarea și mirodeniile a o mie de corăbii negustorești. Acasă.

Voi trece prin ea cât mai curând posibil. Chiar în seara asta. Am fost atent în timpul călătoriei care m-a purtat aici, însă mă tem că n-am fost totuși destul de precaut. Mă tem că mă vor găsi – cei care închid ușile și ucid lumile. Ezit și să-mi iau privirea de la ușă ca să mă uit la pagina asta, să nu mă trezesc cumva că vreo siluetă spectrală sare din umbre și o închide pentru totdeauna.

Însă voi zăbovi îndeajuns ca să termin asta. Să-ți spun unde am plecat și de ce, și să-ți trimit cartea asta prin Cuferele Azurii ale lui Tuya și Yuha – o pereche de obiecte folositoare, pe care le-am găsit trecând printr-o ușă din Alexandria, și una dintre puținele comori pe care am refuzat să o predau pe de-a-ntregul lui Cornelius. I-am dat una lui, dar am păstrat-o pe cealaltă pentru mine.

Înainte, ți-am trimis flecuștețe și jucărioare – ți-ai dat seama ce erau? Ofrandele insuficiente ale unui tată absent? Încercarea unui laș de a zice: mă gândesc mereu la tine, te iubesc, iartă-mă? M-am temut că te vor dezamăgi, m-am temut că vei respinge darurile mele neînsemnate, demne de milă.

Cartea asta este ultimul meu astfel de cadou. Ultima mea insuficiență. Este o lucrare profund imperfectă, așa cum deja știi foarte bine, însă este adevărul – ceva ce meritați cu mult înainte, totuși nu ți-am putut oferi. (Am încercat, o dată sau de două ori. Am venit în camera ta, am deschis gura să-ți spun tot și m-am trezit fără grai. Am fugit de tine și m-am

aruncat găfâind pe patul meu, aproape înecându-mă cu greutatea cuvintelor nespuse din gâtleej. Presupun că într-adevăr sunt atât de laș.)

Ei bine, gata cu tăcerile. Gata cu minciunile. Nu știu cât de des vizitezi Cufărul Azuriu, așa că am găsit o modalitate de a mă asigura că descoperi cartea la timp – păsările de aici sunt niște creaturi încrezătoare, care nu cunosc pericolele reprezentate de oameni.

Cartea asta conține o singură minciună de care sunt conștient: afirmația că am scris-o de dragul învățăturii sau Cunoașterii sau al Necesității Morale. Că încercam să las o însemnare în urmă sau să-mi consemnez descoperirile pentru vreun viitor cititor neclar, care ar putea să-mi preia cu temeritate povara.

Adevărul este că am scris-o pentru tine. Întotdeauna am scris-o pentru tine, în fiecare moment.

Îți amintești când aveai șase sau șapte ani și m-am întors din expediția în Birmania? A fost prima dată când nu te-ai mai repezit în brațele mele la sosire (și cum tânjeam și mă temeam de aceste sosiri, când fețișoara ta iubită îmi arăta, asemenea unei clepsidre, cât de mult timp irosisem). În schimb, ai rămas pe loc în rochița ta apretată, privindu-mă ca și cum eram un străin dintr-un vagon de tren aglomerat.

De prea multe ori, spuneau ochii tăi. M-ai părăsit de prea multe ori, iar acum ceva prețios și fragil s-a rupt între noi.

Am scris această carte în speranța disperată, vrednică de dispreț că aș putea repara acel ceva. De parcă aș putea ispăși pentru toate sărbătorile ratate și pentru toate orele în care am lipsit, pentru toți anii pe care i-am petrecut înfășurat în egoismul suferinței. Dar aici, la sfârșit, știu că nu pot.

Te părăsesc din nou, mai profund decât am făcut-o vreodată până acum.

Nu-ți pot oferi decât această carte și o rugăciune ca această ușă să nu fie închisă. Ca tu să găsești o cale de a mă urma

într-o zi. Ca mama ta să fie în viață și să ne aștepte și ca într-o zi să te strângă din nou în brațe, iar ceea ce s-a frânt să se reîntrească.

*Ai încredere în Jane. Spune-i... spune-i că-mi pare rău.
Ușa mă cheamă cu vocea mamei tale. Trebuie să plec.
Iartă-mă. Urmează-mă.
Y.S.*

N-o pot face.

Am încercat, January. Am încercat să te părăsesc. Dar tot ce am reușit a fost să stau în pragul ușii mele, încremenit, mirosind dulceața lumii mele de acasă și încercând să-mi impun să fac acel ultim pas, pasul final, în față.

Nu pot. Nu te pot părăsi. Nu din nou. Îmi strâng lucrurile, mă întorc la reședința Locke. Te voi aduce cu mine înapoi aici și vom trece prin ușă împreună sau deloc. Îmi pare atât de rău, zeî, atât de rău – vin.

Așteaptă-mă.

*FUGI, JANUARY
ARCADIA
NU TE ÎNCREDE*

8. Ușa de lemn plutitor

Am găsit-o pe Jane urmând zgomotele ritmice ale unei lopeți în pământul pietros. Lucra cu hotărâre, săpând într-un loc mai jos din centrul insulei, doar în compania miasmei fetide de mlaștină și a bâzâitului văicăreț a câtorva milioane de țânțari.

Și, desigur, a domnului Theodore Havemeyer.

El nu era decât un morman pătat de cearșafuri, alb murdar și cu o formă vag larvară. Mâna lui – o gheară lipsită de culoare, punctată cu răni din care supura sânge, de dimensiunea colților lui Bad – ieșea din înfășurare și arunca o umbră exagerat de mare în lumina după-amiezii târzii.

— N-am putea... nu știu, doar să-l zvârlim în lac? Sau să-l lăsăm așa?

Hârșăitul lopeții care mușca din pământ; foșnetul țărânei care aluneca de pe ea. Jane nu-și ridică privirea spre mine, dar pe chip îi apărură un zâmbet lipsit de umor.

— Crezi că Havemeyerii lumii ășteaia doar dispar și gata? Crezi că nu vine nimeni să-i caute? Clătină din cap și adăugă pe un ton liniștitor: Țasta-i un loc bun și umed; cadavrul nu va rezista mult.

Am descoperit că asta îmi făcea un pic rău de la stomac, așa că m-am cocoțat pe un bolovan îmbrăcat în mușchi și am privit ciorile care se adunau pe crengile pinilor de deasupra noastră, ca niște participanți cam prost-crescuți la o înmormântare, care croncăneau și bârfeau.

Mânerul cu așchii al lopeții apărură în fața mea. L-am luat și cu ocazia aceea am făcut câteva descoperiri: prima, că săpatul este foarte dificil și că eram încă slăbită și mă simțeam bolnavă după ce scăpasem de la Brattleboro. A doua, că trupurile oamenilor sunt destul de mari și au nevoie de gropi substanțiale. Și a treia, că săpatul îți lasă suficient loc în minte pentru gândit, chiar și atunci când

sudoarea îți intră în ochii care te înțepă și pielea palmelor te ustură într-un fel care anunță că ai făcut bășici.

„Tata nu m-a abandonat. S-a întors după mine.” Gândul acesta era ca un soare mic care ardea în spatele ochilor mei, prea strălucitor ca să-l privesc fără nicio primejdie. Cât timp nu tânjisem oare după o mică dovadă a iubirii lui pentru mine? Însă dragostea lui pentru mama, tristețea lui egoistă fuseseră mereu mai puternice – până în ultimele momente, când nu mai fusese așa, iar el întorsese spatele Ușii după care tânjea de șaptesprezece ani.

„Deci unde-i el acum?” Am ezitat un pic la gândul acesta, închipuindu-mi mângălitura înnebunită a acelor ultime cuvinte – *FUGI, JANUARY, ARCADIA, NU TE ÎNCREDE* –, și am dat înapoi.

Ce lucruri îmi spunea, oare, acel ultim capitol, pe care să nu le fi bănuیت deja? Ei bine, primul: că domnul Locke știuse foarte bine că tatăl meu vâna Uși și chiar îl angajase special pentru asta. Mi-am închipuit încăperile de la subsol ale reședinței Locke, cu rândurile nesfârșite de lăzi și cutii, sălile pline de vitrine de sticlă și etichete ordonate – câte dintre comorile acelea erau furate din alte lumi? Câte dintre ele erau impregnate cu puteri stranii sau cu magie supranaturală?

Și câte vânduse sau dăduse el la schimb? Mi-am amintit de întâlnirea pe care o văzusem la Londra când eram copilă, licitația secretă de obiecte de preț. Fuseseră prezenți membri ai Societății, de asta eram sigură – cel puțin insul acela cu mutră de dihor și păr roșcat –, așa că am presupus că și Societatea știa despre tatăl meu, despre Uși și despre lucrurile pe care le fura el. Și tot Societatea trebuie să fi fost cea care-l urmărea, îl vâna, închizând Ușile găsite de el. Dar de ce, dacă voiau comorile pe care le fura pentru ei? Sau poate că voiau să păstreze acele comori pentru ei, apoi să sigileze Ușile ca să nu mai existe și alte scurgeri. Le-ar

plăcea asta; petrecusem destul timp în preajma bărbaților bogați și puternici ca să le cunosc afecțiunea pentru expresii precum „menținerea exclusivității” și „crearea cererii prin raritate”.

Aproape că avea sens. Dar cine închisese Ușa mamei, acea primă Ușă de pe câmp, cu atâția ani în urmă? Și Ușa din vârful muntelui? Pe atunci tata nici măcar nu era angajat de domnul Locke. Fusesse o nenorocire întâmplătoare sau Societatea închidea Uși cu mult timp înaintea misiunii personale a tatei? O dată sau de două ori, membrii ei menționaseră un Fondator, pe un ton reverențios – poate că Societatea era mult mai veche decât părea.

Nu avea sens nici ca membrii ei să-i facă rău valorosului lor vânător de Uși, dar ceva cu siguranță îl împiedicase pe tata să se întoarcă. Ceva îl făcuse să mâzgălească acele ultime trei rânduri. Și acum Societatea mă voia pe mine. „Nu vor înceta niciodată să te caute, fato.”

În spatele meu se auzi un zgomot oribil, de carne zdrobită.

M-am întors și am văzut-o pe Jane ghemuită asupra trupului lui Havemeyer cu un ciocan de lemn și o expresie de interes clinic. Un țăruș de lemn curățat de scoarță ieșea acum din mormanul alb, cam pe unde era inima.

Jane strânse din umeri spre mine.

— Doar ca să fim sigure.

Pentru o clipă, am ezitat între oroare și umor, dar nu m-am putut abține: am izbucnit în râs. Era un râs exagerat, învecinat cu isteria. Jane ridică din sprâncene, însă apoi lăsă capul pe spate și începu să râdă cu mine. Am auzit un pic din aceeași ușurare și în vocea ei și mi-a trecut prin minte că atitudinea ei de calm și încredere în sine s-ar putea, de fapt, să nu fie pe de-a-ntregul veritabilă.

— Ai citit *mult* prea multe romane de groază ieftine, am muștrat-o.

Dădu din nou din umeri, fără să regrete nimic, iar eu m-am întors la săpat. Cumva, acum părea mai ușor, ca și când ceva greu mi se cocoțase pe umeri și apoi își luase zborul la auzul râsetelor noastre.

Am muncit în tăcere încă vreun minut, după care Jane începu să vorbească.

— În lumea mea, cel mai înțelept este să tragi în orice chestie ciudată sau neobișnuită pe care o întâlnești în pădure și de-asta aproape l-am omorât pe tatăl tău prima dată când l-am văzut. Primul meu foc a ratat însă ținta. Dă-mi aia încoace, dacă nu sapi ca lumea.

Lopețile mele cu pământ se împutinaseră și ajunseseră să fie zvârlite la voia întâmplării; m-am trudit să ies din groapă și Jane îmi luă locul. Vocea ei se sincroniza cu ritmul săpatului.

— A început să strige și să fluture din mâini, încercând una după alta vreo zece limbi. Una dintre ele era engleza; trecuse foarte mult timp de când nu mai auzisem limba engleză vorbită cu voce tare, și niciodată de un bărbat cu pielea neagră, tatuat, care arăta ca un profesor. Așa că nu l-am împușcat.

Groapa trecea acum bine de talia lui Jane și fiecare lopată cu țărână scotea un zgomot apos, de aspirație. La marginile ei, țânțarii planau ca niște invitați la cină extrem de nerăbdători.

— L-am dus înapoi în tabăra mea, l-am hrănit și am făcut schimb de povești. M-a întrebat dacă găsisem vreodată o altă ușă în lumea asta sau dacă auzisem ceva povești despre cuvinte scrise care se adevereau. Nu, i-am răspuns, și umerii i s-au gârbovit. Mi-a venit să-i cer scuze, dar nu știam pentru ce. Atunci m-a avertizat: „Ușile se închid în urma mea”, mi-a zis. „Cineva mă urmărește.” M-a implorat să mă întorc în lumea mea de baștină împreună cu el. Mi-a

spus că știe cum e să fii prizonier într-o lume care nu-i a ta, m-a îndemnat să mă întorc cu el. Am refuzat.

— De ce?

M-am așezat la marginea gropii, cu brațele în jurul genunchilor. Fusta mea de împrumut era deja înnoroiată și pătată fără speranțe, iar pentru un moment dezorientant m-am simțit ca și cum aș fi fost trasă înapoi în timp, într-o vreme când eram mică și neascultătoare și tot atât de voioasă, pe cât eram de neîngrijită.

Jane ieși din groapă și se așeză lângă mine.

— Pentru că locul în care ne naștem nu-i neapărat locul de care aparținem. Mă născusem într-o lume care mă abandonase, furase ce era al meu, mă respinsese; e oare atât de surprinzător că am găsit una mai bună? Oftă, îndelung și cu regret. Dar am vrut să mai fac o ultimă călătorie prin ușă, în cazul în care nebunul ăla avea dreptate și era singura mea șansă. Julian a rămas în tabăra lui de la poalele Muntelui Suswa, în timp ce eu am plecat în căutare de muniție și de – ei bine, de vești despre sora mea.

Ochii lui Jane pâlpăiră ca flacăra unui felinar sub o rafală de aer rece, de iarnă, și întrebarea „Ce se întâmplase cu ea?” mi-a murit pe buze. Urmă o scurtă tăcere, iar când vorbi din nou, tonul ei era repezit.

— M-am întors în tabăra lui Julian. M-a rugat din nou să rămân și i-am răs în față – văzusem ce se alesese de casa mea. Femei albe care mă priveau de la geamurile trenului, braconieri care purtau pălării stupide și pozau pentru fotografii lângă cadavrele animalelor, copii cu burți umflate implorând în engleză, „vă log, domnu’, vă log, domnu’”. Nu! Așa că Julian m-a însoțit înapoi la ușa mea de fildeș ca să-și ia rămas-bun. Doar că în grotă aștepta ceva ciudat.

Jane privea fix la mormânt, cu chipul încordat.

— Mormane de bețe cenușii legate laolaltă, cu fire care ieșeau din ele, și un sunet slab, ca un fâsâit. Tatăl tău a

strigat și m-a împins cât mai departe, apoi totul s-a năruit. O explozie mi-a pârjolit dosul brațelor și ne-a azvârlit pe amândoi ca pe niște bețe de chibrit. Nu știu dacă mi-am pierdut cunoștința, dar m-am simțit de parcă clipisem și dintr-odată un bărbat stătea în picioare deasupra mea, într-o uniformă britanică bej-închis. Și în spatele lui, unde ar fi trebuit să fie grota, nu erau decât dărâmături și praf. Buzele i se mișcau, dar ceva era în neregulă cu urechile mele. Apoi a scos pistolul și l-a îndreptat spre Julian. Ar fi trebuit să-l îndrepte spre mine – eu eram cea care avea o armă dar n-a făcut-o. Jane rânji. Când mor, sper ca măcar să nu arăt așa de surprinsă.

Nu m-am uitat la cadavrul lui Havemeyer, nu m-am gândit la precizia găurii care-i apăruse în piept.

— Nici măcar n-am așteptat ca trupul lui să atingă solul: m-am azvârlit spre versant, dând la o parte pietre și pământ. Până când m-a oprit Julian, mâinile mele erau carne vie. M-a tras înapoi și mi-a spus „Îmi pare rău, îmi pare rău” până când am înțeles: eram prinsă aici, în lumea asta, pentru totdeauna.

N-o văzusem niciodată pe Jane plângând, dar simțeam cum o zguduie ceva ritmic, ca niște nori de furtună care se îmbulzesc deasupra golfului. Niciuna dintre noi nu vorbi o vreme, ci doar am stat în răcoarea serii care se lăsa și am ascultat țipătul spart, plin de jale al unui cufundar, ce răsuna peste lac.

— Ce pot să spun. În lumea asta, nu poți să ai pielea neagră și să fii găsit lângă un alb în uniformă. Am folosit o piatră ca să-i zdrobesc trupul, pe care apoi l-am tras lângă dărâmături, pentru ca nicio gaură de glonț să nu scandalizeze echipa de căutare, și după aceea am luat-o la goană. Eram într-un tren spre Khartoum când tatăl tău m-a întrebat unde mă voi duce. L-am spus că voiam să găsesc o altă cale înapoi, o ușă din spate, iar el mi-a zâmbit cu

tristețe. „Toată viața am căutat o altă ușă spre lumea mea de origine”, mi-a spus. „Dar o voi căuta și pe a ta, dacă faci ceva pentru mine.” Și m-a rugat să mă duc în casa unui bogătaș din Vermont și să-i apăr fiica.

Un alt val silențios o scutură. Vocea îi rămase perfect cumpănită.

— Mi-am îndeplinit partea mea de târg. Dar Julian... n-a făcut-o.

Mi-am dres glasul.

— El nu e mort.

Am simțit-o încremenind lângă mine, plină de încordarea speranței.

— I-am terminat cartea. A găsit o Ușă în Japonia care ducea înapoi în lumea lui, dar n-a trecut prin ea; a încercat să se întoarcă după mine – soarele acela mic se aprinse din nou, pentru o clipă, apoi își pierdu strălucirea –, însă n-a mai reușit să ajungă, presupun. Zice să-ți spun – am înghițit cu dificultate, simțind pe limbă gustul rușinii – că-i pare rău.

Aerul șuieră prin strungăreața lui Jane.

— Mi-a promis. A *promis*.

Vocea îi era gătuită, aproape înghițită de emoții: cea mai amară trădare, gelozie și furia aceea care lasă în urmă cadavre.

Am tresărit și ochii i-au scăpărat către mine, apoi i s-au lărgit.

— Stai așa. January, tu ai creat o trecere între azil și cabana asta. Ai putea s-o faci și pentru mine? Ai putea să mă trimiți acasă prin scris?

Chipul îi strălucea de speranță disperată, ca și cum se aștepta să scot un stilou din buzunar și să-i desenez Ușa în aerul dintre noi, ca și cum ar fi fost la un pas de a-și revedea soții și soția. Arăta mai tânără decât o văzusem vreodată.

Am constatat că nu mă puteam uita la ea în timp ce-i răspundeam.

— Nu. Eu... cartea tatei zice că există locuri în care lumile se ating între ele, precum crengile a doi copaci, și acolo se află Ușile. Nu cred că o Ușă de aici, din Vermont, ar putea să ajungă vreodată până în lumea ta.

Scoase un sunet nerăbdător, de parcă n-o interesau argumentele mele.

— Bine, dar dac-ai merge cu mine în Kenya, la ușa mea de fildeș...

Fără să scot o vorbă, mi-am ridicat brațul stâng bandajat și l-am ținut la nivelul ochilor ei. Începu să tremure și să zvâcnească după doar câteva secunde, și după alte câteva, a trebuit să-l cobor pe lângă corp.

— Cred că deschiderea căii de la azil până aici aproape m-a omorât, i-am spus încetișor. Și era o Ușă înăuntrul aceleiași lumi. Nu știu cât m-ar costa să redeschid o Ușă între două lumi, dar mă îndoiesc că pot plăti prețul.

Jane expiră foarte lent, privindu-mi fix mâna care se odihnea pe pământ. Nu spuse nimic.

Se ridică brusc, scuturându-și fusta de praf și întinzându-se din nou după lopată.

— Termin eu aici. Du-te să ai grijă de Samuel.

Am fugit, ca să n-o văd plângând.

Și Bad, și Samuel arătau ca și când ar fi murit și-ar fi fost readuși la viață de către un vrăjitor cu aptitudini îndoielnice. Bad – stropit cu sânge de-acum uscat, peticit cu bandaje și cusături – se îngrămădise în pat, între Samuel și

perete, iar acum dormea cu bărbia sprijinită cu adorație pe umărul tânărului. Pielea lui Samuel avea o nuanță nesănătoasă, ca de ciupercă, între alb și galben, iar răsuflarea lui sub pled era bolborosită și tremurătoare.

Când m-am cocoțat pe pat, a întredeschis ochii ca niște fante cleioase. În mod incredibil, îmi zâmbi.

— Hei, January.

— Hei, Samuel.

I-am întors zâmbetul cu timiditate, trecându-mă un fior. A scos un braț de sub pled și l-a bătut ușurel pe Bad pe coaste.

— Ce ți-am spus eu? Bad e de partea ta.

Zâmbetul meu deveni mai hotărât.

— Da.

— Și, zise el mai încet, la fel sunt și eu.

Privirea îi era hotărâtă, ochii îi străluceau plini de căldură; să mă uit în ei sau să-mi țin mâinile deasupra unui șemineu, în care mai mocneau câteva lemne în februarie, era totuna. Mi-am întors privirea înainte de a zice sau de a face ceva stupid.

— Îmi pare rău pentru ce s-a-ntâmplat. Pentru ce ți-a făcut Havemeyer.

Aveam mereu vocea atât de ascuțită?

Samuel ridică din umeri, ca și cum torturile și răpirile erau simple neplăceri obositoare.

— Dar îmi vei explica exact ce era, desigur, și ce sunt ușile astea care-l supărau atât de tare, și cum ai ajuns aici fără să te salvez eu plin de îndrăzneală.

Se strecură afară de sub pled în timp ce vorbea, sprijinindu-se cu grijă pe perne de parcă ar fi avut vânătași pe tot corpul.

— Să mă salvezi plin de îndrăzneală?

— Trebuia să fie ceva spectaculos, oftă el cu jale. Un raid la miezul nopții, o funie azvârlită prin fereastră, fuga pe cai

albi – de fapt, niște ponei suri – ar fi fost întocmai ca-n foiletoanele noastre de aventuri. Totul s-a dus pe apa sâmbetei.

Am râs pentru a doua oară în seara aceea. Și apoi – șovăitor, în dezordine, temându-mă că Samuel fie va râde de mine, fie mă va compătimi – i-am spus tot. I-am spus despre Ușa albastră de pe câmpul năpădit de buruieni; despre tata și mama și cum niciunul dintre ei nu era mort sau poate că amândoi muriseră; despre Societatea Arheologică din New England și despre Ușile care erau închise și despre lumea care era pe moarte. Despre domnul Locke, care-l ținea pe tatăl meu în lesă ca pe un ogar și pe mine în colivie ca pe o pasăre. Despre Cea Scrisă și despre modul în care anumite persoane pline de voință pot rescrie existența. Apoi i-am spus despre moneda de argint care devenise lamă de cuțit și i-am arătat cuvintele pe care le scrijelisem în propria-mi carne.

Pielea de sub bandajele mele era palidă și presărată cu coji proaspete, ca o vietate rănită din lac ce eșuase pe țărm. Samuel atinse curba zimțată a literei *D* din cuvântul *doar*, crestată în carnea mea.

— Atunci, se pare că n-aveai nevoie să fii salvată, zise el, cu un zâmbet strâmb. *Strega* se salvează singure în toate poveștile.

— *Strega?*

— E cuvântul italian pentru *vrăjitoare*, mă lămurii el.

— Ah.

Sigur că da, sperasem la o reacție ceva mai admirativă, dar *mă credeai*, fără cea mai mică umbră de îndoială. Poate că toți anii ăia în care îmi strecurase povești de senzație cu monștri când ar fi trebuit să servească clienții la teigheaua prăvăliei îi mâncaseră creierii exact așa cum îi zicea mama lui că se va întâmpla. Poate doar avea încredere în mine.

Samuel continuă, pe un ton nesigur.

— Întotdeauna sfârșesc singure în povești – vrăjitoarele, vreau să zic –, trăind în păduri sau în munți sau închise în turnuri. Presupun că numai un bărbat curajos ar putea iubi o vrăjitoare, iar bărbații sunt mai tot timpul lași.

Mă privi drept în față în timp ce termina de vorbit, cu un fel de îndrăzneală în bărbia ridicată, care spunea: „Eu nu sunt un laș”.

M-am trezit că nu puteam să articulez niciun cuvânt. Nu reușeam nici măcar să gândesc bine.

Peste o clipă, el zâmbi din nou, cu blândețe și spuse:

— Deci tipii ăștia din Societate vor continua să te caute, nu? Pentru lucrurile pe care le știi și pentru ceea ce poți înfăptui.

— Da, așa vor face.

Vocea lui Jane răsună dinapoia mea. Stătea în prag, încadrată de ultimele raze roșiatice ale soarelui, cu buzele strânse într-o linie sumbră. Ceva din înfățișarea ei îmi aminti de tata și de felul în care suferința îi încovoiasse umerii și îi săpase riduri pe chip.

Jane se mișcă înțepenită spre găleata cu apă ca să-și clătească brațele murdare de pământ și spuse:

— Avem nevoie de un plan și de o ascunzătoare. Se șterse și continuă. Propun să mergem în Arcadia, numele pe care mi l-a dat tatăl tău pentru o lume ascunsă pe coasta sudică a statului Maine. Este inospitalieră și inaccesibilă, sau cel puțin așa mi s-a dat de înțeles, ceea ce o face un loc excelent în care să dispărem. Știu cum să ajungem acolo.

Vocea îi era perfect calmă, ca și cum o lume ostilă și străină ar fi fost o destinație obișnuită, precum banca sau oficiul poștal.

— Dar cu siguranță nu trebuie să...

— January, mă întrerupse ea, nu avem bani, nu avem unde să stăm, nu avem rude. Eu sunt neagră într-o națiune care detestă persoanele de culoare, străină într-o națiune

care detestă străinii. Și cel mai rău e că ieșim în evidență – o femeie africană și o fată metisă, cu păr sălbatic și un braț plin de cicatrici. Își ridică palmele. Dacă Societatea vrea să te găsească, o va face. Și mă îndoiesc că domnul Havemeyer era cel mai rău dintre membrii săi.

Samuel se foi în culcușul lui de perne.

— Dar uiți ceva – domnișoara January nu-i lipsită de apărare. Ar putea să-ți scrie orice dorești, din câte înțeleg. O fortăreață. O ușă spre Timbuktu sau spre Marte. Un accident nefericit pentru domnul Locke.

Părea să-l bucure acea ultimă posibilitate; mârâise cam ca Bad când îi povestisem despre Brattleboro.

Chipul lui Jane se strâmbă într-un zâmbet amar.

— Mi s-a spus că puterile ei nu sunt nelimitate.

Am simțit că devin defensivă, pentru că mă cuprinsese rușinea.

— Nu. Vocea îmi suna un pic gătită. Tata spune că meșteșugul prin cuvinte are un preț. Nu pot pur și simplu să sfâșii lucrurile și să le cos laolaltă după propria voință. I-am strecurat lui Samuel o privire piezișă, iar vocea mi-a scăzut. Mă tem că nu prea sunt o vrăjitoare.

El își mișcă mâna astfel încât ajunse să stea foarte aproape de a mea pe pături, vârfurile degetelor aproape atingându-ni-se.

— Bine, șopti după aceea. Nici eu nu-s chiar așa de curajos.

Jane își dresă glasul destul de evident.

— Ca să reluăm, va fi o provocare să ajungem acolo. Avem de străbătut două sute și ceva de kilometri fără să fim recunoscute sau urmărite și nu dispunem de prea mulți bani pentru asta. Mă tem, spuse ea zâmbind încordat, într-un fel care-mi dădu fiori, că domnișoara Scaller va trebui să se obișnuiască cu un stil de trai destul de diferit.

Asta chiar mă duru.

— Am *călătorit* un pic, să știi.

Avusesem bagaje cu numele meu ștanțat pe plăcuțe de alamă; pașaportul meu arăta ca un roman de buzunar cu paginile adesea răsfoite.

Jane râse. Nu era un sunet prea vesel.

— Și în toate călătoriile tale, ai petrecut măcar o noapte într-un pat pe care ți l-ai făcut singură? Ai gătit măcar o masă? Ai văzut măcar vreodată un bilet de tren de clasa a doua?

N-am spus nimic, condamnându-mă singură, ci doar m-am uitat urât la ea.

— O să dormim în pădure și o să ne rugăm de oameni să ne ia și pe noi în mijlocul lor de transport, așa că adaptează-ți așteptările pe măsură.

Nu-mi trecea prin minte nicio replică prea inteligentă, așa că am schimbat subiectul.

— Nu sunt nici măcar convinsă c-ar trebui să mergem în Arcadia asta. Tata a dispărut în *Japonia*, dacă-ți mai amintești, și ar trebui să mergem să-l căutăm, măcar...

Dar Jane clătină din cap, obosită.

— Se vor aștepta la asta mai mult decât la orice altceva. Poate într-o bună zi, după ce mai trece un timp, când va fi mai sigur.

„La naiba cu siguranța.”

— Poate – poate am putea să ne ducem la domnul Locke după ajutor. Samuel și Jane scoaseră amândoi niște sunete care exprimau ceva între neîncredere și indignare. I-am dat înainte, cu umerii bătoși: Știu, știu, dar uitați – nu cred că el a vrut ca eu sau ca tata să suferim sau să fim omorâți. Tot ce și-a dorit a fost să se îmbogățească un pic mai mult și să aibă ceva obiecte rare în plus pe care să le pună în vitrine. Poate nici nu știe că Societatea închide Ușile sau poate că nu-i pasă... și cred că m-a iubit. Măcar un pic. Ne-

ar putea ajuta să ne ascundem, ne-ar putea împrumuta niște bani, ne-ar putea asigura drumul spre Japonia...

Vocea mi se stinse treptat.

Ochii lui Jane se umplură de ceva cătrănit și copleșitor: milă. Este surprinzător cât de mult poate să doară mila.

— Ai vrea să pleci într-o aventură și să-ți salvezi tatăl, ca o eroină din basme. Înțeleg. Dar ești tânără și fără un ban și fără adăpost, și n-ai văzut niciodată cu adevărat fața urâtă a lumii. Te-ar mânca cu fulgi cu tot, January.

În spatele meu, Samuel zise:

— Și dacă domnul Locke încerca să te protejeze mai înainte, până acum a făcut o treabă tare proastă. Eu cred că ar trebui să fugi.

Am amuțit, simțind cum tot viitorul mi se deformează amețitor sub picioare. Așteptasem ca viața să-mi revină dintr-odată la normal, ca și cum tot ce se întâmplase de la dispariția tatei era un film și în curând pe ecran avea să apară cuvântul *SFÂRȘIT*, iar luminile se vor reaprinde și eu mă voi trezi înapoi, în siguranță, la reședința Locke, recitind *Băieții Rover pe uscat și pe mare*.

Dar toate astea rămăseseră definitiv în trecut, ca o libelulă conservată în chihlimbar.

Urmează-o pe Jane."

— *Bine*, am șoptit, încercând să nu mă simt din nou ca la șapte ani, când o luam mereu la fugă. Vom merge în Arcadia. Tu vei rămâne acolo cu mine sau... sau vei pleca acasă?

Ea tresări.

— Nu am niciun loc pe care să-l consider „acasă”.

I-am întâlnit privirea și am descoperit că mila din ea se întărise și se transformase în ceva zgrunțuros și disperat. Mă făcu să mă gândesc la ruine antice sau la tapiserii în descompunere, la lucruri care și-au pierdut urzeala.

Șovăi o clipă, pe punctul de a mai adăuga ceva – învinuiri sau muștrări sau regrete –, apoi se întoarse și părăsi cabana, cu spatele foarte drept.

Samuel și cu mine am rămas tăcuți în lipsa ei. Gândurile îmi erau ca un stol de păsări amețite, ce ricoșau între disperare („Oare vom fi amândouă fără adăpost pentru totdeauna? Îmi voi petrece viața fugind?”), un entuziasm copilăros care gâlgâia în mine („Arcadia! Aventură! Evadare!”) și căldura mâinii lui Samuel, care încă stătea întinsă lângă a mea pe pled și mă deruta.

El își dresе vocea și spuse, nu foarte nonșalant:

— Intenționez să merg cu voi. Dacă-mi îngădui.

— *Ce... nu se poate!* Să-ți părăsești familia, casa, meseria – e prea periculos...

— Nu-s menit să fiu un băcan bun oricum, mă întrerupse cu blândețe. Până și mama o recunoaște. Întotdeauna mi-am dorit altceva, ceva mai mare. O altă lume ar fi numai bună.

Aproape că am izbucnit în râs, exasperată.

— Nici măcar nu știu unde mergem sau pentru cât timp! Viitorul meu este încălzit și haotic, iar tu nu te poți oferi să participi la toate astea din... din *bunătațe* sau din *milă* sau...

— January. Vocea îi devenise mai scăzută și mai insistentă, ceea ce-mi făcu inima să mi se zbată ciudat între coaste. Nu mă ofer din milă. Cred că știi asta.

Mi-am îndreptat privirea în altă parte, afară pe fereastra cabanei, spre seara care devenea tot mai albastră, dar n-a contat: îi simțeam în continuare pe obraz căldura privirii. Tăciunii care mocneau se aprinseseră și acum ardeau.

— Poate, zise el încetișor, nu m-am făcut înțeles mai devreme, când am spus că sunt de partea ta. Am vrut să spun și că-mi doresc să fiu *alături* de tine, să trec cu tine prin fiecare ușă și pericol, să fug cu tine înspre viitorul tău încălzit. Pentru – și o parte îndepărtată din mine s-a simțit

mulțumită să remarce că vocea îi devenise nesigură și încordată – pentru totdeauna. Dacă vrei.

Timpul – o creatură capricioasă, pe care nu mă mai puteam bizui de când cu internarea mea la azil – părăsise acum cu desăvârșire dezbaterea noastră. Ne lăsase pe amândoi plutind, lipsiți de greutate, ca o pereche de acarieni suspendați în razele de soare ale după-amiezii.

M-am trezit gândindu-mă, fără vreun motiv anume, la tata. La felul în care arăta când pleca departe de mine de fiecare dată, cu umerii lăsați și capul plecat, cu haina prăfuită atârându-i desfăcută pe trup. Apoi m-am gândit la domnul Locke: căldura mâinii lui pe umărul meu, bubuitul jovial al râsului său. Mila din ochii lui în timp ce se uita cum sunt drogată și luată pe sus din casa lui.

În viața mea de până atunci, aflasem că oamenii pe care-i iubești te părăsesc. Te abandonează, te dezamăgesc, te trădează, te pun sub cheie și în cele din urmă te trezești singură, din nou și întotdeauna.

Totuși Samuel n-o făcuse, nu-i așa? În copilărie, când eram prizonieră în reședința Locke cu nimeni care să-mi țină companie în afară de Wilda, îmi strecurase foiletoane și mi-l adusese pe cel mai drag prieten al meu. Când eram o nebună închisă într-un azil, fără speranță sau ajutor, îmi adusese o cheie. Și acum, când eram o fugară urmărită de monștri și mistere, mi se oferea pe sine însuși. *Pentru totdeauna.*

Am simțit tentația acelei oferte ca pe un cârlig care-mi intrase în inimă. Să nu fiu singură, să fiu iubită, să am prezența aceea caldă mereu lângă umăr... I-am privit lung și flămând chipul, întrebându-mă dacă era unul deosebit de frumos și dându-mi seama că nu mai puteam spune. Îi vedeam doar ochii, aprinși ca jăraticul, neșovăitori.

Ar fi atât de ușor să zic „da”.

Am ezitat însă. Tata scrisese despre Dragostea adevărată ca și cum ar fi fost o forță a naturii – ceva care pur și simplu exista, invizibilă și inevitabilă. Dragostea adevărată să fi fost cea care-mi tăia răsuflarea și-mi oprea inima în loc? Sau eram doar speriată și însingurată, amețită de epuizare, agățându-mă de Samuel la fel cum o femeie care se îneacă se agață de colacul de salvare oferit?

Samuel îmi privea chipul, și orice va fi văzut pe el îl făcu să înghită un nod.

— Te-am ofensat. Iartă-mă. Zâmbetul îi încremeni de stânjeneală. Este o simplă ofertă. De luat în considerare.

— Nu, nu-i vorba... eu doar... am început propoziția fără să știu încotro mă îndreptam, pe jumătate îngrozită de cum aș putea s-o închei, însă atunci, cu un simț al sincronizării aproape divin, Jane se întoarse în casă.

Aducea un braț de lemne de foc acoperite de mușchi și avea o expresie închisă, ca o rană cusută. Ne văzu și se opri, ridicând din sprâncene de parcă ar fi vrut să zică „Ooo, oare ce-am întrerupt eu aici?“, dar apoi se îndreptă spre sobă fără să comenteze nimic. Dumnezeu s-o binecuvânteze!

După un minut sau două (timp în care Samuel și cu mine am expirat profund și ne-am îndepărtat mâinile una de alta), Jane spuse domol:

— Ar trebui să ne culcăm devreme în seara asta. Plecăm dis-de-dimineasă.

— Sigur.

Vocea lui Samuel era calmă. Se sprijini în mâini și se dădu jos din pat, cu chipul pălindu-i din cauza efortului, și înclină din cap spre mine plin de curtoazie.

— Ah, nu, nu trebuie să... eu pot să dorm pe podea...

Se prefăcu că nu mă aude, întinzând câteva păături cu miros de șoarece în colț și târându-se între ele. Se întoarse cu fața la perete, cu umerii aduși.

— Noapte bună, Jane. January.

Îmi pronunță numele cu grijă, ca și când ar fi avut ghimpi.

M-am suit în pat lângă Bad și am zăcut înțepenită și îndurerată, prea obosită ca să adorm. Îmi simțeam pleoapele atârănând fierbinți peste ochi; brațul îmi zvâcnea. Jane se propti în balansoarul din fața sobei, cu revolverul domnului Locke în poală. Dinspre grătarul sobei licărea lumina slabă a cărbunilor, conturându-i suprafețele chipului cu un portocaliu delicat.

Acum că nu mai era observată, își purta suferința mai deschis. Era aceeași expresie pe care o văzusem de atâtea ori pe fața tatei, când se oprea din scris și rămânea cu privirea pierdută pe fereastră, ca și cum își dorea să-i crească aripi și să se poată avânta prin ea.

Oare viitorul lor era singurul pe care-l puteam aștepta? Eram condamnată la supraviețuirea sumbră într-o lume care nu era a mea, jelind, dezrădăcinată și îngrozitor de singură?

Bad scoase un căscat moale de câine și se întinse lângă mine.

„Ei bine, măcar nu voi fi complet singură.” Am adormit cu fața în mirosul de raze de soare al blănii lui.

Călătoria cu Jane prin statul New England nu semăna absolut deloc cu voiajele cu domnul Locke, doar că amândoi aveau idei la fel de clare despre cine era la conducere. Jane dădea ordine și instrucțiuni cu încrederea calmă a cuiva obișnuit să le vadă urmate, iar eu m-am întrebat dacă își condusesese propria ceată de vânătorese în lumea ei adoptivă

și cât de greu îi fusese să joace rolul unei cameriste în lumea asta.

Ne trezi pe Samuel și pe mine în semiîntunericul dinaintea zorilor, și deja eram pe la jumătatea lacului înainte ca prima dungă de lumină mierie să apară la orizont. Toți patru ne înghesuiserăm în ambarcațiunea cu vâsle a familiei Zappia, în loc să riscăm să luăm feribotul și să ne expunem privirilor curioase, și vâsleam cu rândul spre licăririle slabe ale felinarelor cu gaz de pe țărm.

Vâslitul, am descoperit eu, este la fel de dificil ca datul la lopată. Până când pântecul bărcii ajunsese, scrâșnind, pe nisipul aspru, palmele îmi depășiseră stadiul bășicilor și aproape sângerau, iar Samuel se mișca precum cineva cu câteva zeci de ani mai vârstnic. Jane părea în regulă, cu excepția țărânei de mormânt și a sângelui care încă-i pătau fusta.

Ar fi trebuit să mă aștept la felul în care oamenii se îndepărtau de noi în grabă când am intrat în oraș, strângându-și pălăriile în mâini și bombănind. Alcătuiam o bandă neliniștitoare: o femeie neagră înarmată, un tânăr bolnăvicios, un câine fioros și o fată de culoare ciudată, cu haine de căpătat și desculță. Am încercat să-i cer uneia dintre femeile grăbite indicații până la cea mai apropiată gară, dar Jane mă călcă pe piciorul gol.

— Să *mă* scuzi, dar parcă ai zis că vom lua trenul?

Jane oftă spre mine.

— Da, dar cum nu vom cumpăra bilete, e cel mai bine să nu atragem atenția asupra noastră. Făcu un semn din cap spre calea ferată care șerpuia la est de orașel. După mine.

Continuă să meargă fără să aștepte vreo încuviințare.

Samuel și cu mine ne-am uitat unul la altul aproape pentru prima dată de la conversația noastră din seara trecută. El ridică din sprâncene, cu ochii scânteind de

amuzament, și făcu o reverență perfectă în semn de *după dumneavoastră*.

Jane ne conduse la un triaj feroviar mic și aproape pustiu, unde ne-am strecurat într-un vagon de marfă pe care scria *MONTPELIER LUMBER CO.* și am așteptat. În mai puțin de o oră goneam deja spre est, asurziți de zgomotul trenului pe șine, înfășurați în fum de cărbune și în praf, rânjind bucuroși ca niște copii sau ca niște nebuni. Limba lui Bad flutura în vânt.

Următoarele două zile sunt încețoșate în amintirea mea, pierdute într-o pâclă de căldură și dureri de picioare și teama, mereu prezentă, că simt priviri în ceafă, vânându-mă. Îmi amintesc vocea lui Jane, calmă și sigură; o noapte petrecută cuibărită pe un câmp plin de buruieni, cu cerul atârând deasupra mea ca un pled presărat cu stele; sendvișuri unsuroase cu pește cumpărate de la o prăvălie de pe marginea drumului; o parte din călătorie făcută împreună cu un fermier care ducea afine la Concord într-o căruță trasă de un catâr și alta cu un curier poștal vorbăreț, care tocmai își termina ruta.

Și mi-o amintesc pe Jane ridicându-și fața în adierea vântului, în timp ce șchiopătam pe un drum fără nume imediat dincolo de granița statului Maine.

— Simți mirosul? mă întrebă.

Îl simțeam: apă sărată, piatră rece și oase de pește. Oceanul.

Am urmat drumul până când s-a transformat în pietricele netede și pini piperniciți din cauza sării, pașii noștri devenind tăcuți în lumina lunii. Jane părea să navigheze urmând instrucțiunile tatei, și nu o hartă sau vreo amintire a ei. Mormăia pentru sine, uneori întinzându-se ca să atingă o stâncă cu formă ciudată sau mijind ochii și privind în sus, la stele. Năvala ritmică a oceanului se apropia.

Am ocolit o perdea deasă de pini, am coborât pe bâjbâite un mal scund și iată-l.

Mai fusesem la mare de zeci de ori: mă plimbasem pe plajele din sudul Franței și sorbisem limonadă pe coasta din Antigua; traversasem Atlanticul pe pacheboturi și privisem cum apele se despart frumos înaintea noastră. Chiar furtunile păreau mici și îndepărtate dinăuntrul unui hotel sau al unui corp de navă din oțel. Consideram oceanul ceva plăcut și frumos, un fel de versiune un pic mai mare a propriului meu lac de acasă. Dar stând aici, pe marginea stâncoasă, cu valurile spărgându-se sub mine și cu imensitatea Atlanticului fierbând precum conținutul negru al cazanului unei vrăjitoare, părea să fie cu totul altceva. Ceva sălbatic, ceva ascuns, ceva care te poate înghiți fără urmă.

Jane își căuta drumul în josul unei cărării acoperite de licheni, ținându-se de marginea falezei. Samuel și cu mine o urmarăm, Bad repezindu-se înaintea noastră. Îmi simțeam plămânii ciudat de comprimați, pulsul luând-o la goană de nerăbdare: *o Ușă*. O Ușă adevărată, materializată, prima pe care aveam să o văd de când eram un copil aproape sălbatic, care alerga pe câmpuri.

O Ușă pe care tata o lăsase ascunsă și deschisă doar pentru mine. Chiar și acum, când era prins, sau închis, sau mort de cealaltă parte a planetei, nu mă abandonase. Nu pe de-a-ntregul. Gândul acesta mă încălzi ca flacăra unei lumânări protejate de briza biciuitoare a mării.

Jane dispăruse într-o crevasă joasă și umedă. M-am aplecat, nerăbdătoare s-o urmez, dar reapăru trăgând după ea un morman de scânduri și de frânghie putredă, care scotea zgomote dogite. Oftă puternic.

— Era prea de tot să sper că va rezista pe vremea asta, presupun. Cu ce-a mai rămas, s-ar putea să reușim să facem să plutească proviziile pe lângă noi.

Începu apoi, metodic și fără stinghereală, să se dezbrace.

— Jane, ce faci – unde-i Ușa?

Nu răspunse, ci doar arătă înspre ocean.

I-am urmărit degetul cu privirea și am văzut la orizont o pată cenușie, zgrunțuroasă, cu petice de stânci sclipind argintiu în lumina lunii.

— O insulă? Dar cu siguranță nu putem – n-ai de gând să *înoți* până la ea, nu?

— Inaccessibilă. Inospitalieră. Întocmai așa cum ni s-a spus, cred.

Tonul ei era sec. Nu termină bine de vorbit că și plonjă în ocean, cu lenjeria de corp strălucind alburie și membrele dispărându-i în întuneric. Bad se aruncă vesel după ea.

M-am întors spre Samuel căutând un aliat și l-am găsit deschindu-și nasturii de la cămașă.

— Pun rămășag cu tine pe ultima bucată de pâine că te pot întrece, murmură el, ca și cum eram copii și ne jucam în lac, nu niște adulți oboșiți, disperați, care stăteau pe coasta unui ocean rece, fugind de Dumnezeu știe ce.

Nu m-am putut abține să nu râd. I-am surprins arcuirea strălucitoare a zâmbetului cu care mi-a răspuns, am întrezărit paloarea pieptului său, apoi deja își făcea cu greu drum prin valuri după Jane și Bad. Nu mai era nimic de făcut decât să-l urmez.

N-ar fi trebuit să fiu surprinsă de frig – era vară, dar vara în Maine este ca o creatură fugară, precaută, care dispare imediat ce apune soarele –, însă nu cred că e posibil să intri într-o apă atât de rece fără să fii surprins. Să înot în ea era de parcă aș fi înotat printr-un nor de insecte înțepătoare. Ne-am agățat cu degete înghețate de scândurile plutei putrezite, trăgându-ne lucrurile pe lângă noi, cu răsuflarea ieșindu-ne însoțită de icnete slabe. Până și Bad înălța capul mult deasupra apei, ca și cum încerca mai curând să leviteze decât să înoate. Sarea mi se strecura prin bandaje,

săpând în cuvintele scrijelite pe brațul meu. Dacă m-aș fi putut întoarce înapoi, dacă aș fi putut renunța și m-aș fi putut târî smerită acasă, la șemineurile trandafirii ale reședinței Locke, aș fi făcut-o. Dar nu puteam. Așa că am continuat să-mi întind brațele care mă înțepau în valurile negre și reci, apropiindu-mă încet-încet de conturul încețoșat și cenușiu al insulei.

Și apoi, cumva, am simțit piatra zgâriindu-mi genunchii, în timp ce Jane se sforța să tragă pluta sus pe țărm, iar respirația lui Samuel se auzea ca un șuierat aspru lângă mine. El se târî un metru-doi mai încolo și se prăbuși într-un morman cu pielea de găină, cu fața lipită de malul plin de pietricele.

— Nu-mi.. făcu el cu răsuflarea întretăiată... mai place frigul.

Mi-am amintit de răceala pătrunzătoare a atingerii lui Havemeyer, de chipul bolnăvicios al lui Samuel în timp ce se prăbușea, și teama m-a îmboldit să mă târăsc în patru labe lângă el. L-am atins pe spate cu degetele amorțite.

— Ești bine?

Se sprijini într-un cot și întinse gâtul, obosit, ridicându-și chipul. Clipi spre mine, ca să scape de apa sărată din ochi, iar fața îi deveni curios de inexpresivă. Mi-am dat seama că oceanul îmi transformase lenjeria de corp din niște saci de bumbac fără formă în ceva ca o a doua piele, ce se lipea de formele mele și era aproape translucidă. Niciunul dintre noi nu se clintî. Mă simțeam înghețată, prinsă în mrejele ochilor lui negri ca păcura, cu sclipirile unor tăciuni ce ardeau mocnit – până când Bad se poziționează la câțiva centimetri de noi și se scutură, împrăștiându-ne cu apă sărată și rece ca gheața.

Samuel închise ochii cu o mare încetineală și se întoarse cu fruntea pe pietricele.

— Da. Sunt bine, oftă el.

Apoi se ridică, clătinându-se, și șchiopătă până la plută. Se întoarse cu cămașa lui care era aproape uscată și mi-o petrecu în jurul umerilor, fără să îngăduie degetelor sale să-mi atingă pielea. Cămașa mirosea a făină și a transpirație.

— Aproape am ajuns. Mă gândesc să trecem dincolo și abia apoi să facem tabăra.

Până și vocea lui Jane suna acum obosită.

Ne-am luat după ea, poticnindu-ne în sus pe țărm, și am urcat o faleză joasă cu picioarele tremurând. Vântul ne biciuia, uscându-ne, lăsând o chiciură albă de sare pe pielea mea.

În partea cea mai îndepărtată a insulei, cocoțate ca scheletul unui străjer mort demult, se înălțau oasele abandonate ale unui far. Turnul i se lăsase și se înclinase, iar vopseaua sa, care ar fi putut fi odinioară o combinație veselă de alb și roșu, se decolorase, ajungând de aceeași nuanță maroniu-cenușie ca stânca de sub el. Acolo unde ar fi trebuit să se afle o ușă rămăsese doar o gură căscată. Jane se aplecă și intră prima, călcând cu grijă peste grinzi de lemn răsturnate și peste locurile în care scânduri lipseau din podea, iar Bad și cu mine am urmat-o.

Să stai în picioare înăuntru era ca și cum ai fi stat în cutia toracică putrezită a unei viețuitoare marine, întunecată și presărată cu alge. O singură rază de lună strălucitoare intra prin fereastra spartă și lumina o ușă de pe peretele vestic, unde nu fusese nicio ușă pe dinafară. Am simțit cum inima mi se înfiorează în piept.

Ușa părea veche, chiar mai veche decât farul care se descompunea în jurul ei, construită din lemne plutitoare legate laolaltă și fâșii de fildeș curbate. O adiere slabă fluiera prin crăpături, aducând un miros fierbinte, uscat, asemănător cu cel al fânețelor sub soarele de august.

Jane trase de clanța din os de balenă și ușa alunecă lin spre ea, bine unsă și fără să scoată vreun zgomot. Ea se uită

înapoi la noi, arborându-și pentru o clipă rânjetul cu strungăreață, și păși în întunecime.

Am pus o mână pe capul lui Bad și i-am întins-o pe cealaltă lui Samuel, impulsivă.

— Nu te teme și nu-mi da drumul.

El mă privi în ochi.

— N-o voi face, îmi spuse, și degetele i se împletiră strâns cu ale mele.

Am pășit peste Prag împreună. Nimicul era la fel de înspăimântător, la fel de gol, la fel de sufocant cum fusese pe vremuri, dar cumva părea mai puțin vast cu Samuel și cu Bad lângă mine. Am navigat prin întunecime ca un trio de comete, ca o constelație cu multe picioare care se învârt în noapte, apoi picioarele noastre au călcat pe iarbă uscată.

Ne aflam în colbul portocaliu, străin, din altă lume. Am avut la dispoziție o singură secundă năucitoare ca să văd câmpia aurie și nesfârșită, cerul atât de larg, încât părea un ocean suspendat deasupra mea, înainte ca o voce aspră să grăiască:

— Isuse, i-un alai întreg! În regulă, oameni buni, rămâneți unde sunteți și întoarceți-vă foarte încet. Apoi îmi veți spune cu ce treabă ați venit și cum, pentru numele bunului Cristos, ați găsit ușa noastră.

9. Ușa în flăcări

Când pui piciorul într-o lume străină și ți-e frig, îți simți membrele cuprinse de slăbiciune și ești doar pe jumătate îmbrăcat, tinzi să faci ce ți se spune. Ne-am întors toți trei încet.

În fața noastră se afla un bătrân înalt și deșirat, jerpelit, care semăna bine cu o sperietoare de ciori, dacă sperietorile ar avea bărbi cu smocuri albe și ar mânui sulite. Purta o haină gri cu aspect vag marțial, o pereche de sandale grosolane făcute din sfoară și cauciuc și o pană strălucitoare înfiptă în coama albă de păr încâlcit. Mormăi, împungând cu vârful sulitei spre abdomenul meu.

Am ridicat mâinile, care-mi tremurau.

— Vă rog, domnule, încercăm doar să... am început, iar vocea îmi suna vrednică de milă și îngrozită fără să fac niciun efort.

Dar efectul a fost subminat cumva de Bad, dinspre care se auzeau niște sunete de motor la ralanti, cu coama zbârlită, precum și de Jane, care scosese revolverul domnului Locke și-l îndreptase spre pieptul bătrânului.

Privirea lui scăpără spre armă și înapoi spre mine, înăsprindu-se.

— Dă-i drumul, domnișoară. Totuși pun rămășag c-aș apuca să-i spintec burta fetei ăsteia înainte să sângerez de moarte. Vrei să pui rămășag cu mine?

Urmară câteva momente de neclintire, în care mi-am închipuit cât de neplăcut ar fi să-mi scoată intestinele cu o sulită ruginită și improvizată și mi-am înjurat în gând tatăl pentru proasta sa judecată, apoi Samuel păși între noi.

Se aplecă ușurel în față, până când vârful sulitei ajunse să-i apese pe cămașă.

— Domnule, nu este nevoie de așa ceva. Nu vă vrem răul, vă jur. Făcu un gest aprig spre Jane, a cărei însemnătate era „lasă arma, femeie”, însă ea îl ignoră complet. Doar

căutam un... ăăă, loc în care să ne ascundem pentru scurt timp. N-am vrut să dăm buzna.

Ochii bătrânului rămaseră mijiți și bănuitori, ca două bile albastre și umede adâncite în cutele pielii.

Samuel își umezi buzele și încercă din nou.

— Să mai încercăm o dată, bine? Eu sunt Samuel Zappia, de la băcănia Zappia Family Groceries din Vermont. El este domnul Sindbad, mai adesea numit Bad; domnișoara Jane Irimu, care va coborî arma *foarte curând*, sunt sigur; și domnișoara January Scaller. Ni s-a spus că ăsta e un loc bun să...

— Scholar?

Bărbatul scuipe cuvântul, înclinând bărbia către mine.

Am încuviințat din cap peste umărul lui Samuel.

— Atunci ești fata lui Julian?

Am simțit furnicături pe piele auzind numele tatei. Am încuviințat iarăși din cap.

— Să fiu al naibii. Vârful sulitei coborî brusc spre pământ. Bărbatul se sprijini confortabil de arma lui, scobindu-se cu o unghie în dinții strâmbi și strângând din ochi prietenos spre noi. Îmi pare rău că te-am speriat, scumpo, e greșeala mea. Dar rostul unui paznic este să stea de pază, nu-i așa, și nu poți fi niciodată prea prudent. Haideți cu mine și o să vă facem rost de niște mâncare caldă și un loc unde să vă hodiniți. Doar dacă – și aici făcu semn spre copacul noduros, împovărat de vreme din spatele nostru, și către Ușa îngustă cuibărită între rădăcinile sale – nu cumva s-ar putea să vină cineva în goană după domniile voastre?

Samuel și cu mine l-am privit lung, într-o tăcere ușor uimită, însă Jane scoase un sunet care arăta că se gândește la întrebarea lui.

— Nu imediat, nu.

Revolverul dispăruse din nou în bocceaua ei înnodată strâns, iar mârâiala lui Bad se transformase în mormăieli intermitente. Coada i se mișcă foarte ușor, nu în semn de prietenie, ci de încetare a ostilităților deschise.

— Atunci haideți. Poate ajungem la timp pentru cină, dacă ne zorim.

Bărbatul se întoarse către soarele ce apunea, se aplecă să ridice o bicicletă roșie și ruginită din iarba înaltă și începu să meargă pe lângă ea pe o potecă îngustă. Fluiera fără o melodie anume în timp ce înainta.

Am schimbat o serie de priviri, mergând de la „ce naiba, haidem” până la „măcar nu mai încearcă să ne omoare”, și l-am urmat. Înaintam cu greu pe câmp, în timp ce ultimele raze roșii de soare ne încălzeau obrazii, alungându-ne frigul Atlanticului din oase. Bătrânul alterna între fluierat și sporovăială, deloc descumpănit de tăcerea noastră obosită și tăfnoasă.

Am aflat că se numea John Solomon Ayers, că prietenii îi ziceau Sol și că se născuse în ținutul Polk, din statul Tennessee, în anul 1847. Se înrolase în Regimentul al III-lea Infanterie din Tennessee când avea șaisprezece ani, dezertase la șaptesprezece, când își dăduse seama că urma probabil să moară nefericit și flămând pentru vreun cultivator bogat de bumbac care n-ar fi dat o para chioară pe el, și fusese degrabă luat prizonier de către yankei. Își petrecuse câțiva ani într-o închisoare din Massachusetts, apoi evadase și fugise spre coastă. Dăduse accidental peste lumea asta și de atunci rămăsese aici.

— Și ai fost, ăăă, singur-singurel? Până când a sosit tatăl meu?

Simțeam că asta ar fi explicat câteva dintre trăsăturile mai excentrice ale lui Solomon. Mi l-am imaginat stând ghemuit într-un bordei săpat în pământ, fluierând doar pentru sine, poate izgonit de băștinași... Și *unde* erau

băştinaşii acestei lumi? Era vreo şansă să se năpustească asupra noastră într-o hoardă infernală? Am aruncat o privire spre orizontul pustiu, dar n-am văzut nimic mai alarmant decât o linie joasă de dealuri şi un talmeş-balmeş de stânci nisipii drept în faţă.

Solomon chicoti.

— Doamne, nu! Arcadia – aşa îi spunem noi, cine ştie cum era numită pe vremuri – mai are un pic şi devine un oraş zilele astea. Nu că am văzut eu prea multe din astea. Aproape am ajuns.

Nimeni nu-i răspunse, dar chipul lui Jane exprima cel mai profund scepticism.

Pietrele acelea în dezordine se desluşeau mai mari pe măsură ce mergeam spre ele, transformându-se în bolovani masivi care se sprijineau unii de alţii în unghiuri precare. Câteva păsări – vulturi, poate, sau şoimi, de aceeaşi culoare aurie sclipitoare ca pana din părul lui Sol – ne urmăreau cu neîncredere, cocoţate pe stâncile abrupte. Îşi luară zborul când ne-am mai apropiat, părând, printr-un truc al luminii care pălea, că dispar în văzduh.

Solomon ne conduse la o despărţitură între două dintre stâncile cele mai mari, care formau un tunel umbrat cu o perdea ciudată, strălucitoare, atârnată la intrare. Doar când am ajuns în faţa ei mi-am dat seama că nu era o ţesătură, ci era alcătuită din zeci şi zeci de pene aurii legate, care se legănau ca nişte clopoţei de vânt moi. Puteam vedea prin ele de cealaltă parte a stâncilor care stăteau în picioare: câteva dealuri pustii, ierburi ce se mlădiau la nesfârşit în adierea vântului, ultima sclipire trandafirie a soarelui care apunea. Niciun oraş secret.

Solomon îşi rezemă bicicleta de una dintre pietre şi încrucişă braţele, privind fix penele ca şi cum aştepta să se întâmple ceva. Bad scoase un scheunat de nerăbdare.

— Mă scuzaţi, domnule Ayers, am început eu.

— Sol, te rog, zise el pe un ton absent.

— Bine. Scuză-mă, Sol, ce anume...

Dar înainte de a găsi un mod politicos de a-l întreba dacă era un nebun cu frica lui Dumnezeu, care-și petrecea timpul liber împletind perdele de pene, sau dacă într-adevăr avea o destinație reală în minte, am auzit niște pași înăbușiți. Veneau din întunericul dinapoia perdelei, însă acolo nu era nimic altceva decât piatră și pământ prăfos...

Până când o mână lată dădu la o parte penele și o femeie masivă cu un joben negru și exagerat de înalt ieși ca din senin și se proțăpi în fața noastră, cu brațele încrucișate și cu ochii mijiți. Jane rosti o serie de cuvinte pe care nu le-am recunoscut, dar care eram sigură că sunt nepoliticoase.

Femeia era rotunjoară, avea pielea roșu-maronie și părul presărat cu șuvițe argintii. Purta o adunătură de haine la fel de pestriță ca a lui Solomon, care includea un frac cu nasturi de argint, pantaloni croiți din pânză groasă de sac și un fel de guler colorat din mărgele, dar reușea cumva să arate mai curând impunătoare decât comică. Se uită urât la fiecare dintre noi, pe rând, pe sub pleoapele lăsate.

— Oaspeți, Sol?

Rosti cuvântul „oaspeți” așa cum ar fi spus „purici” sau „gripă”.

Solomon făcu o plecăciune exagerată.

— Dați-mi voie să v-o prezint pe preastimata noastră șefă de trib – nu mârâi la mine, draga mea, știi că asta ești – domnișoara Molly Neptune. Molly, ți-l amintești pe Julian Scholar, tipul cel negru cu tatuaje? A intrat cu câțiva ani în urmă și a pomenit de o fiică? Arată spre mine cu ambele palme întoarse, ca un pescar care prezintă o pradă deosebit de mare. În cele din urmă, ne-a făcut o vizită.

Asta nu păru s-o domolească decât puțin pe Molly Neptune.

— Am înțeles. Și ăștilalți?

Jane își ridică bărbia.

— Suntem companionii ei. Ni s-a încredințat misiunea de a o ajuta să rămână în viață și în siguranță.

Companioni. Vezi curba celui C ca două brațe deschise? Implica acel gen de prieteni care ar răpune balauri sau ar purcede în aventuri lipsite de speranță sau ar depune jurăminte de sânge la miezul nopții. M-am abținut cu greu să mă arunc de gâtul lui Jane în semn de recunoștință.

Molly își trecu limba peste dinți.

— Nu pare că ați făcut o treabă prea bună până acum, observă ea. E pe trei sferturi înecată, aproape despuiată și vătămată serios.

Maxilarul lui Jane se încordă, iar eu am încercat să trag manșeta cămășii lui Samuel peste bandajele de-acum cenușii din jurul încheieturii de la mână.

Femeia oftă.

— Ei bine, să nu spună nimeni că Molly Neptune nu se ține de cuvânt.

Și, fluturând din mână ușor batjocoritor, trase în lături perdeaua din pene.

Priveliștea dintre stânci – peticul acela posomorât de forma unui triunghi, alcătuit din cer și iarbă – dispăru, înlocuită de un talmeș-balmeș neclar de forme. M-am strecurat pe sub brațul lui Molly și am intrat în tunelul scurt, mijind ochii ca să văd imaginile mai clar. Scări abrupte ce urcau coastele dealurilor, acoperișuri de stuf și cărămizi din lut, un murmur de voci tot mai puternic.

Un oraș.

Am pășit într-o piață de gresie, cu gura ușor întredeschisă. Dealurile pustii fuseseră dintr-odată populate de o întindere dezordonată de clădiri și străzi, ca și cum un copil uriaș își aruncase cuburile în vale și apoi plecase. Totul – drumurile înguste, pereții, casele scunde și templele boltite – fusese construit din lut galben și iarbă uscată.

Strălucea auriu în amurgul răcoros: un El Dorado secret, ascuns pe coasta statului Maine.

Doar că avea un aspect ciudat, mort, de parcă aş fi stat între rămăşiţele unui oraş. Cărămizi prăbuşite şi clădiri lăsate într-o rână punctau costişele, înconjurate de statui prăbuşite reprezentând bărbaţi înaripaţi şi femei cu cap de vultur. În unele locuri, copaci noduroşi prinseseră rădăcini în acoperişurile de paie putrezite şi smocuri de iarbă ieşeau din crăpăturile străzilor. Toate fântânile erau secate.

O ruină. Dar nu una pustie: nişte copii râdeau şi ţipau în timp ce dădeau de-a dura o roată de cauciuc pe o alee; rufele spălate erau întinse în zigzag de la o fereastră la alta pe sârme ce păreau a fi de telegraf; un fum unsuros de mâncare atârna deasupra pieţei.

— Bun venit în Arcadia, domnişoară Scholar.

Molly mă privea cu o expresie uşor îngâmfată.

— Eu – ce este locul ăsta? Voi aţi construit toate astea?

Am indicat un pic frenetic statuile cu cap de vultur, şirurile de case de lut. Samuel şi Jane apăruseră în spatele nostru cu expresii asemănătoare de uimire surprinsă.

Molly clătină uşor din cap.

— Le-am găsit. Un clopot răsună de două ori undeva în oraş, iar ea adăugă: Cina e gata. Haidem!

M-am ținut după ea, simţindu-mă ca o încrucişare între Alice, Gulliver şi o pisică vagaboandă. În minte îmi bâzâiau tot felul de întrebări – dacă nu oamenii ăştia au construit oraşul, cine a făcut-o? Şi unde sunt acum constructorii? Şi de ce toată lumea e îmbrăcată ciudat, ca nişte artişti de circ şi în acelaşi timp ca nişte vagabonzi? –, dar o epuizare apăsătoare, mută pusese stăpânire asupra mea. Era ca şi cum greutatea unei lumi noi exercita o presiune asupra simţurilor mele, sau poate era faptul că străbătusem înot aproape un kilometru de ocean îngheţat.

Ne-am alăturat unui șuvoi de oameni care ne priveau curioși. I-am privit și eu în același fel; în viața mea nu mai văzusem un grup de persoane atât de diferite. Îmi aminteau de gara din Londra, pe când eram copil – „o grădină zoo umană”, așa o numise Locke.

Am văzut o femeie roșcată, pistruiată, într-o rochie galben-canar, cu un țânc ținut pe șold; un grup de fete care chicoteau, cu părul împletit în rotocoale complicate în jurul capului; o femeie neagră ce părea matusalemică și vorbea o limbă cu țcănituri și ticăituri periodice; un cuplu de bărbați mai vârstnici care se plimbau ținându-se de mână, cu degetele împletite.

Solomon văzu că mă holbam și rânji.

— Fugari, după cum am spus. Fiecare tip de persoană care a avut vreodată nevoie de un loc unde să se adăpostească a sfârșit la un moment dat în Arcadia. Avem câțiva indieni, câteva fete irlandeze cărora nu le-a plăcut să lucreze în filaturile de bumbac, niște oameni de culoare ai căror strămoși au sărit peste bord în drum spre platforma de licitație, chiar și vreo doi chinezi. După câteva generații, ne amestecăm între noi. Domnișoara Molly, de pildă – bunicul ei a fost un vraci indian, însă mama ei a fost o sclavă din Georgia care a fugit în nord.

Părea că se mândrește cu asta, de parcă ar fi fost invenția lui.

— Deci niciunul dintre voi nu-i de fapt de *aici*. Din lumea asta.

Jane asculta de cealaltă parte a lui Solomon, cu sprâncenele apropiate. Molly răspunse.

— Când bunicul meu a găsit locul ăsta, era pustiu cu excepția vulturilor și a oaselor. Niciun suflet viu și nu prea multă hrană sau apă, dar nici bărbați albi. I s-a potrivit taman bine.

— Deși, de atunci, câțiva dintre noi, alții, am reușit să ne strecurăm aici, șopti Solomon teatral.

Molly se făcu că-l alungă cu mâna ca pe un țânțar, fără să se uite în urmă, iar el se feri, și ceva din firescul gesturilor lor mă făcu să mă gândesc că erau prieteni de foarte mult timp.

Am mâncat afară, așezați la un rând de mese lungi, făcute din lemn decolorat de vreme, care arăta în mod suspect ca și cum ar fi făcut parte odinioară din podeaua farului. Eram prea uimiți și epuizați ca să facem altceva decât să mestecăm, iar arcadienii păreau mulțumiți să ne lase în pace. Sporovăiau între ei și se ciondăneau ca o mare familie în devălmășie, râzând în timp ce treceau de la unii la alții vase pline ochi cu mâncare: pâine neagră cu textura aproximativă a azimelor nedospite, cartofi copti, carne neidentificabilă pe bețe ca niște frigărui, care a obținut aprobarea entuziastă a lui Bad, și o băutură alcoolică servită în foste cutii de conserve, pe care doar Jane a îndrăznit s-o încerce.

Umărul meu se sprijinea de al lui Samuel în timp ce vântul devenea mai rece și cerul se întuneca, și m-am trezit complet incapabilă să mă îndepărtez. Era atât de cald, atât de familiar în această lume străină. Samuel nu se uita la mine, dar am văzut cum colțurile ochilor i se ridică, de parcă dădea să zâmbească.

În noaptea aceea, am dormit în una dintre casele fără stăpân, întinși pe podeaua de lut, într-un cuib din păături și pleduri împrumutate. Stăteam privind stelele ce sclipeau prin găurile din acoperiș, la toate constelațiile ale căror nume nu le știam.

— Jane? am rostit în șoaptă și ea scoase un sunet iritat, de om aproape adormit. Cât timp crezi că va trebui să stăm aici pentru ca Societatea să ne lase în pace? Când va fi sigur să mergem să-l căutăm pe tata?

Urmă o scurtă tăcere.

— Cred c-ar trebui să te culci, January. Și să-nveți să trăiești cu ceea ce ai.

Ce aveam? Cartea tatei și cuțitul-monedă din argint, ambele înfășurate strâns într-o față de pernă furată. Pe Bad, care sforăia ușurel lângă mine, pe Jane, pe Samuel. Propriile-mi cuvinte nescrise, care așteptau să schimbe forma lumii.

Cu siguranță, toate astea întreceau ceea ce nu aveam: o mamă, un tată, o casă. Cu siguranță, avea să fie destul.

M-am trezit brusc, simțindu-mă ca o viețuitoare eșuată pe țărm și lăsată să se usuce la soare: sărată, transpirată, mirosind a acru. Aș fi putut să-mi impun să adorm la loc, doar că Bad lătră scurt în semn de salut.

— Neața și ție, câine.

Era vocea lentă, aspră a lui Molly Neptune.

M-am ridicat în șezut. La fel și Samuel. Jane făcu o mișcare jalnică, eșuată, ca un pește azvârlit de valuri pe plajă, apoi își vârî fața mai adânc în păturei.

— Ce-a băut ea aseară era berea făcută de Sol. Va supraviețui. Molly păși peste prag și se așeză turcește pe podea. Probabil. Scoase la iveală două borcane cu compot de prune și o jumătate de pâine densă. Mâncați. Și o să stăm de vorbă.

— Despre ce?

Molly își scoase jobenul și mă cântări din priviri cu gravitate.

— În lumea asta nu se supraviețuiește ușor, January. Nu știu cât de multe ți-a spus tatăl tău – „mult prea puține, ca de obicei” –, dar este un ținut arid, aspru. Nu putem ști cu siguranță ce s-a întâmplat cu primii locuitori, dar bunicul meu susținea că asta a fost Ținutul Zorilor despre care vorbesc poveștile noastre, și că strămoșii noștri aveau legături strânse cu oamenii ăștia. Poate că apoi au suferit de aceleași boli și rele care s-au abătut și asupra noastră. Doar că ei n-au supraviețuit.

Ridică din umeri.

— Nu prea contează, de fapt. Dar înseamnă că toată lumea de aici trebuie să-și aducă contribuția, ca să nu avem și noi soarta lor. Trebuie să stabilim ce contribuție puteți avea voi.

Am simțit împunsătura groaznică a îndoielii – Cu ce puteam eu contribui la existența acestor oameni duri, iscusiti? Cu contabilitate? Cu lecții de latină? –, dar Samuel încuviință din cap, relaxat.

— La ce fel de munci putem ajuta?

— O, tot felul. Aducem apă de la un izvor din nord, cultivăm ce putem, vânăm șobolani de prerie și căprioare... Producem tot ce ne trebuie. Aproape tot.

Privirea îndreptată de Molly către noi era ageră, vigilentă, ca și cum ne pune la încercare inteligența.

Nu mă simțeam inteligentă.

— Deci... ce faceți? Dacă nu-i destul?

Dar Samuel fu cel care răspunse. Ridică borcanul cu compot de prune în lumină și-și trecu degetul mare peste sticla cu litere în relief: *BALL MASON JAR CO.*

— Șterpelesc.

Nu părea să fie prea tulburat de asta. Pliurile din jurul ochilor lui Molly se adânciră cu un amuzament sumbru.

— Scormonim prin resturi, băiete. Găsim, împrumutăm, cumpărăm. Și uneori șterpelim. Credem că lumea voastră a

furat destul de la fiecare dintre noi, așa că n-ar fi rău să ne dea câte ceva înapoi.

Am încercat, totuși nu am reușit să mi-i închipui pe arcadieni plimbându-se la pas prin orășelele din Maine fără a fi imediat observați, prinși și eventual vârați la zdup.

— Dar cum...?

— Cu mare grijă, răspunse Molly pe un ton sec. Și dacă nu merge conform planului, avem astea. Își strecură două degete pe sub gulerul de mărgele și scoase o pană aurie sclipitoare. Ați văzut vulturii când ați intrat, nu? Fiecăruia dintre ei îi cade o singură pană pe durata vieții. Copiii le caută pe câmpie în fiecare dimineață și seară, iar când găsesc una, convocăm o întrunire a întregului oraș ca să decidem cine o va purta. Sunt cele mai de preț posesiuni ale noastre. Atinse delicat marginea penei. Dacă aș fi speriată sau încolțită și aș sufla în pana asta, nu m-ați mai vedea stând aici, în fața voastră. Înșală ochiul într-un mod pe care nu-l înțelegem și, sincer, nici nu încercăm – tot ce știm este că, pentru un observator oarecare, devii aproape invizibil. Zâmbi. E visul oricărui hoț. Nimeni nu ne-a urmărit vreodată înapoi la far.

Jane, care se chinuise să se ridice într-un cot și asculta acum cu efort și cu ochii umflați, scoase un mormăit de om care în sfârșit înțelege.

— Atunci cum de v-a găsit Julian? întrebă ea.

Vocea îi suna ca și cum gâtul i se umpluse cu nisip peste noapte.

— Mai există totuși zvonuri. Povești despre spirite puse pe șotii care bântuie coasta, furând plăcinte de pe pervazul ferestrelor și lapte de la vaci. Julian știa cum să urmărească o poveste. Suntem norocoși că există puțini ca el. Ei bine – Molly se ridică cu greutate, scuturându-și fracul de praf –, nu vă putem trimite pe voi trei la scormonit, dacă sunteți niște infractori căutați.

— Nu suntem... începu Samuel.

Molly dădu din mână spre el, plictisită.

— Pe urmele voastre se află niște oameni puternici? Oameni cu bani, cu influență și cu răbdare?

Schimbarăm între noi priviri neliniștite.

— Atunci veți fi infractori curând, dacă nu sunteți deja, și cu siguranță nu avem destule pene ca să vă dăm și vouă. Va trebui să vă găsim altceva de lucru.

Amenințarea se dovedi atât serioasă, cât și imediată; toți trei ne-am petrecut următoarea săptămână muncind alături de arcadieni.

Eu – ca membra cu cele mai puține abilități practice a grupului nostru – am fost trimisă să lucrez cu copiii, care erau exagerat de amuzați de situație. Mă învățară cum să jumulesc șobolanii de prerie și cum să car apa, cu un entuziasm aproape jignitor, și îi încânta să descopere că eram mai înceată și mai neîndemânatică decât țăncii arcadieni de nouă ani.

— Nu-ți face griji, mă sfătui o fetiță cu piele neagră și ochi cenușii în a doua mea dimineață. Purta o rochiță de dantelă murdară și o pereche de cizme de lucru bărbătești. Mi-au trebuit ani de zile ca să ajung să duc gălețile cu apă în echilibru.

Dând dovadă atât de maturitate, cât și de noblețe, am rezistat tentației de a-i răsturna găleata de pe cap.

Până și Bad era mai folositor decât mine; după ce laba i s-a vindecat suficient ca să i se scoată atelele, a fost recrutat să se alătore lui Jane și vânătorilor. Porneau la trap pe câmpie în fiecare dimineață, înaintea zorilor, înarmați cu tot soiul de capcane și arme, și se întorceau cu trupuri îmblânite și fără vlagă atârdate pe umeri. Jane nu zâmbea, dar se mișca cu o ușurință de prădător pe care nu i-o văzusem niciodată pe holurile înguste ale reședinței Locke. M-am întrebat dacă așa arătase pe când cutreiera pădurile

din lumea ei pierdută, vânând cu femeile-leopard; m-am întrebat dacă Ușa ei era închisă pentru totdeauna. Sau dacă aş putea-o redeschide, în cazul în care aş fi suficient de curajoasă să încerc.

Samuel părea să muncească peste tot cu toată lumea în același timp. L-am văzut reparând un acoperiș de paie, aplecat deasupra unui cazan de aramă aburind de la bucătărie, umplând saltele cu ierburi uscate, plivind grădinile și trimițând în aer nori de praf galben. Zâmbea și râdea mereu, cu ochii strălucindu-i ca și cum participa la o aventură măreață. Îmi trecu prin minte că probabil avusese dreptate: n-ar fi ajuns un băcan prea grozav.

— Ai putea fi într-adevăr fericit aici? l-am întrebat în a patra sau a cincea seară.

Era acea perioadă a zilei de după cină, când timpul trecea greu, când toată lumea își făcea siesta, cu burta plină, iar Bad ronțăia mulțumit oscioarele șobolanilor de prerie.

Samuel ridică din umeri.

— Poate că da. Depinde.

— De ce anume?

Nu-mi răspunse imediat, ci mă privi într-un fel liniștit, serios, care mă făcu să simt că mi se taie răsuflarea.

— Tu ai putea fi fericită aici?

Am ridicat și eu din umeri, privind în altă parte. După o scurtă tăcere, mi-am schimbat locul, așezându-mă lângă Yaa Murray, fetița cu ochii cenușii, și am convins-o cu binișorul să-mi împletească părul. M-am liniștit sub gesturile hipnotizante ale degetelor ei, care trăgeau și răsuceau șuvițele.

Aș putea oare să fiu într-adevăr fericită fără să aflu vreodată soarta tatei? Fără să văd vreodată mărele din Cea Scrisă sau arhivele Cetății Nin? Să las Societatea să se ocupe de mașinațiunile ei obscure, să închidă cu rea intenție Ușile?

Dar pe de altă parte, ce altceva *puteam* face? Eram o fugară inadaptată, ca toată lumea de aici. Eram tânără, delicată și neîncercată de viață. Fetele ca mine nu se aruncă împotriva sorții care le-ar putea strivi într-o clipă; nu vânează răufăcători și nu au parte de aventuri; se ascund și supraviețuiesc, găsind fericirea acolo unde pot.

Zgomotul unor pași care se apropiau în fugă răsună cu putere pe stradă, iar degetele lui Yaa îmi încremeniră în păr. Sporovăială confortabilă a arcadienilor încetă.

Un băiat dădu buzna în piață, cu pieptul zbatându-i-se de efort și cu ochii îngroziți. Molly Neptune se ridică în picioare.

— S-a întâmplat ceva, Aaron?

Vocea ei sună ca un mormăit calm, dar umerii îi erau încordați.

Băiatul se frânse de mijloc, gâfâind, cu ochii aproape ieșindu-i din orbite.

— E... e o bătrână lângă copac, supărată rău, zice că un bărbat a fugărit-o până-n dreptul ușii. Nici urmă de el acum.

Teama îmi blocă gâtul ca o masă rece. „Ne-au găsit.”

Dar băiatul tot mai încerca să spună ceva, uitându-se în ochii lui Molly și mișcându-și buzele fără să scoată un sunet.

— Ce mai e, băiete?

Înghiți cu greu.

— Sol, doamnă. Cineva i-a tăiat beregata dintr-o lovitură. E mort.

Dacă domnul Locke reușise să mă învețe ceva, fusese cum să rămân tăcută când voiam să urlu sau să țip sau să fac tapetul de pe pereți ferfeniță cu unghiile. Membrele îmi înțepeniră ca niște adaosuri lipite pe o viețuitoare prost împăiată și o tăcere țiuitoare îmi umplu țeasta. Făceam eforturi mari să nu mă gândesc la absolut nimic.

În timp ce Molly striga ordine, iar Jane și Samuel săreau în picioare să ajute, nu m-am gândit: „O, Doamne, Solomon.” Nu m-am gândit la pana lui aurie cea fercheșă, la hainele lui de sperietoare, la felul jucăuș în care făcea cu ochiul.

Când o mulțime de oameni plecară, lăsând curtea aproape pustie, în afară de copii și de mamele lor, n-am simțit teama strecurându-mi-se ca un șarpe prin măruntaie, nu m-am gândit: „Oare voi urma eu? Au ajuns deja aici?”

Și când se întoarseră, când Molly Neptune însăși, cu ochii ca niște morminte deschise, depuse pe masă forma sfrijită, acoperită cu un cearșaf alb, nu m-am gândit: „Din vina mea. Totul e din vina mea.” Bad își sprijini greutatea caldă de piciorul meu, și am simțit cum mă trece un tremur, un fior de durere.

Samuel intră în curte aplecat, cu mers târșăit, îndrumând o femeie cu înfățișare fragilă și cu fustă lungă, cenușie. Ea se agăța în mod jalnic de brațul lui, clipind din ochii apoși pe deasupra nasului strâmb. O ajută grijuliu să se așeze, aranjându-i șalul cu atâta tandrețe, încât m-am întrebat dacă se gândea la propria lui bunică – o femeie ca o cioară croncănită, pe care o văzusem instalată în pridvorul casei Zappia, îndrugând blesteme în italiană spre Buick-ul domnului Locke când trecea pe lângă ea. M-am întrebat dacă Samuel o s-o mai vadă vreodată. *Din vina mea.*

Privirea bătrânei trecea repede de la un chip la altul, până ajunse la mine. Gura i se întredeschise, umedă și neplăcută la vedere, iar eu am tresărit. Era o senzație cunoscută –

bătrânele albe și nepoliticoase se holbau la mine de șaptesprezece ani încoace, în timp ce făceau supoziții dacă sunt din Siam sau din Singapore –, dar mă șocă. Deja mă obișnuisem cu luxul invizibilității printre arcadieni.

Jane vorbea pe un ton scăzut, imperios cu Molly și cu ceilalți vânători, discutând despre rotația patrulelor și despre paza pe timpul nopții. Un cârd de femei o înconjurase pe bătrână, scoțând exclamații de milă. Ea le răspundea la întrebări cu voce tremurătoare, timidă – da, vâslise de-a lungul coastei, dar se rătăcise; da, un bărbat într-o haină neagră o fugărise; nu, nu știa unde se dusesse el. În timp ce vorbea, privirea i se abătea repede asupra mea prea adesea. M-am uitat în altă parte, totuși aveam încă senzația că ochii i se agățau de pielea mea ca niște pânze de păianjen.

M-am trezit că n-o suport. Oare cum găsisse ea farul? De ce invadase bucățița asta fragilă de paradis, aducând pe urmele ei moartea?

Samuel veni în cele din urmă să mă ia, ca un păstor care duce acasă o oaie rătăcită.

— În seara asta nu mai putem face nimic altceva decât să dormim.

Mi-am târât picioarele după el pe străzile întunecate și pline de crăpături.

De câteva ori, mi s-a părut că aud pași în urma noastră sau fuste lungi foșnind pe pietre sau răsuflarea greoaie care ieșea dintr-un piept vârstnic. M-am mustrat singură – „nu fi bleagă, e o bătrână inofensivă” –, până când am observat că Bad se opri și stătea nemișcat ca o statuie de bronz, privind fix în urma noastră cu buzele ridicate și cu pieptul străbătut de un mârâit surd.

Am simțit că mă cuprinde o răceală tăcută, ca atunci când plonjezi în lac într-un loc prea adânc și stârnești apele

ca de gheață de pe fund. L-am atins ușor pe Bad cu genunchiul, simțindu-mi gura uscată.

— Hai, băiete.

M-am întins lângă Samuel în întunericul vârstat doar de razele lunii din casa noastră adoptată, gândind lucruri precum „sigur că nu” și „e imposibil” și apoi reflectând la cuvântul „imposibil” și la numeroasele sale fluctuații bruște din ultima vreme și continuând să mă uit la tavan, fără a putea adormi.

Jane intră în casă la câțva timp după miezul nopții și se strecură în mormanul ei de pături. Am așteptat ca răsuflarea să-i devină mai adâncă, transformându-se în fluieratul ușurel care nu era chiar sforăit, și apoi m-am târât lângă ea. I-am luat cu grijă revolverul domnului Locke din fustă și l-am îndesat sub betelia fustei mele. Îl simțeam lipit rece și greu de coapsă în timp ce mă strecuram afară din casă și în noaptea întunecoasă, totuși înstelată.

Am pornit în sus pe stradă, cu Bad lipăind pe lângă mine, până când s-a terminat în smocuri de iarbă și mormane de cărămizi. Câmpia se întindea în jurul meu, zugrăvită în argintiu de semilună. Am înaintat cu greu prin iarbă, încercând să ignor transpirația care mă înțepa în palme și tremurul din stomac care-mi spunea că e o idee foarte proastă.

Apoi m-am oprit și am așteptat.

Am tot așteptat. Minutele se scurgeau, măsurate de bătăile prea rapide, ca niște bubuituri, ale inimii. „Fii răbdătoare. Fii curajoasă. Fii ca Jane.” Am încercat să stau în picioare așa cum ar fi făcut ea, încordată și pregătită de orice, ca o felină în timpul vânătoriei, și nu tremurând nesigură pe mine.

În spatele meu se auzi un foșnet ca o șoaptă, atât de încet, încât ar fi putut fi o viețuitoare care se strecura prin iarbă. Bad mârâi, jos și profund, iar eu l-am crezut.

Am scos revolverul din fustă, m-am întors și l-am îndreptat spre silueta gârbovită din spatele meu. L-am văzut nasul lung și strâmb, pliurile de piele care-i atârnav sub bărbie, tremuratul mâinilor atunci când le ridică.

M-am apropiat.

— Cine ești? am șuierat.

Ce clișeu teribil. Chiar și cu sângele pulsându-mi în cap și cu gâttelej sugrumat de groază, îmi dădeam seama că-i imitam destul de prost pe băieții Rover, eroii din cărțile mele preferate, dacă ei amenințaseră vreodată bătrâne nevinovate.

Femeia rămăsese fără suflare și se bâlbâia de frică.

— Mă... mă cheamă doamna Emily Brown și am fost un pic întoarsă din drum, jur, te rog, nu-mi face rău, domnișoară, te rog...

Aproape am crezut-o. Am simțit că mă fac mică, bătând în retragere, doar că ceva era în neregulă cu vocea ei. De fapt, nu *sună* ca vocea unei femei bătrâne, acum că stăteam aproape de ea; suna ca vocea unei persoane mai tinere care imită cam grosolan vocea înaltă și tremurată a unei bătrâne.

Mâna ei începu să se strecoare spre fustă, în timp ce vocea încă-i bolborosea cu groază. Ceva argintiu sclipi dintre cutele negre ale materialului. Am înghețat, având o viziune ce dură jumătate de secundă și-mi înfățișă dezamăgirea lui Jane dacă aș fi lăsat o bătrânică să-mi taie beregata, apoi am lovit-o peste mână și i-am scos pe dibuite cuțitul din buzunarul rochiei. Lama era încrustată cu ceva negru și coagulat.

L-am azvârlit în întuneric și am ridicat din nou arma în dreptul pieptului ei. Se opri din bolborosit.

— Cine ești? am zis, mai apăsător.

A sunat mult mai bine de data asta, aproape amenințător. Îmi doream să nu-mi mai tremure mâna cu care ținam arma.

Gura femeii se închise într-o dungă neplăcută. Se uită urât la mine o clipă, cu ochii îngustați, apoi plescăi a dezgust. Pescui o țigară din buzunar și aprinse un chibrit, pufăind până când capătul țigării sfârâi și începu să strălucească. Oftă, iar fumul alb îi ieși pe nări.

— Am spus...

— Acum înțeleg de ce Cornelius și Havemeyer au avut atâtea probleme cu tine. Vocea îi era mult mai joasă acum și suna mieros, un pic onctuos. Ești o creatură care dă multe bătăi de cap, nu-i așa?

E o senzație ciudată când se dovedește că una dintre cele mai fantastice suspiciuni ale tale este adevărată. Este satisfăcător să afli că nu ești nebună, desigur, dar e cumva descurajator să-ți dai seama că ești într-adevăr vânată de o organizație din umbră, cu o sferă de influență aparent infinită.

— Cine... faci parte din Societate, nu? Tu l-ai ucis pe Solomon?

Femeia ridică din sprâncene și scutură scrum din țigară cu un gest firesc, masculin.

— Da.

Am înghițit un nod.

— Și ești un fel de monstru care-și schimbă forma sau ceva de genul ăsta?

— Dumnezeule, ce imaginație!

Întinse mâna la ceafă și făcu un gest ciudat, de răsucire, prin aer, ca și cum dezlega un nod invizibil și...

Fața i se lăsă și căzu. O prinse în mână, doar că aceasta nu mai era o mână zbârcită, cu pete maronii de bătrânețe, iar gura care-mi zâmbea acum cu răutate nu era ca o creștătură umedă. Numai ochii apoși erau neschimbați.

Era bărbatul roșcat de la întrunirile Societății domnului Locke: cu o mutră îngustă, de dihor, purtând acum un costum de călătorie închis la culoare în locul fustelor cenușii.

Îmi făcu o temenea nesinceră, absurdă în întunericul pustiu al unei lumi moarte, și ridică masca în lumina argintie a lunii. De ea atârnavu șuvițe încâlcite de păr de cal.

— Un obiect indian – cred că-l numesc față-falsă? Chiar dragul tău tată l-a dobândit pentru noi cu mult timp în urmă, dintr-o fisură la sud de lacul Ontario, și am constatat că e *foarte* folositoare. Bătrânele urâte sunt niște creaturi cu totul neluate în seamă.

Vârî masca în buzunarul de la piept. Mi-am înghițit șocul, încercând să-mi fac vocea să sune amenințătoare, și nu uluită.

— Și cum de m-ai găsit?

— În general, toată lumea e de acord că sunt cel mai bun vânător, atunci când situația necesită să se pornească o vânătoare.

Adulmecă dramatic, inhalând fumul, și râse. Bad mârâi și sunetul se rostogoli pe câmpie, iar zâmbetul încrezător al domnului Ilvane se reduse un pic.

Băgă din nou mâna în buzunarul de la piept și scoase ceva oxidat, de aramă coclită.

— Și am avut asta, desigur.

M-am năpustit spre el, i-am smuls-o și m-am dat înapoi. Era un fel de busolă, doar că nu avea litere sau cifre și nici măcar marcaje din acelea ca niște liniuțe care indică gradele. Acul ei se opri brusc, indicând o direcție care eram

destul de sigură că nu este nordul. Am azvârlit-o în iarbă și am auzit-o zângănind când căzu peste cuțit.

— Dar *de ce?* Am fluturat arma un pic nesăbuit și am văzut cum o urmărea din priviri cu nervozitate. Nu vă fac niciun rău. De ce nu mă lăsați pur și simplu în pace? Ce *vreți?*

Ridică din umeri reticent, supărarea și teama mea făcându-l să zâmbescă.

Dintr-odată, mi se făcu greață de tot – de secrete, de minciuni și de jumătățile de adevăr, de lucrurile pe care pe jumătate le știam și pe jumătate le bănuiam, de poveștile puse cap la cap care nu erau niciodată spuse în ordinea firească, de la început până la sfârșit. În lume părea să existe un acord tănuit, referitor la faptul că fetele fără bani sau mijloace materiale erau pur și simplu prea insignifiante ca să li se spună tot. Până și tatăl meu așteptase până în ultimul moment ca să-mi spună întregul lui adevăr.

Destul! Am simțit greutatea armei în palmă, o autoritate de fier, care însemna – doar pentru un moment – că pot schimba regulile. Mi-am dres glasul.

— Domnule Ilvane, te rog să stai jos.

— Poftim?

— Poți rămâne și așa dacă dorești, dar ai să-mi spui o poveste foarte lungă și n-aș vrea să-ți obosească picioarele.

Se lăsă la pământ, cu picioarele încrucișate și chipul posac.

— Acum, am zis, ațintindu-i țeava revolverului drept în piept, spune-mi tot, de la început. Și dacă faci vreo mișcare bruscă, jur că-l las pe Bad să te mănânce.

Colții lui Bad erau dezveliți și străluceau alb-albăstriu; Ilvane înghiți un nod.

— Fondatorul nostru a sosit prin fisura lui în secolul al optsprezecelea, în Anglia sau în Scoția, nu-mi mai amintesc exact. Avea o abilitate incredibilă de a convinge oamenii să

adere la cauza lui – nu i-a luat mult să urce pe treptele societății și să vadă lumea așa cum era: în neorânduială. Revoluții, revolte, haos și vărsare de sânge. *O irosire*. Și la rădăcina tuturor erau anomaliile – găuri nefirești, care lăsau să intre tot felul de trăsnaî. A început să le repare oriunde le găsea. La început, a lucrat de unul singur, însă curând a început să-i recruteze și pe alții: unii ca el, imigranți în această lume, alții care doar îi împărtășeau interesul pentru cultivarea ordinii.

Mi l-am închipuit pe domnul Locke, tânăr, ambițios și lacom – un recrut ideal. Trebuie să fi fost ușor.

— Împreună, ne-am propus să purificăm lumea și s-o menținem în siguranță și prosperitate.

— Și să furați lucruri, desigur, am adăugat.

Se strâmbă, ca și cum ar fi vrut să zică „haida-de”.

— Am constatat că anumite obiecte și puteri, când sunt folosite cu măsură și cu înțelepciune, ne pot ajuta în misiunea noastră. Așa cum o fac și formele mai materiale de avuție – toți am muncit să obținem poziții de prestigiu și putere. Ne punem banii în comun și finanțăm expediții în toate colțurile lumii, căutând fisuri. Pe la 1860, am adoptat un nume și o funcție respectabilă: Societatea Arheologică din New England.

Ilvane făcu un mic gest cu mâinile, de parcă voia să zică „iată!” și continuă cu o insistență înfocată:

— Și a dat roade. Imperiile cresc. Profiturile cresc și ele. Revoluționarii și agitatorii sunt din ce în ce mai puțini la număr. Și nu putem, nu vrem, să lăsăm o mică băgăreață răsfățată ca *tine* să ne zădărnicească toate eforturile. Așa că spune-mi, fato, ce obiecte sau puteri ai tu?

Ochii pironiți asupra mea erau umezi și strălucitori. Am făcut un pas în spate.

— Asta... asta nu contează. Acum, în picioare!

Nu eram sigură ce aveam să fac – să-l pun să mărșăluiească înapoi în oraș și să i-l predau lui Jane ca o pisică ce-i aduce stăpânului ei un trofeu neplăcut? –, dar Ilvane zâmbi, dintr-odată.

— Știi, tatăl tău s-a gândit să ne dejoace planurile și uite ce-a pățit, spuse, plescăind apoi din limbă.

Am încetat să mă mai mișc. Poate chiar am încetat să mai respir.

— Tu l-ai omorât, nu-i așa?

Toată autoritatea aceea de adult mi se scursese din voce.

Zâmbetul domnului Ilvane deveni mai larg și mai viclean, ca de vulpoi.

— Găsise pentru noi o fisură în Japonia, după cum sunt sigur că ți-ai dat seama. Obişnuia, în general, să colinde prin ele o zi, două și să se întoarcă cu câteva flecuștețe interesante pentru Locke, apoi să plece. Dar de data asta, a zăbovit. Și m-am plictisit să aștept, m-am săturat să tot port chestia asta oribilă – își atinse buzunarul de la piept în care pusese masca de bătrână. Într-o zi, m-a zărit pe panta muntelui. M-a recunoscut. Ridică din umeri, simulând regretul. Ce expresie avea! Aș spune că se albise ca o coală de hârtie, dar cu tenul ăla al lui... „Tu!” a strigat. „Societatea!” Ei bine, zău, imaginează-ți că era surprins după șaptesprezece ani în care fusese ținut în lesă. Apoi a spus niște chestii neînfrânate, devenind exasperant. A amenințat că ne va da în vileag – cine l-ar crede, te întreb? –, a bătut câmpii despre cum își va salva fetița, mi-a spus că va ține ușa aia deschisă chiar dacă va fi ultimul lucru pe care-l va face... A fost foarte dramatic.

Pulsul meu șoptea „nu-nu-nu”. Arma îmi tremura din nou.

— Apoi s-a năpustit înapoi în tabără ca un nebun de legat. L-am urmat.

— Și l-ai omorât.

Acum vocea îmi era mai slabă decât o șoaptă, ca o răsuflare gâtuită. După toate speranțele pe care mi le făcusem, după toată așteptarea fără a ști ce se întâmplase, după toate astea, mi-am imaginat trupul lui înghețat și uitat, ciugulit de păsările marine.

Ilvane zâmbea în continuare, parcă la nesfârșit.

— Avea o pușcă, să știi. L-am găsit-o printre lucruri, după ce s-a terminat. Dar nici măcar n-a încercat să ajungă la ea – dacă-ți poți închipui, *scria* când l-am târât afară din cort, scria de parcă viața lui depindea de asta. S-a luptat cu mine pe viață și pe moarte numai ca să-și pună jurnalul la loc în cutia lui. Sincer, ar trebui să-mi mulțumești că te-am scăpat de un individ așa instabil.

Aproape că-i vedeam mâna, întunecată la culoare și înconjurată de tatuaje, mângăind acele ultime cuvinte disperate: *FUGI, JANUARY, ARCADIA, NU TE ÎNCREDE*. Încercând să mă avertizeze.

Acum zâmbetul lui Ilvane azvârlea curcubeie încețoșate prin lacrimile care-mi umpluseră ochii.

— Am dat foc fisurii. Era din lemn de pin uscat și s-a aprins ca o torță. Tatăl tău a plâns, a *implorat*, chiar înainte de a-l împinge prin ea. L-am întrezărit mâinile pentru o clipă, fluturând prin flăcări, apoi nimic. N-a mai ieșit.

Ilvane mă privea în timp ce termina de povestit, cu ochii scăpărându-i flămânzi. Voia lacrimi, știam. Voia să vadă cum mi se frânge inima de disperare, pentru că tata era prins pe vecie în altă lume, iar eu eram teribil de singură, pentru totdeauna. Dar...

„Viu, viu, viu. Tata este viu.” N-a pierit și nu putrezește pe vreun deal străin, ci este *viu* și în cele din urmă a ajuns acasă, în lumea care-i cu adevărat a lui. Chiar dacă nu-l voi mai vedea niciodată.

Am închis ochii și am lăsat valurile gemene ale pierderii și bucuriei să se spargă peste mine, am îngăduit să mi se

înmoaie picioarele și să mă las în genunchi pe pământ. Nasul lui Bad îmi fornăi cu îngrijorare pe gât, căutându-mi rănilor.

Prea târziu am auzit târșăitul mișcărilor lui Ilvane. Am deschis ochii brusc, ca să-l văd bâjbâind într-o parte după cuțit și după busola de aramă.

— Nu! am strigat, dar el deja o luase la fugă înapoi spre oraș, ca o umbră neagră și roșie care țâșnea prin iarbă.

Am tras un foc spre cerul nopții, l-am văzut ferindu-se și am auzit eco-ul zgomotelor înfundate ale pașilor săi pe strada pustie. Dispăru în talmeș-balmeșul de case abandonate.

Bad și cu mine ne-am năpustit după el. Nu prea știam ce urma să fac dacă-l prindeam – revolverul îmi atârna greu în mână, iar imaginea trupului neînsuflețit și înfășurat în cearșaf alb al lui Solomon îmi apărură o clipă înaintea ochilor, dezgustându-mă –, dar nu-l puteam lăsa să plece, nu-l puteam lăsa să spună Societății unde sunt, unde este Arcadia...

Două siluete înalte se opriră clătinându-se pe strada din fața mea. Jane întinse un braț ca să mă prindă.

— Am auzit o împușcătură... Ce...

— Ilvane. Din Societate. A luat-o încolo – cred că-ncearcă să ajungă înapoi la Ușă...

Scuipam cuvintele printre gâfâieli. Jane nu așteptă lămuriri, ci o luă la goană, prelingându-se în josul dealului în salturi mari, fuga ei fiind de câteva ori mai iute decât a mea. Samuel ni se alătură lui Bad și mie, împiedicându-se de cărămizi și crăpături.

Am ajuns alunecând în curte și am găsit-o pe Jane ghemuită în fața tunelului cu perdeaua de pene, cu buzele trase înapoi în rânjetul triumfător al vânătorului. Ilvane stătea la câțiva pași de ea, cu ochii sălbatici și nările fremătându-i cu o disperare animalică.

— Cred că-i destul, zise Jane pe un ton rece și vârî mâna în buzunarul fustei după revolverul domnului Locke.

Dar apoi chipul îi încremeni. Zâmbetul de femeie-leopard i se stinse.

Pentru că revolverul nu era acolo. Pentru că i-l furasem eu.

Urmă o singură secundă interminabilă, în care am mănuit arma cu stângăcie, degetul mare transpirat alunecându-mi pe trăgaci, iar Ilvane văzu cum mâna lui Jane iese goală din fustă. Zâmbi, apoi atacă.

Ceva argintiu lovi în diagonală, ceva ud și de culoarea vinului licări în lumina lunii, apoi el se făcu nevăzut, cu perdeaua aurie fluturând în urmă-i.

Jane căzu în genunchi, cu un geamăt slab, surprins.

„Nu.” Nu-mi mai amintesc dacă am urlat cuvântul, dacă acesta s-a izbit de ruinele de lut și s-a răspândit cu ecou pe alei, dacă drept răspuns s-au auzit strigăte de alarmă și pași care soseau în fugă.

Îmi amintesc că am îngenuncheat lângă ea, ținând strâns de marginile lungi, răsfărânte ale tăieturii, văzându-mi degetele cum se înnegresc de sânge. Îmi amintesc expresia de surprindere îndepărtată a lui Jane.

Îmi amintesc că Samuel se ghemui lângă ea de cealaltă parte, șuieră gutural „Nemernicul” ca apoi să-i văd spatele dispărând prin perdea după Ilvane.

Și pe urmă au apărut alte mâini care apăsau lângă ale mele – mâini dibace, care sondau rana – și un miros curat, de mentă strivită.

— E-n regulă, copilă, fă-mi loc.

M-am tras înapoi ca s-o las pe femeia cu păr cărunt să se aplece mai aproape de Jane, în timp ce un felinar vechi sfârâia lângă ea. Îmi țineam mâinile mânjite de sânge departe de corp cu stângăcie, ca și cum speram ca altcineva să le spună ce să facă.

Femeia ceru vată curată și apă fiartă, și cineva se repezi să-i dea ascultare. Vocea ei era atât de calmă, atât de tihnită, încât o infimă undă de speranță mi se împrăștie în măruntaie.

— O să...

Vocea mea suna îndurerată, ca aceea a cuiva care tocmai primise o lovitură puternică.

Femeia aruncă o privire obosită peste umăr.

— Toate astea sunt doar murdărie și spectacol, fato. Omul ăla n-a atins nimic de care ea să nu se poată lipsi. Am clipit, nedumerită, iar ea se împlânzi. Va fi bine, cât timp putem respinge infecția.

Am simțit cum mă înmoi de ușurare și mușchii mi s-au relaxat ca niște fire tăiate. Mi-am apăsât ochii cu palmele lipicioase, izgonind lacrimile isterice ce abia așteptau să se reverse, și mi-am zis în sinea mea: „E vie. N-am omorât-o.”

Am rămas așa, pe jumătate încovoiată deasupra genunchilor și slăbită de ușurare, până când perdeaua de pene foșni din nou. Era Samuel, și am știut din linia posomorâtă a gurii lui că Ilvane scăpase trecând prin Ușă.

Samuel nu se uită la oamenii care se revărsau acum în piață în șoapte temătoare sau la sclipirea rubinie a sângelui în lumina felinarului. Veni cu pași mari drept la mine, desculț și cu cămașa doar pe jumătate încheiată, cu ochii tulburați de o emoție întunecată. Doar atunci când se aplecă deasupra mea am știut ce era: frică.

— L-am urmărit până la copac, spuse el încetișor. Am încercat să-l urmăresc mai departe, să trec dincolo după el. Dar – și am știut ce avea să zică, am știut la fel de sigur ca și când îi stătusem alături pe acea câmpie pustie – nu era nimic, nicio cale de trecere. Samuel înghiți un nod. Ușa este închisă.

10. Ușa singuratică

Samuel vorbise încetișor, cu vocea ca un șuier obosit, însă tragedia are propriul său volum teribil. Se rostogolește și trosnește, cutremură pământul sub picioare, zăbovește în aer ca o furtună de vară cu trăsnete.

Arcadienii adunați în curte tăcură, cu ochii întorși spre noi exprimând mai multe nuanțe de neîncredere și groază. Tăcerea se întinse, încordată precum corzile unui pian, până când un bărbat trase o înjurătură gătuită. Apoi se ridică o rumoare de voci panicate.

— Ce-o să facem?

— Copilașii mei, copilașii mei au nevoie de...

— O să murim de foame până la ultimul.

Un bebeluș se trezi și țipă în brațele mamei sale, iar ea privi în jos la fețișoara lui boțită cu o disperare apatică. Apoi o formă lată trecu pe lângă ea dând din umeri ca să-și facă loc și înaintă până în fața mulțimii. Molly Neptune nu purta jobenul, iar strălucirea felinarului îi zugrăvea adâncituri umbrite pe chip.

Ea ridică mâinile.

— Destul. Dacă-i închisă calea, vom găsi o alta. Vom găsi un alt mod de a supraviețui. Nu suntem noi toți niște supraviețuitori, într-un fel sau altul? Îi cuprinse cu privirea plină de un fel de dragoste aprigă, insuflând tărie în membrele ce le tremurau. Dar nu în noaptea asta. În noaptea asta ne odihnim. Măine vom face planuri.

M-am trezit că-mi găsesc sprijin în vocea ei bubuitoare, lăsând-o să respingă valul de vină și de groază care amenința să mă înghită – până când privirea ei o întâlnește pe a mea și-am văzut cum toată căldura ei se scurgea de pe chip ca un machiaj care se întinde cuiva pe față în ploaie. Nu lăsă în urmă decât un regret amar. Regretul că-l întâlnise vreodată pe tatăl meu, poate, sau că oferise vreodată

Arcadia ca refugiu; regretul că mă lăsase să pun piciorul în regatul ei fragil, cu monștrii pe urmele mele.

Se întoarse și se adresa femeii care era în continuare aplecată peste Jane.

— Va trăi, Iris?

Iris lăsa capul în jos.

— Probabil, doamnă. Doar că în unele locuri rana e adâncă și murdară și...

I-am văzut limba ca o săgetare rozalie în timp ce-și umezea buzele, scăpărarea temătoare a ochilor ei către perdeaua de pene.

— Și nu mai avem iod. Până și apa cu sare ar putea ajuta, dar noi... nu putem...

Vocea i se stinse într-o șoaptă chinuită. Molly Neptune îi puse blând o mână pe umăr și încuviință din cap.

— N-are rost să-ți faci griji acum. Ai să faci pentru ea tot ce poți și cu asta basta.

Îi chemă pe doi tineri să ajute s-o așeze pe Jane pe un cearșaf și s-o ducă într-o casă din apropiere. Iris venea după ei, cu mâinile atârându-i însângerate și goale pe lângă corp.

Privirea lui Molly trecu încă o dată peste noi și buzele i se mișcară ca și cum ar fi vrut să zică ceva, dar se întoarse și merse pe urmele ultimului grup de arcadieni care rămăsese în piață, înapoi pe străzile întunecate. Abia acum, când oamenii ei n-o mai puteau vedea, își îngădui să-și plece umerii, înfrântă.

Am privit-o până când dispăru în adâncurile frumosului ei oraș condamnat. M-am întrebat cât timp vor putea rezista fără provizii din lumea lor natală și dacă un al doilea oraș va muri aici, printre rămășițele primului.

Am închis ochii sub povara vinovăției care îmi cobora pe umeri și am auzit clămpănit de gheare și zgomot de pantofi tociți dinspre Samuel și Bad care se apropiau. Se opriră de o

parte și de alta a mea, calzi și statornici ca doi sori. Ce avea să se întâmple cu ei, captivi în lumea asta înfometată? Mi l-am închipuit pe Bad cu coastele ieșite în afară și cu blana fără de strălucire; pe Samuel cu ochii lipsiți de scânteierea de jărat. Jane ar putea pieri de febră înainte de a apuca să simtă ghearele disperate ale foamei în stomac.

Nu! N-aveam să las nimic din toate astea să se întâmple. Nu când există o șansă – chiar și cea mai mărunță, fantastică șansă – ca eu să le împiedic.

— Samuel. Speram că vocea îmi va fi curajoasă și hotărâtă, dar sună doar obosită. Vrei, te rog, să te duci acasă să-mi aduci cartea tatei? Și un stilou.

Încremenii lângă mine și am știut că înțelesese ce intenționeam să fac. O mică parte trădătoare din mine spera să mă apuce de mâini și să mă implore să n-o fac, ca un actor într-un film de dragoste, însă n-o făcu. Presupun că nici el nu prea voia să moară în Arcadia.

Se ridică încet și părăsi piața. M-am așezat pe pământ, în lumina semilunii, cu un braț cuprinzându-l strâns pe Bad, și am așteptat.

Samuel se întoarse, ținând cartea legată în piele și un stilou. Am răsfoit-o până am ajuns la ultimele pagini goale de la sfârșit și le-am rupt ușurel din legătură, fără să mă uit la ochii lui întunecați de grijă sau la gura lui solemnă.

— Ai vrea... vrei să vii cu mine?

Drept răspuns, își întinse mâna după a mea, iar eu am ezitat – nu-i acceptasem niciodată oferta, nu-i spuseseam „da” –, însă apoi am reflectat că eram amândoi captivi într-o lume pe moarte pentru restul scurtei noastre vieți și mi-am împletit degetele cu ale lui.

Împreună, am ieșit din oraș și ne-am avântat în noaptea de un albastru profund, cu Bad alunecând prin iarbă în fața noastră ca o fantomă cu ochi de chihlimbar. Era atât de

târziu, încât luna se strecura spre orizont și stelele păreau să atârne în jurul nostru jos de tot, aproape.

Copacul se ivi din întuneric ca o mână noduroasă, cu multe degete, întinsă spre cer. Scândurile de lemn aranjate ordonat, cuibărite printre rădăcinile sale cu umflături, arătau ciudat, parcă date uitării – o Ușă, redusă acum la o simplă ușă. Un miros greu de fum și lemn ars pătrundea prin ea și am știut că, de cealaltă parte, farul ardea. Mi-am imaginat că ultima Ușă a tatei scosese același miros urât, de rug funerar.

Am așteptat până când am ajuns atât de aproape, încât mi-aș fi putut trece degetele peste lemnul de culoare închisă al ușii, apoi m-am oprit. Am rămas în picioare, nemișcată, cu palmele transpirând pe paginile mototolite, simțind stiloul greu în mână.

Samuel lăsă tăcerea să se prelungească, apoi întrebă:

— Ce s-a-ntâmpat?

Am râs de disperare, fără pic de voioșie.

— Mi-e teamă, i-am spus. Teamă că nu voi reuși, că nu va merge, că am să...

M-am întrerupt, gustul de fier al fricii umplându-mi gura. Mi-am amintit de epuizarea care-mi cuprinsese membrele, mușcând până la os, de legănatul bolnăvicios al camerei în jurul meu după ce-mi scrisesem calea de scăpare din azil. Oare cât aș plăti în plus ca să deschid o cale între două lumi?

Tata spusese că Ușile există în locuri subțiate, cu o „anumită rezonanță inefabilă”, în care două lumi se ating delicat una de alta. *Poate că seamănă mai mult cu tragerea la o parte a unui vâl sau cu deschiderea unei ferestre.* O supoziție neargumentată, pe baza căreia urma să-mi pun viața rămășag.

Samuel privea stelele strângând din ochi, cu o expresie nonșalantă.

— Atunci n-o face.

— Dar Jane... Arcadia...

— Vom găsi un mod de a supraviețui, January, ai măcar atâta încredere în noi. Nu risca să pățești ceva, dacă nu va merge.

Vocea îi era plată și calmă, ca și cum am fi discutat despre cât de probabil era să plouă sau ce întârzieri aveau trenurile.

Am privit în jos, nesigură și rușinată de nesiguranța mea. Însă apoi am simțit o atingere ezitantă sub bărbie, iar Samuel îmi ridică cu blândețe fața spre el cu două degete. Privirea îi era serioasă, gura pe jumătate arcuită într-un zâmbet pieziș.

— Dar dacă ești dispusă să încerci, eu cred în tine, *Strega*.

O căldură amețitoare îmi cuprinse tot corpul, de parcă aș fi stat în mijlocul unui rug în flăcări. N-am recunoscut-o, nu știam cum s-o numesc, dar, pe de altă parte, nimeni nu mai crezuse în mine până atunci. Sau crezuseră într-o altă versiune a mea, mai puțin capabilă. Locke, tata și Jane crezuseră fiecare în sfioasa January care bântuise reședința Locke, care avea nevoie cu atâta disperare de protecția lor. Însă Samuel mă privea acum ca și cum se aștepta să mănânc jărată sau să dansez pe nori de ploaie. Ca și cum se aștepta să fac ceva miraculos, temerar și imposibil.

Mă simțeam de parcă mi-aș fi pus o armură pe tot trupul sau de parcă îmi creșteau aripi, de parcă mă extindeam dincolo de limitele persoanei mele; semăna tare bine cu dragostea.

I-am privit cu lăcomie fața vreme de încă o secundă, lăsând încrederea lui să-mi pătrundă în piele, apoi m-am întors spre ușă. Am inspirat cu putere aerul mirosind a fum și a ocean, am simțit în spate încrederea lui Samuel ca un

vânt cald care umflă pânza unei corăbii și am pus stiloul pe pagină.

Ușa se deschide, am scris, crezând în fiecare literă.

Am crezut în licărirea neagră a cernelii în noapte, în puterea degetelor mele strânse în jurul stiloului, în realitatea celeilalte lumi care aștepta chiar de cealaltă parte a unei perdele invizibile. Am crezut într-o a doua șansă și în greșeli îndreptate și în povești rescrise. Am crezut în încrederea lui Samuel în mine.

Un vânt suflă fără zgomot peste câmpie în timp ce ridicam stiloul și-l îndepărtam de ușă. Stelele au licărit deasupra mea și umbrele lunii au desenat modele ce fremătau înnebunite pe țărână. Am simțit că zâmbesc, de la depărtare, apoi totul alunecă într-o parte și am simțit brațele calde ale lui Samuel împrejurul meu.

— Este... ai...

Am încuviințat din cap. Nu era nevoie să verific; auzeam deja zgomotul valurilor Atlanticului, care se spărgeau ritmic, simțeam deja golul infinit al Pragului întinzându-se dincolo de Ușă. Un râs triumfător zgudui pieptul lui Samuel – i-am simțit tumultul pe obraz –, apoi râdeam și eu împreună cu el, pentru *că funcționase*. Funcționase și nu eram moartă – fusese aproape ușor, prin comparație cu cuvintele pe care mi le scrijelisem pe braț la Brattleboro. Ca și cum aș fi tras deoparte un vâl.

Am luat-o înapoi spre oraș clătinându-ne, amețiți de ușurare, sprijinindu-ne unul de celălalt ca doi oameni beți. Aproape că mă puteam preface că eram doi tineri obișnuiți care furau o plimbare nesupravegheată după ora stingerii, siguri că vor da socoteală de dimineață, dar prea îmbătați de fericire ca să le pese.

Până când Samuel spuse încetișor:

— Știi, asta înseamnă că suntem în siguranță. Ei cred că lumea asta a dispărut pe vecie – nu? –, așa că nu vor veni să ne caute. Am putea rămâne, cel puțin pentru o vreme.

În vocea lui se simțea o întrebare, dar nu i-am răspuns. Mi-am imaginat acul busolei de aramă a lui Ilvane învârtindu-se și cum adulmecase el aerul ca un ogar care ia o urmă. Avea să mă găsească din nou.

Și când o va face, oare am să mă ascund ca o lașă într-o altă lume? În spatele protecției unor oameni mai buni și mai curajoși decât mine? În mintea mea, o rolă de film începu să se învârtă cu un țăcănit: Samuel prăbușindu-se palid și neînsuflețit pe podeaua cabanei; Solomon înfășurat în cearșaful alb; Jane zăcând în propriul ei sânge, cu ochii privind fix spre stele.

Nu.

Poate că eram tânără și neexperimentată și fără un ban și orice altceva, dar – și am strâns stiloul în mână până când mi s-au albit încheieturile degetelor – nu eram lipsită de putere. Iar acum știam că nicio Ușă nu este cu adevărat închisă vreodată.

Am privit într-o parte, la silueta lui Samuel în lumina cenușie dinaintea zorilor.

— Da, i-am răspuns. Sigur că vom rămâne.

Întotdeauna am știut să mint.

Înainte de a pleca, am scris trei scrisori.

Dragă domnule Locke,

Vreau să știi că nu sunt moartă. N-aveam de gând să-ți scriu scrisoarea asta, dar apoi mi te-am închipuit îngrijorat și iritabil, plimbându-te de colo-colo prin birou sau țipând la domnul Stirling sau fumând prea multe trabucuri și mi-am dat seama că îți datorez atâta lucru.

Vreau să mai știi că nu te urăsc. Cred că poate ar trebui: știai adevărata istorie a tatei, dar mi-ai ascuns-o; faci parte dintr-o societate arheologică ce este, de fapt, un fel de cult răuvoitor, ai concediat-o pe Jane, i-ai lăsat să-i facă rău lui Sindbad, m-ai expediat la Brattleboro –, dar nu te urăsc. Nu de-a binelea.

Nu te urăsc, dar nici nu prea am încredere în tine – chiar încerci să mă aperi? De creaturi ca Havemeyer și Ilvane? Dacă da, ar trebui să știi că protecția ta a fost teribil de inadecvată, așa că iartă-mă că nu-ți spun exact încotro mă voi îndrepta.

Aș vrea să mă pot întoarce la reședința Locke, în cămăruța cenușie de la etajul al doilea, dar nu pot. În schimb, îmi urmez tatăl. Mă duc acasă.

Îmi pare rău că n-am mai fost fata ta cuminte. Dar de fapt nu-mi pare prea rău.

Cu drag,

J.

Jane,

Dacă va fi cazul, îți las moștenire în mod oficial întreaga mea colecție de cărți. Consideră această scrisoare un contract legitim. Poate într-o zi ai să-ți poți face apariția la o vânzare a bunurilor decedatei și ai s-o arăți licitatorului, apoi ai să pleci de acolo cu prima ediție din Cartea junglei sau cu toate numerele apărute din Cutezanță și noroc.

E ciudat – tot timpul pe care mi l-am petrecut tânjind după o șansă de a evada, de a mă îndrepta spre orizontul nesfârșit fără să-mi fac griji în legătură cu fustele care nu trebuie

șifonate sau cu folosirea furculiței potrivite sau să-l fac mândru pe domnul Locke – și acum... Acum cred că poate aș da asta pe o altă după-amiază ploioasă în care să recitesc romane de dragoste cu tine, cuibărite în turnurile reședinței Locke ca niște pasageri clandestini pe o corabie mare, care se îndreaptă spre uscat.

Dar privind înapoi, îmi dau seama că amândouă așteptam, în taină. Stând într-o stare de suspendare plină de griji, dureroasă, ca niște femei care stau în gară cu bagajele frumos făcute, privind nerăbdătoare în lungul șinelor.

Însă tata nu s-a mai întors după mine sau după tine, iar acum a sosit vremea să nu mai aștept. Să las bagajul în gară și să fug.

Jane, te eliberez de promisiunile pe care i le-ai făcut. Acum îmi port singură de grijă.

Poate că mi-aș dori să te muți la Chicago și să-ți găsești o slujbă confortabilă de paznic la bancă sau să te întorci în Kenya și să cunoști o tânără drăguță care să te ajute să uiți de femeile-leopard și de vânătorile lor sălbatice –, dar știu că n-o vei face. Știu că vei continua să-ți cauți Ușa de fildeș. Căminul.

Și – deși cuvântul cuiva care poartă numele Scholar poate nu mai are prea mare valoare pentru tine – vreau să știi:

O voi face și eu.

Cu dragoste,

J.

S...

~~Aș fi vrut să avem mai mult~~

~~Întotdeauna te am iu~~

Este tipic pentru mine să las cea mai grea scrisoare la urmă, ca și cum ar deveni ca prin farmec mai ușoară. Nu am prea mult spațiu, așa că voi fi succintă:

Răspunsul meu este da. Pentru totdeauna.

Numai că pe urmele mele sunt monștri care-mi bântuie pașii, suflându-mi în ceafă. Și nu vreau, nu pot să te pun în calea lor. Sunt suficient de puternică pentru a-mi înfrunta monștrii singură – tu mi-ai arătat asta, cu doar câteva ore în urmă. (Se dovedește că numai iubindu-te, am destul curaj să te părăsesc. Ce ironie teribilă, nu crezi?)

Așa că du-te acasă, Samuel. Du-te acasă și rămâi sănătos, în siguranță și viu, și uită de toată nebunia asta primejdioasă despre Uși, vampiri și societăți secrete. Prefă-te că totul este doar intriga unui roman de buzunar deosebit de bizar, ceva despre care putem râde pe malul lacului.

Și ai grijă de Bad, te rog! Nu mi se pare că am avut prea multă grijă de el până acum și cred că ar fi mai în siguranță cu tine.

J.

P.S. De fapt, Bad vine cu mine. Nu-l merit, dar așa stau lucrurile cu câinii, nu?

M-am strecurat în bucătărie și am furat un săculeț cu ovăz, patru mere și câteva bucăți sărate de șobolan de prerie pentru Bad. Le-am pus pe toate într-o față de pernă, împreună cu moneda-cuțit de argint și cartea tatei, și m-am furișat înapoi pe străzile Arcadiei, care acum, în zori, aveau o aură rozalie. Aproape ajunseseam la perdeaua de pene, când o voce aspră mă opri.

— Pleci din oraș atât de curând?

Bad și cu mine înghețarăm ca două căprioare surprinse de farurile automobilului Model 10 al domnului Locke.

— Ah. Bună dimineăta, domnișoară Neptune.

Molly arăta ca și cum nici ea nu dormise – ridurile de pe chip îi erau ca niște plase de păianjen întipărite adânc și părul îi era o coamă neagră cu argintiu –, dar își recuperase jobenul și gulerul de mărgele. Mă privi, strângând din ochii ca niște așchii de cremene.

— N-ai să rezisti nici trei zile pe câmpie, fato. Dac-aș fi în locul tău, aș rămâne.

Credea că mă furișez spre dealuri, că fug de vinovăția mea. Mi-am simțit umerii îndreptându-se și un zâmbet mi-a arcuit buzele.

— Mulțumesc, dar sunt niște lucruri de care trebuie să mă ocup acasă. După ce voi trece prin Ușă.

Vederea înțelegerii care i se răspândește pe chip a fost ca spectacolul unei femei care întinerea. Spinarea i se îndreptă și ochii i se rotunjiră, plini de speranță.

— Nu se poate, îngăimă ea.

— Am deschis-o aseară, i-am mărturisit încetișor. N-am vrut să trezim pe toată lumea, așa că noi – de fapt, Samuel – avea să vă spună dimineată.

Molly închise ochii, apoi își îngropă fața în palme, cu umerii cutremurându-i-se. M-am întors să plec.

— Așteaptă. Vocea îi era îngroșată de lacrimi și tremurătoare, foarte diferită de mormăitul obișnuit. Nu știu cine sau ce te vânează și nu știu cum ți-a luat urma până aici, dar ai grijă. Pana lui Sol... – am auzit-o cum înghite un nod, stăvilindu-și durerea – pana lui Solomon, cea pe care o purta în păr, a dispărut.

Un fior îmi trecu pe șira spinării când mi-am imaginat pana aurie în ghearele lui Ilvane, oroarea de a fi vânată de ceva ce nu puteam vedea. M-am forțat să încuviințez calm din cap.

— Îmi pare rău pentru pierderea penei. Ți mulțumesc că m-ai avertizat. Mi-am aranjat fața de pernă pe umăr, fără să o privesc. Te rog, nu-i spune lui Samuel. N-aș vrea să... își facă griji.

Molly Neptune lăsă capul în jos.

— Mult noroc, January Scholar.

Am lăsat-o șezând în lumina soarelui care începea să încâlzească locul, uitându-se în sus la orașul ei ca o mamă care-și veghează copiii în timp ce dorm.

Ușa părea cumva mai mică în timpul zilei, închisă la culoare și îngustă și teribil de singuratică. Atinse ușor iarba când am tras-o după mine ca s-o închid și am pășit în vidul dintre lumi.

Când călătorești cu bani, urmezi o cale netedă, deja bătătorită prin lume. Vagoane de tren cu lambriuri de lemn te duc la taxiuri negre și strălucitoare, care te poartă până la camere de hotel cu draperii de catifea, fiecare pas urmându-l pe cel dinainte fără pic de efort. Când călătorisem cu Jane și cu Samuel, calea se îngustase și devenise întortocheată, adesea înspăimântătoare.

Acum eram pe cont propriu și singura cale era cea pe care o lăsam în urmă.

Bad și cu mine am rămas un moment în scheletul carbonizat al farului, privind prin ceața dimineții spre coasta colțuroasă, parcă ciupită de vărsat. Mă simțeam ca un explorator la marginea unei noi lumi sălbatice, înarmată doar cu cerneală și cu speranță; mă simțeam ca mama mea.

Doar că ea nu fusese urmărită de monștri invizibili cu zâmbete viclene, de vulpoi. Rânjetul îmbătat de fericire îmi dispăru de pe chip.

Mi-am transportat fața de pernă plutind pe o scândură nearsă din far, în timp ce înotam din nou cu dificultate prin apa înghețată, cu Bad alături. Norii s-au bulucit în jurul nostru ca un puf de rață sălbatică, o ceață parcă alcătuită

din fulgi, care a înghițit totul: sunetul apei împrășcate de mișcările mele de înot, vederea țărmului, soarele însuși. Doar după hârșăitul aspru al pietrei sub degetele mâinilor mi-am dat seama că ajunseseam pe malul celălalt.

Ne-am cățarat pe faleză cu picioarele tremurând ca piftia, am găsit drumul și ne-am pus pe mers. Măcar de data asta aveam cizme, deși îmi fusese greu să-mi dau seama că asta sunt când mi le dăruise Molly – mi se păruse că arată mai degrabă ca rămășițele unor viețuitoare mici și nefericite. Gândul mi-a zburat la pantofii lustruiți, din piele lăcuită, pe care domnul Locke mi-i cumpăra când eram mică, cu bot îngust și tocuri țepene; nu-mi lipseau deloc.

Pe la jumătatea dimineții, mi-am dat seama că mai puține camionete sau automobile erau dispuse să oprească pentru o fată metisă și câinele ei cu înfățișare feroce, fără albul respectabil al lui Samuel în preajmă. Oamenii mă ocoleau fără să încetinească; era ca și cum ieșisem în afara societății, ca și cum alunecasem într-o lume subterană invizibilă pe care oamenii decenti preferau s-o ignore.

În cele din urmă, o șaretă cu un cal opri lângă mine, însoțită de zornăituri de hamuri și o exclamație nemulțumită:

— La naiba, Rosie, am zis „prrr!”

Șareta era mânată de o femeie albă zdrențăroasă, aproape complet știrbă, care purta cizme galbene și un poncho ciudat cusut de mână. Îl lăsă pe Bad să urce în șaretă, printre cartofi și păstăi, și chiar îmi dăruî un săculeț cu legume când mă lăsă în apropiere de Brattleboro.

— Nu știu încotro te-ndrepti, dar pare să fie departe. Pufni, apoi mă sfătui: Ține-ți câinele aproape, nu te urca în mașini arătoase conduse de bărbați și ferește-te de oamenii legii.

Am bănuî că și ea ieșise în afara societății.

Am trecut granița statului New York când ziua se înveșmânta în purpura amurgului. Mai călătorisem doar cu un singur mijloc de transport – cocoțată pe platforma unui camion de cherestea, alături de vreo zece bărbați indiferenți, plini de rumeguș, care făceau tot posibilul să mă ignore. Unul dintre ei îl hrăni pe Bad cu șoriciul rămas de la sandvișul lui cu șuncă prăjită. Ridică o mână într-un soi de salut, când mă lasară la o răscruce de drumuri.

În noaptea aceea, am dormit într-un adăpost pentru oi cu trei pereți. Oile behăiau *bănuitoare* spre noi, urmărindu-l pe Bad cu ochii lor ciudați, așezați de-o parte și de alta a capului, iar eu am adormit ducând dorul sunetelor plăcute ale respirației lui Jane și Samuel alături de mine.

Am visat niște degete albe care se întindeau spre mine și un zâmbet cu dinți, viclean ca al unui vulpoi, însoțit de vocea domnului Havemeyer: „Nu vor înceta niciodată să te caute.”

După cinci zile, aproape cinci sute de kilometri, o hartă rutieră furată din gara Albany și cel puțin patru ocazii când aproape am dat nas în nas cu poliția locală, am reușit să ajung la marginea vestică a statului New York. Poate aș fi călătorit mai repede, dacă nu era afișul care mă dădea în urmărire.

Mă oprisem la un oficiu poștal în cea de-a doua dimineață, ca să pun la poștă scrisoarea pentru domnul Locke, după ce ezitasem o vreme afară, cu palmele transpirate. Dar el merita să știe că nu sunt prinsă pentru totdeauna într-o lume dezolantă, străină, nu-i așa? Și dacă

încerca să vină după mine, scrisoarea mea avea să-l ducă într-un ocol destul de incomod spre Japonia. Locke nu știa că mai exista o altă cale spre casă, o Ușă din spate care aștepta doar să fie descuiată.

Am împins scrisoarea peste tejghea, apoi l-am văzut: un afiș alb, recent, prins în piuneze pe perete. De pe el mă privea chipul meu, tipărit în alb-negru, cu tușul tipografic întins pe alocuri.

COPIL DISPĂRUT. Domnișoara January Scaller, de șaptesprezece ani, a dispărut din locuința ei din Shelburne, Vermont. Tutorele ei caută urgent informații despre locul unde se află. Are antecedente de isterie și confuzie și trebuie abordată cu precauție. Poate fi în compania unei femei de culoare și a unui câine rău. **SE OFERĂ O RECOMPENSĂ SUBSTANTIALĂ.**

Vă rugăm să-l contactați pe dl. Cornelius Locke.
1611 Champlain Drive, Shelburne, Vt.

Era poza de la petrecerea domnului Locke, cea care nu-i plăcuse deloc tatei. Fața mea arăta rotundă și tânără, iar părul era atât de aprig prins cu agrafe, încât aveam sprâncenele ușor ridicate. Gâtul îmi ieșea din gulerul apretat ca o țestoasă ce privește precaută din carapace. Mi-am privit reflexia din geamul oficiului poștal – murdară de praf și înnegrită de soare, cu părul suspendat într-un nod dezordonat de codițe împletite și șuvițe răsucite – și mi-am zis că e puțin probabil să mă recunoască cineva.

Cu toate astea, mă cuprinse o teamă care-mi dădea fiori pe șira spinării la gândul că orice străin de pe stradă mi-ar putea afla numele, că orice polițist ar putea s-o caute pe fata timidă din poză. Mi se părea că Societatea nu prea are nevoie de măști și de pene și de alte obiecte magice furate,

când avea la îndemână toate mecanismele lumești ale societății civile.

După aceea, m-am mulțumit cu drumurile lăturalnice, șerpuite, și am făcut mai puțin autostopul.

Totuși, când am ajuns în Buffalo, eram suficient de flămândă și de epuizată ca să-mi asum riscuri. Am intrat clătinându-mă în sediul central al spălătoriei Buffalo Laundry Co. Și am implorat să primesc ceva de lucru, aproape așteptându-mă să fiu aruncată în stradă.

Dar se părea că trei dintre fete erau bolnave și tocmai venise ditamai încărcătura de uniforme de la casa de corecție, așa că proprietăreasa îmi dădu un șorț alb apretat, mă informă că voi câștiga treizeci și trei de cenți și jumătate pe oră și mă plasă sub jurisdicția unei femei albe musculoase, fără simțul umorului, căreia îi ziceau Big Linda. Femeia mă măsură din priviri cu o expresie de îndoială profundă și mă puse să scutur hainele ude și să le bag în calandru.

— Și ferește-ți naibii mâinile de cilindri, dacă ții la degetele tale, adăugă ea.

Era greu. (Dacă nu credeți că spălatul rufelor este greu, înseamnă că n-ați ridicat niciodată câteva sute de uniforme de lână ude în căldura aburindă a unei spălătorii, în iulie.) Aerul părea mai curând ceva pentru băut, nu pentru respirat, un abur ca de vată, care părea să se adune și să mi se reverse în plămâni. După o oră, brațele îmi șovăiau și tremurau, după două ore mă dureau, iar după trei ore îmi amorțiră. Câteva dintre cicatricile încă nevindecate pe deplin se deschiseră și supurară.

Am continuat, deoarece călătoria din ultima săptămână mă învățase atâta lucru: cum să continui și când te dor șoldurile și schiopătatul câinelui tău devine un țopăit în trei labe; chiar și când tot ce găsești pentru cină sunt trei mere necoapte; chiar și când fiecare străin și fiecare adiere de

vânt pot fi dușmanul tău, care te prinde într-un final din urmă.

Și cu toate astea eram aici. Transpirând îndurerată în măruntaiele spălătoriei Buffalo Laundry Co., dar vie, nelegată, întru totul eu însămi pentru prima dată în viața mea. Și complet singură. Am avut o scurtă viziune a unor mâini măslinii care se mișcau în noapte, a unor ochi negri strălucind ca niște țigări aprinse – și am simțit deodată un gol în piept, o suferință ca atunci când ți se scoate un dinte.

Nimeni nu mi-a adresat o vorbă cât a durat tura, în afara unei negrese cu zâmbetul ca o semilună și cu accentul târăgănat din sud. Zâmbetul îi dispăru când mă văzu. Ridică fața spre mine.

— Ce-ai pățit? Am strâns din umeri, iar ea îmi examinează fusta îmbâcsită de praf și silueta de sperietoare. Umbli de ceva vreme cu burta goală, așa zice.

Am aprobat din cap.

— Mai ai mult de mers?

Am încuviințat iarăși. Își supse dinții gânditoare, trânti alt braț de haine în căruțul meu și plecă, clătinând din cap.

Big Linda îmi spuse că pot dormi în mormanul de haine rupte – „Dar numai la noapte, că aici nu-i hotel!” –, așa că Bad și cu mine am dormit vârați unul în celălalt ca două păsărele într-un cuib cu miros de leșie. Ne-am trezit când a sunat clopotul pentru prima tură, în întunericul dinaintea zorilor, și am descoperit că lângă cuibul nostru mă așteptau două lucruri: osul de la un ciolan de porc unsuros, cu toată grăsimea și zgârciurile încă atârânănd, pentru Bad și o tigaie întregă de turtă de mălai pentru mine.

Am mai lucrat o jumătate de tură, făcând înmulțiri aproximative în minte, apoi m-am dus în biroul din față și i-am spus proprietăresei că-mi pare foarte rău, dar trebuie să plec, așa că o rog să-mi dea plata sub forma unui cec. Strânse din buze și-și exprimă gândurile despre vagabonzi,

trântori și fetele care dădeau cu piciorul norocului, totuși scrise cecul.

Afară, pe alee, am scos stiloul din fața de pernă și am pus cecul pe zidul de cărămidă. Am adăugat un zero tremurat și câteva litere, mușcându-mi buza. Cecul flutură într-o adiere subită care nu era acolo, scrisul devenind încețoșat și curbându-se, iar eu mi-am rezemat capul de cărămida încălzită de abur, amețită. N-ar fi trebuit să meargă – cerneala era de altă culoare și îngrămădită destul de evident în spațiul gol, și cine a auzit de o spălătoreasă cu un cec de patruzeci de dolari în loc de unul de patru dolari –, dar în timp ce scriam am *crezut-o*, și la fel a făcut și funcționarul de la bancă.

Pe la jumătatea după-amiezii mă urcam în trenul de pe ruta New York Central, ținând strâns în mână un bilet prețios cu literele *LOUISVILLE, KY*. Imprintate frumos cu cerneală roșie.

Fața mea de pernă arăta și mai pătată și murdară lângă valizele de piele sclipitoare de pe raftul pentru bagaje, ca un invitat la o petrecere îmbrăcat necorespunzător, care speră să treacă neobservat. Mă simțeam și eu pătată și murdară; toți ceilalți pasageri purtau costume de în călcat și rochii încheiate pe gât, pălăriile cocoțate în unghiuri la modă și pantofi ce sclipeau, proaspăt lustruiți.

Un tremur huruitor străbătu vagonul, ca un balaur care se scutura la trezirea din somn, iar trenul ieși din umbra gării din Buffalo, la lumina leneșă a unei după-amiezi de vară. Mi-am lipit fruntea de geamul încălzit și am adormit.

Am visat sau poate doar mi-am amintit: un alt tren îndreptându-se în aceeași direcție, cu zece ani mai înainte; un orașel prăpădit pe malul fluviului Mississippi; o Ușă albastră înălțându-se singură pe un câmp; o cetate care mirosea a sare și cedru.

Cetatea tatei. Cetatea mamei, dacă mai trăia cumva. Ar putea fi vreodată și cetatea mea? Presupunând că voi reuși să deschid din nou Ușa, chiar dacă acum nu mai era decât un morman de cenușă; presupunând că Societatea nu punea mâna pe mine mai întâi.

Așteptam și mă trezeam, întreruptă de intrarea și apoi oprirea trenului în fiecare gară, de anunțurile strigate de conductor și de solicitările periodice de a-mi vedea biletul, de bufniturile și foșnetele scoase de pasagerii care plecau și veneau. Niciunul dintre ei nu se așeza lângă mine, dar le simțeam privirile asupra mea. Sau credeam că le simt; de câteva ori, am răsucit repede capul într-o parte, încercând să-i surprind holbându-se, însă toți aveau fețele întoarse politicos. Bad stătea culcat pe picioarele mele, încordat și cu urechile ciulite.

Am strecurat o mână în fața de pernă și am apucat strâns în pumn moneda-cuțit de argint.

Trenul opri în Cincinnati pentru o întreagă jumătate de oră, timp în care aerul deveni îmbâcsit și vagonul se aglomeră cu noi pasageri. În cele din urmă, apărură un conductor, făcându-și loc pe coridorul dintre scaune. Întinse un lanț în partea din spate a vagonului și atârână de el o plăcuță albă, cu inscripția *LOCURI PENTRU COLORAȚI*.

Acum, domnul Locke nu mai era aici ca să mă protejeze. Nu mai existau compartimente private cu mesele aduse de conductori cu zâmbetul pe buze, nici vâlul confortabil al banilor între mine și restul lumii.

Conductorul o luă înapoi pe coridor, împungând niște oameni cu un baston de cauciuc scurt și gros: o femeie cu pielea cafenie și cei trei copii ai ei, un bătrân cu un smoc de păr alb, doi tineri lăți în umeri și cu o expresie răzvrătită. Conductorul bătu cu bastonul său în raftul de bagaje.

— Băieți, în trenul ăsta se respectă legea statală, iar următoarea oprire este în Kentucky. Puteți trece în spate sau puteți coborî și merge pe jos, treaba voastră ce alegeți.

Se strecurară în spate.

Conducătorul ezită în dreptul meu, strângând din ochi în timp ce se uita la pielea mea cu luciu roșiatic, ca și cum ar fi consultat în minte un tabel cu culori. Dar apoi se uită la tivul meu murdar, la brațul cu cicatrici și la câinele complet nerespectabil și făcu semn cu capul spre partea din spate a vagonului.

Aparent, fără bani nu mai eram întru totul unică sau o metisă undeva la mijloc sau de culoare ciudată; eram doar de culoare. La gândul ăsta, am simțit apăsarea rece a regulilor, a legilor și a pericolelor, care mi se agăța de membre și-mi împovăra plămânii.

M-am dus în spate fără să protestez. Oricum, n-aveam de gând să mai stau prea mult în lumea asta stupidă, cu regulile ei prostești.

M-am lipit de capătul unei banchete supraaglomerate aflată în spate de tot, cu moneda umedă în pumn. Doar după ce trenul se puse în mișcare din nou am observat că Bad se uita fix spre coridorul de lângă mine, cu cel mai slab început de mârâit în gâtlej. Nu era nimeni acolo, dar mi s-a părut că aud un freamăt ușor, constant, aproape ca o respirație.

M-am gândit la pana aurie a lui Solomon, care fusese furată, și mi-am strâns mai tare în brațe fața de pernă, simțind cum îmi intră în stomac un colț al cărții tatei. Mi-am ațintit privirea cu atenție asupra peisajului de țară, verde-albăstrui, care îmi trecea prin fața ochilor.

Peste patruzeci de minute, conducătorul strigă, din partea din față a vagonului:

— Gara Turners, ultima oprire până la Louisville.

Trenul încetini. Ușa se deschise. Am ezitat, abia răsuflând, apoi m-am repezit spre ieșire cu Bad lipăind după mine. Am simțit cum mă izbesc cu umărul de ceva solid în aer, am auzit o înjurătură înăbușită...

Și apoi m-am trezit că ceva ascuțit și rece mă apăsă pe gât. Am încremenit.

— Nu și de data asta, îmi șuieră o voce la ureche. Hai să ieșim din mulțimea asta, bine?

Ceva mă împinse înainte și m-am împiedicat de peronul din scânduri de lemn. Am fost mănătă în gară, în timp ce-i simțeam răsuflarea fierbinte în ureche și vârful cuțitului împungându-mi gâtul. Bad mă urmărea cu o privire îngrijorată și sumbră. „Nu încă”, i-am zis în gând.

Vocea fără trup mă puse să trec pe-o ușă albă, pe care scria *DOAMNE*, și să intru într-o încăpere slab luminată, cu dale verzi.

— Acum întoarce-te încet, ca o fată cuminte...

Doar că nu mai eram o fată cuminte.

Am ridicat pumnul, apoi am lovit cu el în spate, peste umăr, cu moneda-cuțit vârâtă între încheieturile degetelor. De sub mâna mea răsună o pocnitură teribilă însoțită de un plescăit umed și un țipăt asurzitor. Lama se îndepărtă de gâtul meu, lăsându-mi o dâră fierbinte, și alunecă pe dale.

— *Naiba să te ia...*

Bad, părând să decidă că până și creaturile invizibile pot fi mușcate cu suficient efort, își arată colții și clănțani în aer. Botul i se strânse în jurul a ceva solid și mârâi cu satisfacție. M-am repezit după cuțit, l-am apucat strâns în mâinile alunecoase și însângerate și l-am chemat pe Bad. El veni repede lângă mine, lingându-și ceva roșu de pe buze și uitându-se urât la prada invizibilă.

Însă acum el nu mai era chiar invizibil. Dacă strângeam din ochi, aproape că puteam zări o pâlpâire chinuită în aer, un piept care urca și cobora repede și o față îngustă, din

care se scurgea ceva umed și întunecat. Un singur ochi era ațintit asupra mea, plin de ură.

— Busola, domnule Ilvane. Dă-mi-o.

Șuieră pe un ton scăzut și plin de răutate, însă am ridicat cuțitul spre el, așa că scoase ceva de culoarea cuprului din buzunar. Puse obiectul pe podea și-l împinse spre mine, nemulțumit.

Am înșfăcat-o fără să-mi iau ochii de la el.

— Am să plec acum. Te-aș sfătui să nu mă mai urmărești.

Vocea nu-mi mai tremura aproape deloc. El scoase un hohot de râs sumbru.

— Și unde ai să fugi, fetițo? N-ai bani, nu ți-a mai rămas niciun prieten care să te protejeze, n-ai un tată...

— Problema cu oamenii ca voi, am remarcat eu, este că tot credeți în *permanență*. O lume ordonată va rămâne așa; o ușă închisă va rămâne închisă. Am clătinat din cap, întinzând mâna spre clanța ușii. Asta este ceva care vă... limitează.

Am plecat.

Când am ieșit, în aglomerația cu pretenții din gară, m-am rezemat aparent nonșalant cu umărul de ușa toaletei și am pescuit stiloul lui Samuel din fața de pernă care-mi ținea loc de sac de voiaj. L-am ținut strâns un moment, simțind un ecou al căldurii pe care mi-o aminteam atât de bine, apoi am vârât vârful peniței în vopseaua care se cojea de pe ușă.

Ușa se încuie și nu există nicio cheie.

Cuvintele erau zgâriate adânc în vopsea, fremătând fără astâmpăr lângă fibra lemnului. Prin ușă se auzi scrâșnetul de metal pe metal, un fel de clic definitiv, și am icnit un pic simțind greutatea bruscă a epuizării care-mi trăgea membrele în jos. Mi-am sprijinit fruntea pe lemn, cu ochii închiși, și am ridicat stiloul din nou.

Ușa este uitată, am scris.

Și apoi clipeam dezorientată de pe podea, cu genunchii durându-mă acolo unde căzusem. Am zăcut așa o vreme, fără să mă mișc, întrebându-mă dacă șeful de gară va veni să investigheze ce se întâmplase cu biata vagaboandă care i se prăbușise pe podea sau dacă aș putea să dorm acolo vreo oră. Mă dureau ochii; gâtul îmi era înțepenit de la sângele uscat.

Dar mersese. Ușa toaletei devenise vagă și neclară, ceva prea mundan ca să-mi las privirea să zăbovească asupra ei. Nimeni altcineva din mica gară nu părea s-o mai vadă.

Am scos un mic „ha” obosit și m-am întrebat cât va rezista. Suficient de mult ca să fug, am presupus. Asta dacă reușeam să mă ridic în picioare.

M-am târât până la o bancă de pe peron și am așteptat, ținând strâns într-o mână biletul imprimat cu cerneală roșie. M-am imbarcat în următorul tren către sud.

M-am așezat, privind cum ținutul devenea luxuriant și umed, cu dealurile ridicându-se și coborând ca niște imense balene de smarald, și mi-am zis în sinea mea: „Vin, Tată.”

11. Ușa mamei

Ultimii cinci sute de kilometri se scurseră pe lângă mine de parcă aş fi purtat nişte cizme magice care te duc peste şapte leghe cu fiecare pas. Mi-i amintesc doar ca pe o suită de bufnituri enervante.

Buf. Cobor din tren în îmbulzeala plină de sudoare din gara Union din Louisville. Până şi cerul e aglomerat, un amestec haotic de cabluri electrice care se intersectează şi turla de biserică şi valuri de căldură palpătoare. Bad se lipeşte de genunchii mei, căci nu suportă toate astea.

Buf. Stau la o margine de drum prăfuită de lângă gară, implorându-i pe oamenii dintr-un camion cu inscripţia *BLUE GRASS BREWING* să mă ia şi pe mine. Şoferul îmi zice să mă duc de unde-am venit; prietenul lui scoate nişte imitaţii obscene de sărutări.

Buf. Bad şi cu mine ne legănăm spre vest într-o căruţă care scârţâie, încărcată până la un stat de om cu tulpini de cânepă pline de pământ, care miros a reavăn. Un negru solemn şi fiica lui solemnă stau pe capră. Hainele lor au aspectul tărcat, neuniform care apare doar atunci când materialul a tot fost peticit până când n-a mai rămas aproape nimic din original, şi mă privesc cu ochi îngrijoraţi, în alertă.

Buf. În cele din urmă, am ajuns în Ninley.

În ultimii zece ani se schimbaseră şi nu prea. La fel ca restul lumii, presupun.

Încă era prăpădit şi neprimitor, iar locuitorii încă se uitau urât, strângând pe jumătate din ochi parcă ofensaţi, totuşi străzile fuseseră pavate. Automobilele le străbăteau în sus şi-n jos, împreună cu bărbaţi îmbogăţiţi de curând, în costume cu vestă, cu ceasuri de buzunar stânjenitor de mari. Fluviul era aglomerat de vapoare cu zbatuiri ce pufăiau şi de barje. Un fel de filatură – o chestie pântecoasă şi urâtă – rumega acum melancolic pe mal. Aburul şi fumul atârneau

deasupra noastră, transformate în nori rozalii și uleioși de către soarele care apunea. Progres și Prosperitate, după cum ar spune domnul Locke.

Fusesem mânată și vânată în călătoria care mă adusese aici, dar acum că ajunsesem, mă simțeam ciudat de lipsită de tragere de inimă să fac și ultimii pași. Cu ultimii mei bani de la spălătorie am cumpărat un săculeț cu arahide din băcănia Junior's River Supply și am găsit o bancă mânjită cu tutun pe care să stau. Bad șezu și el ca o santinelă din bronz la picioarele mele.

Răsună un clopot care anunța încheierea turei și am urmărit cu privirea femeile cu fețe subțiate care se grăbeau să intre și să iasă din filatură, mâinile care le atârnavă pe lângă corp cu degetele curbate ca niște gheare cu bătăături. M-am uitat la spinările negre și încovoiate ale bărbaților care încărcău cărbuni pe vasele trase la docuri și la pelicula de ulei cu reflexii de curcubeu de pe suprafața fluviului.

În cele din urmă, un bărbat scund și transpirat cu un sort țesut ieși din bucătăria de campanie să-mi spună că banca era pentru clienții care plăteau și să-mi dea de înțeles pe un ton apăsător că aș face bine să plec din Ninley înainte de lăsarea nopții, dacă nu vreau să dau de necaz. Asta nu s-ar fi întâmplat niciodată dacă domnul Locke ar fi fost cu mine.

Pe de altă parte, dacă el ar fi fost cu mine, probabil că n-aș fi zăbovit cu insolență pe bancă, privindu-l fix pe bărbat cu o mână pe ceafa lui Bad, care vibra de mârâit. Nu m-aș fi ridicat și n-aș fi pășit un pic prea aproape de el, savurând felul în care se făcuse mic, precum ceva lăsat pe pervazul ferestrei prea mult timp. Cu siguranță n-aș fi rânjit, zicând: „Oricum plecăm, *domnule*”.

Bărbatul scund se grăbi să intre din nou în bucătăria lui, iar eu m-am întors cu pas voios spre centrul orașului. Mi-am surprins propria reflexie vâlurită într-o vitrină – cizme

prea mari, pline de noroi uscat, tâmples prăfuite de pe drum și brăzdate de dungi umede de transpirație, cicatrici roz-albicioase care se înșirau haotic de la încheietura mâinii stângi până la umăr – și-mi trecu prin minte că, dacă aș mai fi fost de șapte ani – acea fetiță temerară, atât de dragă mie – mi-aș fi admirat sinele de șaptesprezece ani.

Poate că administratorul hotelului Grand Riverfront mă recunoscuse și el, pentru că nu dădu imediat ordin ca sinele meu vagabond să fie azvârlit din stabilimentul lui. Sau poate că Bad făcea oamenii să ezite când venea vorba să mă azvârle oriunde.

— Bună seara. Încerc să găsesc ferma familiei Larson. Se află mai la sud de aici, cred?

Făcu ochii mari când auzi numele, dar ezită, ca și cum cugeta cât de moral ar fi să îndrume o creatură ca mine spre o familie nevinovată.

— Ce treabă ai cu ei? făcu el un compromis.

— Sunt... rudele mele. Din partea mamei.

Îmi aruncă o privire care părea să spună că nu sunt o mincinoasă prea grozavă, dar se pare că femeile Larson nu inspiraseră suficientă loialitate în rândul locuitorilor orașului ca să-l împiedice să mă îndrume spre sud, dincolo de moară, vreo trei kilometri mai departe. Ridică din umeri.

— Zilele astea, nu pare să mai fie mare lucru de capul fermei. Dar se află încă acolo, din câte știm.

Acei ultimi trei kilometri au fost mai lungi decât ar fi trebuit. Mi se părea că sunt întinși la maximum și fragili sub tălpile mele, de parcă un pas prea greu i-ar fi putut sfărâma, lăsându-mă eșuată în spațiul de nicăieri al Pragului. Poate că eram doar obosită de mers. Poate îmi era frică. Una e să citești o versiune dintr-o carte de povești a vieții mamei tale și să alegi s-o crezi și alta e să bați la ușa unei străine și să spui: „Bună ziua, știu din surse sigure că sunteți una dintre stră-(stră?) mătușile mele.”

Mi-am lăsat degetele să atingă spinarea lui Bad în timp ce mergeam. Amurgul cobora peste umerii noștri ca o pătură purpurie și umedă. Fluviul – cu agitația și zgomotele traficului de pe el, cu șoaptele apei și mirosul înțepător de pește și nămol – era învins treptat de parfumul de caprifoi, de sunetele scoase de greieri și de o pasăre care gângurea aceleași trei silabe într-un cerc melodios.

Totul era extrem de familiar și totodată extrem de străin. Mi-am închipuit o fată într-o rochie de bumbac albastră care alerga pe același drum cu picioarele ca niște bețișoare de scortîșoară. Apoi mi-am închipuit altă fată, albă și cu maxilare hotărâte, alergând înaintea ei. Adelaide. *Mama*.

Dacă nu m-aș fi uitat după ea, aș fi trecut fără s-o observ: un drumeag îngust, de pământ, năpădit de ambele părți de măceși și crengi netunse. Chiar și după ce l-am urmat până la capăt, nu eram sigură – cine ar trăi într-o căsuță atât de înghesuită, gârbovită, aproape înghițită de iederă și de un soi de trandafiri cățărători sălbăticiți? Șindrila crăpată era verde de mușchi; hambarul se prăbușise complet.

Dar un singur catâr bătrân încă stătea în curte, ațipit, cu un picior îndoit și sprijinindu-se pe celelalte trei, și câteva găini se cuibăriseră în ceea ce mai rămăsese din hambar, cotcodăcind ușor, somnoroase. O lumină – difuză, estompată de perdele albe, ponosite – încă pălpâia în fereastra bucătăriei.

Am urcat treptele din față, curbate la mijloc, și am rămas nemișcată în fața ușii de la intrare. Bad se așeză în fund lângă mine și se sprijini de piciorul meu.

Era o ușă veche, alcătuită doar dintr-o serie de scânduri cenușii atât de mâncate de timp, încât fibra lemnului se transformase în creste ca spiralele amprentelor. Clanța era o fâșie de piele neagră ca păcura; lumina lumânării se strecura printre crăpături și prin găurile rămase acolo unde fuseseră noduri în lemn, ca o gospodină iscoditoare.

Era ușa mamei mele și ușa mamei ei.

Am expirat, am ridicat mâna să ciocănesc și am ezitat în ultimul moment, căci dacă era totul doar o minciună frumoasă, o vrajă ca-n basme ce se va rupe în clipa în care mâna mea va atinge realitatea de neînduplecat a ușii aceleia – dacă va deschide un bătrânel, care va întreba „Adelaide și mai cum?” Sau dacă însăși Adelaide deschidea ușa și se dovedea că-și găsisese până la urmă calea înapoi în lumea aceasta, dar nu mai pornise niciodată în căutarea mea?

Ușa se deschise înainte de a mă putea convinge s-o ating.

În prag stătea o femeie foarte bătrână și, după înfățișare, foarte cârcotașă, uitându-se urât la mine, cu o expresie care era familiară în mod imposibil, amețitor. Era o privire de bunică nemulțumită de „tineretul din ziua de azi”, iar chipul îi era la fel de zbârcit și încrețit ca miezul de nucă. Am avut senzația tulburătoare că o mai văzusem dintr-un unghi mult mai jos, poate când eram copil...

Și apoi mi-am amintit: bătrâna de care mă izbisem când aveam șapte ani. Femeia care se holbase la mine cu expresia unui copac lovit de trăsnet și care mă întrebase cine naiba sunt.

Atunci fugisem de ea. Acum n-am mai fugit.

Ochii ei – cu pleoapele înroșite, lăcrimoși, încețoșați de o pâclă albastră-alburie – îi întâlneau pe ai mei și se lărgiră. Gura i se relaxă.

— Adelaide, copilă, ce ți-ai făcut la *păr*?

Clipi, privind în sus la masa de păr pe jumătate împletit, ridicată în partea din spate a capului meu, înconjurată de o aureolă roșcată de fire scăpate din prinsoare. Apoi se încruntă din nou și se concentrează asupra feței mele, dându-i ocol cu privirea ca acul unei busole care nu reușea să găsească nordul real.

— Nu – nu, nu ești Ade a mea...

— Nu, doamnă.

Vocea îmi sună mult prea tare, ca un clopot bătut în seara liniștită.

— Nu. Sunt January Scholar. Cred că s-ar putea să fiți mătușa mea. Adelaide Larson este – a fost – mama mea.

Bătrâna scoase un singur sunet – expiră moale, ca și cum lovitura pentru care-și adunase toate puterile îi fusese dată în cele din urmă – și se prăbuși peste prag, zăcând la fel de încremenită și de boțită ca un maldăr de rufe azvârlite pe jos.

Interiorul casei Larson se potrivea cu exteriorul: în dezordine și neîngrijit, cu foarte puține dovezi că cineva locuia acolo. Vrejuri de plante câțărătoare se târau înăuntru prin jurul pervazurilor putrezite ale ferestrelor și borcane cu murături sclipeau în nuanțe tulburi de auriu în ultimele raze de lumină ale înserării. Ceva se cuibărise între câpriori și lăsase împrôșcături albe pe scândurile podelei.

Bătrâna (mătușa mea?) era ca o pasăre în brațele mele, fragilă și cu oase ușoare. Am sprijinit-o în singura piesă de mobilier care nu era acoperită cu cârpe și fâșii de pânză sau cu vase murdare – un balansoar atât de străvechi, încât întipărise urme strălucitoare pe scândurile podelei de sub el – și pentru un moment m-am gândit dacă s-o trezesc făcând ceva drastic, ca în romanele de duzină, cum ar fi să-i arunc niște apă rece pe față. Am lăsat-o în pace.

În schimb, am scotocit prin bucătărie, punându-i pe fugă ocupanții ce chițăiau de zor, zgomotele lor fiind urmate de crâșnănitul neplăcut al fălcilor lui Bad. Am dezgropat trei ouă, o ceapă pătată de mucegai și patru cartofi atât de

veștejiți și de încovoiați, încât ar fi putut fi expuși într-una dintre vitrinele domnului Locke (*Urechi amputate, 4 carate, cel mai probabil necomestibile*). O voce foarte asemănătoare cu a lui Jane îmi șuiera în minte: „Ai gătit vreodată singură măcar o masă?”

Cât de greu putea fi?

Răspunsul – așa cum s-ar putea să știi sau nu, în funcție de experiența ta cu tigăi de fier ruginite, cu lumina unor lumânări ce pâlpâie și cu plite de gătit mofturoase, care fie se încălzesc prea puțin, fie ard tot – este: foarte greu. Am tocat și am zăngănit și am deschis ușa plitei de câteva sute de ori ca să ațâț focul. Am experimentat cu acoperitul și descoperitul tigăii, ceea ce n-a părut să aibă vreun efect. Am pescuit o bucată de cartof și am găsit-o cumva și arsă, și nefăcută; până și Bad a ezitat s-o mănânce.

Toate astea mi-au distras foarte bine atenția. Abia dacă a rămas vreun pic de spațiu pentru gânduri precum: „Poate că mama a stat chiar în locul ăsta”; sau „Mă întreb dacă mai trăiește, cumva, și dacă tata a găsit-o”; sau „Aș vrea ca unul dintre ei să mă fi învățat să gătesc.” Abia dacă m-am gândit chiar la Ușa albastră, acum atât de aproape, încât îmi imaginam că-i aud cenușa șoptind și plângându-se.

— Nu pot să-mi dau seama dacă încerci să dai foc la casă sau să gătești cina.

Am scăpat vâtraiul din mână, m-am repezit să închid ușa batantă a plitei, m-am ars și m-am răsucit pe călcâie ca s-o văd pe bătrână. Încă era prăbușită în balansoar, dar mă privea cu ochi aprinși printre pleoapele lăsate. Hârâi spre mine.

Am înghițit un nod.

— Ăăă... gătesc cina, doamnă...

— Zi-mi mătușa Lizzie.

— Da, mătușă Lizzie. Vrei cartofi cu ouă? Ouăle sunt fulgii ăia maronii și crocanți dintre cartofi. Cred c-ar fi bine să pui niște sare pe ei.

Am așezat mâncarea pe două farfurii din tablă și am scos apă dintr-un butoiăș de pe blatul dulapului. Avea gust de ceva verde, cu aromă de cedru.

Am cinat în tăcere, cu excepția trosnetelor scoase de mâncarea arsă în timp ce o mestecam. Nu-mi venea în minte nimic de zis sau îmi veneau o sută de lucruri și nu reușeam să aleg între ele.

— Întotdeauna am crezut că se va întoarce acasă într-o bună zi.

Mătușă Lizzie vorbi mult după ce Bad terminase de lins farfuriile noastre, iar imaginea care se vedea pe geam devenise din indigo, negru catifelat. Am așteptat.

M-am gândit la toate diversele adevăruri pe care i le puteam spune despre soarta nepoatei sale – naufragiată, separată, izolată într-o lume străină – și l-am ales pe cel mai simplu și mai cumsecade.

— A murit când eram foarte mică, într-un accident teribil. Nu știu prea multe despre ea, de fapt. Lizzie nu răspunse și am adăugat: Dar știu că voia să vină acasă. Încerca să ajungă aici, doar că... n-a mai reușit.

Se auzi încă unul dintre acele sunete moi, de parcă ar fi fost lovită în piept, și Lizzie spuse:

— Of.

Apoi începu să plângă, foarte brusc și foarte zgomotos. N-am zis nimic, dar mi-am tras scaunul mai aproape și mi-am pus o mână pe spatele ei care tresălta.

Când suspinele s-au transformat în niște respirații bolborosite de om care-și trage nasul, am zis:

— Mă întrebam dacă... dacă ai putea să-mi povestești despre ea. Despre mama mea.

Rămase iar tăcută, așa mult timp, încât am crezut c-o ofensasem într-un mod misterios, dar apoi se ridică în picioare cu articulațiile scârțâind, scoase un urcior de sticlă maronie din cămară și-mi turnă în pahar o băutură uleioasă, care mirosea și avea gust de gaz lampant. Își târșâi din nou picioarele până la balansoar cu tot cu urciorul și se instalează la loc.

Apoi începu să vorbească.

Nu-ți voi spune tot ce mi-a povestit, din două motive: primul, pentru că sunt șanse mari să mori de plictiseală. Mi-a spus povești despre primii pași făcuți de mama și despre acea dată când s-a cocoțat în podul hambarului și a sărit din el fiindcă era încuviințată că poate zbura; despre cât de mult ura cartofii dulci și cât de mult iubea fagurii de miere proaspeți; despre serile de iunie perfecte pe care femeile Larson le petreceau privind-o cum face roata și se dă în spectacol prin curte.

Al doilea motiv este că sunt prețioase și dureroase pentru mine într-un mod tainic, pe care nu-l pot explica, și nu sunt pregătită să le împart deocamdată cu nimeni. Vreau să le păstrez pentru o vreme înlăuntrul, în străfundurile liniștite ale sufletului meu, până când se vor toci pe margini ca niște pietre de râu.

Poate o să ți le povestesc într-o zi.

— Îi plăceau grozav pogoanele de pământ din spatele fermei și căsuța aia putredă și veche, înainte să le vindem. Să știi de la mine: regret asta.

— Ce anume, vânzarea fâneței?

Lizzie aprobă din cap și sorbi contemplativ din băutura ca gazul lampant. (A mea rămăsese neatinsă; numai vaporii pe care-i degajau erau de ajuns ca să-mi pârlească sprâncenele.)

— N-am să mint, au fost bani frumoși, dar orășeanul ăla nu mi-a mirosit a bine. Nici n-a făcut vreodată ceva cu

proprietatea, doar a arat peste locul unde se aflase căsuța și a lăsat totul în plata Domnului. După asta, Ade a încetat să mai meargă pe-acolo. Am rămas cu impresia că noi toate i-am greșit cu ceva.

Am chibzuit dacă să-i spun că-și vânduse proprietatea membrului unei Societăți tenebroase și închisese ușa dintre doi copii îndrăgostiți, condamându-i la o viață de rătăcirii fără sfârșit.

— Măcar nu ai vecini, am consolatat-o în mod jalnic.

Ea pufni batjocoritor.

— Ei bine, el n-a făcut niciodată nimic cu locul ăla, dar tot mai vine pe-aici cam o dată la zece ani. Zice că-și inspectează investiția, ha! Prin – cât să fi fost, 1902, 1901? – a avut tupeul să vină să-mi bată la ușă și să mă-ntrebe dacă văzusem vreun personaj suspect prin jur. Zicea că avusese loc un soi de *activitate* pe proprietatea lui. I-am zis „nu, domnule” și am adăugat că un bărbat care-și permitea ceasuri de aur fistichii și vopsea de păr – pentru că-ți spun eu, nu îmbătrânise nici măcar o zi de când am semnat contractul – și-ar putea permite să construiască un amărât de gard, dacă era așa îngrijorat, în loc să sâcăie niște bătrâne.

Mai luă o gură din sticla maronie și mormăi până amuți de tot, plângându-se de oamenii cu bani, de tineri, de oamenii băgăreți, de yankei și de străini.

Deja n-o mai ascultam. Ceva din povestea ei nu-mi dădea pace, înțepându-mă în adâncurile obosite ale creierului ca un scaiete încâlcit în bumbac. În minte mi se năștea o întrebare, care începea să se ridice la suprafață...

— La naiba cu ei toți, zic, concluzionă Lizzie și înșurubă capacul sticlei ei maronii și respingătoare. E vremea să ne culcăm, copilă. Poți să mergi la etaj; eu dorm chiar aici. Urmă o pauză, în care liniile de amărăciune din jurul gurii ei se îmblânziră. Dacă vrei, poți să dormi în patul de sub

fereastră, dinspre nord. Am vrut mereu să scăpăm de lucrul ăla afurisit, când am înțeles că ea n-o să se mai întoarcă, dar cumva n-am făcut-o niciodată.

— Mulțumesc, mătușă Lizzie.

Urcasem deja două trepte când Lizzie spuse:

— Mâine poate-mi poți spune cum de-a ajuns la ușa mea o copilă de culoare cu grozăviile alea de cicatrici și cu un câine rău după ea. Și de ce naiba ți-a luat așa de mult.

— Da, doamnă.

Am adormit în patul mamei, cu Bad lipit de mine într-o parte și cu mirosul de praf în nas, în timp ce întrebarea aceea neclară continua să-mi dea târcoale, nerostită, prin minte.

Am avut coșmarul acela cu Ușa albastră și cu mâinile care se întindeau spre mine, doar că de data asta mâinile nu erau albe și de forma unor păianjeni, ci cu degete groase și familiare: erau mâinile domnului Locke, ce se întindeau spre beregata mea.

M-am trezit cu nasul lui Bad adulmecându-mi sub bărbie și cu razele soarelui filtrându-se verzui prin fereastra înghițită de vrejuri. Am stat întinsă o vreme, mângâind urechile câinelui și lăsându-mi inima care bubuia în piept să se liniștească. Încăperea din jurul meu semăna cu o expoziție dintr-un muzeu neîngrijit. O perie aspră era așezată pe măsuta de toaletă, cu câteva fire de păr alb și sârmos încă încolăcite în ea; un dagherotip înrămat înfățișând un soldat rebel fără bărbie era sprijinit pe altă mäsută de toaletă; o serie de comori ale unui copil (o bucată

de pirită, o busolă stricată, o piatră presărată cu fosile albat, o fundă de satin mucegăită) alcătuiau un şir ordonat pe pervaz.

Întreaga lume a mamei, până când fugise ca să găsească alte lumi. Spre ea naviga înainte de a muri, spre casa asta în paragină care mirosea a femeie bătrână şi a untură. Casa ei.

Eu aveam oare o casă a mea la care să mă întorc? M-am gândit la reşedinţa Locke – nu la saloanele stupide, somptuoase, pline de comori furate, ci la fotoliul meu preferat cu gâlme. La ferestruica rotundă de unde puteam privi furtunile ce se apropiau peste lac. La felul în care casa scărilor mirosea întotdeauna a ceară de albine şi a ulei de portocale.

Aveam o casă a mea. Doar că nu mă puteam întoarce acolo. *Aşa mamă, aşa fiică.*

Micul dejun al mătuşii Lizzie părea să nu fie nimic altceva decât o cafea groaznic de amară, fiartă şi strecurată printr-o bucată de pânză cu pete negre. Nu încercasem niciodată să beau cianură, dar mi-am închipuit că senzaţia de lichid fierbinte care-ţi arde mucoasa stomacului trebuie să fie asemănătoare.

— Hai, spune-mi, zise Lizzie şi făcu un gest nerăbdător.

Aşa că i-am spus cum o fată nici albă, nici neagră sfârşise la uşa ei la douăzeci şi ceva de ani de la dispariţia nepoatei sale.

Nu i-am spus adevărul – fiindcă atunci singura mea rudă în viaţă ar fi crezut că sunt nebună, iar eu făcusem un fel de alergie la oamenii care credeau că nu sunt întreagă la minte dar am încercat să mă asigur că toate părţile importante erau adevărate. Tata era un străin („Pfui”, mormăi Lizzie), care o cunoscuse pe mama absolut întâmplător, în trecere prin Ninley. Se regăsiseră după ani de căutări, se căsătoriseră legal („Eh, slavă Domnului pentru asta”) şi

trăiseră din salariul de profesor de istorie al tatei (o tăcere sceptică). Călătoreau înapoi spre Kentucky, când a avut loc un accident teribil și mama a murit (se auzi din nou sunetul acela de om lovit în piept), iar tata și cu mine am fost luați sub aripa ocrotitoare a unui protector bogat (altă tăcere sceptică). Tata își petrecuse ultimii cincisprezece ani făcând cercetări în lumea întreagă; nu s-a mai recăsătorit (un zgomot aprobator, dar scos fără tragere de inimă).

— Iar eu am crescut în reședința Locke, din Vermont. Am avut tot ce-și putea dori o fetiță. „În afară de familie sau libertate, dar ce mai contează?” Am călătorit peste tot cu tatăl meu adoptiv. Am venit și aici o dată, nu știu dacă-ți mai amintești.

Lizzie mă privi strângând din ochi, apoi scoase un sunet de recunoaștere.

— Ha! N-am crezut că erai aievea. Într-o vreme, o vedeam pe Adelaide peste tot, dar se dovedea mereu că era vreo fată blondă, cu părul împletit, sau un bărbat într-o haină veche. Îmi purta haina când ieșea, era cel mai urât lucru pe care l-ai putea vedea... Ei bine, când a fost asta? Cum de-ai ajuns aici?

— Era în 1901. Venisem cu tatăl meu adoptiv ca să...

Când l-am rostit, numărul 1901 avu un ecou ciudat în mintea mea.

Lizzie spusese seara trecută că misteriosul cumpărător al proprietății reapăruse în 1901, și nu era mai degrabă ciudat că ne aflaserăm amândoi în Ninley în același an? Poate chiar fuseserăm aici în același timp. Poate ni se încrucișaseră pașii la hotelul Grand Riverfront – ar fi putut fi oare guvernatorul acela cu colecția de cranii? Am încercat să-mi amintesc cum îl descria cartea tatei: mustață tunsă scurt, costum scump, ochi reci. Ochi de culoarea lunii sau a monedelor de argint...

Gândurile mi-au încetinit, ca și cum înaintau cu greu prin melasă.

Întrebarea – fantoma aceea întunecată și fără formă care mă bântuise toată noaptea – mi se dezvălui dintr-odată. Și în același timp am știut că era ceva ce nu doream cu niciun chip să întreb.

— Scuză-mă, dar... știi cum îl cheamă pe bărbatul care a cumpărat terenul din spate? Mi-ai zis cumva care era numele lui?

Lizzie clipi nedumerită.

— Ce? Nu, nu i-am aflat niciodată prenumele, iar asta-i ciudat, dacă stau să mă gândesc, să-ți vinzi pământul fără să știi numele de botez al omului. Dar avea un fel ciudat de a se purta, iar ochii ăia...

Se înfieră un pic, iar eu mi-am închipuit doi ochi glaciali ce o străpungeau cu privirea.

— Dar pe contract e trecut numele companiei lui: W. C. Locke & Co.

E greu să-mi amintesc întocmai cum am reacționat.

Poate am țipat. Poate am icnit și mi-am acoperit gura cu palmele. Poate m-am prăbușit în scaun ca într-o apă adâncă, rece, și am continuat să mă prăbușesc, lăsând o ultimă dără sclipitoare de bule să-mi scape spre suprafață...

Poate mi-am dres glasul și am rugat-o pe Lizzie să repete, dacă era amabilă.

„Domnul Locke.” El fusese cel care o întâlnise pe mama mea în vârstă de cincisprezece ani în duminica aceea, la biserică, cel care o întrebase despre băiatul-fantomă și

despre ușa căsuței, cel care cumpărase terenul din spate al femeilor Larson și închisese Ușa lor.

„Chiar ești surprinsă?” Vocea din capul meu era înțepătoare și suna foarte matur. Presupun că avea dreptate: deja știam că domnul Locke este un mincinos, un hoț și un ticălos. Știam că este unul dintre membrii Societății și, prin urmare, devotat distrugerii Ușilor; știam că-l recrutase pe tata cu egoismul dur al unui om bogat care cumpără un cal de curse și că profitase de pe urma sursei suferinței sale timp de șaptesprezece ani; știam că dragostea lui pentru mine era condiționată și fragilă, abandonată la fel de ușor cum vindea un artefact la licitație.

Dar nu știusese sau nu-mi îngăduisese să știu că era atât de crud. Destul de crud încât să închidă cu bună știință Ușa tatei nu o dată, ci de două ori...

Sau poate că nu știusese că Ușa albastră era specială. Poate că nu făcuse niciodată legătura între ea și individul ciudat și tatuat pe care-l întâlnise peste ani. (Acum îmi dau seama că era o speranță disperată, absurdă, ca și cum aș fi putut descoperi cumva un indiciu care l-ar fi izbăvit pe domnul Locke și l-ar fi făcut să fie din nou figura aproape paternă, distantă, dar iubită, a copilăriei mele.)

Am răsturnat conținutul feței mele de pernă pătate, care mirosea urât, ignorând cârâitul mătușii Lizzie „Nu pe masa mea de bucătărie, copilă!” și am înșfăcat cartea legată în piele, cartea tatei, cartea care mă trimisese pe drumul acesta nebunesc, plin de meandre, înapoi către originile mele. Îmi tremura ușor în mâini.

Am dat paginile până la ultimul capitol, la partea în care domnul Locke apare miraculos să-l salveze pe tatăl meu îndurerat. Și iată dovada: *1881. O fată pe nume Adelaide Lee Larson*. Cu siguranță Locke recunoscuse numele și data. O senzație de panică mi se ridică în gât, rămânându-mi acolo, de parcă eram un copil care nu mai găsește scuze.

Știa. Locke știa.

Când îl întâlnise pe tatăl meu în 1895, știa deja totul despre familia Larson și despre terenul din spatele fermei lor și despre Ușa de pe câmp. La urma urmelor, el o închisese. Dar nu-i spusese nicio vorbă despre asta bietului meu tată nesăbuit. Nici măcar – și de data asta chiar am icnit și am auzit-o pe mătușa Lizzie plescăind iritată – când găsisese Ușa deschisă din nou în 1901.

Dacă domnul Locke ar fi ținut câtuși de puțin la tata și la mine, mi-ar fi lăsat Ușa albastră în picioare și i-ar fi trimis lui o telegramă, imediat: *Vino acasă Julian STOP Ți-am găsit afurisita de ușă*. Tata ar fi traversat Atlanticul ca din pușcă. Ar fi dat năvală în reședința Locke, iar eu aș fi fugit în brațele lui și mi-ar fi șoptit în păr: *January, dragostea mea, mergem acasă*.

Dar Locke nu înfăptuise nimic din toate astea. În schimb, făcuse scrum Ușa albastră, mă închisese în camera mea și-l lăsase pe tata să se chinuiască pentru încă zece ani.

Of, Tată! Te-ai considerat un cavaler sub patronajul generos al unui baron sau prinț bogat, nu-i așa? Când de fapt erai un cal bine strunit, care alerga sub amenințarea biciuștii.

Încă țineam cartea în mâini. Degetele mele o strâneau atât de tare, încât se albiseră. Am simțit o căldură sufocantă în gâtlee – această ultimă trădare teribilă îmi stârnea o furie ce amenința să mă înghită cu totul – și o parte îndepărtată din mine aproape se sperie de imensitatea ei.

Totuși n-aveam timp de furie, pentru că tocmai îmi amintisem de scrisoarea pe care i-o expediasem domnului Locke prin poștă. „Mă duc acasă”, îi spusese. Când o scrisesem, îmi închipuisem că domnul Locke va presupune că mă îndrept spre Ușa pe care o distrusese Ilvane în Japonia sau chiar spre Ușa pe care Societatea o închisese în Colorado. Mă gândisem că nu știe de această primă Ușă, că

o consideră doar o referință în treacăt din povestea tatei, închisă cu decenii mai înainte.

Fir-ar să fie!

— Trebuie să plec. Imediat. Deja mă ridicasem în picioare, îndreptându-mă spre ușă cu pași nesiguri și cu Bad grăbindu-se să mă prindă din urmă. Care-i calea spre vechea fâneață? Nu contează, o găsesc eu – era pe malul fluviului, nu?

În timp ce vorbeam, răscoleam fără reținere prin lucrurile mătușii Lizzie, trăgând de sertare înțepenite de căldura verii, căutând – *da!* Câteva pagini de ziar decolorate de vreme. Le-am îndesat în fața mea de pernă cu tot restul: busola verzuie a lui Ilvane, moneda-cuțit de argint, cartea tatei, stiloul lui Samuel. Ar trebui să-mi fie de-ajuns.

— Stai așa, fato, ești pe jumătate dezbrăcată – eram cel puțin pe trei sferturi îmbrăcată, doar că nu purtam pantofi și bluza îmi era încheiată strâmb. Ce ai tu cu locul ăla?

M-am întors spre ea. Arăta atât de împuținată la trup și de fragilă în balansoar, ca o creatură smulsă din cochilia ei, care se fosiliza lent. Mă privea cu ochi roșii și neliniștiți.

— Îmi pare rău, i-am spus, știind cum e să fii mereu singur, să aștepti mereu ca oricine să se întoarcă acasă. Trebuie musai să plec. S-ar putea să fie deja prea târziu. Dar promit că mă voi întoarce să te vizitez.

Liniile din jurul gurii i se răsuciră într-un fel de zâmbet amar, îndurerat. Era zâmbetul cuiva care mai auzise promisiuni și știe că nu-i bine să le creadă. Și eu știam cum e să te simți așa.

Fără să mă gândesc, m-am întors repede la balansoar și am sărutat-o pe mătușa mea Lizzie pe frunte. Era ca și cum aș fi sărutat o pagină dintr-o carte străveche, mirosind a mucegai și uscată.

Aproape că pufni în răs.

— O, Doamne, ești exact ca mama ta. Apoi își trase nasul. Am să fiu aici când te întorci.

Am părăsit casa mamei ținând strâns fața de pernă și cu Bad zburând pe lângă mine ca o sulică de bronz azvârlită cu putere.

12. Ușa de cenușă

Deja mă aștepta, desigur.

Cunoști senzația aceea când ești într-un labirint și crezi că aproape ai ieșit din el, dar apoi faci colțul și *bam*, te trezești că ești înapoi la intrare? Senzația aceea deformată, stranie, că ai căzut înapoi în timp?

Așa m-am simțit eu văzând câmpul năpădit de buruieni și silueta în costum negru ce mă aștepta în mijlocul lui. Ca și cum aș fi făcut o greșală undeva și aș fi revenit la ziua în care aveam șapte ani și găsisem Ușa.

Doar că scena se schimbase subtil. Când aveam șapte ani, ierburile erau portocalii și uscate de toamnă, iar acum aveau câteva sute de nuanțe de verde și erau presărate cu izbucnirile galbene ale sânzienelor. Atunci fusesem îmbrăcată frumos într-o rochiță de bumbac albastră, dar fusesem teribil de singură cu excepția micului meu jurnal de buzunar, iar acum eram desculță și murdară de praf, însă cu Bad lipăind din labe alături de mine.

Iar atunci fugisem de domnul Locke, nu spre el.

— Bună, January. Sindbad, e întotdeauna o plăcere să te revăd.

Domnul Locke arăta un pic șifonat după călătorie, dar de altfel exact ca întotdeauna: dichisit, cu ochi de culoare foarte deschisă, extrem de încrezător în sine. Îmi amintesc că am fost surprinsă, de parcă mă așteptam să poarte o capă neagră căptușită cu mătase roșie sau să-și răsucească o mustață lungă cu un zâmbet sinistru, însă era doar confortabilul, familiarul domn Locke.

— Bună ziua, domnule, am răspuns în șoaptă.

Dorința de a fi politicos, de a menține purtarea civilizată și normalitatea, este îngrozitor de puternică. Mă întreb uneori câtor rele li se îngăduie să-și facă de cap doar pentru că ar fi nepoliticos să le întrerupem.

El zâmbi într-un mod pe care trebuie să-l fi considerat fermecător și prietenos.

— Tocmai începeam să bănuiesc că te-am ratat și că deja o porniseși hai-hui, Dumnezeu știe încotro.

— Nu, domnule.

Mi-am apăsât vârful crestat al peniței stiloului în palmă.

— Ce noroc. Și... Dumnezeuule, copilă, ce ți-ai făcut pe braț? Strânse din ochi. Ai încercat cumva să copiezi tatuajele lui tăticu' folosind un cuțit de măcelar?

Următorul „Nu, domnule” îmi stătu în gât și refuză să mai iasă. Privirea îmi căzuse pe cercul de cenușă năpădit de buruieni, aproape dispărut, care fusese odinioară Ușa mea albastră, iar înaintea mea stătea bărbatul care o arse din temelii, care-mi trădase tatăl, care mă pusese sub cheie – și nu-i datoram bune maniere. Nu-i datoram absolut nimic.

Mi-am îndreptat umerii și am înălțat capul.

— Să știi că am avut încredere în tine. La fel și tatăl meu.

Jovialitatea alunecă de pe chipul lui Locke ca vopseaua spălată de ploaie de pe fața unui clovn. Privirea pe care o ațintea asupra mea deveni vigilentă și ochii i se îngustară. Nu răspunse.

— Credeam că ne ajuți. Credeam că-ți *pasă* de noi.

De mine.

Acum, el ridică o mână, împăciuitoare.

— Bineînțeles că-mi *pasă*...

— Dar ne-ai trădat pe amândoi, în final. Te-ai folosit de tata, l-ai mințit, ai pus să fie închis pe vecie într-o altă lume. Și apoi m-ai mințit pe mine, mi-ai spus că e *mort*... Deja ridicam vocea, care-mi ieșea clocotind din piept. Mi-ai spus că mă *protejai*...

— January, te-am protejat din momentul în care ai venit pe lumea asta!

Locke s-a apropiat de mine, cu mâinile întinse ca și cum intenționa să mi le pună pe umeri. M-am dat înapoi și Bad

se repezi până la picioarele lui, cu coama zbârlită și cu buzele trase înapoi. Dacă domnul Locke n-ar fi fost ferm pus pe lista sa intitulată „Persoane pe care te rog să nu le muști niciodată”, cred că și-ar fi înfipt colții în carnea lui.

Locke se retrase.

— Credeam că Theodore a pus ca animalul ăsta să fie zvârlit în lac. Înecul nu pare să-i fi făcut temperamentul mai plăcut, așa-i?

Bad și cu mine ne-am uitat urât la el. Locke oftă.

— January, ascultă-mă: când tu și tatăl tău v-ați prăbușit prin ușa aceea din Colorado exact în timp ce o închideam, asociații mei au votat în unanimitate să vă sfârâmăm țestele și să vă lăsăm să muriți pe munte.

— Din ce povestește tatăl meu, ați încercat asta cu destul avânt, am spus pe un ton rece.

Locke făcu un gest dezaprobator, de parcă ar fi alungat un țânțar.

— A fost o neînțelegere, te asigur. Noi eram acolo pentru că mama ta făcuse destulă vâlvă în ziare. Toată lumea se amuza de nebună și de barca ei din munți, dar noi am bănuț că era mai mult de atât – și am avut dreptate, nu? Își dresse vocea. Recunosc că omul meu a fost un pic, hm, exagerat de tulburat în ceea ce-l privește pe tatăl tău, dar bietul om doboră o ușă când jumătate de ditamai corabia a trecut prin ea! Și oricum, răul făcut n-a fost de durată. Am pus să fiți bine îngrijiți amândoi cât mă consultam eu cu ceilalți.

— Cu Societatea, vrei să zici.

Locke înclină din cap cu o politețe exagerată, ca și cum ar fi schițat o reverență.

— Și toți te-au sfătuit să comiți o dublă crimă? Iar eu ar trebui să fiu... să fiu *recunoscătoare* că n-ai făcut-o? Voiam să-l scui, să țip la el până când avea să înțeleagă cum e să te simți mic, pierdut și lipsit de valoare. Se dă vreo medalie

pentru neuciderea pruncilor? Sau poate doar o diplomă elegantă?

Mă așteptam să strige la mine, poate chiar speram că o va face. Voiam să renunțe la pretențiile de bunăvoință și bune intenții, să chicotească răutăcios. Așa fac în mod obișnuit ticăloșii; asta e ceea ce le permite eroilor să-i urască.

Locke însă nu făcu decât să mă privească, cu un colț al gurii ridicat.

— Ești supărată pe mine. Înțeleg.

Mă îndoiam sincer și profund de asta.

— Dar vezi tu, urmă el, erați exact ceea ce ne străduiserăm atât de tare să prevenim, exact ceea ce juraserăm să împiedicăm: un element străin aleatoriu, cu potențialul de a instiga tot felul de necazuri și perturbări, care trebuia nimicit.

— Tata era un învățat în doliu. Eu eram un copilaș pe jumătate orfan. Ce fel de necazuri puteam noi să provocăm?

Locke schiță altă reverență și zâmbetul îi deveni un pic forțat.

— Asta am susținut și eu. În cele din urmă, i-am convins pe toți – sunt *foarte* persuasiv când vreau să fiu. Urmă un mic râs, plin de umor negru. Am dat explicații despre notițele și hârtiile tatălui tău, precum și despre motivația lui specială și personală de a căuta alte fisuri. Am sugerat că aș putea să te cresc eu însumi, să veghez asupra ta cu atenție ca să detectez orice talente utile, neobișnuite, și să le orientez către scopurile noastre. Te-am *salvat*, January.

De câte ori nu-mi spusese asta, în copilărie? De câte ori nu-mi repovestise cum îl găsisese pe bietul meu tată și-l luase sub aripa sa, cum ne dăduse haine frumoase și camere spațioase, și cum de îndrăznesc să-i vorbesc așa? Și de fiecare dată mă topeam de vinovăție și gratitudine, ca un animal de companie tras de lesă.

Dar acum eram liberă. Liberă să-l urăsc, liberă să fug de el, liberă să scriu propria mea poveste. Am răsucit stiloul în mână.

— Ascultă, January, se face foarte cald. Locke își șterse transpirația perlată de pe frunte cu un gest teatral. Hai să ne întoarcem împreună în oraș și să discutăm totul într-un cadru mai civilizat, da? Toate astea n-au fost decât o serie de neînțe...

— Nu. Aveam o bănuială că vrea să mă ducă de aici, departe de freamătul câmpului verde și de rămășițele negre ale Ușii. Sau poate că voia doar să mă ducă înapoi în oraș, unde putea chema poliția sau Societatea. Nu. De fapt, cred că am terminat de vorbit. Ar trebui să pleci.

Vocea mea fusese atât de lipsită de emoții, încât putea fi anunțul unui conductor într-un tren, dar domnul Locke ridică mâinile în defensivă.

— Nu înțelegi – ai suferit niște nenorociri personale, recunosc, dar încearcă să nu fii atât de egoistă. Gândește-te la binele *lumii*, January! Gândește-te la ceea ce aduc „ușile” astea – noi le numim fisuri sau anomalii: subminare, nebunie, magie... toate astea dau peste cap *ordinea*. Eu am văzut o lume fără ordine, definită de întrecerea constantă pentru putere și avuție, de cruzimile schimbării.

Acum se întinse într-adevăr spre mine, punându-mi mâna cu stângăcie pe umăr și ignorând mârâitul lui Bad. Ochii săi – lipsiți de culoare, glaciali – priveau fix într-ai mei.

— Eu mi-am irosit tinerețea într-o asemenea lume.

„Poftim?” Degetele îmi slăbiră în jurul stiloului.

El continuă domol, aproape cu blândețe.

— M-am născut într-o lume rece și plină de cruzime, dar am scăpat din ea și am găsit alta mai bună. O lume mai blândă, plină de potențial. Mi-am dedicat viața, timp de aproape două secole, îndreptării ei.

— Stai așa... tu... două *secole*?

Acum se simțea milă în vocea lui, dulceagă ca un sirop și respingătoare.

— Vezi tu, în tinerețea mea am călătorit mult. S-a întâmplat să găsesc o fisură în centrul vechii Chine, și o cupă de jad cu totul deosebită – ai văzut-o, sunt sigur. Are proprietatea de a prelungi viața cuiva. Poate la nesfârșit. Vom vedea.

M-am gândit la Lizzie, care spusese că el nu îmbătrânise nici măcar cu o zi; m-am gândit la părul vârstat cu argint al tatei, la cutele ce-i încadrau gura.

Locke oftă și spusese pe un ton blajin:

— Am ajuns pentru prima dată în lumea asta în 1764, în munții din nordul Scoției.

„În Anglia sau în Scoția, nu-mi mai amintesc exact.”

Credeam că am ajuns înapoi la începutul labirintului meu. Credeam că știu unde mă aflu. Dar acum totul se deforma într-un fel ciudat sub ochii mei și mi-am dat seama că încă rătăceam prin centrul labirintului, complet pierdută.

— Tu ești Fondatorul, am spus în șoaptă.

Iar domnul Locke zâmbi.

M-am dat înapoi, clătinându-mă, apucându-mă de blana lui Bad.

— Dar cum de... nu. Nu contează, nu-mi pasă. Plec.

Am scotocit cu mâini tremurătoare după paginile de ziar, am strâns stiloul cu degete care-mi tremurau și ele. *Fugi departe, fugi cât mai departe.* Mă săturasem de lumea asta și de cruzimile ei, de monștrii ei, de trădări și de secțiunile stupide pentru persoanele de culoare din trenurile ei...

— Așa o faci? Cu un fel de cerneală magică? Cu cuvinte scrise? Ar fi trebuit să-mi dau seama. Vocea lui Locke era degajată, foarte calmă. Nu cred, draga mea.

I-am aruncat o privire, vârful despicat al peniței deja atingând pagina...

...dar ochii lui mă prinseră ca două cârlige de argint.

— *Dă-le drumul, January, și stai liniștită.*

Stiloul și hârtia îmi căzură din mâini.

Locke le luă, vârî stiloul în buzunarul hainei, rupse de mai multe ori hârtia de ziar și aruncă bucățelele în spatele său. Ele fluturară prin iarbă ca niște molii alb-gălbui.

— Acum ai să mă ascuți.

Îmi simțeam în țeastă bătaile inimii, puternice și încercând să opună rezistență. Parcă eram suspendată, ca o fată preistorică ce avusese nenorocul de a fi prinsă pe vecie într-un ghețar.

— După ce mă vei asculta, vei înțelege lucrarea căreia mi-am dedicat viața. Și vei înțelege, sper, cum m-ai putea ajuta.

Așa că am ascultat, pentru că trebuia s-o fac, deoarece ochii lui erau ca niște cârlige sau ca niște cuțite sau ca niște gheare împlântate adânc în carnea mea.

— Cum încep întotdeauna poveștile tale? *A fost odată ca niciodată* un băiețel tare ghinionist. Se născuse într-o lume rea, brutală, plină de amărăciune, o lume prea absorbită de a ucide și de a fi ucis ca măcar să-și dea sieși un nume. Locuitorii lumii tale o numeau Ifrinn, am aflat mai târziu, și asta era: iadul. Dacă iadul ar fi întunecat și rece.

Oscila în mod ciudat între accente, cu tonul trecându-i brusc de la narațiunea seacă la o furie amară. Era ca și cum domnul Locke cu care crescusem – vocea sa, purtările sale, postura sa – fusese doar un fel de mască de carnaval, în spatele căreia se ascundea cineva mult mai bătrân și mai straniu.

— Acest băiat lipsit de noroc luptase deja în patru bătălii înainte de a împlini paisprezece ani. Îți poți închipui? Băieți și fete îmbrăcați în piei jalnice de animale, pe jumătate sălbatici, alergând printre soldați ca niște creaturi ce se hrănesc cu hoituri... Sigur că nu-ți poți închipui. Ne luptam pentru niște răsplăți așa de neînsemnate. Câteva pogoane de teren bun de vânătoare, acoperite cu zăpadă, zvonul unor bogății, mândrie. Uneori nici măcar nu mai știam de ce luptăm, doar că asta voia căpetenia noastră de trib. Ce mult o iubeam. Ce mult o uram.

Pesemne că expresia mi se schimbase, căci Locke râse. Era un râs perfect normal, același bubuit jovial pe care-l auzisem de atâtea sute de ori, dar îmi făcu pielea de găină.

— Da, urmă el, *ambele*. Întotdeauna ambele. Îmi imaginez că ceva asemănător simți și tu pentru mine, de fapt, și să nu crezi că nu apreciez ironia sortii. Eu însă n-am fost niciodată crud cu tine așa cum erau conducătorii noștri. Acum tonul îi deveni aproape neliniștit, de parcă se temea că unul dintre noi sau poate chiar amândoi s-ar putea să nu-l creadă. Nu te-am obligat niciodată să faci ceva împotriva propriilor tale interese. Dar în Ifrinn *ne foloseau*, așa cum soldații folosesc gloanțele. Era prea al naibii de frig ca să trăiești fără un clan, și flămând, dar poate c-am fi încercat oricum dacă nu era Dreptul din naștere.

Am auzit acel *D* mare ridicându-se din fraza lui Locke și aruncând o umbră bulbucată în spatele său, dar n-am înțeles la ce se referea.

— Ar fi trebuit să încep cu Dreptul din naștere. Am făcut o harababură. Locke își șterse sudoarea de pe buza de sus cu batista. Prostia asta cu spusul poveștilor e mai grea decât pare, nu? Dreptul din naștere... Pe la vârsta de șaisprezece sau șaptesprezece ani, o mână de copii din Ifrinn manifestă o... hm, abilitate deosebită. La început, este ușor s-o confunzi cu intimidarea sau cu purtarea

fermecătoare. Dar copiii aceia posedă ceva mult mai rar: puterea de a conduce. De a convinge mințile oamenilor, de a le supune voința așa cum fierarul îndoiaie fierul fierbinte... Și apoi, desigur, sunt ochii. Ultimul semn.

Locke se aplecă spre mine și deschise larg ochii săi pali precum gheața, ca să-i inspectez. Cu voce domoală, întrebă:

— Ce culoare ai zice că au? Noi aveam pentru ea un cuvânt pe care limba engleză nu-l oferă, ce se referea la un anumit fel de zăpadă care a căzut și a înghețat din nou, astfel încât este de un gri translucid...

„Nu”, am gândit, dar cuvântul părea slab și îndepărtat în mintea mea, ca și cum cineva ar fi strigat după ajutor de la o mare distanță. O tulpină de iarbă ruptă mă înțepa în bolta piciorului desculț; am călcat pe ea, simțind cum îmi desprinde un semicerc de piele, simțind pișcătura pielii rupte expuse la aer.

Chipul lui Locke încă era aproape de al meu.

— Deja știi totul despre Dreptul din naștere, desigur. Ai fost o fetiță atât de încăpățânată.

„Așa cum fierarul îndoiaie fierul fierbinte.” M-am văzut pentru o clipă ca pe o bucată de metal forjat, cu o strălucire portocalie stinsă, izbită iar și iar cu ciocanul...

Locke se îndreptă din șale, retrăgându-se.

— Dreptul din naștere era o invitație de a conduce. Lumea se aștepta de la noi fie să ne provocăm căpetenia din acel moment la o încheștare a voințelor, fie să ne luăm tălpășița și să ne alcătuim propriul nostru clan mizerabil. Am provocat-o pe ticăloasa aia bătrână la înfruntare imediat ce am fost în stare, am lăsat-o plângând, distrusă, și mi-am revendicat Dreptul din naștere la șaisprezece ani.

Vocea sa trăda o satisfacție sălbatică.

— Dar nimic nu dura în lumea aceea. Întotdeauna apăreau clanuri noi, conducători noi, războaie noi. Provocări la adresa conducerii mele. Disidență. La un moment dat, a

avut loc un raid nocturn, urmat de o înfruntare a voințelor pe care am pierdut-o, așa că am fugit și... Desigur, știi ce am descoperit.

Gura mi se mișcă, fără să scoată un sunet. *O Ușă.*

El zâmbi îngăduitor.

— Așa este. O crevasă într-un ghețar, care ducea într-o altă lume. Și ce lume, pe cinstea mea! Bogată, verde, caldă, populată de oameni cu ochii slabi, care cedează în fața celei mai mici sugestii din partea mea – tot ceea ce Ifrinn nu era. Au trecut doar câteva ore până când m-am întors la fisură și am zdrobit-o cu mâinile goale.

Am icnit, făcând ochii mari, iar Locke pufni disprețuitor.

— Ce? Crezi c-ar fi trebuit s-o las larg deschisă, ca vreun nenorocit din Ifrinn să se strecoare după mine? Să-mi distrugă lumea asta minunată și maleabilă? *Nu.*

Avea un ton strident și înțelept, ca un preot care se trudește să-și mântuiască turma păcătoasă. Doar că mai exista ceva care gâfâia sub predica aceea, ceva ce mă duse cu gândul la câini încolțiți și la oameni care se îneacă, un fel de groază care scoate ghearele de disperare.

— Asta încerc să-ți spun, January – tu le numești „uși”, ca și cum ar fi niște lucruri necesare, cotidiene, dar sunt exact opusul. Ele lasă să intre tot felul de chestii primejdioase.

„Ca tine. Ca mine?”

— Am găsit un oraș suficient de mare ca să-mi ofere un oarecare anonimat. Hainele și mâncarea erau ușor de obținut pentru un bărbat care avea Dreptul din naștere. La fel și o casă destul de plăcută și o tânără îndatoritoare, care să mă învețe graiul. Urmă un zâmbet îngâmfat. Ea mi-a spus povești despre niște șerpi mari, cu aripi, care trăiau în munți, păzind în bârlogul lor comori de aur, pe care nu trebuie niciodată să-i privești în ochi, ca să nu-ți fure sufletul. Scoase un chicotit afectuos. Mărturisesc,

întotdeauna mi-au plăcut lucrurile frumoase – și ce este reședința Locke dacă nu bârlogul unui balaur care și-a adunat o sumedenie de comori?

Locke începu să se plimbe în cercuri neregulate, pescuind un trabuc pe jumătate mestecat din buzunarul hainei și gesticulând pe fundalul cerului albastru al amiezii. Îmi spusese despre primii săi ani, petrecuți studiind limba, geografia, istoria, economia; despre călătoriile sale în străinătate și despre cum descoperise și alte anomalii, pe care le jefuise și le distrusese imediat; despre concluzia sa că noua lume era în continuare chinuită de tot felul de agitații și nemulțumiri („Întâi americanii, apoi afurisiții de francezi, până și haitienii! Unii după alții!”), dar se ameliora constant sub îndrumarea noilor imperii care impuneau ordinea.

Îl ascultam, cu soarele pulsându-mi pe piele ca o bătaie de inimă fierbinte și galbenă și cu vorbele „stai liniștită” dându-mi târcoale prin minte ca niște harpii. Mă simțeam din nou ca la doisprezece ani, când îmi ținea prelegeri în biroul lui, în timp ce eu mă uitam fix la revolverul Enfield din caseta sa de sticlă.

Se alăturase Onorabilei Companii a Indiilor de Est în 1781. Desigur, avansase rapid în ierarhie – „Și n-a fost vorba doar de Dreptul meu din naștere, nu te uita la mine așa” –, făcuse o avere destul de mare, începuse afaceri pe cont propriu, se retrăsese și reintrase în rândurile companiei de câteva ori ca să potolească suspiciunile despre vârsta sa, își construisese case la Londra, Stockholm, Chicago, chiar și o mică moșie înverzită în Vermont în anii 1790. Bineînțeles, alternase între casele sale, vânzându-le și cumpărându-le din nou de vreo zece ori.

O vreme îndelungată, crezuse că va fi destul.

Dar apoi, în 1857, un grup de supuși coloniali se răzvrătiseră, incendiaseră câteva forturi britanice și

obținuseră victorii în întreaga regiune rurală timp de aproape un an, înainte de a fi încă o dată subjugat cu brutalitate.

— Eram acolo, January. În Delhi. M-am dus pe la fiecare răzvrătit pe care l-am putut găsi – nu erau mulți, căci căpitanul dăduse ordin să fie puși în tunuri și să se tragă cu ei în loc de ghiulele – și toți mi-au spus aceeași poveste: o bătrână bengaleză din Meerut se strecurase pe o arcadă ciudată și revenise după douăsprezece zile. Ea stătuse de vorbă cu o creatură cu puteri oraculare, care-i spusese că ea și întreg poporul ei vor fi eliberați într-o bună zi de domnia străină. Așa că ridicaseră armele împotriva noastră.

Locke înălță brațele în aer, amintindu-și de indignarea resimțită atunci.

— O fisură! O afurisită de ușă, pândind chiar sub nasul meu! Expiră aerul cu putere și își vârî degetele mari sub curea, ca și cum încerca să-și impună să fie calm. Mi-am dat seama atunci de caracterul imperios al misiunii mele, de importanța închiderii fisurilor. Mi-am asumat sarcina de a-i recruta și pe alții la cauza mea.

Așa se înființase Societatea, o asociație secretă a celor puternici: un bătrân din Volgograd, care-și ținea inima într-o casetă cu interiorul îmbrăcat în catifea; o moștenitoare bogată din Suedia; un ins din Filipine care se transforma într-un mistreț negru și uriaș; o mână de prinți și vreo zece membri ai Congresului american; o creatură cu pielea albă din România, care se hrănea cu căldură umană.

Locke se întoarse cu fața la mine în timp ce se plimba de colo-colo, prinzându-mi privirea într-a sa.

— Ne-am făcut bine treaba. Vreme de jumătate de secol, am lucrat din umbră ca să menținem lumea asta în siguranță și prosperă – am închis zeci de fisuri, poate sute – am contribuit la construirea unui viitor stabil, luminos. Dar, January – privirea îi deveni și mai intensă – nu-i de ajuns.

Tot mai există murmure de nemulțumire, amenințări la adresa stabilității, fluctuații periculoase. Avem nevoie de tot ajutorul pe care-l putem găsi, sincer, mai ales acum, că tatăl tău nu mai este.

Vocea îi scăzu până la o șoaptă ca un mormăit.

— Ajută-ne, copilă dragă. *Alătură-te nouă.*

De-acum trecuse bine de prânz, iar umbrele noastre începuseră să se îndepărteze prudent de noi, fărâmițându-se în așchii întunecate în iarba înaltă. Fluviul și greierii fremătau într-un fel de iureș sub tălpile mele, de parcă pământul murmură un cântec pentru sine.

Domnul Locke trase aer în piept, așteptând.

Cuvintele mi se năpusteau în cerul gurii, cuvinte precum „Mulțumesc” sau „Da, desigur, domnule” sau poate „Dă-mi un pic de timp”. Erau cuvinte mulțumite, măgulite, pline de gratitudinea unei fete, pentru că el mă iubea și avea încredere în mine și mă voia alături de el.

M-am întrebat dacă erau cuvintele mele sau ale domnului Locke, servite mie prin privirea ochilor săi aproape albi. Gândul era amețitor, revoltător – mă înfurie.

— Nu, mulțumesc, am șuiert printre dinții încleștați.

Locke plescăi din limbă.

— Nu fi nesăbuită, fato. Crezi că ți s-ar permite să umbli liber, cu obiceiul tău de a deschide lucruri care ar trebui lăsate închise? Societatea nu ar îngădui ca o asemenea creatură să trăiască.

— Domnul Ilvane a menționat deja asta. La fel și domnul Havemeyer.

Locke pufni, exasperat.

— Da, îmi pare teribil de rău pentru Theodore și Bartholomew. Amândoi erau adepții extremelor și ai soluțiilor violente. Te asigur, nimeni nu-i va duce prea mult lipsa lui Theodore. Recunosc că au existat unele îngrijorări legate de domnișoara Cum-o-cheamă și de micul tău băiat de băcănie, dar m-am ocupat deja de ei.

„M-am ocupat de ei” –, dar ar fi trebuit să fie în siguranță, ascunși în Arcadia – un sunet slab, jeluitor îmi răsună în urechi, ca și cum auzeam pe cineva plângând de la o mare depărtare. Am făcut câțiva pași în față, aproape împiedicându-mă de ceva îngropat în mormanul de cenușă.

— Jane – S-Samuel...

Abia le puteam rosti numele.

— Amândoi sunt absolut teferi!

Am simțit cum mă apucă slăbiciunea de ușurare și m-am trezit că îngenunchez în cenușă, cu Bad sprijinindu-mă dintr-o parte.

— I-am descoperit furișându-se în josul coastei statului Maine, după tine. Abia am apucat s-o zărim pe domnișoara Cum-o-cheamă – tare mai e iute de picior, hoța ticăloasă –, dar o s-o găsim noi în cele din urmă, sunt sigur. În schimb, băiatul a fost chiar cooperant.

Se lăsă o tăcere care-mi țiuia în urechi. Greierii murmurau și țârâiau.

— Ce i-ai făcut? abia am reușit să șoptesc.

— Măi, să fie, oare te-ai îndrăgostit, după un deceniu în care ai fost Domnișorica Lăsați-mă în pace, nu vedeți că citesc?

„Dacă l-ai omorât, am să scriu să-mi apară un cuțit în mână, jur c-o voi face...”

— Calmează-te, January. Metodele mele de interogare sunt mult mai puțin, hm, primitive decât ale lui Havemeyer. I-am pus doar câteva întrebări despre tine, mi-am dat

seama că fuseseși destul de nechibzuită încât să-i spui totul despre treburile Societății, așa că i-am spus să uite întreaga tărășenie. Ceea ce a fost atât de bun să și facă. L-am trimis acasă la el, fără nicio grijă pe lume.

Zâmbetul domnului Locke – reconfortant, plin de siguranță de sine – îmi spuse că nu înțelegea ce făcuse.

Nu înțelegea grozăvia faptei lui, violarea comisă. Nu înțelegea că intratul în mintea cuiva și modelatul ei ca pe o bucată de lut vie este un soi de violență mult mai rea decât a lui Havemeyer.

Oare asta îmi făcuse mie toată viața? Mă forțase să devin altcineva? O persoană docilă, modestă și bună, care nu fugea prin fânețe și nu se juca pe malul lacului cu fiul băcanului sau care nu implora în fiecare săptămână să plece în aventuri cu tatăl său?

„Fii fată cuminte și vezi-ți de treaba ta.” Oho, cum mai încercasem. Cum mă străduisem să încap între limitele înguste ale fetei care-mi spusese domnul Locke să fiu, cum îmi jelisem eșecurile.

Nu înțelegea cât de mult îl uram atunci, când am îngenuncheat în cenușă și în ierburile înalte, cu lacrimile transformându-mi-se într-o pastă noroioasă pe obraji.

— Așa că vezi, am avut grijă de tot. Alătură-te Societății și toate prostiile astea vor fi date uitării. Invitația rămâne valabilă, așa cum am promis.

Abia îl mai auzeam printre răgetele furiei mele pătimășe.

— Nu vezi că ești *menită* să faci asta? Te-am crescut lângă mine, te-am lăsat să vezi lumea, te-am învățat tot ce am putut. N-am considerat niciodată că ar fi ceva înțelept să... hm – Locke tuși scurt, cu stinghereală – să am un copil al meu, dacă era și el dăruit cu Dreptul din naștere? Dacă venea să-mi conteste domnia? Dar uită-te la tine! Copilul meu adoptat s-a dovedit a fi aproape la fel de încăpățânat, aproape la fel de puternic ca orice fiu care mi s-ar fi născut

mie. Privirea lui ațintită asupra mea scăpăra de mândrie, ca a unui proprietar care-și admira cel mai bun cal. Nu știu exact de ce ești capabilă, recunosc, dar hai să aflăm împreună! Alătură-te nouă. Ajută-ne să protejăm lumea asta.

Știam că, atunci când domnul Locke protejează un lucru, îl pune sub cheie, îl ascunde, îl conservă ca pe acel membru amputat din vitrina de sticlă. Pe mine mă protejase întreaga mea viață și asta aproape mă omorâse, sau cel puțin aproape omorâse sufletul din mine.

N-aveam să-l las să continue să facă asta lumii întregi. *Nici gând*. Dar cum oare să-l împiedic, când el îmi putea remodela voința cu o simplă privire? Mi-am îngropat mâinile în cenușa plină de buruieni din jurul meu, cu un plânset amuțit rămas captiv în gâtleej.

În acel moment am făcut două descoperiri interesante: prima a fost o bucată de cărbune care aștepta sub stratul de suprafață alcătuit din cenușă spălată de ploaie și din noroi. A doua consta din rămășițele arse, în descompunere ale jurnalului meu de buzunar. Jurnalul pe care tata îl pusese în cufărul albastru cu zece ani în urmă, doar pentru mine.

Coperta, odinioară din cea mai moale piele de vițel, era acum rigidă și crăpată, înnegrită de arsură pe margini. Doar primele trei litere ale numelui meu mai erau vizibile (vezi curba desfășurată a celui *J*, ca o frânghie atârând la fereastra unei închisori?). Bucățele din ea se fărâmițară și căzură ca niște fulgi când l-am deschis; paginile dinăuntru erau mușcate de flăcări și murdare.

— Ce-i aia? Ce – lasă-l jos, January. Vorbesc serios.

Picioarele lui Locke se apropiau de mine, călcând apăsător. Am pus cărbunele pe pagină, trăgând o singură linie sinuoasă. „Doamne, sper să meargă.”

— Nu glumesc...

O mână transpirată îmi cuprinse bărbia și-mi trase fața în sus cu forța. Am întâlnit ochii pali, care mă tăiau până la os.

— Încetează, January.

Era ca și cum m-aș fi scufundat într-un râu, iarna. O greutate incalculabilă mă apăsa în jos, mă strivea, mă trăgea de haine și de membre și mă mîna într-o singură direcție – și oare n-ar fi mult mai ușor să las râul să mă poarte cu el, în loc să-mi încleștez fălcile și să refuz – m-aș putea întoarce *acasă*, aș putea să mă cuibăresc înapoi în fostul meu loc de fată cuminte, ca un câine de vânătoare loial la picioarele stăpînului său...

În timp ce mă uitam în ochii de culoarea osului ai domnului Locke, totul se redusese la întrebarea cât de bine reușise el să mă convingă să fiu o fată cuminte și la locul ei. Oare voința lui o eclipsase complet pe a mea? Îmi îndepărtase sinele meu firesc și nu lăsase în urmă decât o versiune ca o păpușă de porțelan? Sau doar mă îndesase într-un costum și mă forțase să joc un rol?

Dintr-odată, m-am gândit la Stirling – la golul său înfiorător, de parcă nu mai rămăsese nimic sub masca de valet bun. Asta era viitorul meu? Oare mai rămăsese ceva din fetița aceea încăpățînată, temerară care găsise o Ușă pe câmp, cu atîția ani în urmă?

M-am gândit la evadarea mea disperată din Brattleboro; la înotul în miez de noapte până la farul abandonat și la călătoria mea rătăcitoare, primejdioasă spre sud. M-am gândit la toate dățile în care nu o ascultasem pe Wilda sau mă strecurasem cu un foileton în biroul lui Locke, în loc să citesc *Istoria declinului și a prăbușirii Imperiului Roman*; la orele pe care le petrecusem visînd la aventură, mister și magie. M-am gândit la mine însămi aici, acum, îngenunchată pe glia casei mamei, sfidîndu-l pe

Havemeyer și Societatea și pe însuși domnul Locke – și am bănuț că mai rămăsese ceva.

Oare aș putea alege acum cine vreau să fiu?

Răul se umflă și se revărsă asupra mea, trăgându-mă în jos, în jos, în jos... dar era ca și cum devenisem ceva imposibil de greu, o statuie de plumb a unei fete cu câinele ei rezistând împreună, netulburați de râul zdrobitor.

Mi-am tras bărbia din mâna lui Locke, eliberându-mă de privirea sa. Cărbunele se mișcă pe pagină. EA...

Locke se trase înapoi, clătinându-se, și l-am auzit căutându-se cu degetele la cingătoare. L-am ignorat. EA SCRIE...

Apoi se auzi foșnetul ușor al metalului pe pielea curelei și un *clic-clic* sincopat. Cunoșteam sunetul acela; îl auzisem în cabana familiei Zappia chiar înaintea bubuiturii care-l ucisese pe Havemeyer; îl auzisem pe câmpia din Arcadia, când trăsesem dezlănțuită după Ilvane.

— January, nu prea știu ce faci, dar n-o pot permite.

Am remarcat, într-un mod detașat, că nu mai auzisem niciodată vocea domnului Locke tremurând, dar nu părea să-mi pese; obiectul din mâinile lui îmi distrăgea atenția de la asta.

Un revolver. Nu vechiul și îndrăgitul Enfield pe care-l furase Jane, ci o armă cu aspect mult mai lucitor și mai nou. Mă uitam prosteste în țeava sa, ca într-un tunel întunecos.

— Doar lasă-l jos, draga mea.

Părea la fel de calm și autoritar ca atunci când prezida o întâlnire a consiliului de administrație, cu excepția tremurului subtil din voce. Se temea de ceva – de mine? Sau de Uși și de amenințarea omniprezentă a ceva mai puternic decât el, care pândeă de partea cealaltă? Poate că toți bărbații puternici sunt niște lași în adâncul sufletului, pentru că în sinea lor știu că puterea este temporară.

El zâmbi, sau încercă să zâmbească; gura i se întinse într-o grimasă ce-i dezvelea dinții.

— Mă tem că ușile astea ale tale sunt sortite să rămână închise.

„Nu, nu sunt.” Lumile n-au fost niciodată sortite să fie închisori, încuiate, sufocante și sigure. Lumile trebuiau să fie niște case imense prin care să poată hoinări oricine, cu toate ferestrele deschise larg și cu vântul și cu ploaia de vară năpustindu-se prin ele, cu pasaje magice în dulapuri și cu tainice cuferes de comori în pod. Locke și Societatea lui își petrecuseră un secol alergând nebunește printr-o astfel de casă, bătând ferestrele în cuie și încuind ușile.

Eram sătulă de ușile încuiate.

EA SCRIE O UȘĂ DE...

Privind în urmă, presupun că nici măcar nu-mi fusese frică de-adevăratelea de domnul Locke. Inima mea copilăroasă refuza să creadă că bărbatul care stătuse lângă mine într-o sută de trenuri și vapoare cu aburi și feriboturi, care mirosea a trabucuri și a obiecte din piele și a bani, care era întotdeauna acolo când propriii mei părinți nu erau, ar putea vreodată să-mi facă rău cu adevărat.

S-ar putea chiar să fi avut dreptate, căci domnul Locke nu mă împușcă pe mine. În schimb, am văzut sclipirea neagră a țevii mutându-se spre dreapta. Se opri, ațintită asupra lui Bad, în locul în care firele de blană se întâlneau într-un vârtej pe pieptul lui.

M-am mișcat. Țipătul meu fu înghițit de o detunătură ca de trăsnet.

Și apoi domnul Locke striga către mine, înjurând, iar eu îmi treceam degetele peste pieptul lui Bad, șoptind „o, Doamne, nu,” iar Bad scheuna, dar nu era nicio rană, nicio gaură, pielea lui era la fel de netedă și nevătămată cum fusese și înainte...

Atunci de unde venea tot șuvoiul ăsta roșu?

Ah.

— Chiar nu poți, măcar o dată, la naiba, să stai la un loc...

Deja în genunchi, m-am lăsat pe călcâie, privind sângele care curgea în jos pe pielea întunecată de praf a brațului meu în pârlăie precise, ca o hartă a străzilor unui oraș străin. Mustățile lui Bad le urmăreau în timp ce el cerceta gaura neagră din umărul meu, cu urechile date pe spate de îngrijorare. Am încercat să ridic mâna stângă ca să-l liniștesc, dar era ca și cum aș fi tras de sforile rupte ale unei marionete.

Nu mă durea, sau poate durea, dar durerea nu voia să fie insistentă, ci aștepta politicos prin apropiere, ca un oaspete bine-crescut.

Îmi scăpasem cărbunele. Propoziția zăcea neterminată lângă o mică baltă roșie care se forma la capătul degetelor mele.

Ei bine, va trebui să mergă și așa, pentru că eu una n-aveam de gând să mai zăbovesc prin lumea asta rea, colțoasă, în care oamenii pe care-i iubeai îți puteau face niște lucruri atât de groaznice.

Întotdeauna mă pricepusem să fug.

Am întins un deget, aproape leneș, și l-am tras prin băltoaca tulbure, de sânge. Am scris chiar pe pământ, cu litere roșii amestecate cu noroi, care sclipeau în soarele după-amiezii de vară. Greierii mă făceau să simt un zumzăit în oasele mâinii.

EA SCRIE O UȘĂ DE CENUȘĂ, CARE SE DESCHIDE.

Am crezut în ceea ce făceam așa cum oamenii cred în Dumnezeu sau în existența gravitației: cu o asemenea intensitate de neclintit, încât nici nu observă că o fac. Am crezut că sunt o lucrătoare prin cuvinte și că voința mea poate remodela însăși urzeala realității. Am crezut că Ușile există în locuri rare de rezonanță între lumi, unde

văzduhurile a două planete se ating ușor, ca o șoaptă. Am crezut că-mi voi revedea tatăl.

Un vânt de răsărit suflă dintr-odată dinspre malul fluviului, dar nu mirosea a pește și a apă, cum ar fi trebuit. În schimb, mirosea uscat și răcoros și a mirodenii, cu o notă de scorțișoară și de cedru.

Vântul se abătu peste mormanul de cenușă. Se învâртеji, asemenea uneia dintre tornadele acelea mici și stranii pe care le vezi uneori azvârlind frunze în aer, iar cenușa și cărbunele de lemn putrezit de ploi și țărâna se înălțară de la sol. Atârână o clipă între domnul Locke și mine, sub forma unei arcade conturate pe cerul albastru de vară. Am văzut cum Locke rămâne cu gura deschisă, iar arma îi tremură în mână.

Apoi cenușa începu... să se răspândească? Să se topească? Era ca și cum fiecare fir de praf sau de lemn carbonizat ar fi fost o picătură de cerneală pusă în apă, iar acum niște filamente delicate se întindeau în spirale unul către celălalt, întrepătrunzându-se, amestecându-se, înnegrindu-se, formând o linie curbă în aer până când...

O arcadă se înălța înaintea mea. Arăta ciudat de fragilă, de parcă s-ar fi putut prăbuși din nou într-un morman de cenușă la cea mai ușoară atingere, dar era o Ușă. Deja simțeam mirosul mării.

M-am întins după fața mea de pernă lăsată deoparte și m-am ridicat nesigură în picioare, cu vederea încețoșată de epuizare și cu bucățele de pământ și de iarbă lipite de genunchi. L-am văzut pe domnul Locke strângând din nou revolverul în mână.

— Hai, gata, gata, oprește-te. Încă putem îndrepta lucrurile. Încă te poți întoarce cu mine, te poți întoarce acasă – totul încă poate fi bine...

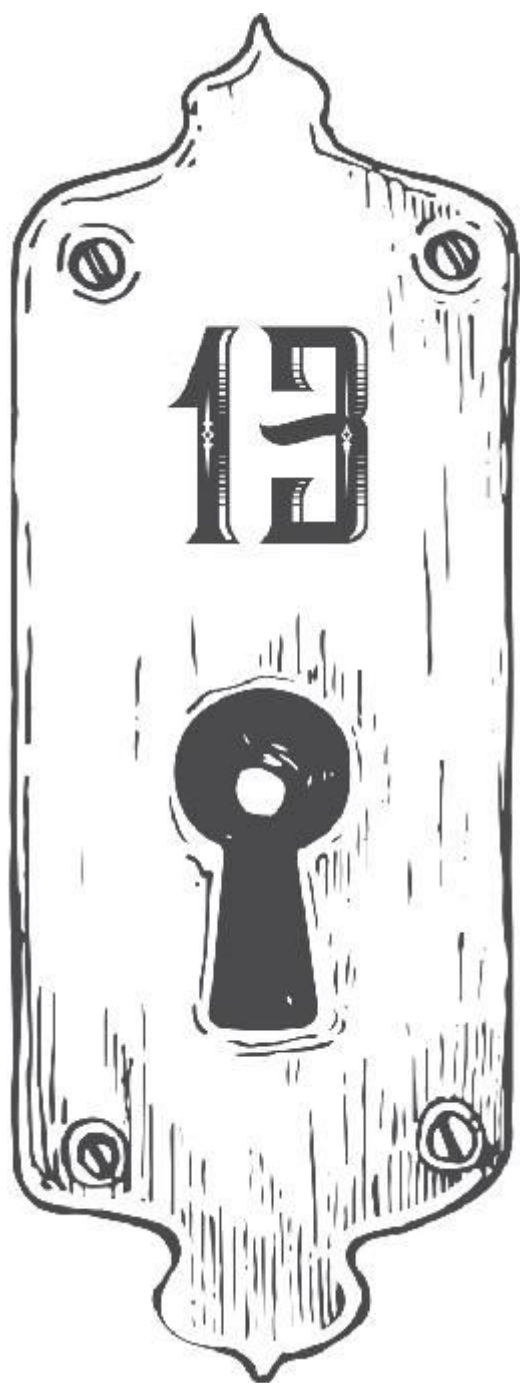
Era o minciună; eu eram periculoasă, iar el era un laș, iar lașii nu le îngăduie creaturilor periculoase să trăiască în

dormitoarele lor de oaspeți. Uneori, nu le îngăduie să trăiască deloc.

Am pășit spre ușa de cenușă și am întâlnit ochii domnului Locke pentru ultima dată. Erau albi și pustii ca niște luni. Am simțit dintr-odată nevoia copilăroasă de a-l întreba: „M-ai iubit vreodată cu adevărat?” dar țeava armei se înălță din nou și mi-am zis în sinea mea: „Presupun că nu.”

M-am aruncat prin arcada de cenușă, și Bad sări odată cu mine, cu inima bubuindu-mi în piept și cu trosnetul celei de-a doua împușcături răsunându-mi în urechi și urmându-mă în întunecime.

13. Ușile deschise

Intrasem în spațiul Pragului de patru ori până acum. „Poate”, mi-am spus în timp ce mă prăbușeam în întunecimea răsunătoare, „a cincea oară nu va mai fi atât de rău.”

Desigur, mă înșelam. Întocmai așa cum cerul nu devine mai puțin albastru cu cât îl vezi de mai multe ori, la fel și nimicul acela lipsit de atomi și de aer al spațiului dintre lumi nu devine mai puțin înspăimântător.

Întunecimea mă înghiți ca o vietate. M-am înclinat în față, căzând și în același timp necăzând, deoarece pentru a cădea, trebuie să existe un sus și un jos, iar în Prag nu există decât nesfârșitul nimic negru. L-am simțit pe Bad trecând pe lângă mine și atingându-mă ușor, dând din labe fără spor în vid, și l-am cuprins cu brațul. Își ținea ochii ațintiți asupra mea. Îmi trecu prin minte că probabil câinii nu se pierd niciodată în spațiul dintre lumi, fiindcă ei știu întotdeauna exact încotro se duc.

Și la fel știam și eu, de data asta. Simțeam cartea tatei strâns lipită de coaste și am urmat mirosul de cedru și de sare al lumii lui de origine, al lumii *mele* de origine, către cetatea din piatră albă.

Încă simțeam insistența flămândă cu care întunecimea mă trăgea în adâncurile ei, dar era ca și cum ceva luminos, strălucitor din mine se desfășurase în cele din urmă și mă umplea până la contururile ființei mele. Eram slăbită, împovărată de răni – trădare, abandon, mica gaură neagră din umăr, o durere nouă care-mi semnală ceva rău la șoldul stâng, la care nici nu voiam să mă gândesc –, însă eram pe deplin eu însămi și nu mă temeam.

Până când am simțit că o mână mă apucă de gleznă.

Nu credeam că mă va urma. Vreau să înțelegi asta – n-am vrut să se întâmple așa ceva, absolut deloc. Am crezut că va rămâne în urmă în lumea lui mică și sigură și că-mi va

zdrobi Ușa, transformând-o înapoi cenușă și lemn carbonizat. Am crezut că va ofta cu regret, va tăia cu o linie intrarea despre mine din registrul lui contabil mental (*Fată metisă, suspectată de puteri magice, valoare necunoscută*) și apoi se va întoarce la cele două pasiuni ale sale, care mergeau mână în mână – strângerea de averi și închiderea de Uși. Dar n-o făcuse.

Poate că mă iubea, la urma urmelor.

Cred că am întrezărit chiar o umbră de iubire când m-am întors să-i văd fața – sau măcar o dorință de a poseda, condiționată și lacomă –, însă a fost iute absorbită de furia lui nestăpânită. Nimic nu se compară cu furia cuiva foarte puternic când își vede planurile dejucate de cineva care se presupunea că e slab.

Degetele i se îngropară în carnea mea. Cu cealaltă mână ținea în continuare revolverul strălucitor și i-am văzut degetul mare mișcându-se. În Prag nu existau sunete, dar mi-am imaginat că aud iarăși acel *clic-clic* prevestitor de rele. „Nu nu nu” – simțeam că încetinesc, zbatându-mă în întunecime, cu frica estompându-mi obiectivul...

Însă uitasem de Bad. Primul meu prieten, cel mai drag companion, câinele meu teribil care întotdeauna considerase lista „Persoane pe care te rog să nu le muști niciodată” un document negociabil. Se arcui pe spate, cu ochii săi galbeni sclipind de bucuria sălbatică a unui animal care face ceea ce-i place mai mult, și își înfipse colții în încheietura mâinii lui Locke.

Gura acestuia se deschise într-un țipăt mut. Îmi dădu drumul, apoi începu să plutească, să se prăbușească singur în imensitatea goală a Pragului, cu ochii albi și mari ca niște farfurii de porțelan.

În pofida tuturor Ușilor pe care le închisese, mă întrebam cât timp se scursese de când trecuse prin una, de când văzuse ultima dată Pragul. Părea să fi uitat de furie, de

direcția în care se îndrepta, de arma din mână – pe chipul lui nu mai era acum decât o groază cumplită.

Încă ar fi putut să mă urmeze.

Dar îi era prea frică. Se temea de schimbare și de incertitudine, de Pragul însuși. De lucrurile care nu se aflau în puterea lui și de lucrurile neclare, aflate undeva la mijloc.

M-am uitat cum întunecimea lua mușcăături mici, delicate, din marginile lui. Mâna sa dreaptă și revolverul dispărură. Întregul său braț. Ochii săi – acei ochi puternici, pali, care-i aduseseră o asemenea avere și situație socială, care subjugaseră inamici și convinseseră aliați și chiar remodelaseră, temporar, fete încăpățânate – nu puteau face nimic împotriva întunecimii.

M-am întors cu spatele. Nu mi-a fost ușor: o parte din mine tot mai voia să-i întindă mâna, să-l salveze; o altă parte din mine voia să-l privească cum dispare, bucată cu bucată, plătind pentru fiecare trădare și fiecare minciună. Dar simțeam că lumea mea de origine încă mă așteaptă, sigură și constantă ca Steaua Polară, și nu puteam merge spre ea, dacă continuam să privesc în urmă.

Piciorul meu desculț dădu de piatră solidă și caldă.

N-am recunoscut decât lumina soarelui și mirosul mării.

Când am deschis ochii, soarele apunea. Îl vedeam scufundându-se ca un cărbune roșu și turtit în vestul oceanului. Totul avea contururi diafane, fiind luminat de o strălucire roz-aurie care-mi aminti pentru o clipă somnoroasă de cuvertura pe care mi-o dăduse tata când eram mică. „O, Tată, mi-e dor de tine.”

Probabil că am oftat, pentru că lângă mine s-a produs ceva ca o mică explozie – Bad țâșni în picioare ca din pușcă. Ateriză prost pe laba cu probleme, scheună și se mulțumi să dea din coadă frenetic, mișcându-se din tot corpul, și să-și îngroape fața la gâtul meu.

L-am cuprins cu brațele sau am încercat, fiindcă numai brațul drept mi-a dat ascultare cu entuziasm real. Cel stâng doar săltă un pic, ca un pește, și zăcu nemișcat. În acel moment, în timp ce mă uitam lung și ușor nedumerită la brațul neascultător, durerea care așteptase politicos își dresese glasul, făcu un pas în față și se prezentă.

„La naiba”, mi-am zis foarte elocvent. Apoi, după alte câteva bătăi de inimă, în timpul cărora mi-am simțit fiecare fibră de mușchi ruptă din umăr și fiecare os zdruncinat din șoldul stâng, mi-am revizuit opinia: „Rahat!”

De fapt, asta a ajutat un pic; domnul Locke îmi interzisese să vorbesc urât când aveam treisprezece ani și mă prinsese spunându-i noului băiat care ajuta la bucătărie să-și țină dracului mâinile acasă. M-am întrebat cât îmi va lua până când voi termina de descoperit regulile astea mărunte și meschine ce-mi guvernaseră viața, și dacă le voi descoperi doar încalcându-le. Gândul acela m-a înveselit.

Iar apoi m-am întrebat cât timp va trebui să treacă pentru a nu-l mai vedea pe domnul Locke devorat de întunecimea materializată și am suspinat un pic.

M-am forțat să mă ridic în picioare – încet și dureros și cu multe alte înjurături – și am vârât *Cele zece mii de Uși* sub braț. Cetatea se așternea sub mine. Oare cum v-am descris-o înainte? O lume alcătuită din apă sărată și din piatră. Clădiri care se înălțau în spirale văruite în alb, nepătate de fum de cărbuni și de praf. O pădure de catarge și de pânze de-a lungul coastei. Totul era în continuare acolo și aproape neschimbat. (Acum mă întreb ce a însemnat închiderea

Ușilor pentru celelalte lumi, nu doar pentru cea în care trăisem eu.)

— Mergem? am murmurat către Bad.

O luă înainte, coborând panta abruptă a dealului, îndepărtându-se de arcada de piatră și de perdeaua zdrențăroasă prin care intraserăm, de petele de sânge încinse de soare ce crăpau și se scorojeau pe jos, și îndreptându-se spre Cetatea Nin.

Amurgul se lăsase de-a binelea până când am călcat pe caldarâmul unei străzi din cetate. Lumina mierie a lămpilor se revărsa prin ferestre și conversațiile de la cină se avântau ca niște rândunele în văzduhul de deasupra. Limba avea un ritm familiar, urcător și coborător, o rostogolire lunguroasă care-mi amintea de vocea tatei. Cei câțiva trecători semănau un pic cu el, de asemenea – piele neagră-roșcată, ochi negri, spirale de cerneală care le încolăceau antebrațele. Crescusem considerându-l pe tata profund străin, excentric, deosebit de toți ceilalți, iar acum vedeam că fusese doar un bărbat aflat foarte departe de casă.

Judecând după privirile lungi, bombănelile și graba în care treceau ceilalți, *eu* eram în continuare nelalocul meu, nu chiar așa cum trebuie. M-am întrebat dacă voi fi întotdeauna de culoare nepotrivită și undeva la mijloc, indiferent unde mă duceam, înainte de a-mi aminti că purtam niște haine străine într-o stare jalnică și că Bad și cum mine șchiopătam, eram murdari și sângeram.

Am cotit ușor spre nord, uitându-mă la stelele noi care-mi făceau poznaș cu ochiul din constelațiile lor ciudate. De fapt, nu știam încotro merg – *o casă de piatră sus, pe coasta dealului de la nord* era o adresă cam imprecisă –, dar așa ceva părea un obstacol mic, ce putea fi depășit.

M-am rezemat de un zid de piatră albă și am scos pe dibuite busola verde-arămie a domnului Ilvane din săculețul meu. Am ținut-o strâns în palmă și m-am gândit la tata.

Acul se roti spre vest, arătând drept spre marea liniștită și cenușie. Am încercat din nou, închipuindu-mi în schimb o seară aurie de acum șaptesprezece ani, când stătusem cu mama pe un pled scăldat în soare, când avusesem un cămin și un viitor și părinți care mă iubeau. Acul ezită, tremurând sub sticlă, apoi indică spre nord, dar nu cu exactitate.

L-am urmat.

Am găsit o potecă de pământ ce părea să se alinieze bine cu acușorul meu de aramă și am urmat-o spre secera galben-pai a lunii. Era o cărare umblată, dar abruptă, iar eu mă opream uneori, ca să las durerea să tropăie și să-mi țipe în urechi, înainte de a o liniști și de a continua.

Apărură și mai multe stele, ca niște bucle scânteietoare lăsate de un stilou care scria pe cer. Și apoi silueta scundă, masivă și umbrită a unei case ni se ivi în față. Inima mea – și nu cred că a mai fost vreodată o inimă atât de epuizată și de stoarsă în toată istoria lumii – tresăltă și se trezi la viață.

În fereastră se zărea o lumină pâlpâitoare, care contura două persoane: un bărbat, înalt, dar gârbovit de vârstă, cu smocuri de păr alb în jurul țestei, și o femeie bătrână, cu o basma legată în jurul părului și cu brațe înnegrite până la umăr de cerneală.

Niciunul dintre ei nu era tatăl sau mama mea. Desigur. Nu știi cu adevărat cât de mari ți-au fost speranțele până când nu le vezi chircindu-se dinaintea ta.

O persoană rațională ar fi făcut atunci cale-ntoarsă în cetate și ar fi cerșit sau cerut prin semne o masă caldă și un loc de dormit și ceva îngrijiri medicale. Cu siguranță n-ar fi înaintat, clătinându-se, cu lacrimile curgându-i în tăcere pe obraji. N-ar fi stat în fața ușii care nu era a ei, o ditamai bucata de lemn devenit cenușiu și conservat de sare, cu un cârlig de fier pe post de clanță, și n-ar fi ridicat mâna teafără ca să bată.

Și când ieși o femeie bătrână, cu fața brăzdată de riduri ridicată întrebător, strângând din ochii lăptoși ca să vadă mai bine, n-ar fi izbucnit într-un discurs nedeslușit din cauza plânsului.

— Mă scuzați că vă deranjez, doamnă, doar că măntrebam dacă-l cunoașteți pe bărbatul care locuia aici pe vremuri. Am făcut cale lungă până aici și voiam – voiam să-l văd. Numele lui era Julian. Vreau să zic, Yule Ian...

Am văzut cum bătrâna strânge din buze, până când gura ajunsese să-i semene cu o rană cusută. Clătină din cap.

— Nu. Apoi, pe un ton aproape răstit: Cine ești tu, săntrebi de Yule al meu? Nu l-am mai văzut de aproape douăzeci de ani.

Mi-a venit să urlu la lună sau să mă fac ghem pe prag și să plâng ca un copilăș pierdut. Tata nu se întorsese acasă, și nici mama, iar ceea ce era frânt n-avea să se mai vindece niciodată; cuvintele bătrânei erau un verdict nemilos și definitiv.

De asemenea, în mod misterios, erau în limba mea, limba engleză.

Niște furticături periculoase, nesăbuite începură să-mi urce prin membre. Cum de știe o limbă din lumea mea? O învățase cineva? Și oare o luasem eu razna de tot, sau ea și cu mine avem aceiași pomeți, poate și aceeași înclinare a umerilor –, dar apoi puhoiul de întrebări amuți.

În căsuța de piatră de pe coasta dealului mai era cineva. Lângă mine, Bad ciuli urechile.

Am surprins o izbucnire de mișcare în spatele siluetei luminate de lampă a bătrânei – o licărire alb-aurie în întuneric, asemenea grâului de vară – și apoi în prag apărură altă femeie.

Acum, când am avantajul liniștitor al timpului și al familiarității, ți-o pot descrie cu ușurință: o femeie obosită, totuși puternică, cu părul blond încărunțit la tâmplă, cu

pielea atât de pistruiată și arsă, încât aproape putea trece drept cineva născut în lumea aceea și cu acel gen de trăsături puternice, lipsite de frumusețe, pe care romancierii le numesc *frapante*.

Însă în acea clipă, stând în pragul casei în care mă născusem, cu o senzație de gheară în piept de parcă cineva ar fi băgat mâna pe după coastele mele și mi-ar fi apucat strâns inima, am privit-o fără nicio ordine. Măinile ei: cu degete groase, însemnate și hașurate cu cicatrici lucitoare, albe, complet lipsite de trei unghii. Brațele ei: musculoase, fibroase, înfășurate în cerneală neagră. Ochii ei: un albastru delicat, visător. Nasul ei, bărbia pătrată, sprâncenele drepte: toate exact ca ale mele.

Bineînțeles, nu mă recunosc. Era absurd să-mi doresc ca ea să mă recunoască, după aproape șaptesprezece ani petrecuți pe planete diferite. Cu toate astea, mi-am dorit-o.

— Bună, Adelaide.

Oare ar fi trebuit să-i spun „Mamă”? Cuvântul îmi stătea greoi și străin pe limbă. Și oricum, o cunoșteam mai degrabă ca pe un personaj din cartea tatei.

Sprâncenele i se încrețiră în acea expresie nesigură a cuiva care nu-și amintește cum te cheamă și nu vrea să te ofenseze – gura i se deschise să spună ceva de genul „Poftim?” sau „Ne-am mai întâlnit?” și am știut că asta mă va dura întocmai ca și cum aș fi fost împușcată din nou, o durere care sapă și care se înrăutățește cu timpul –, dar apoi făcu ochii mari.

Poate fiindcă vorbisem în engleză sau poate fiindcă văzuse hainele mele familiare, și totuși străine, însă începu să mă privească, să mă privească *cu atenție*, cu o foame lacomă, disperată pe chip. I-am văzut ochii executând același dans frenetic ca și ai mei cu câteva clipe înainte – de la snopul meu sălbatic de păr împletit, la brațul pătat de sânge ruginiu, la ochii mei, la nas, la bărbie...

Și apoi mă recunosc.

Am văzut cum pe chip i se instala recunoașterea, minunată și teribilă. În amintirea mea, ea are două fețe complet diferite deodată, asemenea zeului după care mi-a dat numele. Pe una dintre fețe i se citește bucuria debordantă, care aruncă spre mine lumina vie a soarelui însuși. Pe cealaltă față se vede cea mai profundă jale, suferința intensă, până la os, a cuiva care a căutat ceva prea mult timp și l-a găsit prea târziu.

Întinse o mână spre mine și i-am văzut buzele mișcându-se: *Ja-nu-ary*.

Totul începu să se clatine în jurul meu, precum ultimele cadre tremurătoare ale unei role de film, și mi-am amintit cât de dureros, cât de cumplit de obosită eram, cât de mult sufeream, cât mersesem ca să ajung tocmai în locul acesta. Am avut timp să gândesc „Bună, Mamă”, apoi m-am prăbușit înainte într-un întuneric fără durere.

Nu pot fi sigură, dar mi s-a părut că simt cum cineva mă prinde în timp ce cădeam. Am avut impresia unor brațe puternice, bătute de vânturi, care mă cuprindeau de parcă n-ar mai fi vrut să-mi dea drumul niciodată, am simțit bubuitul inimii altcuiva pe obraz – am simțit cum lucrul acela discordant și frânt din miezul ființei mele se reface din bucăți și cum începe, poate, să se vindece.

Iar acum stau la biroul acesta din lemn galben, cu un stilou în mână și un teanc de foi din hârtie de bumbac care mă așteaptă, atât de curate și perfecte, încât fiecare cuvânt este un păcat, o urmă de pas pe zăpada proaspăt căzută. O

busolă veche, nemarcată, stă pe pervazul ferestrei, continuând să arate cu încăpățănare spre largul mării. Stele de tinichea se leagănă atârinate deasupra mea, sclipind și răsucindu-se în lumina de chihlimbar a soarelui ce intră pieziș prin fereastră. Privesc micile dăre de lumină care dansează peste cicatricile perlate de pe brațul meu, peste bandajele curate de la umăr și peste pernuțele aranjate cu grijă în jurul șoldului meu. Încă mă doare, ca o căldură care sapă până la șira spinării și nu slăbește niciodată; medicul – parcă se numește Vert Bonemender (Vindecă-oase) – a spus că o voi simți mereu.

Cumva, mi se pare corect. Cred că, dacă deschizi prin scris o Ușă între lumi și-l încredințezi pe tutorele și temnicerul tău întunecimii eterne a Pragului, poate n-ar trebui să te mai simți întocmai ca înainte.

Și oricum, Bad și cu mine o să ne potrivim. Chiar acum mă uit la el cum se freacă cu spinarea de coama pietroasă a dealului, în acel fel extaziat al câinilor, care te face să te gândești că poate n-ar strica să încerci și tu. Are din nou blana lucioasă ca bronzul, fără cusăturile în zigzag și umflăturile care se vedeau peste tot, dar una dintre labe tot nu pare să se îndrepte complet.

Dincolo de el, văd marea. Sură ca o turturea, cu creste de aur în lumina soarelui. Cu ani în urmă Adelaide a adăugat camera asta la casa de piatră de pe coasta dealului; nu cred că ferestrele dau spre mare dintr-o întâmplare, ci le-a vrut așa ca să poată sta mereu cu ochii ațintiți asupra orizontului, privind, căutând, sperând.

Este a șaisprezecea zi de când mă aflu aici. Tata n-a venit.

Am convins-o pe Ade (mi-e mai ușor să-i zic Ade decât Mamă; ea nu mă corectează, dar uneori o văd cum tresare, ca și cum propriul nume ar fi o piatră cu care arunc în ea) să nu-și încarce barca cu provizii și să nu plece pe mare în căutarea lui, fără hartă și fără cârmă, dar a fost cât pe ce s-

o facă. I-am amintit că niciuna dintre noi nu știe unde anume în Cea Scrisă se deschide Ușa lui, că între timp i-ar fi putut ieși în cale tot felul de primejdii, că s-ar simți de-a dreptul aiurea dacă ar părăsi Cetatea Nin chiar în timp ce Tata naviga spre ea. Așa că a rămas aici, dar tot trupul i-a devenit un alt ac de busolă îndreptat spre largul mării.

— Nu-i atât de diferit, de fapt, îmi spuse în a treia zi.

Ne aflam în dormitorul ei de piatră întunecos, în acele ore domoale și tainice dinaintea zorilor. Eu eram sprijinită pe perne, cu o febră prea mare și prea chinuită de durere ca să pot dormi, iar ea ședea pe podea, cu spatele rezemat de pat și cu capul lui Bad în poală. Din câte îmi dădeam seama, nu se mișcase de acolo de trei zile; de fiecare dată când deschideam ochii, îi vedeam linia pătrătoasă a umerilor și coama de păr vârstată cu alb.

— Înainte, îl căutam mereu, plecam după el. Acum îl aștept.

Vocea îi era obosită.

— Deci tu... tu chiar ai încercat. Mi-am umezit buzele crăpate. Să ne găsești.

Am făcut un efort să nu las amărăciunea și suferința să mi se strecoare în voce, acel „Unde ai fost în toți anii ăștia” și acel „Aveam nevoie de tine amândoi” – da, știu că nu-i corect să dau vina pe mama pentru că a fost prinsă într-o altă lume întreaga mea viață, dar inima nu-i o tablă de șah și nu joacă după reguli –, însă tot le-a auzit.

Linia fermă a umerilor îi tresări, apoi se aplecă în față. Își apăsă podul palmelor pe ochi.

— Copilă, am încercat să vă găsesc în fiecare nenorocită de zi, timp de șaptesprezece ani.

N-am spus nimic. De fapt, n-am putut.

După un moment, ea continuă.

— Când ușa s-a închis – când ticălosul ăla nenorocit a închis-o, după spusele tale – am rămas eșuată pe colțul ăla

amărât de stâncă zile... zile întregi. Nu știu cât a durat, să-ți spun drept. Fără mâncare, doar cu un pic de apă pe care am găsit-o plutind printre sfărâmurile naufragiului. Sâni m-au durut, apoi mi-a curs lapte din ei, apoi au secăt, iar eu nu puteam ajunge la tine, nu-mi puteam găsi copilașul... Am auzit-o cum înghite un nod. După o vreme, soarele mi-a venit de hac și am început să cred că aș putea săpa prin piatră ca să-mi croiesc drum în partea cealaltă, până la tine, dacă încercam suficient de mult. Cred că așa m-au găsit: nebună de legat, zgrepțănând stânca tare și plângând.

Își duse mâinile la piept, ascunzându-și unghiile lipsă. Lucrul recent vindecat din pieptul meu zvâcni dureros.

— Era un cuplu de pescari din Cetatea Plumm, soț și soție, care ne văzuse plecând și se îngrijorase când nu ne-am mai întors. M-au luat la ei, m-au hrănit, au suportat o mulțime de înjurături și de țipete. M-au ținut legată de mijloc cu o funie, ca să nu mă arunc înapoi în mare, cred. Nu-mi... amintesc prea multe din perioada aia.

Însă, în cele din urmă, ajunsese să se simtă mai bine, sau cel puțin suficient de bine ca să facă planuri. Se îmbarcă pe o corabie ce se întorcea în Cetatea Nin, le spuse părinților lui Yule Ian ce se întâmplase – „Le-am spus tot adevărul, ca o nesăbuită, dar ei și-au închipuit că fiul și nepoțica lor se pierduseră pe mare și s-au pus pe jelit” –, câștigă, cerși și fură destui bani ca să echipeze *Cheia* și plecă pe mare în căutarea altei căi de întoarcere acasă.

Primii ani au fost neroditori și frenetici. Încă se spun povești despre văduva nebună a cărei piele s-a albit de durere și care străbate mările în lung și-n lat, fără odihnă, în căutarea iubirii ei pierdute. Care băntuie locurile izolate – grote din ocean și mine abandonate și ruine uitate –, strigându-și fetița.

Trecuse bezmetică prin zeci de Uși. Văzuse pisici înaripate care vorbeau în ghicitori, dragoni de mare cu solzi de sidef,

orașe verzi care pluteau în înaltul cerului, printre nori, bărbați și femei făcuți din granit și alabastru. Dar nu găsi niciodată singura Ușă pe care o voia. Nici măcar nu era sigură că o asemenea Ușă există sau că avea să-și găsească soțul și fiica de cealaltă parte a ei.

— M-am gândit uneori că poate v-ați pierdut în spațiul intermediar, dintre lumi – că poate ar trebui să mă azvârl și eu acolo după voi.

În cele din urmă, se apucă de negoț mărunț, ca să-și poată plăti călătoriile prin Cea Scrisă. Căpătă reputația unui marinar dispus să meargă foarte departe pentru foarte puțini bani sau uneori doar cu prețul unei povești sau două, care uneori întârzia pe drum zile sau săptămâni întregi, dar care se întorcea adesea cu bunuri ciudate și nemaipomenite de vânzare. Nu făcea niciodată prea mulți bani, pentru că refuza să circule pe rute regulate spre aceleași locuri, așa cum ar fi făcut orice neguțător întreg la minte, însă nici nu suferea de foame.

Și continuă să caute. Chiar și știind că fiica ei ar fi împlinit deja zece, doisprezece, cincisprezece ani – fiind o străină pentru ea; chiar și după ce părinții lui Yule îi sugerară, cu blândețe, că ar putea avea alt copil dacă se recăsătorea curând. Chiar și după ce uitase forma exactă a mâinii lui Yule lan în jurul stiloului său, felul în care se apleca asupra muncii sale sau în care umerii i se cutremurau când râdea (oare îl văzusem vreodată râzând astfel?).

— Mă întorc aici de câteva ori pe an, între două plecări, dorm în casa mea și-mi amintesc cum să stau liniștită. Îi vizitez pe părinții lui Julian, care s-au mutat aici când Tilsa a renunțat la prăvălia ei de tatuaje. Dar în marea parte a timpului sunt... mereu în mișcare.

Soarele răsărise între timp și o dungă de lumină de culoarea lămâii înainta încet pe podea. Mă simțeam ca un

obiect de curând desfăcut în bucăți, curățat bine și reasamblat, doar că nimic nu mai era chiar acolo unde fusese. În mine încă plutea ceva amărăciune, și destul de multă suferință, totuși era și ceva ușor ca un fulg și scânteietor – iertare, poate, sau compasiune.

Nu mai spusese nimic de atâta vreme, că vocea mi-a scârțâit un pic, ca o balama neîntrebuințată.

— Întotdeauna am visat la o asemenea viață. Să cutreier lumea, liberă.

Mama pufni pe nas, într-un răs trist.

— O hoinară înnăscută, așa cum am spus întotdeauna.

Îl mângâie pe cap pe Bad, scărpinându-i locul preferat, de sub bot. El se transformă într-un pudel blănos de bronz în poala ei, dând ușor din labe în aer.

— Ascultă însă la mine: libertatea nu face nici cât o ceapă degerată dacă n-ai cu cine s-o împarți. Mi-am petrecut atâta timp dorindu-mi să nu fi navigat niciodată prin ușa aia, January. Dar în cele mai urâte, cele mai egoiste momente ale mele, mi-am dorit să fi fost eu la provă, cu tine. Cel puțin Julian te avea pe *tine*.

Vocea îi era atât de stinsă, încât abia o puteam auzi, sugrumată de suferința grea a celor șaptesprezece ani.

M-am gândit la tata. La cât de rar îl vedeam și la faptul că fața lui trăda aceeași oboseală care-l golea pe dinăuntru ca și chipul mamei, și la felul în care ochii lui îmi priveau fața în treacăt, ca și cum ar fi fost dureros pentru el să se uite la mine prea mult timp.

— Eu... Da, mă avea pe mine. Dar nu eram de ajuns.

Ciudat, asta mă supăra foarte tare, acum însă furia se înmuiase, se lichefiase precum ceara care se topește.

Un icnet aspru, furios se auzi dinspre mama.

— La naiba, ar fi *trebuit* să fii! A fost... a reușit el...

Știam ce avea de gând să întrebe: „A fost un tată bun?” și m-am trezit că nu vreau să răspund; părea o cruzime inutilă.

— Aș fi fost eu de ajuns pentru *tine*? am întrebat în schimb. Te-ai fi oprit din căutarea Tatei?

Am auzit-o că-și ține răsufarea, dar nu răspunse. Nu era nevoie.

— Uite. Am scormonit prin pernele și pledurile mele până am dat de coperta caldă a cărții *Cele zece mii de Uși*. Cred că ar trebui să citești asta. Ca să-l poți – „ierta” am zis în sinea mea – înțelege.

O luă.

Încă o surprind recitind unele pasaje, trecându-și degetele peste cuvintele dactilografiate de parcă ar fi miracole sau talismane magice, cu buzele mișcându-se în ceva ce seamănă foarte mult cu o rugăciune. Cred că ajută. De fapt, nu *ajută* întocmai – cred că doare ca naiba să recitească povestea vieții ei, cu toate promisiunile încălcate și șansele pierdute, să citească despre bărbatul în care s-a transformat tata și despre alegerile pe care le-a făcut el.

Însă continuă s-o citească. Presupun că e un fel de dovadă că el încă trăiește și încă o iubește, că se străduiește să-și găsească drumul înapoi spre ea. Că ceea ce a fost spulberat se va reîntregi.

Așa că acum suntem două femei care privim lung spre mare, așteptând și sperând. Uitându-ne la corăbiile ce brâzdează curba orizontului, citind rotocoalele negre ale binecuvântărilor cusute pe pânzele lor. Mama mi le traduce din când în când: *Pentru mult pește gras. Pentru târguri reciproc avantajoase. Pentru călătorii sigure și curenți puternici.*

Uneori, bunicii mei stau cu noi și privesc, de asemenea. Nu prea vorbim, probabil pentru că suntem ocupați cu uluirea reciprocă față de existența celuilalt, dar îmi place să-

i simt cum stau lângă mine. Tilsa, bunica mea, mă ține adesea de mână, ca și cum nu e chiar convinsă că sunt aieva.

Uneori, când rămânem doar noi două, mama și cu mine stăm de vorbă. I-am povestit despre reședința Locke, despre Societate și despre azil, despre Tata și Jane și destul de multe despre tine. I-am spus despre mătușa Lizzie, care locuiește singură la ferma Larson.

— Doamne, tare mi-aș dori s-o văd! a oftat mama.

I-am reamintit că Ușa era deschisă și că ar putea trece prin ea oricând pofteste și a făcut ochii mari. Dar n-a plecat; a continuat să privească lung spre orizont.

Acum stăm mai tot timpul în tăcere. Ea cârpește vele sfâșiate, recitește cartea tatei, stă în picioare pe coama dealului cu vântul care miroase a sare uscându-i urmele de lacrimi de pe față.

Eu scriu, aștept și mă gândesc la tine.

La orizont crește acum o velă care seamănă cu o semilună cu colțurile ascuțite. Binecuvântările ei sunt strâmbe și grosolane, de parcă ar fi fost cusute în mare grabă de cineva fără prea mare pricepere la mânuirea acului și a aței.

Doar atunci când pânza se mai mărește îmi dau seama că n-am nevoie să mi se traducă binecuvântările astea. Le pot citi chiar eu, în cea mai simplă engleză: *Pentru casă. Pentru dragostea adevărată. Pentru Adelaide.*

Pot vedea – oare chiar pot sau îmi imaginez? – silueta conturată de soare a unui singur marinăr care stă în picioare la provă. Se înclină spre cetate, spre casa de piatră de pe coama dealului, spre dorința fierbinte a inimii lui.

O, Tată. Ai ajuns acasă.

Iar acum mă ghemuiesc în pântelele *Cheii*, scriind la lumina inspiratoare a lunii pline din această lume străină. Lemnul miroase a cuișoare, a tanin și a vin de ienupăr. Miroase a apusuri de soare la orizonturi străine, a constelații fără nume și a ace de busolă care se rotesc și a granițe uitate de la marginea lumii. Nu poate fi o simplă coincidență că barca mamei miroase întocmai precum cartea tatei.

Ei bine, presupun că nu mai este barca mamei, nu? Ne-a dăruit-o lui Bad și mie.

— Mă gândesc că merită o ultimă cursă pe cinste, spusese ea și zâmbise într-un fel trist și un pic strâmb.

Brațul tatei îi strânsese mai tare umerii, iar zâmbetul ei se îndreptase, ca un pescăruș care iese din apa în care plonjase, înălțându-se spre soare.

Arătau amândoi atât de tineri în timp ce mă îndepărtam de ei pe mare.

Desigur, voiseră ca eu să rămân, dar nu puteam. În parte – și-ți interzic să le spui asta vreodată – pentru că statul alături de părinții mei seamănă destul de mult cu statul lângă un furnal deschis. Când mă întorc cu spatele la ei, îmi simt obrajii pârjoliți, iar ochii mă înțepă ca și cum m-aș fi uitat direct la soare.

Așa a fost din clipa în care tata s-a dat jos din barcă. Bad și cu mine coboram încet, șchiopătând pe străzile pietruite, eu simțindu-mă lipicioasă de sudoare în arșița amiezii, când mama era deja pe chei, lipăind desculță pe scândurile sale, cu părul fluturându-i în urmă ca o flamură. O siluetă

întunecată se repezi spre ea, poticnindu-se, purtând bine-cunoscuta haină fără formă, cu brațele ridicate și cu mâinile înfășurate în bandaje grosolane. Amândoi se mișcau de parcă erau atrași unul spre celălalt printr-o lege a fizicii, ca două stele ce sunt pe punctul de a se ciocni, apoi tata se opri, descumpănit.

Se afla la doar un metru, doi de mama. Se aplecă spre ea, ridică o mână înfășurată în zdrențe, care rămase suspendată parcă deasupra curbei obrazului ei, dar n-o atinse.

Eu mă oprisem, privindu-i de la o sută de metri, șuierând „hai-hai-hai” cu voce scăzută.

Însă, dintr-un motiv necunoscut, tata se împotriva lucrului care-l ținuse în mișcare cu disperare vreme de șaptesprezece ani, care-l purtase prin zece mii de lumi și care îl adusese în cele din urmă aici, în Cetatea Nin în anul 1911 după socoteala mea, sau 6938 după a lui, uitându-se în ochii precum cerul de vară al iubirii sale adevărate. Era ca și când inima i se rupsese în două și jumătățile se războiau între ele.

Își îndepărtă mâna de chipul mamei. Lăsă capul în față și buzele i se mișcară. Nu puteam auzi cuvintele, dar mai târziu mama mi-a spus că zisese: „Am părăsit-o. Am lăsat-o pe fiica noastră în urmă.”

Am văzut-o pe mama îndreptându-se și înclinând capul într-o parte. „Da”, îi spusese ea. „Și dac-ai crezut că te poți întoarce la mine în genunchi, fără fetița noastră, și că totul va fi bine, dragul meu, înseamnă că nu mă cunoști.”

Capul lui căzu și mai mult în piept, bietele sale mâini arse atârându-i fără speranță pe lângă corp.

Apoi mama zâmbi și, de unde stăteam, aproape că i-am putut simți mândria înflăcărată. „Din fericire pentru tine”, urmase ea, „fetița noastră s-a ocupat singură de tot.”

Desigur, el nu înțelege. Însă în acel moment, Bad se apropie șchiopătând. Am văzut cum tata îl zărește, l-am văzut încremenind, ca și cum tocmai ar fi întâlnit ceva matematic imposibil și acum se lupta să înțeleagă cum doi și cu doi fac dintr-odată cinci. Apoi își ridică privirea tot mai mult – chipul i se luminează de o speranță nebunească...

Mă văzu.

Și apoi se prăbuși pe chei, plângând. Mama îngenunche lângă el, cuprinzându-i umerii ce tresăltau cu aceleași brațe puternice și arse de soare cu care mă cuprinsese și pe mine în acea primă seară, și-și lipi fruntea de a lui.

Probabil că doar în mintea mea o bubuitură de tunet tăcută se rostogoli pe deasupra valurilor, toți cei de pe străzile Cetății Nin se opriră din lucru și se ridicară să privească spre țărm, simțindu-și inimile cum le bat puternic în piepturi. Probabil.

Dar este povestea mea, nu?

Am devenit chiar pricepută la spus povești, cred. Când i-am relatat în cele din urmă tatei propria mea poveste, mă privea cu atâta intensitate, încât trebuie să fi uitat să clipească, fiindcă lacrimile continuau să-i alunece pe lângă nas și să picure, în tăcere, pe podea.

Nu spuse nimic când am terminat, ci doar întinse mâna ca să traseze conturul cuvintelor pe care mi le scrijelisem pe braț. Fața lui, încă subțiată și flămândă în pofida zilelor în care mama deja îl hrănise cu mâncarea ei teribilă, era chinuită de vinovăție.

— Încetează, i-am ordonat.

Mă privi, clipind.

— Ce să...?

— Nu înțelegi? Am *câștigat*. Am scăpat de la Brattleboro și de Havemeyer și Ilvane, i-am supraviețuit domnului Locke...

Tata mă întrerupse cu expletive în câteva limbi, exprimându-și niște speranțe care sunau violent în legătură cu viața veșnică a lui Locke.

— Șșș, nu asta-i ideea. Ideea e că am fost speriată și rănită și singură uneori, dar în cele din urmă am câștigat. Sunt... liberă. Și dacă ăsta-i prețul libertății, îl plătesc cu dragă inimă. Am făcu o pauză, simțindu-mă un pic teatrală. Și aș vrea să-l plătesc în continuare.

Tata îmi privi lung chipul vreme de câteva secunde enigmatice, apoi se uită dincolo de mine, la mama. Ceva enervant de telepatic trecu de la unul la altul, după care el spuse încetișor:

— N-ar trebui să fiu mândru, fiindcă nu te-am crescut eu, dar sunt.

Lucrul acela vindecat din pieptul meu începu să toarcă.

După asta, nu se străduiră prea tare să mă împiedice să plec. Sigur, aveau motivele lor de îngrijorare (tata și bunica mă implorară să rămân și să-mi fac ucenicia la o lucrătoare prin cuvinte autentică, în ideea că realizasem niște lucruri imposibile, foarte puternice cu cuvintele mele și-ar trebui să fiu instruită corespunzător; eu am susținut că-i mult mai ușor să încalci regulile realității atunci când nu știi exact care sunt, și oricum o terminasem cu studiile și lecțiile), însă nu încercară să mă închidă în casă. În schimb, îmi dădură tot ce aveam nevoie ca să fac ceea ce aveam de gând. Chiar dacă era periculos, înfricoșător și poate un pic nebunesc.

Bunica mi-a dat câteva zeci de fursecuri cu miere făcute de ea și s-a oferit să-mi ascundă cicatricile sub tatuaje, dacă doream. M-am gândit la asta, urmărind cu degetul liniile albe și un pic ridicate ale cuvintelor de pe pielea mea (*EA SCRIE O UȘĂ DE SÂNGE ȘI ARGINT. UȘA SE DESCHIDE PENTRU EA*) și am clătinat din cap în semn că nu. Apoi am întrebat-o dacă putea tatua în jurul cicatricilor fără să le

acopere, iar acum lujerii rătăcitori ai cuvintelor mi se cațără în sus pe braț, împletindu-se printre literele albe și scrijelite, ca niște vițe negre. *January Wordworker, fiica Adelaidei Lee Larson și a lui Yule Ian Scholar, născută în Cetatea Nin și care se îndreaptă spre Spațiul dintre lumi. Fie să călătorească, dar să se întoarcă mereu acasă, fie ca toate cuvintele pe care le scrie să se adeverească, fie ca orice ușă să stea deschisă înaintea ei.*

Mama mi-a dat *Cheia* și trei săptămâni bune de lecții de navigație. Tata a încercat un pic să explice că el ar trebui să mă învețe, fiind un marinar mai experimentat, dar mama n-a făcut decât să-l privească în felul ei categoric, cu maxilarele încleștate ferm, și să spună:

— Nu mai e așa, Julian, iar el deveni foarte tăcut și nu ne mai întrerupse.

Tata mi-a dat o carte intitulată *Poveștile mării Amarico*. Este scrisă într-o limbă pe care nu o vorbesc, cu un alfabet pe care nu-l cunosc, dar el pare să creadă că limbile sunt ceva ce oamenii „prind din mers”, așa cum ai culege floricele de pe marginea drumului. Tot el mi-a dat și haina lui peticită, fără formă, care odinioară fusese a mamei, pentru că-i ținuse de cald în locuri îndepărtate și întotdeauna îl însoțise când se întorsese acasă în siguranță, așa că poate va face la fel și cu mine. În plus, spuse el, zilele lui de hoinăreală se terminaseră.

— Și, January – vocea îi era încordată și subțiată, ca și cum s-ar fi auzit de tare departe –, îmi pare rău. Pentru că te-am părăsit în toate dățile alea și pentru că te-am părăsit ultima oară. La sfârșit, am... am încercat să mă întorc după tine, pentru că te iu...

Se opri, sugrumat de lacrimi, cu ochii închiși de rușine.

N-am spus „E în regulă” sau „Te iert”, pentru că nu eram sigură că este așa sau că l-am iertat. În schimb, am zis doar:

— Știu.

Și m-am aruncat în brațele lui așa cum făceam când eram mică, la întoarcerea sa din călătoriile în străinătate, așa cum n-o făcusem la șapte ani. Am rămas o vreme astfel, cu fața lipită tare de tot de pieptul lui, în timp ce el mă ținea strâns în brațe, și în cele din urmă m-am retras.

Mi-am șters obraji.

— Oricum, nu plec pentru totdeauna. Mă voi întoarce în vizită. E rândul tău să aștepți.

Restul familiei mele (vezi acel *f derulat*, ca o frunză care se desface în lumina soarelui?) mi-a dat hrană, apă proaspătă în chiupuri de lut, hărți ale mării Amarico, o busolă care indica în mod fidel nordul, un set de haine noi croite din pânză groasă de in pentru vele în niște imitații destul de grosolane ale unor pantaloni și cămăși de către cusătorese care nu văzuseră niciodată așa ceva în viața reală. Sunt niște haine ciudate, undeva la mijloc, o amestecătură perfectă a două lumi; cred că mi se potrivesc taman bine.

La urma urmelor, intenționez să-mi petrec restul vieții plonjând în și din spațiul acela sălbatic intermediar – gășind locurile subțiri, trecute cu vederea de ceilalți, care fac legătura între lumi, luând urma Ușilor încuiate de Societate și făcându-le să se redeschidă prin scris. Am să las toată nebunia aia periculoasă și frumoasă să circule din nou liber între lumi. Am să fac din mine însămi o cheie vie și am să deschid Ușile, exact așa cum a spus tata.

(Ăsta e al doilea motiv, desigur, pentru care nu puteam rămâne în Nin cu părinții mei.)

Pun rămășag că poți ghici ce Ușă am să deschid prima dată: ușa de pe munte prin care mama a navigat în lumea aceasta în 1893, pe care domnul Locke a distrus-o în 1895; Ușa care a făcut bucățele mica mea familie și ne-a trimis împleticindu-ne singuri prin întunecimea terifiantă. Este un rău vechi care trebuie îndreptat și o călătorie suficient de

lungă ca să apuc să termin cartea asta afurisită la timp. (Cine-ar fi crezut că scrisul unei povestiri va însemna atâta *muncă*? Am un respect nou pentru toți romancierii ăia ponegriți care scriu folletoane și cărți de dragoste.)

Te întrebi de ce am scris-o de fapt? De ce sunt aici, aplecată deasupra unui teanc de hârtii luminate de lună, cu mâna amortindu-mi, și doar cu câinele meu și cu umbra argintie și imensă a oceanului drept companie, scriind de parcă însuși sufletul meu atârână în balanță? Poate că-i o pornire nestăvilită a familiei mele.

Poate că e vorba doar de teamă. Teamă că aș putea eșua în atingerea obiectivelor mele mărețe fără să las nicio dare de seamă. La urma urmelor, Societatea este o organizație alcătuită din niște ființe foarte puternice și foarte periculoase, care s-au târât aici prin crăpăturile din lumea noastră, și care doresc toate, cu tărie, ca Ușile să rămână închise. Și ar fi nesăbuit să presupun că lumea noastră a fost singura care a atras asemenea creaturi sau care a dat naștere unor asemenea idei. În coșmarurile mele, mă aflu într-o sală de carnaval fără capăt, plină cu de-alde Havemeyer care-și întind mâinile albe spre mine dintr-o mie de oglinzi; în coșmarurile mele cele mai teribile, oglinzile sunt pline cu ochi spălăciți, iar eu simt cum voința mi se destramă.

Vreau să spun de fapt că e primejdios. Așa că am scris această poveste ca pe un fel de poliță de asigurare extinsă, în cazul în care dau greș.

Dacă ești vreun necunoscut care a dat peste cartea asta din întâmplare – poate ai găsit-o putrezind într-un morman de gunoarie ale unui străin sau încuiată într-un cufăr de voiaj prăfuit sau publicată de vreo tipografie mică și nechibzuită și catalogată greșit drept ficțiune –, sper, pe toți zeii, că vei avea curajul să faci ceea ce trebuie făcut. Sper că vei găsi crăpăturile din lume și le vei lărgi, astfel încât

lumina altor sori să pătrundă strălucitoare prin ele; sper că vei păstra lumea nesupusă, haotică, plină de magie ciudată; sper că vei trece prin fiecare Ușă deschisă și vei spune povești când te vei întoarce.

Dar, desigur, nu de asta am scris cartea cu adevărat.

Am scris-o pentru tine, ca s-o citești, poate, și să-ți amintești lucrurile pe care ți s-a spus să le uiți.

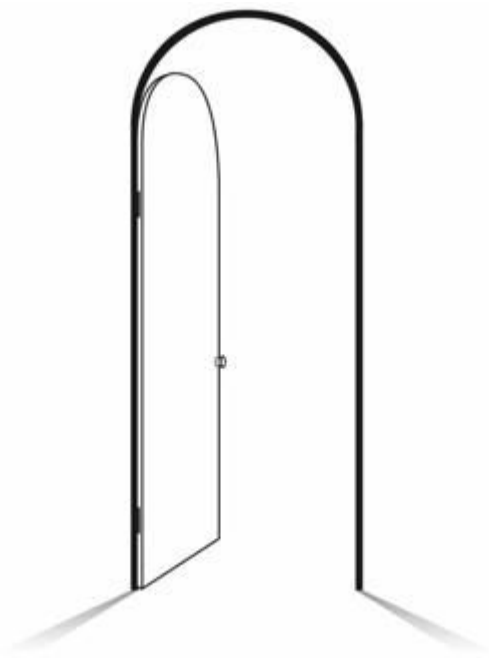
Acum îți amintești de mine, nu-i așa? Și-ți amintești de oferta pe care mi-ai făcut-o?

Ei bine, acum măcar îți poți privi viitorul cu ochi limpezi și poți alege: să rămâi în siguranță și teafăr acasă, așa cum ar face orice bărbat rațional – jur că voi înțelege...

Sau să fugi cu mine spre orizontul sclipitor și nebun. Să dansăm prin livada asta înverzită și veșnică, unde zece mii de lumi atârnă coapte și roșii, numai bune de cules; să cutreieri cu mine printre copaci, îngrijindu-i, plivind buruienile, lăsând aerul să intre.

Deschizând Ușile.

Epilog. Ușa din ceață

Este spre sfârșitul lui octombrie. Linii zimțate de chiciură se târăsc și înfloresc pe toate geamurile, iar aburul se ridică în fuioare alburii din lac; iarna este nerăbdătoare în Vermont.

Zorii se arată, și un tânăr încarcă într-o camionetă niște saci de făină albă marca Washington Mills. Camioneta este de un negru lucios, cu litere aurii cu înflorituri pictate pe lateral. Tânărul e smead și are o privire solemnă. Își trage șapca mai jos, ca să se apere de frig, în timp ce pe ceafă îi apar broboane de sudoare.

Muncește în ritmul confortabil al cuiva obișnuit cu efortul fizic, dar în jurul gurii are cute ușoare de nefericire. Cutele par proaspete, ca și cum s-au instalat de curând și nu știu încă exact cum să se poarte. Îl îmbătrânesc.

Familia lui atribuie aceste cute unei recuperări lente de pe urma bolii de care a suferit peste vară. Într-o noapte, pe

la sfârșitul lui iulie, pur și simplu a dispărut – după ce a manifestat o purtare foarte ciudată și a avut o conversație agitată cu africanca aceea din reședința Locke – și s-a întors acasă clătinându-se pe picioare după două săptămâni, dezorientat și confuz. Nu părea să-și amintească pe unde fusese sau de ce, iar doctorul (de fapt, era veterinarul care le îngrijea caii, și care prescria niște tonice mai bune, la jumătate de preț) fu de părere că era posibil ca o febră gravă să-i fi fiert creierul, și recomandă purgative și timp.

Timpul l-a ajutat întrucâtva. Confuzia amețită din vară s-a risipit într-o incertitudine vagă, ca o ceață ușoară în ochii lui, și într-o tendință de a privi fix linia orizontului, de parcă spera că se va ivi ceva sau cineva. Nici măcar îndrăgitele lui reviste cu povestiri nu-i pot reține atenția prea mult timp. Familia presupune că asta va trece, în cele din urmă, iar Samuel însuși speră că durerea din piept se va potoli și ea, împreună cu senzația sâcâitoare că a pierdut ceva foarte drag inimii lui, dar nu-și poate aminti ce anume.

Cu trei săptămâni în urmă, s-a întâmplat ceva care a înrăutățit lucrurile: în timp ce el făcea livrarea către hanul Shelburn, îl abordase o femeie. Era în mod evident străină, neagră ca păcura, și mult prea familiară pentru cineva necunoscut. Ea îi spusese multe lucruri care nu aveau sens pentru el – sau, mai degrabă, aveau, dar apoi nu mai aveau, ca și cum cuvintele se încovoiau și îi ieșeau din minte, iar tânărul aproape că putea auzi o voce care-i spunea „Uită tot, băiete” – și în cele din urmă ajunsese să-și piardă răbdarea.

Îi strecurase în mână o bucată de hârtie cu o adresă mângălită cu cerneală roșie și șoptise:

— Pentru cazul în care...

— În care ce, doamnă? întrebuse el.

— În care-ți amintești. Oftase și ceva din oftatul ei îl făcuse să se întrebe dacă n-avea și ea o gaură în inimă, așa, ca el. Sau dacă o vezi din nou, mai spusese ea și plecase.

De atunci, el resimte durerea din piept ca pe o fereastră deschisă iarna.

Este mai rău în dimineți ca asta, când este singur și croncăniturile ciorilor sunt sparte și reci. Gândul îi fuge, fără absolut niciun motiv, la poneii suri pe care-i mîna când era băiețandru, la sunetul potcoavelor în timp ce o lua pe aleea ce ducea la reședința Locke și la cum privea în sus la fereastră de la etajul al doilea, sperând să vadă... nu-și mai amintește ce anume spera să vadă. Încearcă să se gândească numai la rutele de livrare și la făină și la cum este cel mai bine să așeze sacul spart, ca să nu curgă.

O mișcare îl face să tresară. Două siluete s-au ivit, destul de brusc, din ceața de la capătul aleii pietruite. Un câine cu fălci masive și blana auriu-închis și o tânără.

Ea este înaltă și are pielea maronie, iar părul îi e împletit și răsucit într-un fel pe care el nu l-a mai văzut până acum. Este îmbrăcată ca o combinație ciudată între o vagaboandă și o domnișoară pe punctul de a fi prezentată pentru prima oară în înalta societate – cu o fustă albastră frumoasă încheiată cu nasturi din perle, o cingătoare de piele care-i atârnă jos pe șolduri, o haină fără formă care arată ca și cum ar avea câteva secole în plus peste vârsta ei. Șchiopătează ușor; la fel și câinele.

Câinele latră bucuros la el, iar Samuel își dă seama că nu-și poate lua ochii de la cei doi. Își îndreaptă repede privirea înapoi cu severitate la sacii de făină. Dar domnișoara are ceva, parcă un fel de strălucire, ca lumina care se revarsă în jurul unei uși închise...

Și-o imaginează purtând o rochie de culoarea șampaniei și coliere lungi de perle, înconjurată de agitația și iureșul unei petreceri din lumea bună. Pare foarte nefericită în închipuirea asta, ca o viețuitoare închisă în cușcă.

Acum nu arată de parcă ar fi nefericită; de fapt, radiază, zâmbetul ei strălucind ca un foc de tabără și un pic sălbatic.

Îi ia un moment să-și dea seama că ea s-a oprit din mers și că zâmbetul îi este adresat lui.

— Bună, Samuel, spune ea și vocea îi este ca o bătaie în ușa aceea închisă.

— Doamnă, răspunde el.

Imediat, își dă seama că a spus ceva greșit, căci zâmbetul ei ca un foc de tabără pălește un pic. Câinele nu-și face griji; bătaie din coadă pe lângă Samuel, ca și cum ei doi ar fi prieteni vechi.

Zâmbetul femeii este trist, dar vocea îi este calmă.

— Am ceva pentru tine, domnule Zappia. Scoate din haină un teanc gros de hârtii legat cu ceva ce pare a fi sfoară maro, o cârpă și sârmă groasă. Scuze pentru dezordine – n-am avut destulă răbdare să mă ocup de tipărire și legare.

Samuel ia teancul de hârtii, pentru că nu pare să aibă altă posibilitate. Când o face, observă că încheietura mâinii ei stângi e un labirint de cerneală și cicatrici.

— Știu că toate astea trebuie să ți se pară foarte ciudate, dar, te rog, doar citește-o. Ca pe un fel de favoare pentru mine, deși bănuiesc că asta nu prea mai înseamnă mare lucru. Femeia pufnește, aproape ca și când i-ar veni să râdă. Citește-o totuși. Și când termini, vino să mă cauți. Știi... îți mai amintești unde-i reședința Locke, nu?

Samuel se întreabă dacă nu cumva tânăra asta e un pic nebună.

— Da. Dar domnul Locke lipsește de câteva luni bune – casa e pustie, personalul a început să plece –, există zvonuri despre testamentul lui, despre întoarcerea lui...

Femeia dă din mână, fără nicio grijă.

— Ah, nu se va întoarce. Iar testamentul lui a fost de curând... ăăă, descoperit.

Zâmbetul îi este șiret, poznaș, cu o mică arcuire răzbunătoare la colțuri.

— După ce avocații termină de semnat actele și de supt cât de mulți bani pot, casa va fi a mea. Cred că va servi scopurilor mele destul de bine, după ce mă descotorosesc de colecțiile lui îngrozitoare.

Samuel încearcă să și-o închipuie pe tânăra asta sălbatică în rolul moștenitoare de drept a averii lui Locke, fără a reuși, și se întreabă dacă nu cumva e nebună și criminală. Se miră de ce posibilitatea asta nu-l deranjează mai tare.

— Mă gândesc c-ar trebui să înapoiez lucrurile lui adevăraților proprietari, acolo unde este posibil, ceea ce va necesita multe călătorii în niște locuri foarte ciudate și surprinzătoare.

Ochii ei scânteiază și se aprind la gândul ăsta.

— Întâi vom merge în Africa de Est, desigur. Vom avea nevoie ca Jane să ne arate locul exact, dar îmi închipui că-și va face ea apariția – ai văzut-o cumva? Continuă înainte ca Samuel să poată răspunde. Îmi va fi tare dor de ea după ce va pleca acasă, dar s-ar putea să pot face ceva în privința asta... La urma urmelor, există atâtea uși în reședința Locke – cine poate ști unde dau?

Strânge din ochi, ca o femeie care își redecorează salonul.

— Una în Africa, una în Kentucky, poate chiar una într-o anumită cabană de la capătul de nord al lacului, dacă dorești. Mă vor costa, dar ar merita prețul plătit. Și cred că-mi cresc puterile.

— Ah, spune Samuel.

Acel zâmbet luminos ca o zi de vară reapare pe chipul femeii, strălucind spre el ca un mic soare.

— Citește repejor, Samuel. Avem treabă.

Se întinde pe vârfuri, fără teamă, și-i atinge obrazul. Degetele ei sunt calde ca jăraticul pe pielea lui rece, iar acum stă foarte aproape de el și are ochii aprinși, iar gaura din inima lui urlă, murmură, doare...

Și el îi vede fața, doar pentru o clipă, uitându-se în jos la el de la etajul al doilea al reședinței Locke. *January*. Cuvântul este o ușă care se deschide scârțâind în pieptul lui, turnând lumină în absența aceea îngrozitoare.

Ea îl sărută – o căldură moale, atât de fulgurantă, încât el nu este sigur dacă nu cumva și-a imaginat sărutul – și se întoarce să plece. Samuel se trezește că nu poate scoate nici măcar un cuvânt.

Se uită cum femeia și câinele o iau înapoi pe alee. Ea se oprește și desenează cu degetul prin aer, ca și cum ar scrie ceva pe cer. Ceața se involburează și se încolăcește în jurul ei ca o pisică mare aproape incoloră, care se transformă într-un fel de arcadă sau o ușă.

Ea pășește prin ușă și dispare.

Mulțumiri

Cărțile, ca și copiii, au nevoie de sate întregi²¹. Printr-o combinație de noroc, privilegiu și vrăjitorie, se întâmplă să am parte de cel mai grozav sat din istoria lumii. Mă tem că acest lucru este demonstrat matematic.

---

²¹ Aluzie la zicala „E nevoie de un sat întreg ca să crești un copil”.

Îi sunt recunoscătoare agentei mele literare, Kate McKean, care a răspuns la fiecare e-mail cu răbdare și grație, chiar și la cele cu marcatori și coduri de culoare și statistici istorice neesențiale. Niviei Evans, un redactor care cunoaște diferența între uși și Uși, și a cărei ocupație principală este să construiască mai multe, prin care să poată păși cititorii. Și lui Emily Byron, Ellen Wright, Andy Ball, Amy Schneider și membrilor întregii echipe a editurii Orbit/Redhook, care știu cum să facă aceste Uși să strălucească pe rafturi.

Lui Jonah Sutton-Morse, Ziv Wities și Laurei Blackwell, primele persoane care au citit cartea fără a avea obligații contractuale de a fi îngăduitori, nici prin legături de sânge, nici prin căsătorie, dar care au fost totuși buni cu ea.

Catedrelor de istorie de la Colegiul Berea și Universitatea din Vermont, care nu trebuie trase la răspundere pentru felul fantezist în care am folosit faptele istorice, dar cărora le revine meritul notelor de final.

Mamei mele, pentru că ne-a dăruit zece mii de lumi dintre care să alegem – Pământul de Mijloc și Narnia, Tortall și Hyrule, Barrayar și Jeep și Pern – și fraților mei, pentru că s-au aventurat prin ele împreună cu mine. Tatălui meu, pentru că a crezut că ne putem construi propria lume și pentru că mi-a fost alături în fâneața năpădită de buruieni din vestul statului Kentucky.

Lui Finn, care s-a născut exact când eram la mijlocul cărții, și lui Felix, care s-a născut când ajungeam la sfârșitul ei. Niciunul dintre ei nu m-a ajutat câtuși de puțin, în afara faptului de a tropăi prin inima mea, dărâmând ziduri și lăsând să intre lumina.

Și lui Nick, în primul și ultimul rând, pentru totdeauna. Pentru că nu poți scrie tot ce porți în inimă până când nu ți-ai găsit-o.

1. Alți învățați înaintea noastră au cules și documentat cu destul succes asemenea povești, dar n-au reușit să le și *creadă*, așa că n-au izbutit să găsească singurul artefact care unește toate miturile: ușile.

A se vedea James Frazer, *Creanga de aur: un studiu de magie și religie*, ediția a doua (Ed. Macmillan and Co. Limited, Londra, 1900).

2. După cum au notat și alți învățați (a se vedea Klaus Bergnon, *Eseu despre destin și dreptul sângelui în lucrări medievale*, lucrare prezentată Societății Americane de Anticariat, 1872), importanța sângelui și a obârșiei este o premisă majoră, adesea repetată în numeroase basme, mituri și fabule.

3. Această ipoteză, descrisă în prefață drept concluzia iii, se bazează pe decenii de cercetări de teren, dar este, totodată, sprijinită indirect de numeroase lucrări de științe umaniste din Occident.

Gândiți-vă, de pildă, la *Ystoria Mongalorum*, o lucrare respectabilă de explorare europeană timpurie, care descrie în detaliu călătoria lui John de Plano Carpini la curtea mongolă, în anii 1240. În ea, Carpini afirma că o schimbare importantă, care nu putea fi explicată prin mijloace rezonabile, se produsese în rândurile tătarilor cu câteva decenii mai înainte. El semnală un mit mongol popular, care spune că Marele Han dispăruse pentru o vreme pe când era copil, trecând printr-o ușă blestemată dintr-o peșteră și întorcându-se abia peste șapte ani. Carpini era de părere că poate acesta petrecuse timpul respectiv într-o „lume care nu era a lui” și se întorsese cu înțelepciunea extraordinară necesară pentru a cuceri continentul asiatic.

Poate că nimeni nu poate să treacă printr-o ușă și să revină prin ea fără a schimba lumea.

4. Am petrecut o vreme în regiune, cercetând aceste fenomene după ce am discutat cu soții LeBlanc. Impresia mea este aceea a unei versiuni a obișnuitei povești cu cotoroaște – femei bătrâne care se hrănesc cu persoane mai tinere, sugându-le sângele sau răsuflarea, poate chiar furându-le pielea și plecând „în cărca lor” pentru restul nopții. Le-am întâlnit mai adesea pe insulele din largul coastei statului Georgia, unde expresia *cu cotoroașta în cărcă* este atât cumplită, cât și obișnuită.

Adelaide Larson nu era conștientă de universalitatea poveștii. Ea nu și-a găsit destinațiile prin deducții academice sau în urma unor cercetări minuțioase, ci cu ajutorul busolei mai puțin sigure a hoinarului.

5. Poate că ea este un personaj puțin credibil pentru un explorator temerar – o fată săracă, needucată, fără calități alese care să o deosebească de restul. Dar literatura pe care am cules-o despre acest subiect pare să indice că ușile nu tind să atragă genul de exploratori și deschizători de drumuri la care ne-am putea aștepta – cei precum doctorul Livingstone sau domnul Boone, care au depășit curajoși granițele cunoscutului. Mai adesea, descopăr tovarăși călători printre sărmani, nedoriți și vagabonzi; pe scurt, acei oameni care forfotesc pe la periferia lumii și caută căi de ieșire.

Gândiți-vă la Thomas Aikenhead, un tânăr orfan schilod, care a publicat un manifest nechibzuit ce sugera că raiul este un loc real, aflat de cealaltă parte a unei ușițe dărăpănate dintr-o veche biserică scoțiană. El a prevăzut posibilitatea ca locul acela să fie de fapt iadul sau poate purgatoriul, dar a concluzionat că era cu siguranță „un loc cald, însorit, cu mult preferabil Scoției”. În cursul aceleiași

an, a fost spânzurat pentru blasfemie. Thomas Aikenhead, *Mic tratat despre magie și intrarea în Rai*, 1695.

6. Desigur, nu există femei decăzute, cel mult femei care se împiedică uneori și cad pe scări. Unul dintre cele mai dificile lucruri din lumea asta este faptul că regulile sale sociale sunt în același timp rigide și arbitrare. Nu este permis să faci dragoste înainte de căsătoria legală și obligatorie, decât dacă ești un bărbat tânăr și avut. Bărbații trebuie să fie îndrăzneți și hotărâți, dar numai dacă au pielea de culoare albă. Oricine se poate îndrăgosti, indiferent de poziția socială, însă numai dacă este vorba despre o femeie și un bărbat. Te rog din tot sufletul, draga mea, să nu-ți ghidezi viața după asemenea granițe imperfecte. La urma urmelor, există și alte lumi.

7. Gândiți-vă la toate poveștile despre copii dispăruți, celule subterane, găuri fără fund, corăbii care navighează peste marginea oceanelor în neant. Acestea nu sunt povestiri de călătorie sau de trecere; sunt povești despre un sfârșit brusc, irevocabil.

Eu cred că ceea ce joacă un rol în succesul sau eșecul final al unui călător este caracterul său. Gândiți-vă la povestea aparent nevinovată a lui Edith Bland, *Ușa către Kyriel*: cinci elevi englezi descoperă o ușă magică ce-i duce într-o lume nouă. Când copiii revin acasă, cel mai mic și mai temător dintre ei cade într-un „întuneric mare” și nimeni nu mai știe de el. Criticii au considerat această poveste prea sumbră și ciudată pentru niște copii cu mintea sănătoasă.

Eu o consider un avertisment: când cineva intră pe o ușă, trebuie să fie suficient de curajos pentru a vedea de partea cealaltă.

Edith Bland, *The Door to Kyriel* (Ed. Looking Glass Library, Londra, 1900).

8. Farfey chiar a susținut, așa cum știe toată lumea, că pura încăpățănare este cea care le dă această putere, și nimic altceva. Ca dovadă, el a invocat-o pe lucrătoarea prin cuvinte Leyna Wordworker, talentata autoare a „Cântecului din Ilgin”, care odinioară își salvase cetatea de o molimă ucigătoare. Ea era, de asemenea, soția lui Farfey și, se pare, o femeie foarte dificilă.

Farfey Scholar, *Tratat despre natura lucrătoarelor prin cuvinte* (Cetatea Nin, 6609).

9. Am aflat că pisicile par să existe, mai mult sau mai puțin, în aceeași formă, în toate lumile; eu cred că, de câteva mii de ani, ele se tot strecoară, intrând și ieșind pe uși. Oricine este familiarizat cu pisicile de casă știe că acesta este un hobby specific lor.

10. Majoritatea cetăților din Amarico își înfățișează întemeietorii pe monede; Cetatea Nin a fost întemeiată de lucrătoarea prin cuvinte Nin Wordworker, cu multe secole în urmă, și fața ei aproape zâmbitoare era cea care-l privea pe Yule de pe pământul luminat de razele lunii. Monedele mai sunt ștanțate și cu cuvinte ale puterii, care păstrează o părticică din sufletul Cetății. Cineva care ține în mână o monedă din Nin va simți miros de apă sărată și colb de pe cărți, se va trezi poate gândindu-se la străzi albite de soare și la sporovăiala veselă a unei cetăți pașnice. Asta era ceea ce voise Yule să împărtășească cu fata de pe câmp: o mică monedă de argint de la el de-acasă.

11. Sper că, în acest punct, sunteți deja suficient de familiarizați cu natura ușilor pentru a presupune că atât baghetele magice, cât și condurii de cleștar există din abundență într-o lume sau alta.

12. De fapt, ea avea de ales. Ade probabil uitase că se afla în lumea lui Yule, și nu într-a ei, iar lumea lui Yule avea lucrătoare prin cuvinte. Sarcina este ceva fragil, nesigur, mai ales la început, și orice lucrătoare prin cuvinte suficient

de talentată și de bine plătită poate de obicei să înlăture prin scris un copil nedorit, cât timp acesta nu este decât o licărire slabă de potențial în corpul mamei sale.

*Întotdeauna există un portal. Un punct care desparte aici de acolo,
pe noi de ei, mundanul de magic. Poveștile se petrec în momentele
în care ușile se deschid, în care întâmplările circulă între lumi.*

În inima reședinței Locke, January este o curiozitate printre
alte curiozități – o copilă metisă, în grija unui colecționar
excentric. Uneori ar vrea să plângă pe umărul tatălui ei,
numai că el este aproape tot timpul absent, iar mamă nu
are. Așa că, de câte ori simte că nu-și găsește locul în lumea
ei tristă, evadează într-o carte. Pentru că o carte – nu-i așa?
– poate deschide o ușă spre o altă lume.

Însă cartea pe care January o găsește în cufărul albastru
deschide multe uși, iar în spatele uneia dintre ele își
descoperă adevărata ei poveste de viață.

Sper că această poveste este firul tău și că la capătul ei vei găsi o ușă.

Partener media:

www.editura-paladin.ro

ISBN 978-606-9000-71-7

9 786069 000717

